

IESNIEGUMS

Studiju virziena "Psiholoģija" novērtēšana

Studiju virziens	<i>Psiholoģija</i>
Augstākās izglītības iestāde	<i>Rīgas Stradiņa universitāte</i>
Reģistrācijas kods	<i>3341702042</i>
Juridiskā adrese	<i>DZIRCIEMA IELA 16, RĪGA, LV-1007</i>
Tālrunis	<i>67409230</i>
E-pasts	<i>RSU@rsu.lv</i>

Pašnovērtējuma ziņojums

Studiju virziens "Psiholoģija"

Rīgas Stradiņa universitāte

Pašnovērtējuma ziņojums	2
Studiju virziena informācija	5
I - Informācija par augstskolu/koledžu	5
II - Studiju virziena raksturojums (1. Studiju virziena pārvaldība)	15
II - Studiju virziena raksturojums (2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte)	36
II - Studiju virziena raksturojums (3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums)	50
II - Studiju virziena raksturojums (4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade)	75
II - Studiju virziena raksturojums (5. Sadarbība un internacionalizācija)	93
II - Studiju virziena raksturojums (6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana)	99
Pielikumi	102
Citi pielikumi	103
Psiholoģija (43313)	105
Studiju programmas informācija	109
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	109
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)	114
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)	125
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)	126
Pielikumi	132
Veselības psiholoģija (47313)	133
Studiju programmas informācija	136
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	136
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)	142
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)	157
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)	159
Pielikumi	168
Psiholoģija (51313)	169
Studiju programmas informācija	172
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	172
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)	177

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)	191
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)	193
Pielikumi	200

I - Informācija par augstskolu/koledžu

1.1. Pamatinformācija par augstskolu/ koledžu un tās stratēģiskajiem attīstības virzieniem, ietverot šādus punktus:

Rīgas Stradiņa universitāte (RSU) ir valsts dibināta augstākās izglītības un zinātnes institūcija, kas atrodas LR Veselības ministrijas pārraudzībā un ir cieši integrēta valsts veselības aprūpes sistēmā jau kopš 1950. gada. RSU ir reģistrēta Augstskolu reģistrā 2002. gada 15. aprīlī, reģistrācijas Nr. 3341702042. 2001. gada 13. decembrī RSU tika akreditēta. RSU ir trešā lielākā augstskola Latvijā ar izteikti internacionālu ievirzi – aptuveni 25 % no visiem RSU studentiem ir ārvalstu studenti.

RSU jau trīs gadus pēc kārtas ir atzīta par kvalitatīvāko augstskolu ar labāko reputāciju Latvijā, iegūstot augstāko rādītāju starp deviņām lielākajām augstskolām Latvijā. Tas secināts 2019. gada sākumā veiktajā pētījumu kompānijas *Kantar TNS* Latvijas augstskolu reputācijas pētījumā.

RSU **vīzija** ir būt mūsdienīgai, prestižai, Eiropā un pasaulē atpazīstamai universitātei, kurā galvenā vērtība ir cilvēks un kura nodrošina uz pētniecību balstītu, kvalitatīvu un eksportspējīgu augstāko izglītību. RSU **misija** ir sagatavot augstas kvalitātes speciālistus veselības aprūpes un sociālo zinātņu jomā Eiropas un pasaules sabiedrībai, lai studiju laikā iegūtās zināšanas, prasmes, kompetences un attieksme būtu atbilstošas augstākām Eiropas Savienības prasībām un humānām tradīcijām, kā arī tās veidotu stabilu pamatu mūžizglītībai.

RSU tiek īstenoti 10 studiju virzieni (StV) (dati uz 2021. gada 1. martu):

- “Veselības aprūpe” (30 studiju programmas (StP));
- “Dzīvās dabas zinātnes” (2 StP);
- “Informācijas un komunikācijas zinātnes” (8 StP);
- “Izglītība, pedagogija un sports” (2 StP);
- “Sociālā labklājība” (3 StP);
- “Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” (10 StP);
- “Tiesību zinātne” (4 StP);
- “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” (6 StP);
- “Psiholoģija” (3 StP);
- “Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” (1 StP).

Veselības aprūpes un dzīvo dabas zinātņu studiju virzienos tiek īstenota 31 StP, sociālo zinātņu astoņos studiju virzienos tiek īstenotas 37 StP, tai skaitā 2016. gadā izveidotais studiju virziens “Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” (1 StP), kuru, tāpat kā StV “Tiesību zinātne”, īsteno RSU Juridiskā fakultāte un, kas 2019. gadā ir akreditēts uz 6 gadiem.

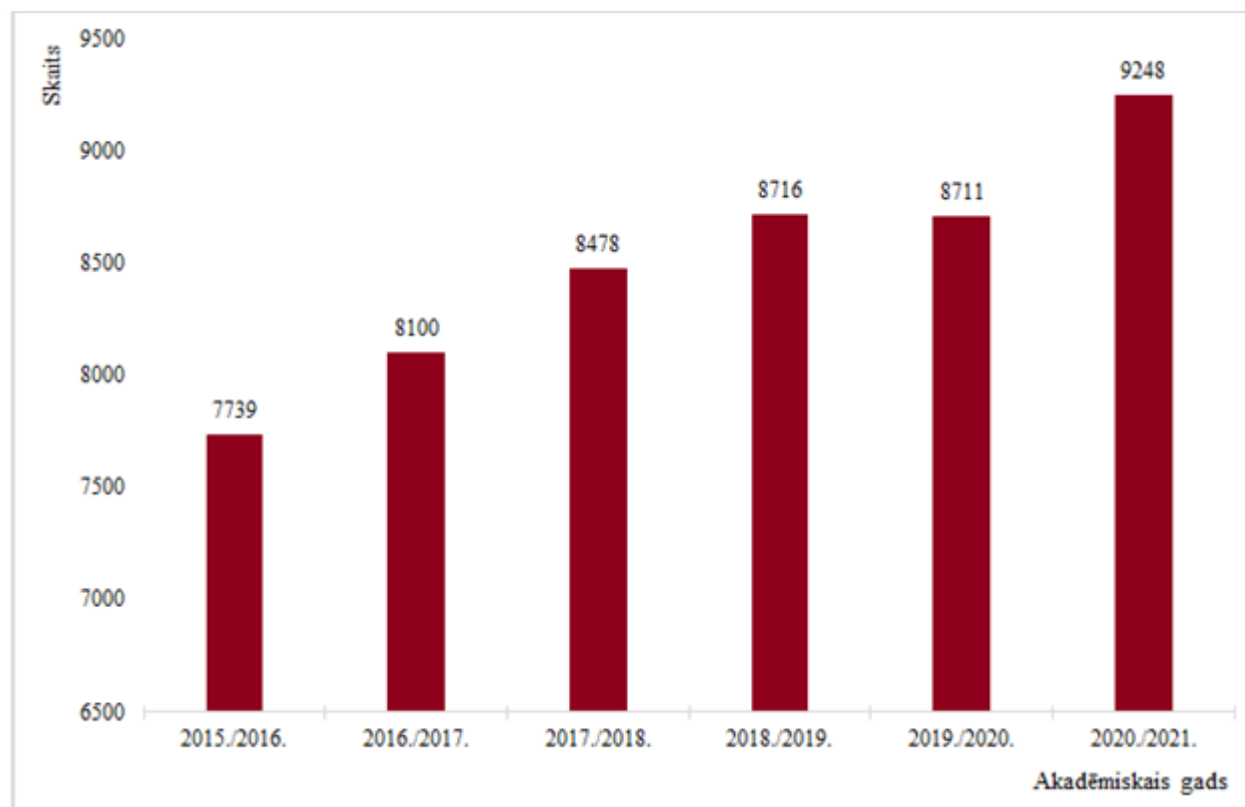
RSU ir viena filiāle Liepājā. Tajā ir auditorijas un mācību telpas ar kopējo platību 2816 m², kuras izkārtotas divos mācību korpusos Liepājā, Riņķu ielā 24/26 un ir pilnībā piemērotas augstskolas darbam. Mācību auditorijas un kabineti ir iekārtoti ar mūsdienīgu aprīkojumu, kas nodrošina kvalitatīvu mācību norisi, t.sk. lekcijas tiešsaistē. (Skat. 2. pielikumu)

RSU īstenotā pieeja StP pārvaldībā veicinājusi kvalitatīvu un nozarēm aktuālu StP piedāvājuma nodrošināšanu, ko apliecina pieaugošais reflektantu un studējošo skaits RSU īstenotajos studiju virzienos (skat. 1. tabulu, 1., 2. attēlus), īpaši ņemot vērā demogrāfiskās krīzes apstākļus un kopējā

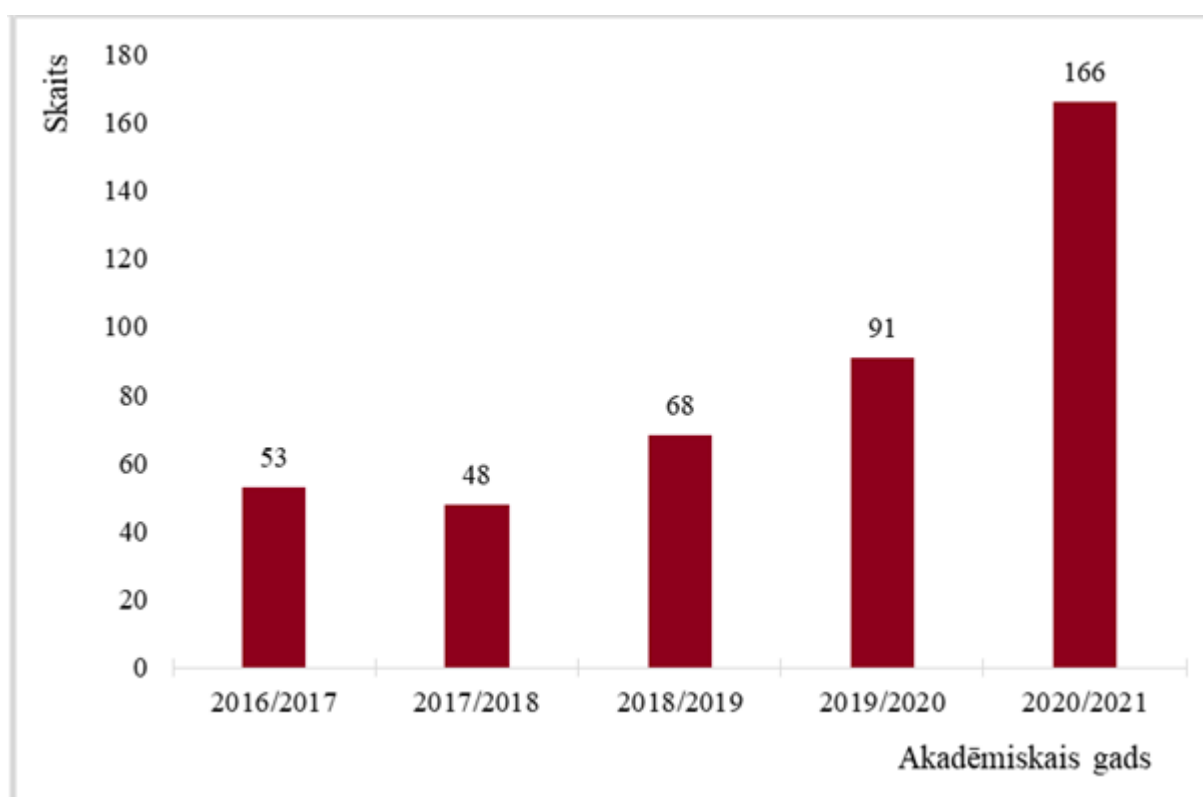
reflektantu skaita samazināšanos Latvijā. 2020. gada 1. oktobrī RSU studējošo kopskaits bija 9248.

1. tabula. Studentu skaits RSU īstenotajos studiju virzienos pēdējos sešos akadēmiskajos gados.

Studiju virziens	2015./2016.	2016./2017.	2017./2018.	2018./2019.	2019./2020.	2020./2021.
Veselības aprūpe	5285	5652	6043	6222	6306	6707
Tiesību zinātne	1139	1105	1084	993	847	704
Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība	207	225	2026	243	218	261
Izglītība, pedagoģija un sports	236	232	228	235	266	285
Socioloģija, politoloģija un antropoloģija	234	227	230	252	285	311
Sociālā labklājība	138	146	126	143	150	125
Informācijas un komunikācijas zinātnes	428	396	369	397	365	425
Psiholoģija	66	111	121	143	167	279
Dzīvās dabas zinātnes	6	6	6	6	6	5
Iekšējā drošība un civilā aizsardzība	0	0	45	82	101	146
Kopā	7739	8100	8478	8716	8711	9248

1. attēls. **Kopējais studējošo skaits RSU īstenotajos studiju virzienos pēdējos sešos akadēmiskajos gados.**

2. attēls. **Studējošo skaita dinamika StV "Psiholoģija" pēdējos piecos akadēmiskajos gados.**

RSU attīstības stratēģija 2017.-2021. gadam ir pieejama RSU mājaslapā [latviešu \(konkrēti šeit\)](#) un [angļu valodā \(konkrēti šeit\)](#). Galvenie RSU attīstības mērķi ir inovatīvas studijas mūsdienīgā vidē un

veselības, dzīvās dabas un cilvēkzinātņu pētniecība, ietverot sociālo atbildību ilgtspējīgai universitātes un sabiedrības attīstībai, mērķsadarbību integrācijai darba tirgū un internacionalizāciju un reputāciju starptautiskai atpazīstamībai. RSU stratēģijā noteikta virzība uz modernu un nākotnes darba tirgus prasībām atbilstošu izglītības sistēmu.

RSU StP attīstību balsta uz šādiem pamatprincipiem:

- pētniecības un prakses integritāte;
- studiju procesa modernizācija (digitalizācija, inovāciju ieviešana, uz simulāciju balstīta mācīšanās pieeja u. c.) studiju rezultātu efektīvai apguvei;
- akadēmiskā godīguma veicināšana;
- sadarbība un resursu koplietošana ar vietējām un ārvalstu augstākās izglītības institūcijām (All);
- nozaru starpdisciplināras sadarbības attīstība ar profesionālajām organizācijām;
- StP atbilstība tautsaimniecības un nozaru attīstībai;
- augstākās izglītības un zinātnes eksportspējas veicināšana;
- starpaugstskolu sadarbība StP īstenošanā, apvienojot resursus studiju, pētniecības un inovāciju potenciāla paplašināšanai;
- studiju kvalitātes pārraudzība un mērķtiecīgas pilnveides aktivitātes.

Par RSU iegūtajiem apbalvojumiem, sadarbību ar skolām un mārketinga aktivitātēm skatīt 13. pielikumā.

Tā kā StV bakalaura un maģistra studiju programmas iespējams īstenot arī Liepājas filiālē, 2. pielikumā informācija par filiāli.

1.2. Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūras, galveno lēmumu pieņemšanā iesaistīto institūciju, to sastāva (procentuāli pēc piederības, piemēram, akadēmiskais personāls, administrācijas pārstāvji, studējošie) un šo institūciju pilnvaru raksturojums.

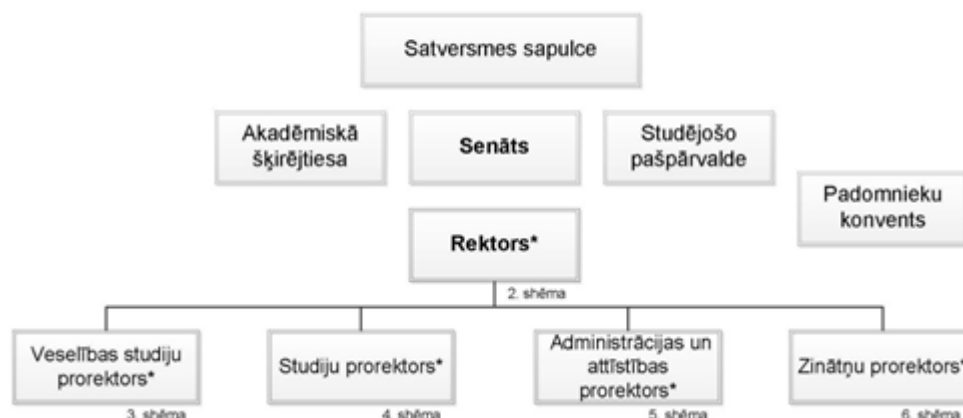
RSU darbību reglamentē likums “Par Rīgas Stradiņa universitātes Satversmi”, Augstskolu likums un citi ārējie un iekšējie tiesību akti. RSU lēmumu pieņemšanu nodrošina Satversmes sapulce, Senāts, rektors un Akadēmiskā šķīrējtiesa. Minētajos normatīvajos aktos noteiktas katras institūcijas pilnvaras un pienākumi.

RSU Satversmes sapulces sastāvā ir 130 darbinieku, no kuriem 78 (60 %) ir akadēmiskā personāla pārstāvji, 26 (20 %) vispārējā personāla pārstāvji un 26 (20 %) studējošo pārstāvji.

RSU Senāta sastāvā ir 24 locekļi, no tiem 12 no profesoru un asociēto profesoru grupas, seši no pārējā akadēmiskā personāla, pieci studējošo pārstāvji un viens vispārējais pārvaldes personāla pārstāvis.

Efektīvu pārvaldību un operatīvu uzdevumu pārraudzību RSU īsteno četri prorektori: veselības studiju prorektors, studiju prorektors, administrācijas un attīstības prorektors, zinātņu prorektors, un viņu pakļautībā esošās studiju, zinātnes, administratīvās un saimnieciskās struktūrvienības.

RĪGAS STRADIŅA UNIVERSITĀTES PAKĻAUTĪBU STRUKTŪRSHĒMA

* Rektors un prorektori kopā viņu pakļautībā esošajām struktūrvienībām un darbiniekiem RSU informatīvajās sistēmās tiek klasificēti attiecīgās jomas pārvaldē.

3. attēls. Rīgas Stradiņa universitātes pakļautību struktūrshēma.

Ārējo partneru līdzdalība lēmumu pieņemšanā

Ārējo partneru līdzdarbība ir RSU Padomnieku konventā, Absolventu asociācijā, Studiju kvalitātes padomēs (SKP) un fakultāšu un katedru sēdēs.

RSU Padomnieku konventā kā ārējie partneri piedalās dažādu nozaru ārvalstu un vietējie speciālisti. Padomnieku konvents konsultē Senātu un rektoru RSU attīstības stratēģijas jautājumos, lai veicinātu RSU attīstību, nosakot tās darbības stratēģiskos virzienus atbilstoši tautsaimniecības vajadzībām. Padomnieku konventā sēdes notiek apmēram četras reizes gadā, un to laikā tiek skatīti RSU aktuālie jautājumi. Aktuālos jautājumus izskatīšanai sēžu laikā var ierosināt jebkurš no [konventa locekļiem](#). Piemēram, 2019. gada jūnija sēdē tika skatīts jautājums par RSU sociālā virziena studiju programmu attīstības un pilnveides iecerēm, uzsverot starpdisciplināru studiju un pētniecības pilnveidošanu. Sēdes laikā tika prezentēti fakultāšu vadītāju redzējumi par studiju programmu pētniecības potenciālu, kā arī Padomnieku konventa dalībnieku redzējumus un ieteikumus studiju programmu pilnveidei un pielāgošanai.

SKP sastāvā ir darba devēji. Padome vērtē studiju programmas satura atbilstību Latvijas un ES likumdošanas prasībām, sabiedrības interesēm un darba tirgus prasībām, kā arī attiecīgā studiju virziena attīstību ilgtermiņā. Vairāk informācijas par SKP darbību skatīt šajā nodaļā 1.4. punktā.

Atsevišķu fakultāšu domju sastāvā ir darba devēji. Fakultātes domes sastāvu apstiprina Senāts, pamatojoties uz fakultātes dekāna priekšlikumu.

Absolventu asociācija vieno kādreizējo Rīgas Medicīnas institūta, Latvijas Medicīnas akadēmijas un RSU dažādu paaudžu absolventus. Absolventu asociācija ir kontaktpunkts starp absolventiem, studējošajiem, akadēmisko personālu, nozaru pārstāvjiem. Iesaistīto pušu savstarpējā sadarbība ir nozīmīga studiju kvalitātes un pētniecības pilnveidei, nozares attīstībai un studējošo profesionālās darbības mērķtiecīgai ievirzīšanai. Asociācija veicina RSU absolventu iesaisti mūžizglītības aktivitātēs.

Studentu līdzdalība pārvaldības procesā

Studējošo pašpārvalde (SP) pārstāv studējošo intereses Satversmes sapulcē, Akadēmiskajā šķīrējtiesā, Senātā, fakultāšu domēs, Ētikas komisijā, Kredītu piešķiršanas komisijā, Stipendiju piešķiršanas komisijā, Bibliotēkas padomē, Muzeja padomē, Rektorātā, Dekānu padomē, Studiju kvalitātes padomēs un iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas komisijā. Fakultāšu domēs studējošo pārstāvjiem ir veto tiesības, Senātā ir atliekošā veto tiesības jautājumos, kas skar studējošo intereses.

Ārvalstu studējošo intereses RSU pārstāv Starptautisko studentu asociācija (*International Students' Association*).

Studējošo pašpārvalde sadarbojas ar Starptautisko studentu asociāciju, nodrošinot, ka pārvaldības procesā tiek pārstāvētas gan latviešu, gan ārvalstu studējošo intereses.

RSU SP tika dibināta 1993. gadā, un tā darbojas jau vairāk nekā 25 gadus, lai pārstāvētu studējošo intereses akadēmiskās, materiālās un kultūras dzīves jautājumos augstskolā un citās valsts institūcijās, reprezentē augstskolas studējošos Latvijā un ārvalstīs, nosaka kārtību, kādā studējošie tiek ievēlēti augstskolas koleģiālajās institūcijās

Studējošo pašpārvalde no augstskolas budžeta tiek finansēta apmērā, kas nav mazāks par vienu divsimto daļu no augstskolas gada budžeta. Katra kalendārā gada beigās RSU SP prezentē RSU vadībai aizvadītā gada budžeta izlietojumu un nākamā kalendārā gada budžeta plānojumu, ko akceptē Rektors. Vairāk informācijas par SP darbības saturu skatīt 5. pielikumā.

Struktūrvienību līdzdalība lēmumu pieņemšanā

Pamatojoties uz izstrādāto vidēja termiņa stratēģiju, ik gadu RSU vadība apstiprina rīcības plānu un deleģē konkrētus mērķus struktūrvienībām. Lai šos mērķus sasniegtu, ik gada budžeta plānošanas sesijā katrai RSU struktūrvienībai ir jāveic savu resursu plānošana, pieprasot līdzekļus, kas nepieciešami deleģēto mērķu izpildei. Līdz ar detalizēta budžeta izstrādāšanu tiek skaidri nodalītas atbildības, jo struktūrvienībām ir jādarbības savu apstiprināto budžetu ietvaros. Jaunu projektu, procesu un inovāciju ieviešanai tiek veidotas darba grupas, diskusijas un ideju darbnīcas, tādējādi pēc iespējas veicinot darbinieku un tiešo vadītāju iesaisti lēmumu pieņemšanā.

Skatīt 1. pielikumu. Iekšējo normatīvo aktu saraksts atbilstoši RSU pamatdarbības procesiem.

Skatīt 3. pielikumu. RSU struktūrhēma (pieejama arī mājaslapā [latviešu](#) un [angļu](#) valodā).

Skatīt 23. pielikumu "Studiju programmas atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļai".

Studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pārvaldības struktūra ir orientēta uz studiju virziena attīstību (skat. 4.1. Studiju virziena attīstības plānu un 4.2. Studiju virziena pārvaldības struktūru) lēmumu pieņemšana notiek efektīvi, administratīvā un tehniskā personāla sniegtais atbalsts nodrošina visas studiju virzienam atbilstošo studiju programmu vajadzības.

Informācija par studiju programmu īstenošanā iesaistītajām struktūrvienībām un nepieciešamo atbalsta personālu

Akadēmiskās darbības nodrošināšanai un studiju kvalitātei akadēmiskajā struktūrvienībās tiek nodarbināts mācību atbalsta personāls, kas nodrošina studējošo apkalpošanu, dokumentācijas apriti, atbalsta sniegšanu akadēmiskajam personālam. Atkarībā no struktūrvienības veida un

docētajiem studiju kursiem mācību atbalsta personāla amatus plāno struktūrvienības vadītājs, bet kopējos principus RSU izstrādā un uztur Personāla departaments. Atbalsta personāla atbildības jomas atbilstoši ieņemamajam amatam ir mācību procesa un metodiskā darba atbalsts, pētniecības un klīniskā darba atbalsts, katedras biroja darba atbalsts u. c. pēc nepieciešamības.

Katedru vadītāji struktūrvienībā nodrošina kvalificēta akadēmiskā un zinātniskā personāla piesaisti studiju procesa īstenošanai. Veicina akadēmiskā un zinātniskā personāla izaugsmi un ataudzi. Nodrošina studiju procesa iekšējās kvalitātes kontroles sistēmas darbību struktūrvienībā. Piedalās studiju programmu, studiju kursu izstrādāšanā un kvalitātes vērtēšanā. Nodrošina studiju kursu aprakstu izstrādāšanu un aktualizēšanu, nepieciešamās dokumentācijas izstrādi, koordinējot katedrai piederīgo studiju programmu vadītāju un studiju programmās iesaistīto docētāju sadarbību un domapmaiņu studiju procesa, studiju programmu un satura attīstībai un nepārtrauktas aktualitātes nodrošināšanai. Katedru vadītāji arī nodrošina studiju virziena un studiju programmu darba sasaisti ar augstākstāvošām RSU vadības un atbalsta struktūrām.

Studiju programmu vadītāji nodrošina studiju programmas kvalitāti. Sadarbībā ar studiju programmās iesaistītajiem docētājiem pilnveido studiju programmu un tās studiju kursu un citu studiju procesa aktivitāšu saturu, sekojot nozares attīstībai, piemēram, aktuālu tēmu vieslekcijas, studiju vizītes uzņēmumos. Nodrošina studiju programmas kvalitātes indikatoru izpildi. Piesaista viesdocētājus, piedalās starptautisku projektu piesaistīšanā un īstenošanā. Analizē studējošo un absolventu aizpildītās novērtējumu anketas un sniedz atgriezenisko saiti, ievieš izmaiņas studiju programmu plānos. Sagatavo studiju programmu raksturojumu akreditācijai un ikgadējos pārskatus. Veicina studējošo zinātniski pētniecisko darbību. Piedalās semestru pārbaudījumos. Sekmē rezultātos rādītājus studiju programmas vadīšanā. Veicina studiju kursu pēctecību.

Biroja vadītāji katedrās organizē un uzrauga studiju atbalsta personāla darbu, lai nodrošinātu efektīvu atbalstu gan katedras darba procesos, gan starpstruktūrvienību darbībai. Nodrošina informāciju par studējošajiem, sekmēm, studiju programmām, docētajiem elektroniskajās sistēmās un datubāzēs, sagatavo dažādas atskaites par studiju procesu katedrā, nodrošina tehnisko atbalstu mācību auditorijām, veic citus tiešā vadītāja uzdevumus, tai skaitā docētāju CV ievade sistēmā, iesniegumu sagatavošana par pieņemšanu darbā. Semestra (divreiz gadā) atskaites sagatavošana par štata docētāju un pieaicināto docētāju slodzes plānu. Slodzes plāna sagatavošana štata docētajiem akadēmiskā gada sākumā, ikmēneša atskaite par štata docētāju un pieaicināto docētāju slodzes izpildi. Diploma pielikumu sagatavošana divreiz gadā. Studentu sekmības analīze reizi semestrī un iesniegšana katedras vadītājam un dekānam. Katedras sanāksmju protokolēšana. Studiju darbu, bakalaura darbu, maģistra darbu aizstāvēšanu komisiju darba saskaņošana, grafika plānošana, telpu saskaņošana. Studentu sarakstu veidošana aizstāvēšanu komisijām un studentu informēšana. Studentu studiju plānu sakārtošana SIS (Studējošo informācijas sistēma) reizi semestrī visās katedras bakalaura un maģistra programmās. Eksāmenu grafiku saskaņošana ar docētajiem, plānotāju un studentu informēšana. Katedras zinātnisko atskaišu apkopošana un sagatavošana.

Lietveži katedrās strādā ar informācijas nodrošināšanu katedrā, sagatavo dažādus pārskatus vadītāju uzdevumā. Nodrošina informāciju par studējošajiem, sekmēm, studiju programmām, docētajiem elektroniskajās sistēmās un datubāzēs. Organizē apmeklētāju plūsmu struktūrvienībā. Nodrošina mācību telpas ar darba procesam nepieciešamajiem uzskates līdzekļiem un tehnisko aprīkojumu.

Augstskolas administratīvā un tehniskā personāla studiju virziena ietvaros sniegtais atbalsts ir atbilstošs. Tehniski ir pieejamas vismodernākās jaunās paaudzes IT iekārtas. Studējošais no pirmās mācību dienas zina, kur vērsties, ja radušies jautājumi.

Sistēmu tehniskos jautājumus risina IT departaments, studiju procesa jautājumus atbalsta Studiju departaments un fakultātes birojs, nodrošinot arī atgriezenisko saiti komunikācijā ar studentiem.

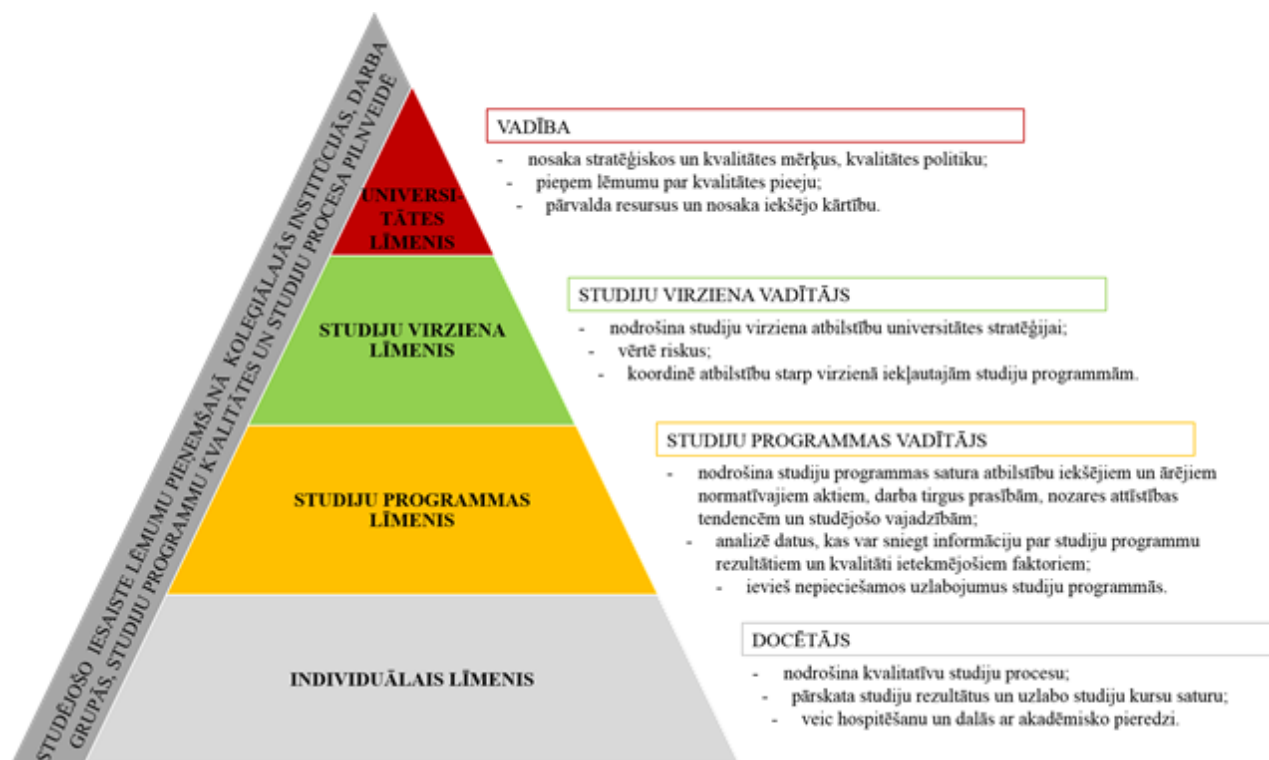
1.3. Kvalitātes politikas īstenošanas mehānisma raksturojums un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai. Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē iesaistīto pušu un to lomas raksturojums.

RSU kvalitātes politika balstās uz universitātes stratēģiju un vērtībām un ietver trīs pamatprincipus – studentcentrēta pieeja, partnerība un kvalitāte.

Kvalitātes politika ir pieejama RSU mājaslapā [latviešu](#) un [angļu valodā](#). Kvalitātes politikas īstenošanā ir iesaistīti gan RSU darbinieki, gan studējošie. Kopumā studiju kvalitātes nodrošināšana ir vairāklīmeņu sistēma (skat. 4. attēlu).

RSU augstākās vadības pienākums ir noteikt stratēģiskos un kvalitātes mērķus un kvalitātes politiku, pieņemt lēmumu par kvalitātes pieeju, pārvaldīt resursus un noteikt iekšējo kārtību. Ieviestās kvalitātes sistēmas uzraudzību RSU veic gan iekšējie sistēmas un kvalitātes auditori, gan neatkarīgie ārējie eksperti. Universitātes līmenī studiju kvalitātes viens no rādītājiem ir sabiedrības attieksme un viedoklis, kā arī RSU popularitāte. Vērtējot RSU darbinieku apmierinātības un iesaistes līmeni, kā arī augstskolu reputācijas pētījuma rezultātus, tiek noteiktas vadlīnijas RSU tēla stiprināšanai.

Studiju programmas līmenī studiju programmas vadītāja pienākums ir nodrošināt studiju programmas satura atbilstību iekšējiem un ārējiem normatīvajiem aktiem, darba tirgus prasībām, nozares attīstības tendencēm un studējošo vajadzībām, analizēt datus, kas var sniegt informāciju par studiju programmu rezultātu un kvalitāti ietekmējošiem faktoriem, un ieviest nepieciešamos uzlabojumus studiju programmās. Ik gadu tiek mērīti studiju programmu kvalitātes indikatori, kas tieši ir sasaistīti ar studiju programmu vadītāju atalgojumu. Šis aspekts veicina atbildības uzņemšanos un motivē studiju programmu vadītājus sasniegt augstākus definētos kvalitātes standartus.

4. attēls. RSU studiju procesa un rezultātu kvalitātes nodrošināšana.

Ieviestās sistēmas uzraudzību RSU veic gan iekšējie sistēmas un kvalitātes auditori, gan neatkarīgie ārējie eksperti.

Ārējie un iekšējie normatīvie akti (pieejami no: <https://www.rsu.lv/studentiem/dokumenti>), kuri regulē studējošo sasniegumus un studiju rezultātu novērtējumu:

- Augstskolu likums;
- Izglītības likums;
- Studiju reglaments I – pamatstudiju un maģistra studiju reglaments (pieejams [latviešu](#) un [angļu valodā](#), (pieejams latviešu valodā no <https://www.rsu.lv/studentiem/dokumenti>, angļu valodā no <https://www.rsu.lv/en/students/documents>);
- Studiju reglaments III – doktora studiju reglaments (pieejams [latviešu valodā](#) no <https://www.rsu.lv/studentiem/dokumenti>, [angļu valodā](#) no <https://www.rsu.lv/en/students/documents>);
- Nolikums par kvalifikācijas darbu, studējošā pētnieciskā darba, bakalaura darba un maģistra darba izstrādāšanu un aizstāvēšanu (pieejams latviešu valodā no <https://www.rsu.lv/studentiem/dokumenti>, angļu valodā no <https://www.rsu.lv/en/students/documents>);
- Procesa apraksts Nr. 6 “Studiju rezultātu novērtēšana un iesniegšana” u. c. skat. 1. pielikumā.
- Studējošo sekmības analīze tiek veikta divas reizes akadēmiskajā gadā pēc studiju semestra beigām. Sekmības monitoringa rezultātā tiek apzināti riski veiksmīgam studiju procesam un atskaitīšanas iemesliem, balstoties uz kuriem ir iespējams veikt preventīvas darbības.

2016. gadā RSU tika veikts starptautisks studentcentrētas mācīšanās pieejas īstenošanas ārējs novērtējums, ko veica projekta “Peer Assessment of Student centred Learning” (PASCL) novērtēšanas ekspertu grupa. PASCL ekspertu ziņojums par studentcentrētas mācīšanās pieejas īstenošanu RSU ir gan [angļu](#), gan [latviešu](#) valodā. Tas bija ES līmeņa projekts, kuru virzīja Eiropas Studentu apvienība sadarbībā ar citām Eiropas augstākās izglītības organizācijām, savukārt ekspertu vizīti Rīgā iniciēja RSU Studējošo pašpārvalde. RSU ir viena no retajām augstākās izglītības institūcijām Eiropā, kas pieņēma institucionālu lēmumu iesaistīties un tika izvēlēta PASCL projekta ietvaros.

Projekta nosacījums bija izvērtēšanā iekļaut dažas augstākās izglītības institūcijas struktūrvienības. RSU pirms vizītes gatavoja pašnovērtējuma ziņojumu, kur tika raksturota universitātes struktūra, darbības statistikas dati, lēmēj institūcijas un tajās iesaistītie pārstāvji, studentu iesaiste satura un procesu īstenošanā un pilnveidē. Vizītes laikā Rīgā eksperti tikās ar RSU vadības, administratīvo struktūrvienību un Studējošo pašpārvaldes pārstāvjiem, kā arī ar studējošajiem, dekāniem un docētājiem.

Ekspertu atzinumā RSU tika raksturota kā studentcentrēta augstskola, kas aktīvi iesaista studējošos studiju pilnveidē. Ziņojumā minētas arī rekomendācijas, kā turpmāk ieteicams sekmēt studējošo iesaisti studiju procesā un kopumā institucionāli pilnveidot studentcentrētas pieejas izpratni un īstenošanu visos līmeņos. RSU, ņemot vērā PASCL ekspertu rekomendācijas, ir:

- ieviesusi kvalitātes monitoringa procesus un ņem vērā tās pilnveides aktivitātēs, piemēram, studējošo kvantitatīvās un kvalitatīvās atgriezeniskās saites sekmēšanā, studiju programmu kvalitātes indikatoru identificēšanā un izvērtēšanā;
- uzlabojusi e-studiju vides funkcionalitāti;
- aktualizējusi vērtēšanas pieeju, pārbaudījumu veidus un to saturu;
- veicinājusi iekšējās komunikācijas efektivitāti un pastiprinājusi sadarbību ar ārējiem

partneriem, darba devējiem u. c.

Balstoties uz pozitīvo RSU novērtējumu projektā, labās prakses piemēriem un uz sadarbību vērsto attieksmi, RSU tika izvēlēta par partneri pēctecīga projekta veidošanā.

Studējošo sasniegumu un studiju rezultātu vērtēšanas kārtība ir iestrādāta katra studiju kursa aprakstā. Kursa pasniedzējs ir noteicējs sava pasniedzamā kursa vērtēšanas sistēmai. Kā kritēriji kursa nokārtošanai tiek izvirzīti apmeklējums, dalība semināros, patstāvīgo darbu pildīšanā, aktīvā dalība diskusijās u. c. Pirms tiek uzsākta kursa pasniegšana, students tiek informēts par visiem vērtēšanas parametriem. Darbojoties RSU e-studiju vidē, no biroja puses, tiek sagatavoti pārbaudījumu vērtēšanas saraksti, kas tiek izsniegti pasniedzējiem studiju kursa noslēguma daļā. Pēc pārbaudījuma pieņemšanas, štata pasniedzējs personīgi, lietojot piekļuvi e-studijām vai nu pieaicinātie pasniedzēji ar fakultātes biroja personāla palīdzību savada gala vērtējums e-vidē, kura ir sasaistē ar studentu personīgajiem kontiem, kur katrs students personīgi redz savu mācību informāciju un vērtējumus.

1.4. Aizpildīt tabulu par augstskolas/ koledžas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstību Augstskolu likuma 5. punkta 2.1daļā norādītajam. Sniedzot pamatojumu norādītajai atbildei, t.sk. iespējams norādīt uz atbilstošo pašnovērtējuma ziņojuma nodaļu, kurā iekļautā informācija liecina par konstatēto atbilstību, neatbilstību vai daļējo atbilstību.

1.	Iedibināta politika un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai	Atbilst RSU ir iedibināta politika un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai, ko nosaka iekšējie normatīvie dokumenti, kas aprakstīti raksturojuma I daļas 1.3. punktā un II daļas 2. punktā un kas nosaka studiju procesa kvalitātes mehānismus, kādi ir RSU un kas attiecas uz pilnīgi visām studiju programmām.
2.	Izstrādāts mehānisms augstskolas/ koledžas studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei	Atbilst RSU ir izstrādāts mehānisms augstskolas studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei, kas ir detalizēti aprakstīti II daļas 2.2. punktā un kas attiecas uz pilnīgi visām studiju programmām. To pārbauda Pedagoģiskās izaugsmes centrs (PIC) un vienlaikus, ņemot vērā pieredzi savas kompetences ietvaros procesā veic arī sistēmas pilnveidojumus, atbalsta studiju programmu un virziena vadītājus. Piemērs tam ir SAM ietvaros izstrādātās studiju programmas, kas aprakstītas šeit latviešu valodā (https://www.rsu.lv/projekts/studiju-programmu-fragmentācijas-mazinasana-un-studiju-internacionalizācijas-veicināšana), šeit angļu valodā (https://www.rsu.lv/en/project/reduction-fragmentation-study-programmes-and-promotion-internationalisation-studies). Studiju programmu pilnveidošana un attīstība notiek, veidojot StV attīstības plānu. Reālais process tiek apspriests studiju virziena kvalitātes padomes un īstenojošās katedras sēdēs, Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultātes (SVSLF) Domes sēdē. Studiju programmu attīstības process tiek kontrolēts regulāri, analizējot studentu sekmību, skaitu, atbīrumu, tehnisko nodrošinājumu, vērtējumus, docētāju darba kvalitāti un citus būtiskus rādītājus.

3.	Izveidoti un publiskoti tādi studējošo sekmju vērtēšanas kritēriji, nosacījumi un procedūras, kas ļauj pārlicināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu	Atbilst
		Studējošo sekmju vērtēšanas kritēriji, nosacījumi un procedūras, kas ļauj pārlicināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu, skat. II daļas 1.6. punktā.
4.	Izveidota iekšējā kārtība un mehānismi akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai	Atbilst
		Iekšējā kārtība un mehānismi akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai aprakstīti II daļas 3.5. punktā. Katru gadu tiek veikta atbilstības vērtēšanas, arī paši mehānismi tiek pārskatīti.
5.	Nodrošināts, ka tiek vākta un analizēta informācija par studējošo sekmēm, absolventu nodarbinātību, studējošo apmierinātību ar studiju programmu, par akadēmiskā personāla darba efektivitāti, pieejamiem studiju līdzekļiem un to izmaksām, augstskolas darbības būtiskiem rādītājiem.	Atbilst
		☐ Informācija par studējošo sekmēm skat. 1.3. nodaļā; ☐ Informāciju par absolventu nodarbinātību skat. 10. pielikumā un StV raksturojumā I daļas 1.2. punktā, II daļas 1.1., 2.2., 3.7., 4.1. punktā. ☐ Vairāk informācijas par absolventu atgriezeniskās saites sniegšanas mehānismiem II daļas 2.2. un StP raksturojumā 2.6. punktā. ☐ Informācija par studējošo un absolventu apmierinātību ar studiju programmu skat. 2.2. nodaļā un 21.1. un 21.2. pielikumos. ☐ Informācija par akadēmiskā personāla darba efektivitāti skatīts 3.5. nodaļā. ☐ Informācija par pieejamiem studiju līdzekļiem un to izmaksām skatīt 3.1. nodaļā. ☐ Informāciju par augstskolas darbības būtiskiem rādītājiem skatīt 1.1., 1.2., 1.3. nodaļā.
6.	Augstskolas vai koledžas, īstenojot kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti	Atbilst
		Augstskola, īstenojot kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti, tas ir aprakstīts I daļas 1.4., II daļas 2. punktā. Skat. StV attīstības plānu 4.1. pielikumā un Studiju virziena pārvaldības struktūrshēmu 4.2. pielikumā.

II - Studiju virziena raksturojums (1. Studiju virziena pārvaldība)

1.1. Studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu izveides ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, studiju programmu savstarpējās sasaistes novērtējums, kā arī

analīze par studiju programmu nozīmi (unikalitāti) salīdzinājumā ar citām līdzīgām studiju programmām Latvijā un ārvalstīs.

Nodarbinātības tendenču prognozēs Eiropas Savienībā (Cedefop[1]) rāda, ka psihologu skaits uz vienu valsts iedzīvotāju ir atšķirīgs Rietumeiropas un Austrumeiropas valstīs. Rietumeiropas valstīs ir 150 psihologi uz 100 000 iedzīvotājiem, bet Austrumeiropas ES dalībvalstīs ir krietni mazāk par 50 psihologiem uz 100 000 iedzīvotājiem, kas norāda, ka Austrumeiropas valstīs, tostarp Latvijā, pašreiz strādājošo psihologu skaits ir vairāk nekā trīsreiz mazāks nekā Rietumeiropā. Lai gan psihologus sagatavo katru gadu, tik un tā to vēl aizvien trūkst, jo daudzi apgūst psiholoģiju un aiziet strādāt citās jomās, kur arī ir darbs ar cilvēkiem, kā arī jau strādājoši psihologi profesionāli izdeg un pāriet uz emocionāli mazāk ietekmējošām darbības jomām.

Kā parāda *Dynamic University* veiktais pētījums par darba tirgus un nozares attīstības tendencēm[2], darba tirgus pieprasījums pēc augsti kvalificētiem speciālistiem izglītības programmu grupā “Sociālās un cilvēkrīcības zinātnes” laikā līdz 2030. gadam **samazināsies par 12%** un darba tirgus piedāvājums augsti kvalificētu speciālistu segmentā **samazināsies par 5%** (EM darba tirgus prognozes). Atbilstoši EM darba tirgus prognozēm, būs vērojams augsti kvalificētu speciālistu pārpalikums, kas nozīmē, ka absolventu konkurētspējai darba tirgū izšķiroša nozīme būs iegūtās izglītības kvalitātei un absolventu prasmēm un zināšanām. Vienlaikus jāņem vērā, ka izglītības programmu grupa “Sociālās un cilvēkrīcības zinātnes” ir plaša un ietver dažādu jomu speciālistus, tāpēc tikai daļēji ir attiecināma uz psiholoģijas nozari. Pētījumā apzinātie darba devēji (DD) norāda, ka pieprasījums pēc augsti kvalificētiem speciālistiem saglabāsies un varētu nedaudz pieaugt, jo jau šobrīd ir grūti atrast augsti kvalificētus darbiniekus. Kā aktuālas un nozarē pieprasītas prasmes darba devēji ir norādījuši profesionālās pamatzināšanas, prasmi plānot savu kompetenču pilnveidi un profesionālo tālākizglītību un klientorientētu attieksmju un pieeju veidošanu. Kā aktuālās nozares tendences pētījumos un sekundārajos datu avotos identificētas sadarbība ar citām tautsaimniecības nozarēm (īpaši informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (IKT)) jaunu pakalpojumu un pieeju izstrādē, atsevišķu pakalpojumu jomu digitalizācija un e-vides un digitālu rīku izmantošana datu ieguvei un jaunu pētniecības virzienu attīstībai.

Darba tirgus pētījums parādīja, ka aizvien vairāk tiek pieprasīti aizvien augstākas kvalifikācijas speciālisti pat ar doktora grādu, kas var ne tikai profesionāli veikt savus darba pienākumus, bet arī efektīvi izstrādāt projektus, veikt zinātniski korektus pētījumus. Šī tendence attiecas arī uz psiholoģijas jomu. Psiholoģijas izglītība var kalpot arī kā labs pamats citai izglītībai, jo šobrīd daudzās jomās augstāk tiek vērtēti profesionāļi, kuriem ir divas, trīs un vairāk izglītības un kas spēj atrisināt dažādas problēmas, kas skar vairākas jomas vienlaikus, un veikt starpnozaru pētījumus.

RSU jau vairāk kā desmit gadu (skat. rsu.lv, informācija pieejama tikai **latviešu valodā**) tiek attīstītas psiholoģijas studiju programmas. Studiju virziens “Psiholoģija” tika veidots un tiek pilnveidots atbilstoši RSU stratēģijai un mērķiem, fokusējoties uz pētniecību, praksi un sadarbību veselības aprūpes kontekstā. RSU psiholoģijas studiju programmas vieno to orientēšanās uz indivīda un grupas veselības saglabāšanu un atjaunošanu. Ideoloģiski studiju programmas sakņojas Pasaules Veselības organizācijas definētajā daudzdimensionālajā veselības izpratnē (tajā veselība tiek aprakstīta kā vispārēja fiziskā, psihiskā un sociālā labklājība) un biopsihosociālajā pieejā vai paradigmā, kur slimība un veselība tiek definēta kā bioloģisko, psiholoģisko un sociālo faktoru interaktīvas mijiedarbības vienība. Visos studiju līmeņos izglītības procesā uzmanība tiek pievērsta psihisko (kognitīvo, emocionālo), uzvedības, sociālo un kultūras faktoru ietekmei uz indivīda, grupas un sabiedrības veselības saglabāšanu, slimību cēloņiem un reakcijai uz slimību, slimības uztveri, uzvedībai slimības laikā u. tml., lai sekmētu veselības saglabāšanu, slimību profilaksi un ārstēšanu,

kā arī identificētu psiholoģiskos un sociālp psiholoģiskos un uzvedības faktorus, kas saistīti ar dažādām saslimšanām.[3]

Studiju virziens "Psiholoģija" attīstījās pakāpeniski, sākot ar bakalaura studiju programmu 2007. gadā un beidzot ar doktora studiju programmu, kas tika izveidota 2016. gadā. Sākotnēji bakalaura studiju programma tika veidota kā pamats profesionālajai maģistra studiju programmai "Mākslas terapija", līdz ar to jau sākotnēji tajā bija daudz medicīnas studiju kursu, kas laika gaitā ir mazinājušies līdz pat 6 KP. Pamazām Latvijā ienākot veselības psiholoģijai, radās pieprasījums no veselības aprūpes speciālistiem – pēc studiju programmas, kas sagatavo veselības psihologus. Tādējādi tika izveidota profesionālā maģistra studiju programma "Veselības psiholoģija". Vēlāk, kad parādījās pirmie maģistranti, kas gribēja palikt strādāt arī augstskolā, radās nepieciešamība pēc doktora studiju programmas izveides. Šobrīd, beidzot maģistrantūru, studenti var iegūt psihologa kvalifikāciju un studiju laikā specializēties divās jomās: veselības un konsultatīvajā psiholoģijā, taču jau no nākamā gada sadarbībā ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem būs iespēja specializēties militārās psiholoģijas jomā.

No 2018. gada 1. janvāra stājās spēkā Psihologu likums, kas tika pieņemts 30.03.2017., kas paredz tiesības veikt psihologa profesionālo darbību pēc akreditētas bakalaura studiju programmas un akreditētas maģistra studiju programmas psiholoģijā apguves vismaz 200 kredītpunktu apjomā (no kurām vismaz vienai jābūt profesionālai studiju programmai). Līdzšinējā psihologu darbības regulācija paredzēja kopējo izglītības apjomu 240 KP apjomā, kam atbilstīgi bija izstrādātas Latvijas augstskolās apgūstamās bakalaura un maģistra studiju programmas.

Pēc Psihologa likuma stāšanās spēkā arī RSU studiju virziena "Psiholoģija" bakalaura un maģistra studiju programmas tika pielāgotas šī likuma prasībām, atbilstīgi pārstrukturējot un optimizējot studiju programmu saturu un pārejot no četrgadīgas profesionālas bakalaura programmas (160 KP) uz trīsgadīgu akadēmisko bakalaura programmu (120 KP) (ar Studiju kvalitātes komisijas lēmumu nr. 2019/15-1). Tajā pašā laikā tiek nodrošinātas studiju programmās imatrikulēto studentu iespējas pabeigt studijas uzsāktajās studiju programmās attiecīgi līdz 2021. gadam (akreditācijas termiņa beigām). Šobrīd RSU studiju programmās psihologa kvalifikācijai nepieciešamās zināšanas, prasmes un kompetences var iegūt, absolvējot trīs gadu akadēmisko bakalaura studiju programmu un profesionālo maģistra studiju programmu (80 KP) apjomā. Tie, kuri ir beiguši četrgadīgu bakalaura studiju programmu un ieguvuši psihologa kvalifikāciju, var studēt maģistrantūrā 1,5 gadu (60 KP). Lai šīs pārmaiņas varētu notikt, tika pārstrukturēta studiju programma, apvienoti un optimizēti kursi, novērsta satura dublēšana. Pēc maģistratūras pabeigšanas absolventi var turpināt savas studijas trīs gadu doktorantūrā (120 KP). Tādējādi šobrīd RSU studiju virzienā "Psiholoģija" iekļauta pēctecīga akadēmiskā bakalaura studiju programma (120 KP), psiholoģijas profesionālā maģistra studiju programma (60 vai 80 KP), kā arī doktora studiju programma (120 KP).

Bakalaura studiju programmas mērķis ir radīt iespēju studējošajiem iegūt akadēmisku izglītību psiholoģijā kā pamatu tālākām studijām maģistratūrā, apgūstot psiholoģijas teorētiskās zināšanas un prasmes, pētnieciskā darba iemaņas, pilnveidojot prasmi patstāvīgi risināt problēmas un pieņemt lēmumus, attīstot analītiskās un kritiskās domāšanas spēju.

Profesionālās maģistrantūras studiju programmas mērķis ir nodrošināt iespēju, apgūstot psiholoģijas zinātnes teorētiskos un empīriski pamatotos principus, attīstīt un pilnveidot izpratni, praktiskās iemaņas un kompetenci, lai iegūtu profesionālo maģistra grādu psiholoģijā un psihologa kvalifikāciju, kādā no šiem profesionālās darbības jomām: klīniskā un veselības psiholoģija, militāra psiholoģija, konsultatīvā psiholoģija. Profesionālās maģistra studiju programmas absolventi saskaņā ar Psihologu likuma prasībām var veikt psihologa profesionālos pienākumus sertificēta psihologa-pārtrauga pārraudzībā, kā arī var turpināt studijas doktora studiju programmās Latvijā vai ārzemēs.

Psiholoģijas doktorantūras programmas mērķis ir sagatavot augsti kvalificētus zinātniekus un mācībspēkus psiholoģijā (ar specializāciju veselības psiholoģijā), attīstot viņu pētnieciskā darba organizācijas, veikšanas un vadības, kā arī akadēmiskā darba kompetenci, kas pamatojas uz padziļinātu psiholoģijas teorijas un metodoloģijas izpratni un kompetenci veidot un īstenot inovatīvus pētnieciskos projektus, sadarboties ar speciālistiem Latvijas un starptautiskā mērogā.

Visu minēto studiju programmu sasniedzamie studiju rezultāti ir savstarpēji saskaņoti, par ko liecina studiju programmās iekļauto kursu kartējums (skat. 18.1. pielikumu) un ir saskaņā ar visiem normatīvajiem dokumentiem un psihologa profesijas standartu (skat. 17.2., 18.2. pielikumu).

Salīdzinot ar līdzīgām studiju programmām Latvijā, secināms, ka RSU piedāvā studijas ar padziļinātu akcentu darbībai veselības aprūpes kontekstā un ar prakses iespējām klīniskajā vidē. RSU profesionālā maģistra studiju programma piedāvā trīs dažādās specializācijas. No tām viena – militārajā psiholoģijā – tiek piedāvāta tikai RSU, bet specializāciju klīniskajā un veselības psiholoģijā var apgūt LU un specializāciju konsultatīvajā psiholoģijā var apgūt DU maģistra studiju programmā. Savukārt RSU psiholoģijas doktora studiju programma līdzīgi kā citas augstskolas piedāvā psiholoģijas un starpnozaru pētījumus, taču atšķirīgais ir pētījumu akcents uz psiholoģiskās palīdzības pētījumiem veselības kontekstā.

Veicot programmu salīdzinošo analīzi ar LU studiju programmām un programmām Insbrukas universitātē, tika konstatēts, ka ir studiju kursi, kas ir unikāli katrai studiju programmai, bet vērojamas arī atsevišķas kopīgas iezīmes:

- visās programmās nozīmīga vieta ir praksēm, veidojot pat līdz 36 ECTS;
- lai arī studiju saturs ir tematiski līdzīgs un satur dažādu psiholoģijas apakšnozaru elementus, salīdzinot ar RSU, citu augstākās izglītības iestāžu (All) īstenotās studiju programmas piedāvā vairākus, skaidri noteiktus specializācijas virzienus bakalaura, maģistra un doktora līmeņa studiju programmās;
- gan Latvijas, gan ārvalstu studiju programmās ir salīdzinoši neliels vispārīzglītojošo studiju kursu īpatsvars, kā arī neliela brīvās izvēles studiju kursu daļa – lielākā daļa studiju laikā apgūstamo studiju kursu ir tieši saistīti ar specialitāti vai zinātniski pētniecisko prasmju apguvi;
- studiju maksa un imatrikulācijas nosacījumi RSU ir līdzīgi kā citās aplūkotajās studiju programmās. Latvijas All īstenotajās programmās biežāk nekā citos studiju virzienos reflektantiem ir noteikti papildu iestājpārbaudījumi;
- studējošo skaita tendences visās aplūkotajās studiju virziena “Psiholoģija” studiju programmās norāda uz stabilitāti vai nelielu studējošo skaita pieaugumu.

Pētījumi par augstākās izglītības jomu perspektīvām uzrāda, ka nākotnes profesionālajā vidē līdzās eksaktajām zināšanām augstu tiek vērtētas un attīstību nodrošinās sociālās un tā saucamās “maigās” jeb *soft* prasmes – komunikācijas prasme, prasme apkopot un saprast informāciju, radošums satura radīšanā, kritiskās domāšanas prasmes, sadarbības un tīklošanās prasme, prasme strādāt komandā, prasme strādāt multikulturālā vidē un citas (piemēram, *Human Resorces* vai *Forbes*). Ņemot vērā šīs un citas izmaiņas sociālajā vidē, tehnoloģiju attīstībā, augstākās izglītības transformācijā, virziena studiju programmās konsekventi tiek ieviesti satura un procesa atjauninājumi dažādu *soft* prasmju attīstīšanai. Tas ir iespējams, jo studiju programmu pilnveidē regulāri tiek iesaistīti studenti, docētāji, psiholoģijas un citu jomu pārstāvji.

Visās psiholoģijas studiju programmās saturs tiek veidots un attīstīts, sadarbojoties ar darba devējiem (prakšu devējiem), kā arī piedaloties virziena kvalitātes padomes pārstāvjiem. Prakšu atskaites un sarunas ar darba devējiem liecina, ka darba devēji augstu vērtē virziena studiju programmu studentu un absolventu zināšanas, prasmes, kompetences un motivāciju.

Studiju virziena studiju programmas īstenošanā kā docētāji un vieslektori regulāri piedalās nākamie studiju programmas absolventu prakses devēji un darba devēji, maģistra studiju programmās ar mērķi pilnveidot zināšanas studē esošie darba devēji. Šajās studiju programmās pieaug studentu skaits, kas iegūst jau otro vai trešo grādu, jo vēlas apgūt jaunas zināšanas, modernizēt savu izglītību.

Darba tirgus attīstības analīzes un prognozes liecina, ka, neraugoties uz sociālo zinātņu studiju programmu popularitāti un iespējamo šādas izglītības darbinieku pārprodukciju, RSU studiju virziena "Psiholoģija" absolventiem ir sava stabila niša nākotnes darba tirgū Latvijā un Eiropā.

Studiju virziena programmu unikalitāti raksturo šādi rādītāji:

- studiju programmas piedāvā pilnu savstarpēji starp studiju programmām saskaņotu psiholoģijas izglītības apguvi augstā kvalitatīvā līmenī atbilstoši visiem normatīvajiem dokumentiem, piedāvājot studiju kursus, kādi nav citās līdzīgās studiju programmās (piemēram, sociālā neirozinātne, digitālo tehnoloģiju pielietojums psiholoģijā (telepsiholoģija) vai metodisko materiālu izstrāde un psihoizglītošana psiholoģijas praksē). Programmu saturs papildus ietver kursus veselības un klīniskajā, militārajā vai konsultatīvajā psiholoģijā, nodrošinot absolventiem padziļinātas zināšanas un prasmes šajās jomās;
- studiju programmu satura veidošanā piedalās darba devēji un absolventi, kas piedāvā inovācijas un rekomendācijas satura uzlabošanā;
- docētājiem un studentiem ir iespēja piedalīties dažādās psiholoģijas un starpnozaru pētījumu programmās vietējā un starptautiskā mērogā, kā arī kolektīvajās monogrāfijās. Piedaloties Valsts pētījumu programmās (tai skaitā citos projektos), dažādos izpētes posmos studējošie pētniecisko darba izstrādes ietvaros veic starpdisciplināra rakstura inovatīvus pētījumus, izmantojot jaunākās paaudzes tehnoloģijas/instrumentus, kas ietver, piemēram, elektroencefalogrammas aparāturu un digitalizēto testu;
- studējošajiem studiju procesā tiek nodrošinātas daudzveidīgas mācību formas, tostarp regulāra dalība konferencēs vai simulācijas prakse, kas dod iespēju mācīties bez riskiem klienta/pacienta veselībai, kā arī attīstīt jaunas kompetences drošā vidē (speciāli aprīkotā telpā). Studentiem ir nodrošinātas prakses iespējas gan augstskolā, gan klīniskajā vidē;
- studējošajiem ir publiski pieejams aptauju un testu reģistrs par RSU izstrādātajiem un adaptētajiem Latvijā psiholoģiskajiem instrumentiem, ka arī ir iespēja apgūt tos (piemēram, Latvijas klīniskais personības tests) instrumentus studiju kursu ietvaros;
- studiju kursi veidoti tā, lai studentiem attīstītu spēju pašreflektēt par savu darbu un par tā ietekmi uz klientiem, grupām un sabiedrību kopumā;
- studiju programmām ir plaši attīstīts sadarbības tīkls ar Latvijas un starptautiskajām profesionālajām biedrībām, dažādām iestādēm, citu valstu augstskolām, kas sekmē starptautisko apmaiņu un pētniecību;
- studējošie ir nodrošināti ar psihologiem – pārraugiem, īstenojot praksi ne tikai veselības aprūpes un rehabilitācijas, izglītības un sociālās aprūpes iestādēs, bet arī augstskolā, veicot praksi t.sk. attālināti e-vidē;
- studiju organizācija daļējā moduļu formā nosaka koncentrētu un dinamisku studiju procesu, kurā students vienlaikus apgūst tikai dažus studiju kursus un kur nav pārslodzes semestra beigās sesijās.

[1] Vocational education and training in Europe: Latvia 2018

<https://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/country-reports/vocational-education-and-training-europe-latvia-2018>

[2]Izpēte par Rīgas Stradiņa universitātes un RSU Sarkanā Krusta medicīnas koledžas studiju programmu konkurētspēju un atbilstību vidējā un ilgtermiņa darba tirgus un nozares attīstības tendencēm. - Rīga: SIA "Dynamic University", 2020.

[3]Mārtinsone, K., Mihailova, S., Koļesņikova, J., Mihailovs I. J., Ļevina, J., Freimane, G., Šneidere, K. *Psiholoģijas izglītības desmit gadi Rīgas Stradiņa universitātē*. Mārtinsone, K. (sast.). Rīga: Rīgas Stradiņa universitāte, 2017. 18 lpp.

1.2. Studiju virziena mērķi un to atbilstība augstskolas/ koledžas darbības jomai, stratēģiskās attīstības virzieniem, sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām un attīstības tendencēm.

Saskaņā ar RSU attīstības stratēģiju 2017.–2021. gadam viens no indikatoriem ir attīstīt vietēji un starptautiski konkurētspējīgu studiju programmu piedāvājumu atbilstoši Latvijas un Eiropas darba tirgus pieprasījumam pēc īpašām, integrētām speciālistu kompetencēm, tai skaitā palielinot valsts budžeta finansēto vietu skaitu sociālo zinātņu jomu studijām. Sociālo zinātņu jomā valsts budžeta vietas ir tikai doktora studiju programmās, tostarp ne visās (StV Psiholoģija nav). Katru gadu RSU piedalās oficiālā sarakstē ar nozaru ministrijām par valsts budžeta vietu piešķiršanu arī sociālo zinātņu studiju programmām. Diemžēl šīs sarunas nav vainagojušās ar sekmīgu rezultātu.

Studiju virziena "Psiholoģija" atbilstība augstskolas darbības jomai, stratēģiskās attīstības virzieniem, sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām un attīstības tendencēm:

- atbilstība stratēģiskās attīstības virzieniem, sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām un attīstības tendencēm;
- studiju programmas tiek veidotas tā, lai programmu absolventi būtu konkurētspējīgi gan Latvijas, gan Eiropas darba tirgū arī tad, ja studenti neturpina strādāt par profesionāliem psihologiem. Studentiem tiek piedāvāti vairāki vispārīgi studiju kursi, kas ļauj viņiem viegli apgūt un integrēt savas zināšanas arī citās darbības jomās un strādāt profesijās, kurās ir vajadzīgas psiholoģijas zināšana;
- atbilstība augstskolas darbības jomai;
- atbilstoši RSU stratēģijai studiju virziens nodrošina pētniecībā balstītu augstāko izglītību sociālajās zinātnēs, jo studiju procesā tiek nodrošināts pētījumos balstīts saturs, attīstīti psiholoģijas pētījumi un starpdisciplinārie pētījumi sociālajās un medicīnas zinātnēs, integrējot studiju saturā pētījumu rezultātus, jaunus pētījumus, pētniecības metožu un rīku izveidi;

2015. gadā uz sešiem gadiem akreditētā RSU studiju virziena "Psiholoģija" stratēģijas pamatā ir RSU kopējā stratēģija – radīt labvēlīgu un ES līmenī konkurētspējīgu izglītības un pētniecības vidi, koncentrējot resursus laikmetam, sabiedrības vajadzībām un problēmām atbilstošu izcilu zinātnisko pētījumu veikšanai medicīnā un sociālajās zinātnēs, kas uzlabotu sabiedrības un tās dalībnieku dzīves vispārējo kvalitāti un labklājību. No RSU kopējās stratēģijas izriet arī **studiju virziena "Psiholoģija" kopējie mērķi:**

- nodrošināt un attīstīt aktuālu, darba tirgū augstu novērtētu un saturiski kvalitatīvu izglītību bakalaura, maģistra un doktora studiju programmās, kas atbilst visiem normatīvajiem dokumentiem;
- attīstīt pētniecību un ekspertīzi psiholoģijas jomā, piedāvājot inovatīvus pētījumus, ar kuru

secinājumu palīdzību iespējams izvērtēt, risināt un prognozēt mūsdienu psiholoģijas procesus un problēmas; dot iespēju docētājiem un studējošajiem piedalīties dažādās psiholoģijas un starpnozaru pētījumu programmās vietējā un starptautiskā mērogā;

- attīstīt visu līmeņu studiju programmas virzienā "Psiholoģija", sadarbojoties ar citām Latvijas un ES augstskolām, kā arī pilnveidot psiholoģijas studiju kursu piedāvājumu citās RSU fakultātēs, tādējādi nodrošinot psiholoģijas studiju programmu integrāciju;
- studiju procesā nodrošināt studējošajiem daudzveidīgas mācību formas, tostarp piedalīšanos dažāda mēroga konferencēs;
- paplašināt sadarbības tīklu starp studiju programmu darba devējiem, profesionālajām organizācijām studiju kvalitātes uzlabošanā un studiju kursu satura pilnveidē;
- dot iespēju studentiem apgūt RSU docētāju izstrādātos un adaptētos instrumentus, kas atvieglotu šo instrumentu izmantošanu gan mācību praksē, gan profesionālajā darbā pēc studijām;
- turpināt aktualizēt mācību metodiskos materiālus, izstrādāt mācību grāmatas un citus informatīvos resursus, papildināt e-studiju materiālus;
- piedāvāt studentiem iziet praksi gan augstskolā, gan klīniskajā vidē;
- attīstīt studējošajiem spēju pašreflektēt par savu darbu un tā ietekmi uz klientiem, grupām un sabiedrību kopumā;
- turpināt reklamēt studiju programmas, organizējot pasākumus plašākai sabiedrībai, lai veicinātu studiju programmu atpazīstamību.

Studiju virziena mērķis, kā arī mērķa īstenošanas un sasniegšanas aktivitātes pilnībā ir saskaņotas ar RSU darbības jomu, RSU stratēģiskajiem dokumentiem un sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām un tendencēm. Detalizētāku raksturojumu un praktiskos piemērus par studiju virziena mērķa un tā īstenošanā izmantotajām mūsdienīguma un prestiža, pētniecībā balstītas augstākās izglītības studiju programmu īstenošanas, kā arī starptautiskās atpazīstamības, tai skaitā augstākās izglītības eksporta, nodrošināšanas aktivitātēm, kas skaidri apliecina studiju virziena mērķa un tā izpildes atbilstību gan RSU stratēģiskās attīstības vīzijai un virzieniem, gan sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām un tendencēm, skat. studiju virzienā iekļauto studiju programmu raksturojumus.

1.3. Studiju virziena SVID analīze attiecībā uz izvirzītajiem mērķiem, ietverot skaidrojumus, kā augstskola/ koledža plāno novērst/ uzlabot vājās puses, izvairīties no draudiem, izmantot iespējas u.c. Vērtējums par studiju virziena attīstības plānu nākamajiem sešiem gadiem un attīstības plāna izstrādes procesu. Ja attīstības plāns nav izstrādāts vai mērķi/ uzdevumi noteikti īsākam laika periodam, sniegt informāciju par studiju virziena attīstības plāna izstrādi nākamajam periodam.

Iekšējie faktori

Stiprās puses

Vājās puses

- Virziena studiju programmu atbilstība RSU mērķim un stratēģijai.
- RSU reputācija, kvalitātes vadības sistēma un iekšējā kultūra, kas sekmē visu studiju programmu studentu rekrutēšanu.
- Kvalificēts docētāju sastāvs: laba mācībspēku zinātniskā un pedagoģiskā kvalifikācija (štatā 9 *Dr. psych.*, tai skaitā 6 LZP eksperti psiholoģijā ar pieredzi darbā pētījumu projektos). Studiju programmās ir iesaistīti docētāji no vairākām zinātņu nozarēm, kas nodrošina starpdisciplināru un mūsdienīgu skatījumu.
- Studiju programmās iesaistītie docētāji īsteno augstu pētniecisko aktivitāti un regulāri piedalās vietējās un starptautiskās zinātniskās konferencēs, pētniecības projektos vai turpina pēcdiploma izglītību pie ārzemju speciālistiem.
- RSU tradīcijas un kapacitāte sekmē iespēju attīstīt starpdisciplinārus pētījumus un pozicionēt StP virzību uz zinātnisko pētījumu attīstību un zināšanu izplatīšanu psiholoģijā veselības aprūpes kontekstā.
- Visā studiju laikā studējošie izkopj pētnieciskās prasmes (t.s. Valsts pētījumu programmas (VPP) projektos), piedaloties konferencēs, gatavojot publikācijas. Ir izveidota promocijas padome psiholoģijā.
- Ir izveidota kvalitatīva sadarbība ar profesionālajām biedrībām un darba devējiem, kuri tiek iesaistīti prakses nodrošināšanā, palielinot prakses vietu piedāvājumu.
- Izveidota sadarbība ar ārvalstu augstskolām un kolēģiem, kas sekmē akadēmiskā personāla un vieslektoru mobilitāti.
- Atbilstoši resursi (tostarp infrastruktūra, mācību aprīkojums, Psiholoģijas laboratorija, informācijas tehnoloģijas un resursi, tostarp datubāzes).
- Tiek nodrošināta atgriezeniskā saite starp studējošajiem un akadēmisko personālu, kas kopumā nodrošina studiju procesa uzlabošanu.
- Ir sagatavoti mācību materiāli e-vidē, sagatavoti metodiskie norādījumi kursa un bakalaura un maģistra darba veikšanai, ir adaptētas vairākas metodes, ir laba IT bāze mācību procesa nodrošināšanai (datubāzes), ir nodrošināti bibliotēkas resursi.
- Docētājiem ir labs kontakts ar studentiem, kas uzlabo studiju procesa atgriezenisko saiti un labvēlīgi ietekmē zināšanu un prasmju apguvi; studējošie atzinīgi novērtē studiju programmu saturu un īstenošanas kvalitāti.
- Studiju procesā tiek izmantota simulāciju prakse.
- Prakses dokumentācija par pacientu/klientu grupām ir saskaņota ar normatīvajiem aktiem noteiktajām prasībām.
- Visās studiju programmās nav valsts budžeta finansētu studiju vietu, doktorantiem nav pieejams RSU grantu finansējums, kas atbalsta doktorantu pētniecisko darbu vai zināšanu izplatīšanu.
- Ievērojamas izmaksas studējošajiem par saviem līdzekļiem.
- Mācībspēkiem ir salīdzinoši neliela pieredze starptautisku pētniecības grantu piesaistē.
- Nav pietiekami attīstīta studējošo mobilitāte, ko traucē tas, ka daudzi studējošie studijas apvieno ar darbu.

Ārējie faktori

Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none">· Stiprināt internacionalizāciju, piesaistot vieslektorus no attīstītākajām Eiropas universitātēm / pētniecības centriem, iesaistoties starptautisku pasākumu organizēšanā, attīstot mobilitāti, kopēju projektu ar citām augstākās izglītības iestādēm veidošana; attīstīt studiju programmas angļu valodā.· Iesaistīties dažādos projektos nepārtraukta un pietiekama finansējuma nodrošinājumam.· Izmantot zinātnes politikas dotās iespējas un vairāk iesaistīties valsts definētajās prioritārajās pētniecības nišās, sekmēt docētāju un doktorantu iesaisti dažādu pētniecības projektu izveidē.· Stiprināt sabiedrības pieprasījumu pēc kvalificētiem speciālistiem.· Turpināt studiju programmu iekšējo attīstību, pilnveidot studiju plānojumu struktūru un saturu: turpināt izstrādāt mācību metodiskos materiālus (tostarp vizuālos un audiālos uzskates/mācību metodiskos materiālus), mācību grāmatas un citus informatīvos resursus, papildināt e-studiju materiālus, turpināt iesaistīties pētnieciskajā darbā.· Turpināt atbalstīt un sekmēt akadēmiskā personāla kvalifikācijas un profesionālās meistarības paaugstināšanu.· Psiholoģijas laboratorijai veicināt standartizētu psiholoģiskās izpētes metodiku adaptāciju un izveidošanu Latvijā, nodrošinot labu bāzi psiholoģiskās izpētes kursu nodrošināšanai.· Sadarbībā ar darba devējiem nākamajos gados orientēties uz studējošo sagatavošanu tālākai profesionālai darbībai saskaņā ar darba devēju vajadzībām, kontaktu un sadarbības partneru tīkla veidošanai.· Turpināt reklamēt studiju programmas, organizējot pasākumus plašākai sabiedrībai, lai veicinātu studiju programmu atpazīstamību, vairāk izmantojot sociālos tīklos.	<ul style="list-style-type: none">· Nav valsts finansējuma studiju virziena programmām, nav finansējuma prakses mentoru darba apmaksai.· Nesamērīgas konkurences iespējas ar LU psiholoģijas programmām, jo LU programmās pieejamas budžeta vietas.· Finansiālo problēmu dēļ studentiem nepieciešams savienot studijas un darbu, kas var kavēt studiju pabeigšanu plānotā laikā.· Lielas izmaksas profesionālā sertifikāta iegūšanai.· Trūkumi psihologa profesionālās darbības normatīvajā regulējumā veselības aprūpē.· Nelabvēlīga sociāli ekonomiskā situācija valstī kopumā, kas nestimulē doktorantūras studijām.· Pasniedzēju mazais atalgojums, kas ilgtermiņā neveicina doktorantu pievēršanos pedagoģiskajam darbam RSU.· Demogrāfiskās situācijas pasliktināšanās 80. gadu beigās un 90. gadu sākumā, kas šobrīd ietekmē studēt gribētāju skaitu.

Lai saglabātu / noturētu studiju virziena stiprās puses, tiek veiktas šādas darbības:

- iegūta, analizēta un programmu īstenošanā integrēta atgriezeniskā saite no visām studiju procesā iesaistītajām pusēm;
- stiprināta sadarbība ar medicīnas bloku, piesaistīti mācībspēki no šī bloka, sekmējot starpdisciplināru pieeju pētniecībā, veicināta docētāju pētnieciskā aktivitāte;
- sekmēta psiholoģijas zināšanu izplatīšana veselības aprūpes vidē;
- attīstīta sadarbība ar Psiholoģijas laboratoriju;
- pārskatīti un atjaunoti e-studijās materiāli;
- sadarbībā ar bibliotēku – analizēti un uzturēti nepieciešamie informācijas resursi;

- pilnveidota sadarbība ar ārvalstu kolēģiem studiju procesa un pētniecības īstenošanai, kā arī šo sadarbību tiek turpināts pilnveidot efektīvai pieredzes apmaiņai;
- ik gadu tiek organizēta starptautiskā zinātniski-praktiskā konference “Personība un veselība”, kā arī notiek programmas pārstāvju dalība ikgadējā starptautiskajā konferencē “Sabiedrība. Izglītība. Integrācija.” Psiholoģijas sekcijas un starptautiski recenzētu rakstu izdošanas organizācijā.
- Bakalaura un maģistra studiju programmu īstenošanā vēl vairāk tiks iesaistīti doktora studiju programmas doktoranti.

Lai mazinātu vājās puses un lai izmantotu iespējas, tiek veiktas šādas darbības:

- sekmēta programmu konkurētspēja ar programmām, kur ir budžeta vietas, padarot tās unikālas un vairāk akcentējot medicīnas un psiholoģijas integrāciju;
- ņemot vērā studentu un hospitēšanas vērtējumus, mainīti pieaicinātie pasniedzēji, vairāk studiju kursu realizācijā iesaistot jaunus doktorantus;
- sekmēta mācībspēku iesaiste pētniecības projektu izveidē un doktorantu iesaiste pētījumu projektos; lai atbalstītu doktorantu pētniecisko darbu un/vai zināšanu izplatīšanu, tiks sekmēta doktorantiem pieejamo grantu apguve;
- iespēju robežās tiks sekmēta visu programmu studentu mobilitāte, iesaistoties *Erasmus+* programmā;
- bakalaura studiju programmā tiks izveidota starptautiskā grupa, īpaši orientējoties uz Vācijas studentiem; kā arī attīstītas tālmācības iespējas psiholoģijā.

Lai mazinātu ārējo draudu ietekmi, lai mazinātu iespējamās demogrāfiskās situācijas draudus, katru gadu tiek popularizētas psiholoģijas studiju programmas dažādās mārketinga kampaņās:

- uzstājoties ar lekcijām, piemēram, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā (LNB),
- piedaloties skolēnu zinātniski pētniecisko darbu (ZPD) izstrādes konsultēšanā un rīkojot Psiholoģijas olimpiādi,
- organizējot pasākumus plašākai sabiedrībai (konferences, semināri, Psiholoģijas dienas pasākumus, kā arī kursus sadarbībā ar Tālākizglītības fakultāti), lai veicinātu programmu atpazīstamību.

Atpazīstamības veicināšanas nolūkos Psiholoģijas virziena docētāji izstrādāja virziena infogrammu un brošūru (pieejama tikai latviešu valodā) [“Psiholoģijas izglītības desmit gadi”](#).

Ir uzsākta bakalaura studiju programmas īstenošana Liepājā, RSU Liepājas filiālē, kur studiju programma tiek nodrošināta gan klātienē, gan tiešsaistes video lekciju veidā. Tā tiks nākotnē stiprināta un pakāpeniski sagatavota maģistra studiju programmas realizācijai RSU Liepājas filiālē.

Ņemot vērā SVID analīzi un RSU stratēģiskās nostādnes un attīstības prioritātes ir izstrādāts tālākais studiju virziena attīstības plāns (skat. 4.1. pielikumu), kur galvenie akcenti nākošajiem studiju gadiem ir šādi: Bakalaura līmenī - bakalaura programmas veidošana nepilna laika un tālmācības studijām, kā arī starptautiskās studentu grupas uzsākšana. Maģistrantūras līmenī - valsts budžeta vietu palielinājums un studiju programmas realizācijas uzsākšana Liepājas filiālē. Doktorantūras līmenī - galvenais ir veiksmīga integrācija jaunajā Doktorantūras programmā “Veselības aprūpe”, jaunu grantu iegūšana. Attīstības plānu izstrādāja studiju virziena vadītāja sadarbībā ar studiju programmu vadītājiem, saskaņojot to Studiju virziena kvalitātes padomē.

1.4. Studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu vadības (pārvaldības) struktūra, tās efektivitātes analīze un novērtējums, tajā skaitā studiju virziena vadītāja un studiju programmu vadītāju loma, atbildības un sadarbības ar citiem studiju programmu vadītājiem, augstskolas/ koledžas administratīvā un tehniskā personāla studiju virziena ietvaros sniegtā atbalsta novērtējums.

Skatīt 4.2. pielikumā studiju virziena pārvaldības struktūra.

RSU Studiju virziena darbu vada studiju virziena vadītājs. Studiju virzienā iekļautās studiju programmas vada studiju programmu vadītāji. Kā atbalsts studiju virziena un studiju programmu attīstībai darbojas Studiju kvalitātes padome (SKP). Tā darbojas saskaņā ar RSU Senātā apstiprināto nolikumu (skat. 1. pielikumu), un tās mērķis ir veikt studiju kvalitātes pārraudzīšanu, nodrošināšanu un paaugstināšanu. SKP sastāvs tiek apstiprināts fakultātes domē, iesaistot tajā attiecīgo studiju programmas vadītāju, akadēmisko struktūrvienību vadītāju vai viņu deleģētus docētājus, kā arī darba devējus un studējošos. Sastāvā var tikt iekļauti absolventu un profesionālo asociāciju pārstāvji.

SKP izvērtē studiju virziena un studiju programmas izveides nepieciešamību saskaņā ar tendencēm darba tirgū Latvijā un ES, sniedz priekšlikumus neatkarīgo ekspertu (darba devēju) piesaistei programmas aktualitātes un satura kvalitātes izvērtēšanai. SKP līdzdarbojas studiju programmu un studiju virziena raksturojumu un pārskatu sagatavošanā, iesaistās iekšējo normatīvo aktu izskatīšanā, ja tie ir saistīti ar studiju procesu. SKP kompetencē ir arī studiju programmas satura un studiju virziena attīstības ilgtermiņā izvērtēšana. SKP realizē arī studējošo centrētas pieejas principu. SKP ir iesaistīti studējošie, kas kopā ar citiem padomes locekļiem pieņem uz studiju procesu, kvalitāti, attīstību vērstus lēmumus utt. saskaņā ar RSU nolikumu par studiju kvalitātes padomes darbu. SKP realizē demokrātisku pārvaldības modeli, kur jautājumi tiek pieņemti SKP sēdēs vismaz vienu reizi semestrī vai pēc nepieciešamības balsojot. Lēmumi tiek apstiprināti ar balsu vairākumu. Parasti lēmumi tiek pieņemti, izmantojot konsensus principu. SKP darbojas RSU apstiprināto regulējumu ietvaros un īstenojot RSU politiku.

Prasības studiju procesa plānošanai un administrēšanai RSU nosaka procesa apraksts Nr. 35 "Studiju procesa plānošana un administrēšana". Prasības studiju rezultātu noteikšanai un novērtēšanai iekļautas procesa aprakstā Nr. 6 "Studiju rezultātu novērtēšana un iesniegšana" un "Studiju reglamentā I".

StP darba organizācija balstās uz studējošo vajadzībām, sociālajām un darba tirgus tendencēm, nacionālās un starptautiskās augstākās izglītības un zinātnes attīstības pamatnostādnēm utt. StP īstenošana uzbūvēta, ņemot vērā studējošā vajadzības studiju procesā un rūpīgi sekojot StP kvalitātei. Studiju darbu RSU organizē fakultāte un katedras ar administratīvo departamentu atbalstu, bet pārrauga SKP, fakultātes dome, Rektorāts, Dekānu padome, Senāts.

Studiju programmas vadītājs ir atbildīgs par studiju procesa vadīšanu, studiju programmas aktualizēšanu, dokumentācijas izstrādi, noformēšanu un apstrādi, saskaņā ar normatīvajiem aktiem un norādījumiem, un dalību pētnieciskajā darbā. Tāpat jāuzsver studiju virzienā iekļauto studiju programmu vadītāju ciešā, regulārā sadarbība. Katedru sēdēs un studiju kvalitātes padomju sēdēs tiek izskatīti jautājumi par aktualitātēm studiju procesā visās studiju programmās. Katedras vadītājs koordinē regulāru studiju programmu vadītāju domapmaiņu un dalīšanos ar pieredzi gan par studiju procesu ikdienas darbā – katedras sanāksmēs, gan par pārskata atskaides sagatavošanas un attīstības plānošanas etapiem – ikgadējos pārskatos un atskaitēs. Turklāt studiju procesa semestra, gada un programmas noslēguma posmos, kuros studējošie gatavo un aizstāv noslēguma darbus

(studiju darbus, prakses atskaites, bakalaura darbus, maģistra darbus), noslēguma darbu aizstāvēšanas komisijās piedalās studiju programmu vadītāji. Līdz ar to studiju programmu vadītāju savstarpējā sadarbība studiju virzienā ir regulāra un nepārtraukti koordinēta.

Nozīmīga ir arī administratīvā un tehniskā atbalsta personāla ciešā sadarbība studiju virziena īstenošanā. Gan biroja vadītāji, gan RSU atbalsta struktūrvienības (Personāla departaments, Informācijas tehnoloģiju (IT) departaments, Finanšu departaments, Studiju departaments, Pedagoģiskās izaugsmes centrs (PIC), u.c.) ir cieši saistītas studiju procesa īstenošanā un attīstībā, līdzvērtīgi sadarbojoties ikdienā. Sadarbība ar struktūrvienībām notiek koordinēti caur studiju programmu vadītājiem un štata docētājiem, piemēram, studiju plānu (D-1 formu) izveidošanā RSU sistēmā, studiju kursu aprakstu izstrādē un apstiprināšanā, e-studiju vides izveidošanā, docētāju kvalifikācijas semināru, mācību organizēšanā un daudzos citos ikdienas darba un attīstības aspektos. Sadarbība vērtējama kā veiksmīga, tā ir skaidri un pārskatāmi regulēta un pilnīgi iesaistīta studiju procesa īstenošanā un vadībā RSU kopumā. Kā vienu no uzskatāmiem piemēriem ciešajai un koordinētajai sadarbībai var minēt dažādu jautājumu risināšanas kārtību ar studējošajiem, kas konkrētāk aprakstīta II. daļas 2. nodaļas 2.3. apakšpunktā.

Novērtējot studiju virziena vadības efektivitāti, var secināt, ka tā ir saturiski un organizatoriski kvalitatīva un labi, pārskatāmi organizēta. To īsteno ne tikai StV vadītājs, bet iesaistīto grupa, ko veido studiju programmu vadītāji, docētāji, studējošo kursu vecākie, studējošo pašpārvalde, kā arī īpaša SKP, kurā tie pieaicināti darba dēvēji un profesionālo organizāciju pārstāvji, kas aprakstīta šī punkta sākumā.

1.5. Studējošo uzņemšanas prasību un sistēmas raksturojums un novērtējums, citastarp norādot, kas nosaka studējošo uzņemšanas kārtību un prasības. Novērtēt studiju perioda, profesionālās pieredzes, iepriekš iegūtās formālās un neformālās izglītības atzišanas iespējas studiju virziena ietvaros, sniegt konkrētus procedūru piemērošanas piemērus.

Uzņemšana RSU notiek, balstoties uz RSU Senāta apstiprinātiem attiecīgā studiju līmeņa uzņemšanas noteikumiem, kas ir paredzēti konkrētam akadēmiskajam gadam. Tāpat uzņemšana notiek un uzņemšanas noteikumi tiek izstrādāti saskaņā ārējiem tiesību normatīvajiem aktiem – Augstskolu likumu, Ministru kabineta 2006. gada 10. oktobra noteikumiem Nr. 846 “Noteikumi par prasībām, kritērijiem un kārtību uzņemšanai studiju programmās”, Ministru kabineta 2015. gada 29. septembra noteikumiem Nr. 543, “Noteikumi par svešvalodas centralizētā eksāmena vispārējās vidējās izglītības programmā aizstāšanu ar starptautiskas testēšanas institūcijas pārbaudījumu svešvalodā”, kā arī citiem ārējiem tiesību normatīvajiem aktiem un RSU Satversmi. Uzņemšana vēlākos studiju posmos RSU notiek, pamatojoties uz Ministru kabineta 2004. gada 16. novembra noteikumiem Nr. 932 “Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos” un Ministru kabineta 2018. gada 14. augusta noteikumiem Nr. 505 “Ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzišanas noteikumi” un citiem ārējiem tiesību normatīvajiem aktiem.

RSU pastāv uzņemšanas noteikumi katram studiju līmenim. Uzņemšanas noteikumi ir pieejami RSU mājaslapā [latviešu](#) un [angļu valodā](#), kā arī 1. pielikumā.

levērojot MK 2004. gada 16. novembra noteikumus Nr. 932 “[Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos](#)” (dokuments pieejams tikai latviešu valodā) un MK 2018. gada 14. augusta noteikumus Nr. 505 “[Ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzišanas noteikumi](#)” (dokuments

pieejams tikai latviešu valodā) RSU nodrošina taisnīgu iepriekšējās izglītības un profesionālās pieredzes atzīšanu, lai reflektants varētu pretendēt uz studijām vēlākos studiju posmos. Šis process tiek īstenots, ievērojot faktu, ka studenti ir mobili gan augstākās sistēmas ietvaros, gan starp izglītības sistēmām.

Uzņemšanas noteikumos ir noteikta dokumentu iesniegšanas kārtība, to termiņi, konkursa norise, apelācijas un ar uzņemšanu saistītu lēmumu apstrīdēšana un pārsūdzēšana, kārtība, kā norisinās studiju līguma noslēgšana un imatrikulācija, ir noteiktas reflektanta un RSU tiesības un pienākumi. Uzņemšanas noteikumu pielikumos ir precīza informācija par katru studiju programmu, kurā ir plānota uzņemšana konkrētajā akadēmiskajā gadā, tai skaitā uzņemšanas prasības, iesniedzamie dokumenti u. c.

Pēc Uzņemšanas noteikumu apstiprināšanas RSU Senātā tie tiek publiskoti RSU mājaslapā un ir apskatāmi ikvienam interesentam. RSU pārstāvji pastāvīgi rūpējas par to, lai RSU mājaslapā būtu pieejama aktuālā informācija par studiju programmām, turklāt pie katras studiju programmas tiek norādīti precīzi uzņemšanas atlases kritēriji. Tāpat RSU mājaslapā tiek publiskota informācija par valsts budžeta vietu pieejamību un no fizisko vai juridisko personu līdzekļiem finansēto studiju vietu pieejamību, kā arī informācija par uzņemšanas datumiem un kārtība, kādā ir iesniedzami dokumenti. Personas var saņemt konsultācijas par uzņemšanas norisi, tostarp uzņemšanas prasībām, uzņemšanas rezultātu apstrīdēšanu, reflektantu tiesībām un pienākumiem RSU Studentu servisā. Šī struktūrvienība pakalpojumus sniedz, izmantojot e-pastu, tālruni, kā arī tiekoties ar personām klātienē. Konsultācijas par uzņemšanas prasībām, piemēram, iestājpārbaudījumiem un to specifiku, sniedz studiju programmu vadītāji, tādējādi nodrošinot reflektantiem maksimālu informētību un sagatavotību uzņemšanai RSU.

RSU nodrošina mērķim atbilstošas uzņemšanas procedūras, kas balstās uz iepriekš noteiktiem un publiskotiem uzņemšanas noteikumiem. RSU uzņemšanas politika, imatrikulācijas procedūras un kritēriji tiek īstenoti konsekventi, reflektanti tiek uzņemti, pamatojoties uz atklātu un vienlīdzīgu konkursu. RSU nodrošina vienlīdzīgu uzņemšanas procesu – visiem kandidātiem ir noteikti vienoti uzņemšanas noteikumi ar noteiktām un iepriekš zināmām prasībām, kas sakrāj attiecīgajos valstiska līmeņa nosacījumos un tiesību principos. Šādā veidā tiek nodrošinātas piemērotāko reflektantu tiesības apgūt viņu izvēlētas studiju programmas. RSU īsteno tās pienākumu pieņemt reflektantu iesniegtos dokumentus un lemt par to atbilstību šo uzņemšanas noteikumu pielikumos minētajām prasībām. Tāpat RSU izziņo uzņemšanas rezultātus atbilstīgi uzņemšanas noteikumos noteiktajam un organizē studiju līgumu noslēgšanu ar reflektantiem, kuri izturējuši konkursu. Pēc studiju līgumu noslēgšanas un noteikto reflektanta saistību izpildes RSU nodrošina šo reflektantu imatrikulāciju.

legūstamā kvalifikācija ir noteikta studiju virzienu akreditācijas un studiju programmu licencēšanas dokumentos, studiju programmu un virzienu raksturojumos, uzņemšanas noteikumos un diplomos.

Kopš 2018./2019. ak. gada RSU ir ieviesta diplomu un diploma pielikumu ģenerēšana un drukāšana no Studējošo informācijas sistēmas. Diploma pielikuma elektroniskā veidlapa izstrādāta saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 202 (7. pielikumu) un pamatojoties uz RSU spēkā esošo "Diplomu un diplomu pielikumu sagatavošanas un izsniegšanas kārtību". Diploma pielikums veidojas automātiski, par pamatu ņemot informāciju no dažādām Studējošo informācijas sistēmas sadaļām – studiju programma, studējošā studiju plāns, sekmju reģistrs, studējošā kartīte u. c. Studējošo informācijas sistēmas sadaļas, kas nodrošina konkrētā studējošā diploma pielikuma izveidi, veidojas pakāpeniski, sākot no studējošā imatrikulācijas.

Diploma pielikuma veidlapa satur nemainīgos un mainīgos laukus. Nemainīgajos laukos esošā informācija ir vienāda visiem vienas studiju programmas studējošajiem. Mainīgajos laukos atrodama informācija par konkrētu šīs studiju programmas studējošo. Diploma pielikums veidojas, aktivizējot

darba plūsmu Studējošo informācijas sistēmā. Tās rezultāta automātiski tiek aizpildīti mainīgās informācijas lauki. Kā minēts, diploma pielikumā tiek ielasīta informācija no dažādam Studējošo informācijas sistēmas sadaļām. Ja diploma pielikumā ielasītie dati savstarpēji konfliktē, sistēma izceļ kļūdainos datus un darbinieks var veikt datu manuālu pārbaudi kļūdas novēršanai.

Diplomu pielikumu sagatavošana Studējošo informācijas sistēmā nodrošina, ka līdz minimumam tiek samazināts manuālā darba apjoms un kļūdas, kas rodas, diploma pielikumu veidojot manuāli. Diploma pielikumu veidošana manuāli ir laikietilpīgs process, bet tam atvelēts ierobežots laika posms, tādēļ darbs ir saspringts. Ar jaunās sistēmas ieviešanu darbinieku slodze tiek mazināta.

Diplomu atzīšanas procedūru reglamentē:

- ārējie normatīvie akti:
- Augstskolu likums – 59.2. un 59.3. pants;
- MK 2018. gada 14. augusta noteikumi Nr. 505 “Ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi”;
- iekšējie normatīvie akti:
- “Nolikums par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu Rīgas Stradiņa universitātē (apst. Rīgas Stradiņa universitātes Senāta 2019. gada 21. maija sēdē, prot. Nr. 2-1/5/2019) kārtība”.
- 5-1/10/2020: Par “Ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas kārtību Rīgas Stradiņa universitātē”

Saskaņā ar [MK 2018. gada 14. augusta noteikumiem Nr. 505 “Ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi”](#) (dokuments pieejams tikai latviešu valodā) personai ir tiesības vērsties RSU ar iesniegumu par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču, kā arī iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu.

Lēmumu par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču, kā arī iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu pieņem augstskolas izveidota komisija. Tās tiesības, pienākumus, veidošanas nosacījumus ietver [“Nolikums par iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu Rīgas Stradiņa universitātē”](#) (nolikums pieejams RSU mājas lapas [dokumentu sadaļā](#), pie studiju dokumentiem).

Lai tiktu sākta ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču atzīšana, komisijai jāiesniedz: iesniegums; dokumenti, kas apliecina ārpus formālās izglītības apgūtās vai profesionālajā pieredzē iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences; bankas maksājuma uzdevums par veikto maksājumu.

Komisija izvērtē personas ārpus formālās izglītības apgūtās vai profesionālajā pieredzē iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences un, ja tās atbilst attiecīgajā studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem, atzīst tās, kā arī piešķir attiecīgus kredītpunktus. Iesnieguma izskatīšana un lēmuma pieņemšana atbilstoši Augstskolu likuma 59.3. panta pirmajai daļai notiek četru mēnešu laikā kopš iesnieguma saņemšanas.

Lai tiktu uzsākta iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšana, komisijai jāiesniedz: iesniegums; apliecība par augstskolā apgūtajiem studiju moduļiem vai studiju kursiem, ko persona apguvusi kā klausītājs; bankas maksājuma uzdevums par veikto maksājumu. Iesnieguma izskatīšana un lēmuma pieņemšana notiek Administratīvā procesa likumā noteiktajā termiņā, t. i., viena mēneša laikā kopš iesnieguma saņemšanas.

Ar rektora rīkojumu ir noteikta "Iepriekšējā izglītībā vai profesionālā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas kārtība", RSU nosaka procedūru, kādā RSU tiek veikta dokumentu pieņemšana, ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču, kā arī iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu novērtēšana un atzīšana.

RSU savu darbu ir veiksmīgi organizējusi ar vienu komisiju, nodrošinot attiecīgā eksperta piesaisti no attiecīgās izglītības tematiskās jomas. Šāda pieeja (viena komisija visām izglītības tematiskajām jomām) ir ļāvusi nodrošināt vienotu pieeju visā universitātē, netiek veidota atšķirīga interpretācija, nodrošinot personām arī vienādu attieksmi.

Studiju virzienā "Psiholoģija" līdz šim nav neviens izmantojis iespēju rakstīt iesniegumu par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču, bet vairākiem studentiem ir veikta iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšana. Studentiem, kuriem jau ir kāda augstākā izglītība, visbiežāk tiek pielīdzināti vispārīgie kursi un svešvalodas, bet kuriem ir medicīnas izglītība – medicīnas kursi. Ja students pārnāk no citas augstskolas psiholoģijas programmas, tad tiek pielīdzināti tie kursi, kas jau ir nokārtoti iepriekšējā augstskolā un ir ar līdzīgu nosaukumu un saturu kā RSU studiju kursi.

1.6. Studējošo sasniegumu vērtēšanā izmantoto metožu un procedūru novērtējums, principi, kā tās tiek izvēlētas, kā tiek analizēta novērtēšanas metožu un procedūru atbilstība studiju programmu mērķu sasniegšanai un studējošo vajadzībām.

Studējošie var iepazīties ar studējošo sekmju vērtēšanas kritērijiem, nosacījumiem un saistošajām procedūrām Studiju reglamentā I un Studiju reglamentā III – doktora studiju reglaments (dokumenti pieejami [latviešu](#) un [angļu valodā](#)). Prasības studiju rezultātu – zināšanu, prasmju, kompetences noteikšanai un novērtēšanai iekļautas procesa aprakstā Nr. 6 "Studiju rezultātu novērtēšana un iesniegšana".

Studējošo snieguma un sasniegtu studiju rezultātu novērtējuma metodes, kā arī studiju kursa apguves novērtējuma kritēriji ir definēti katra studiju kursa aprakstā, un tie ir pieejami visiem studējošajiem pirms studiju kursa uzsākšanas. Studiju kursu īstenošanā, tai skaitā studiju pārbaudījumu veidošanā un īstenošanā tiek ievērota katra docētāja akadēmiskā brīvība, vienlaikus paredzot, ka mācību un pārbaudījumu metodēm jābūt izvēlētiem atbilstoši studiju kursā sasniedzamajiem studiju rezultātiem. Lai nodrošinātu studējošo snieguma novērtēšanas metožu, procedūru un principu atbilstību studiju programmas mērķu sasniegšanai un studējošo vajadzībām, StV ietvaros notiek regulāra studiju kursu kvalitātes uzraudzība, kurā iesaistīti gan kursu docētāji, gan StP vadītāji, gan RSU studiju procesa atbalsta struktūrvienības, šajā gadījumā, īpaši RSU Pedagoģiskās izaugsmes centra studiju kvalitātes eksperti, kuri veic studiju kursu aprakstu izskatīšanu un apstiprināšanu, gan arī darba devēju un studējošo pārstāvji, tai skaitā, Studiju kvalitātes padomē. Šīs sadarbības un informācijas apmaiņas ietvaros tiek organizēta gan studiju kursu hospitēšana, gan docētāju un StP vadītāju pieredzes apmaiņas semināri, gan arī studiju programmu kartēšana, kuras laikā īpaša uzmanība tiek pievērsta studiju kursu rezultātu ciešai sasaistei ar StP rezultātiem. Attiecīgi, studijuursos izmantotās vērtēšanas metodes tiek apspriestas starp docētājiem un studējošajiem, izvērtējot tieši metožu atbilstību StP mērķiem. Studiju kursu ikgadējās aktualizēšanas laikā tiek pārņemtas un izmantotas tālāk labākās prakses. Vienlaikus, studiju kursu novērtēšanas metodes tiek pārskatītas, ņemot vērā studējošo kursu novērtēšanas anketēšanas rezultātus, kuros īpaša sadaļa tiek veltīta novērtēšanas metodēm.

Lai veicinātu studentu individuālo sniegumu un novērtētu sasniegtu studiju rezultātu līmeni, studiju

procesā kombinēti tiek izmantota gan summatīvā, gan formatīvā vērtēšana. Studiju rezultātu kontekstā būtiskas ir gan studiju kursa, gan caurviju zināšanas, prasmes un attieksmes, tāpēc papildus tiek novērtēta studējošo aktīva iesaiste un līdzdalība, iniciatīva un atbildības uzņemšanās. Individuālie studiju kursu starppārbaudījumu un noslēguma pārbaudījumu vērtējumi katram studējošajam ir pieejami savā studējošā profilā RSU e-studiju vidē.

Radošie, pētnieciskie, praktiskie un pašrefleksijas darbi tiek vērtēti atbilstoši katra studiju kursa mērķiem un kursa vērtēšanas kritērijiem, ar kuriem docētājs iepazīstina studentus kursa sākumā. Pētniecisko darbu kritēriji ir pieejami pētniecisko darbu metodiskajos norādījumos, kas 2020. gadā tika pilnveidoti un atjaunoti gan bakalaura studiju programmas studentiem piemēram, [kursa darbu un bakalaura darbu metodiskie norādījumi](#)), gan [maģistrantūras](#) studentiem (dokumenti pieejami tikai latviešu valodā).

1.7. Akadēmiskā godīguma principu un to ievērošanas mehānismu, kā arī iesaistīto pušu informēšanas veidu raksturojums un novērtējums. Norādīt izmantotos pretplaģiāta rīkus, sniedzot rīku un mehānismu piemērošanas piemērus.

RSU ir izstrādāts RSU ētikas kodekss un izveidota Ētikas komisija, kas izskata pārkāpumus un strīdu gadījumus, balstoties uz iesniegumu pamata. RSU ir izstrādāts un apstiprināts dokuments "Atsauču un darbā izmantoto avotu un literatūras saraksta noformēšanas metodiskie norādījumi", kurā studējošajiem skaidroti citu autoru darbu izmantošanas principi un pareizu atsauču veidošana. Lai veicinātu akadēmiskā godīguma ievērošanu un atvieglotu docētājiem studējošo darbu pārbaudi, RSU ir ieviesusi un noslēgumu darbu satura oriģinalitātes pārbaudīšanai izmanto Latvijas augstskolu Vienoto datorizēto plaģiātisma kontroles sistēmu, kā arī plašākai lietošanai RSU ir iegādājusies satura oriģinalitātes kontroles rīka "Turnitin" licenci. Ērtākai tā lietošanai rīks ir integrēts RSU e-studiju vietnē. Piemērošanas piemērs: paredzētie studiju darbi, kā arī visi noslēgumu darbi un atsevišķu kursu referāti ir jāiesniedz e-studijās pie attiecīgajā kursā norādītā Turnitin darbu augšupielādes pieprasījuma. Pēc darbu augšupielādes, e-studijās ir pieejami arī darbu plaģiātisma (salīdzināšanas) rezultāti, kas parāda gan kopējo sakritības īpatsvaru procentos, gan vizuāli uzskatāmi parāda sakritīgas vietas pašā darbā, identificējot arī izmantotos avotus, ar kuriem sakrīt kāda teksta daļa. Studiju darbu vadītāji izvērtē sakritības rezultātus, ņemot vērā arī RSU izstrādāto [Turnitin lietošanas pamācību](#) (dokuments pieejams tikai latviešu valodā) akadēmiskajam personālam, kurā norādīti rezultātu interpretēšanas principi (pamācības 7.lpp.). Ņemot vērā šos rezultātus, attiecīgā darba vadītājs izvērtē, vai iesniegtais darbs ir atbilstošs akadēmiskā godīguma principiem un attiecīgi izliek vērtējumu, vai informē studējošo, ja darbu nepieciešams labot. Turnitin rezultātu vērtēšanā tiek ņemts vērā, ka salīdzinoši augsta (virs 20%) līdzība ar citiem avotiem var nenozīmēt, ka iesniegtajā darbā ir plaģiāta pazīmes, bet norādīt uz darba autora pienesuma trūkumu, proti, autors ir izmantojis citus informācijas avotus un korekti uz tiem atsaucies, bet trūkst autora pievienotās analītikas, argumentācijas, interpretācijas, ko darba vadītājs arī norāda studējošajam, izliekot vērtējumu vai atgriežot darbu labošanai.

Lai veicinātu docētāju zināšanas par šī rīka iespējām un attīstītu tā lietošanas prasmes, RSU IT departaments un PIC organizē praktiskās mācības docētājiem un atbalsta personālam par šī rīka priekšrocībām un izmantošanu gan studējošo patstāvīgo darbu pārbaudīšanai, labošanai un atgriezeniskās saites sniegšanai studijuursos, gan kvalifikācijas un diplomdarbu pārbaudīšanai studiju programmas noslēgumā. Tāpat arī studējošajiem studiju procesā tiek nodrošinātas lekcijas un semināri par akadēmiskā godīguma principiem, to ievērošanas un pārbaudes mehānismiem.

Akadēmiskā godīguma ieviešana psiholoģijas virziena programmās:

- visu līmeņu studenti apgūst akadēmiskā godīguma pamatprincipus, piemēram, studijuursos “Ievads studijās”, “Informācijpratība”, “Profesionālā darbība un ētika”, “Kursa darbs”, “Bakalaura darbs”, “Maģistra darbs”, “Pētniecības ētika”;
- studiju programmu vadītāju pienākums ir informēt par akadēmiskā godīguma principiem un novēršanas kārtību RSU (plaģiāta gadījumu izskatīšana katedru sēdēs, plaģiāta reģistra uzturēšana, fiksējot katru gadījumu; eksmatrikulācijas risks, ja konstatēts atkārtots plaģiāta gadījums);
- visi noslēguma darbi (kursa, bakalaura, maģistra darbi) tiek augšupielādēti e-studiju vietnē un pārbaudīti ar *Turnitin* rīka palīdzību;
- lielākā daļa no studiju kursu pārbaudījumu darbiem tiek pārbaudīti arī ar minētā rīka palīdzību;
- regulāri notiek konsultācijas ar RSU pašpārvaldi par akadēmiskā godīguma jautājumiem.

Kopš elektroniskās darbu pārbaudes ieviešanas un regulāras izglītošanas par akadēmisko godīgumu plaģiāta gadījumu nav. Ja tiek konstatēts plaģiāts, tas sākotnēji tiek izskatīts katedras sēdē, dodot iespēju studentam izskaidrot radušos situāciju un plaģiāta iemeslus. Ja pēc izvērtējuma plaģiāts tiek atzīts par notikušu, students parakstās plaģiāta reģistrā, ka ir informēts – atkārtota plaģiāta gadījumā sekos eksmatrikulācija. Bakalaura vai maģistra darba plaģiāta gadījumā students netiek pielaists pie darba aizstāvēšanas un tiek eksmatrikulēts.

Kopumā studiju procesā sekmīgi tiek ievēroti akadēmiskā godīguma principi un akadēmiskā godīguma pārkāpumi primāri tiek izskatīti decentralizēti fakultāšu, studiju programmu un studiju kursu līmenī. Lai veicinātu vienotas pieejas īstenošanu akadēmiskā godīguma pārkāpumu definēšanā, konstatēšanā, izskatīšanā un sodu piemērošanā visā universitātē, RSU ir izstrādājusi akadēmiskā godīguma kultūras un tās principu ievērošanas ietvara izveides un īstenošanas plānu. Šī iniciatīva ir ietverta IZM Specifiskā atbalsta mērķa 8.2.3. “Nodrošināt labāku pārvaldību augstākās izglītības institūcijās” projekta pieteikumā. Atbalsta sistēmas izveides ietvaros galvenās plānotās aktivitātes ir:

- prevencijas veicināšana. Paredzēts preventīvi veicināt ētikas un akadēmiskā godīguma principu ievērošanu, veidojot tiešsaistes mācību kursus e-studijās, klātienes mācības un diskusijas universitātē, izglītojošus pašmācības materiālus, pašpārbaudes testus. Darbības aktivitātei izvirzītas trīs galvenās mērķgrupas: studējošie, docētāji un zinātnes personāls, papildus plānots veicināt administrācijas kompetenci par ētikas un akadēmiskā godīguma principiem;
- iekšējās sistēmas pilnveide. Paredzēts izstrādāt un pilnveidot RSU iekšējos normatīvos aktus, kas ļaus sakārtot ētikas un vienotu akadēmiskā godīguma pārvaldības principu definēšanu un ieviešanu studējošajiem, docētājiem un zinātnes personālam. Iekšējos normatīvajos aktos paredzēts definēt pārkāpumu veidus, izstrādāt pārkāpumu izskatīšanas procesus un kārtību, kā arī noteikt piemērojamos soda mērus atbilstoši pārkāpumu veidam un situācijai, tā veicinot caurspīdīgumu un konsekveni lēmumu pieņemšanu. Plānots izveidot jaunu centralizētu komisiju, kas līdzdarbotos iekšējās sistēmas sakārtošanā, izstrādājot un aprobējot procedūras un normatīvo regulējumu tā, lai tas būtu pielāgots visu universitātes studējošo akadēmiskā godīguma pārkāpumu izskatīšanai un vienotā komisija spētu pieņemt katrai situācijai atbilstošu lēmumu, ievērojot vienotu pieeju un sistēmu visu fakultāšu studējošajiem, nodrošinot lēmumu samērīgumu, atbilstību iekšējam normatīvajam regulējumam un konsekveni. Šīs darbības ieviešanai un īstenošanai projektā paredzēts piesaistīt pārmaiņu agentu.

Kvalitatīvas ētikas un akadēmiskā godīguma sistēmas ieviešanai paredzēts piesaistīt kompetentu

un pieredzējušu ārējo ekspertu par konsultantu gan vienoto principu definēšanā un normatīvā regulējuma sakārtošanā, gan prevencijas mehānismu ieviešanā.

Lai veicinātu ētikas un akadēmiskā godīguma pamatprincipu saskaņotību un to ievērošanu Latvijā, šī virziena ietvaros paredzēta sadarbība starp vairākām Latvijas AII, paredzot projektā intelektuālu sadarbību principu veidošanā un materiālu izstrādē, izstrādāto resursu koplietošanu ar citām AII (e-studiju kursi, mācību materiāli), kā arī turpmāku sadarbību ētikas un akadēmiskā godīguma veicināšanā un problēmjautājumu risināšanā valsts mērogā. Pašlaik RSU ir parakstījusi stratēģiskās partnerības apliecinājumu ar RSU Sarkanā krusta medicīnas koledžu, Latvijas Universitāti un Rīgas Tehnisko universitāti, kā arī citas augstākās izglītības iestādes ir piekritušas sadarbībai, lai savstarpēji saskaņotu ētikas un akadēmiskā godīguma principus; izstrādātu akadēmiskā godīguma moduļa koplietošanas mācību materiālus; veidotu pieredzes apmaiņu nolūkā ieviest labāko praksi akadēmiskā godīguma nodrošināšanai, kā arī akadēmiskā godīguma jautājumu aktualizētu valsts mērogā.

1.8. Norādīt tīmekļa vietnes (piemēram, mājaslapa), kurās tiek publicēta informācija par studiju virzienu un atbilstošajām studiju programmām (visās valodās, kādās studiju programmas tiek īstenotas), norādīt atbildīgos par tīmekļvietnē pieejamās informācijas atbilstību oficiālajos reģistros pieejamajai informācijai.

2. tabula. Tīmekļa vietnes, kurās tiek publicēta informācija par studiju virzienu un atbilstošajām studiju programmām.

Studiju programma / studiju virziens	RSU mājaslapas sadaļas, kurās tiek publicēta informācija par studiju virzienu un atbilstošajām studiju programmām (mājas lapu uztur Komunikācijas departaments: informācija latviešu valodā https://www.rsu.lv/komunikācijas-departaments, informācija angļu valodā https://www.rsu.lv/en/communications-department):
Akadēmiskā bakalaura studiju programma "Psiholoģija"	<ul style="list-style-type: none"> · Informācija par programmu latviešu valodā: https://www.rsu.lv/studiju-programma/psihologija-bak (Atbildīgais: studiju programmas vadītājs) · Informācija par programmu angļu valodā: https://www.rsu.lv/en/study-programme/psychology-0 (Atbildīgais: studiju programmas vadītājs) · Informācija latviešu valodā par Komunikācijas fakultāti, kas pārrauga programmas īstenošanu: https://www.rsu.lv/komunikācijas-fakultate (Atbildīgais: fakultātes dekāns un biroja vadītājs) · Informācija angļu valodā par Komunikācijas fakultāti, kas pārrauga programmas īstenošanu: https://www.rsu.lv/en/faculty-communication (Atbildīgais: fakultātes dekāns un biroja vadītājs)

Studiju programma / studiju virziens	RSU mājaslapas sadaļas, kurās tiek publicēta informācija par studiju virzienu un atbilstošajām studiju programmām (mājas lapu uztur Komunikācijas departaments: informācija latviešu valodā https://www.rsu.lv/komunikacijas-departaments, informācija angļu valodā https://www.rsu.lv/en/communications-department):
Profesionālā maģistra studiju programma "Veselības psiholoģija"	<ul style="list-style-type: none"> · Informācija par programmu latviešu valodā: https://www.rsu.lv/studiju-programma/veselibas-psihologija (Atbildīgais: studiju programmas vadītājs) · Informācija par programmu angļu valodā (minimāls tulkojums no latviešu valodas): https://www.rsu.lv/en/study-programme/health-psychology (Atbildīgais: studiju programmas vadītājs) · Informācija par Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedru latviešu valodā: https://www.rsu.lv/veselibas-psihologijas-un-pedagogijas-katedra (Atbildīgais: katedras vadītājs un biroja vadītājs) · Informācija par Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedru angļu valodā (minimāls tulkojums no latviešu valodas): https://www.rsu.lv/en/departament-health-psychology-and-paedagogy (Atbildīgais: katedras vadītājs un biroja vadītājs) · Informācija latviešu valodā par Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultāti, kas pārrauga programmas īstenošanu: https://www.rsu.lv/sabiedribas-veselibas-un-socialas-labklajibas-fakultate (Atbildīgais: fakultātes dekāns un biroja vadītājs) · Informācija angļu valodā par Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultāti, kas pārrauga programmas īstenošanu: https://www.rsu.lv/en/faculty-public-health-and-social-welfare (Atbildīgais: fakultātes dekāns un biroja vadītājs)

Studiju programma / studiju virziens	RSU mājaslapas sadaļas, kurās tiek publicēta informācija par studiju virzienu un atbilstošajām studiju programmām (mājas lapu uztur Komunikācijas departaments: informācija latviešu valodā https://www.rsu.lv/komunikacijas-departaments, informācija angļu valodā https://www.rsu.lv/en/communications-department):
Doktora studiju programma "Psiholoģija"	<ul style="list-style-type: none"> · Informācija par programmu latviešu valodā: https://www.rsu.lv/studiju-programma/psihologija-doktorantura · Informācija par programmu angļu valodā: https://www.rsu.lv/en/studiju-programma/DPS · Informācija par Zinātniski pētniecisko darbību psiholoģijā RSU (pieejama tikai latviešu valodā): https://www.rsu.lv/zinatniski-petnieciska-darbiba-psihologija · Informācija par promociju: https://www.rsu.lv/petnieciba/promocija (Atbildīgais: studiju programmas vadītājs)
Studiju virziens "Psiholoģija"	<ul style="list-style-type: none"> · Psiholoģijas izglītība RSU (informācija tikai latviešu valodā): https://www.rsu.lv/psihologijas-izglitiba · Informācija par Psiholoģijas laboratoriju latviešu valodā: https://www.rsu.lv/psihologijas-laboratorija · Informācija par Psiholoģijas laboratoriju angļu valodā: https://www.rsu.lv/en/psychology-laboratory (Atbildīgie: studiju virziena vadītājs, studiju programmu vadītāji)

RSU izmanto plašu mūsdienīgai komunikācijai atbilstošu mārketinga komunikāciju instrumentu klāstu, kas sniedz informāciju par augstskolu, kas ir moderna, atvērta universitāte un piedāvā augstas kvalitātes izglītību. RSU nodrošina augstskolas klātbūtni un kvalitatīvu saturu tradicionālajos un digitālajos medijos, piemēram, 2017. gadā atjaunota mājaslapa, notiek stratēģisks darbs ar auditoriju sociālajos medijos, ieviesti inovatīvi risinājumi komunikācijā ar jauniešiem sociālajos medijos. Studiju programmu buklets ir papildināts ar paplašinātās realitātes aplikāciju *Overly*. Reklāmas kampaņās dominē digitālie mediji, tiek sekots izvēlēto reklāmas kanālu efektivitātei. Reklāmas materiāli un kanāli tiek pielāgoti katrai attiecīgajai mērķauditorijai.

Ilgtermiņā tiek veidotas attiecības ar vidusskolām visā Latvijā, kā arī vidusskolēniem tiek piedāvātas tiešas saskares iespējas ar RSU, attīstot RSU vēstnešu programmu, iespēju apmeklēt interesējošās programmas lekcijas, rīkojot atvērto durvju dienas, ekskursijas, psiholoģijas olimpiādi u. c.

RSU piedalās nozares pasākumos (izstāde "Skola" u. c.), strādā ar datubāzi un e-pasta mārketingu, veido dažādas aktivitātes un pasākumus arī maģistra un doktora studiju programmu

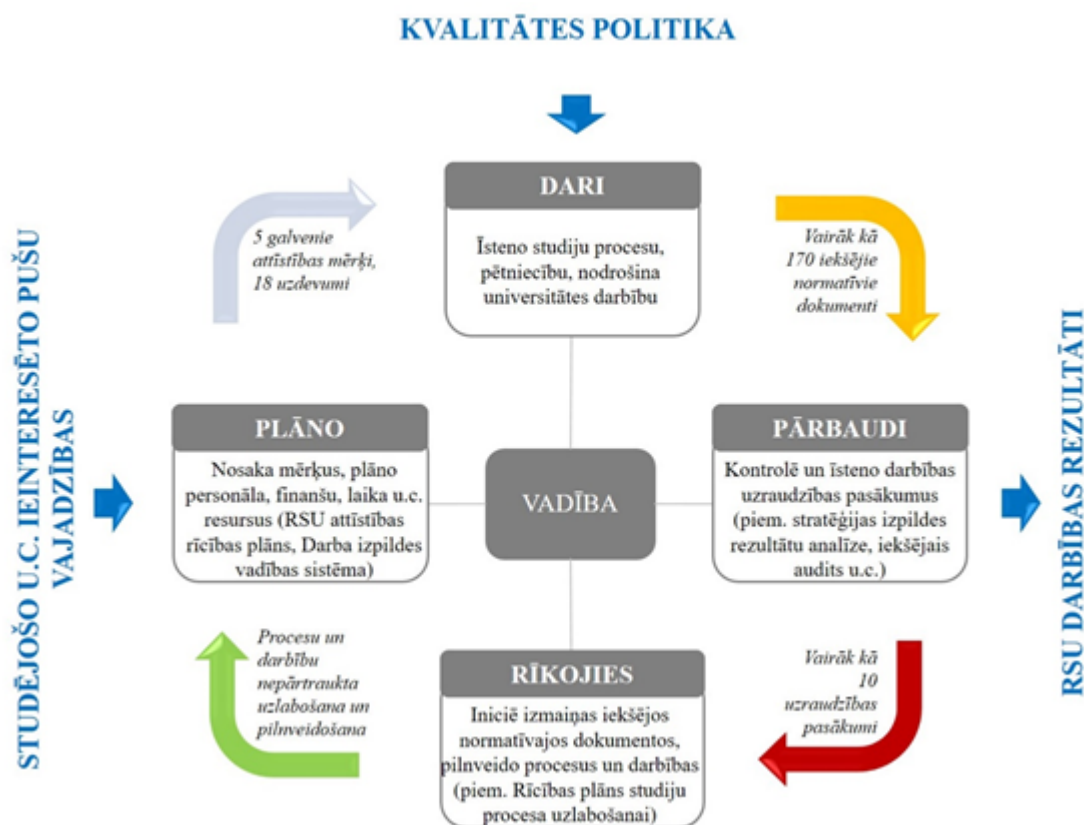
mērķauditorijām.

Augstskolas mājaslapā publicētā informācija par studiju virzienam atbilstošajām studiju programmām atbilst oficiālajos reģistros pieejamajai informācijai, tā sniedz reflektantiem un studējošajiem visu pamatinformāciju un ir publicēta visās studiju programmas īstenošanas valodās.

II - Studiju virziena raksturojums (2. lēkšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte)

2.1. lēkšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitātes novērtējums studiju virziena ietvaros, sniegt piemērus konkrētām darbībām, kas nodrošina studiju programmu mērķu un rezultātu sasniegšanu, nepārtrauktu studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti.

lēkšējās kvalitātes sistēmas ieviešanā un īstenošanā tiek piemērots Deminga cikls: Plāno – Dari – Pārbaudi – Rīkojies (skat. 5. attēlu).

5. attēls. lēkšējās kvalitātes sistēmas ieviešanas un īstenošanas shēma

Kopumā RSU darbības uzraudzība tiek nodrošināta, veicot daudz darbību, kuras ir integrētas ikdienas aktivitātēs, piemēram, apstiprināšana, saskaņošana, darba kvalitātes izvērtēšana, pienākumu un atbildības dalīšana u. tml. Tajā pašā laikā ir ieviesti mērķtiecīgi kontroles pasākumi, kas tiek īstenoti dažādos laika posmos visa gada garumā.

Prasības studiju procesa plānošanai, uzraudzībai un kvalitātes kontrolei RSU nosaka procesa

apraksts Nr. 35 "Studiju procesa plānošana un administrēšana". Prasības studiju rezultātu – zināšanu, prasmju, kompetences noteikšanai un novērtēšanai iekļautas procesa aprakstā Nr. 6 "Studiju rezultātu novērtēšana un iesniegšana" un "Studiju reglamentā I".

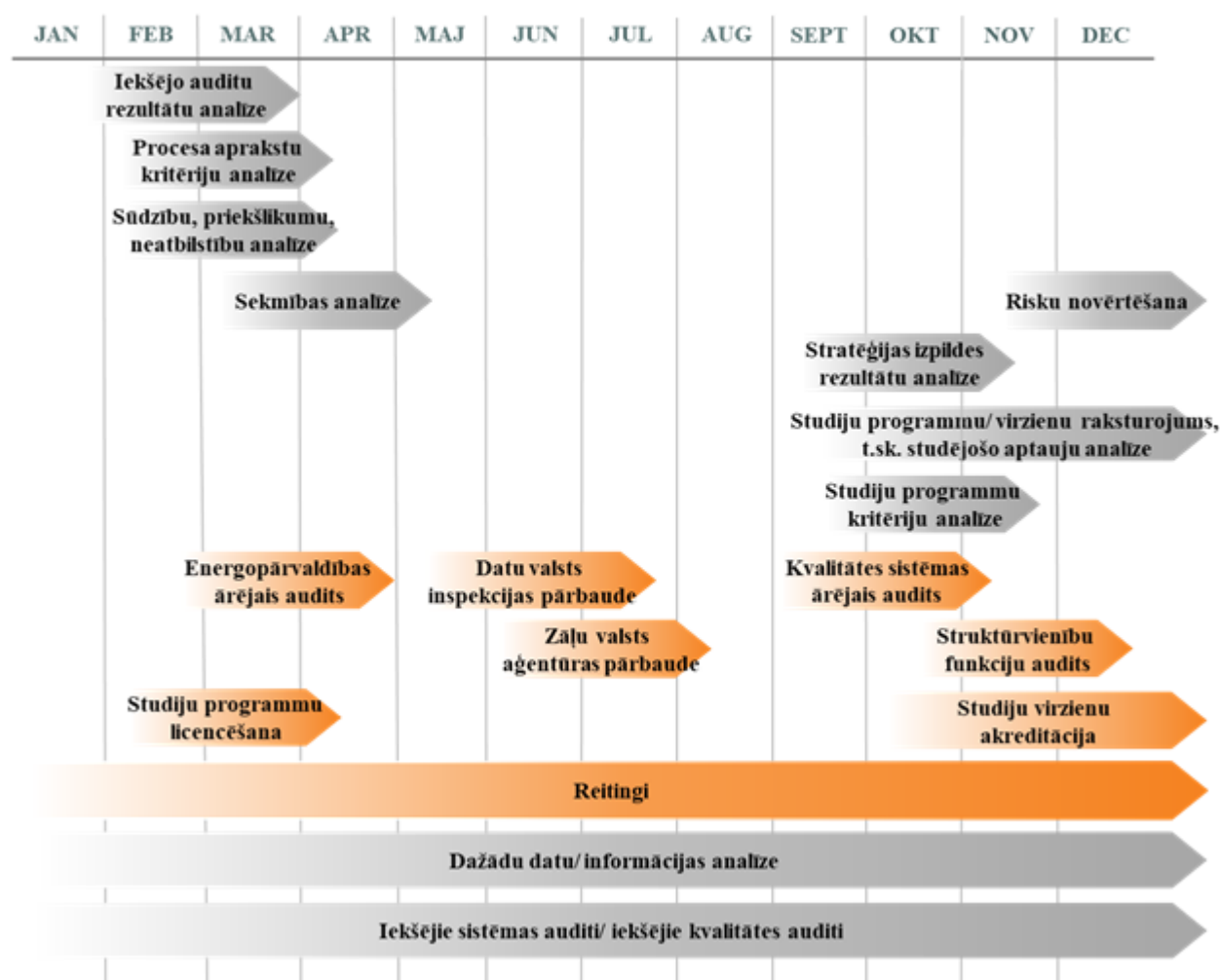
Lai nodrošinātu studiju kvalitātes uzraudzību, reizi gadā tiek veikts studiju virzienu pašnovērtējums, kas ietver SVID analīzi. 2016. gadā tika apstiprināti studiju programmu kvalitātes indikatori. Studiju programmu vadītāji atbilstoši "Kārtībai, kādā veic studiju programmu kvalitātes indikatoru vērtēšanu" katru gadu apkopo un izvērtē studiju programmu kvalitātes indikatorus. Rezultātus iekļauj studiju programmu raksturojumos. Notiek arī ar studijām saistītu datu analīze, tostarp sekmības analīze, studiju kursu aptauju rezultātu analīze, hospitēšanas rezultātu analīze u. c. pasākumi.

Lai nodrošinātu universitātē notiekošo procesu uzraudzību, reizi gadā tiek veikta procesu kvalitātes kritēriju izpildes analīze. Piemēram, procesa aprakstā Nr. 6 "Studiju rezultātu novērtēšana un iesniegšana" viens no kritērijiem ir: "Starppārbaudījumu un studiju kursa gala pārbaudījumu vērtējumu ievade e-sekmēs tiek nodrošināta:

- mutiskiem pārbaudījumiem – vienas darba dienas laikā;
- rakstiskiem starppārbaudījumiem, ne vēlāk kā sešu darba dienu laikā (vai līdz sesijas sākumam, ja periods līdz sesijai ir īsāks – regulāru nodarbību studiju sistēmā);
- rakstiskiem studiju kursa gala pārbaudījumiem – ne vēlāk kā sešu darba dienu laikā".

Rezultāti tiek ziņoti vadības sanāksmē – Rektorātā, kurā tiek pieņemti lēmumi turpmākai rīcībai.

Esošā sistēma nodrošina vispusīgu studiju kvalitātes uzraudzību ar kontroles pasākumiem visa gada garumā.

6. attēls. Iekšējās kvalitātes uzraudzības pasākumi.

Atbilstoši veiktajiem kvalitātes uzraudzības pasākumu rezultātiem tiek pārskatīta studiju kvalitāte un veikti pasākumi tās pilnveidei.

2.2. Studiju programmu izstrādes un pārskatīšanas sistēmas un procesu analīze un novērtējums, sniedzot piemērus jaunu studiju programmu izveides procesam studiju virzienā (t.sk. studiju programmu apstiprināšanai), studiju programmu pārskatīšanas procesam, mērķiem, regularitātei un iesaistītajām pusēm, to atbildībai. Norādīt atgriezeniskās saites iegūšanas un sniegšanas mehānismu, tajā skaitā darbā ar studējošajiem, absolventiem un darba devējiem.

Studiju programmu izstrāde un pārskatīšana RSU

RSU ir noteikta kārtība studiju programmu izstrādei, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzībai un periodiskai pārbaudei. Minētās prasības noteiktas Jaunu studiju programmu izstrādes un apstiprināšanas RSU nolikumā un detalizēti – 34. procesa aprakstā “Studiju kursu, studiju programmu, studiju virzienu aktualizēšana un izstrādāšana” (skat. 1 pielikumā) atbilstoši ārējo normatīvo aktu prasībām. Jaunas studiju programmas nepieciešamību, lietderību un atbilstību izvirzītajiem mērķiem izvērtē PIC un studiju prorektori, savukārt izstrādātas studiju programmas licencēšanas, kā arī akreditācijas un izmaiņu ieviešanas dokumentus saskaņo vairākas RSU struktūrvienības un koleģiālās institūcijas, tostarp Studiju kvalitātes padome, fakultātes dome, Dekānu padome, Rektorāts un Senāts. Uzraudzību pār studiju programmas īstenošanu un tās kvalitāti nodrošina studiju programmas vadītājs, novērtējot studiju procesu, studiju rezultātus, analizējot studējošo aptauju rezultātus, izmaiņas darba tirgus tendencēs un aktualitātes nozarē un pasaulē. Studiju kvalitātes pārraudzībā iesaistītas arī vairākas administratīvās struktūrvienības, t.sk. Studiju departaments (informācija [latviešu valodā](#), [angļu valodā](#)), PIC (informācija [latviešu valodā](#), [angļu valodā](#)), Personāla departaments (informācija [latviešu valodā](#), [angļu valodā](#)), Kvalitātes vadības un iekšējā audita daļa (informācija [latviešu valodā](#), [angļu valodā](#)).

legūstamā kvalifikācija ir noteikta studiju programmu licencēs un studiju virzienu akreditācijas lapās. Tā atspoguļojas studiju programmu licencēšanas un akreditācijas dokumentos, studiju programmu un virzienu raksturojumos, uzņemšanas noteikumos un diplomos, u.c.

StP izstrāde un apstiprināšana līdz iesniegšanai Augstākās Izglītības kvalitātes aģentūrai (AIKA) ietver noteiktas secīgas aktivitātes, kuras veic studiju programmas izstrādātājs (parasti viņš arī studiju programmas vadītājs) sadarbībā ar PIC studiju attīstības projektu vadītāju un koordinators, kuri veic informējošas, pārraugošas, koordinējošas, organizatoriskas funkcijas, sniedz nepieciešamo atbalstu programmas izstrādes laikā, kā arī satura veidošanas un satura ekspertīzes funkcijas:

1. Studiju programmas nepieciešamības pamatojums un satura modelēšana (aptuveni 3 mēneši):
 - StP satura modelēšana (izmanto PIC EXCEL);

- StP sākotnējā satura izvērtēšana, kartēšana;
 - StP sākotnējā satura apspriešana un precizēšana (iesaistīti: docētāji, darba devēji, profesionālo organizāciju pārstāvji, studējošie), saskaņošana fakultātes domē;
 - Reģistrē un turpmāk regulāri aktualizē studiju programmas ideju RSU intranetā sadaļā "Idejas jaunu studiju programmu izstrādei RSU".
2. Studiju kursu (StK) aprakstu un materiālu izstrāde un ekspertīze (aptuveni 3 mēneši):
- Docētāju komandas veidošana;
 - StK izstrāde latviešu un angļu valodās (iesaistīti: PIC, SD, Bibliotēka, tulki);
 - Studiju materiālu izstrāde latviešu un angļu valodās / ievietošana e-studijās(iesaistīti: PIC, SD, IT, Bibliotēka);
 - StK aprakstu un materiālu ekspertīze(iesaistīti: PIC, SD, Bibliotēka).
3. Licencēšanas dokumentācijas izstrāde - StP raksturojuma un pielikumu izstrāde (aptuveni 3 mēneši)(iesaistīti arī administratīvie departamenti: PIC, Studiju departaments, Bibliotēka, Personāla departaments, Finanšu departaments, Studentu serviss, Starptautisko sakaru departaments, IT departaments, Kvalitātes vadības un iekšējā audita daļa, Studējošo pašpārvalde, Zinātnes departaments, Komunikācijas departaments, Tulkošanas projektu vadītāji, u.c.).
4. Licencēšanas dokumentācijas ekspertīze (ārējais, neatkarīgais eksperts) (1 mēnesis) un eksperta norādīto precizējumu veikšana.
5. Licencēšanas dokumentācijas saskaņošana un apstiprināšana RSU koleģiālajās institūcijās (1,5 - 2 mēneši).
- Saskaņošana fakultātē – studiju kvalitātes padome un / vai domes sēde;
 - Tāmēšana (Finanšu departaments 2-3 nedēļas);
 - Rektorāts – prezentācija par programmu kopumā, tāmes saskaņošana;
 - Dekānu padome - prezentācija par programmu kopumā, licencēšanas dokumentu saskaņošana;
 - Senāts - prezentācija par programmu kopumā, licencēšanas dokumentu apstiprināšana.
6. Veido StP informatīvo platformu iekšējās sistēmās un rsu.lv:
- Izveido licencējamās studiju programmas ierakstu SIS (PIC);
 - Veido studiju plānojumu akadēmiskajam gadam (formu D1);
 - Ievieto programmas informāciju docetajs.rsu.lv;
 - Sadarbībā ar majaslapa@rsu.lv izstrādā programmas aprakstu mājas lapā ar informāciju, ka programma ir projekts, kas tiks/ir iesniegts licencēšanai;
 - Veido rakstu par programmu, atspoguļo izstrādes procesu, interesantus faktus, intervijas. Papildus izglītojošie raksti sasaistei.

Pēc jaunas studiju programmas licencēšanas AIKA tiek veikta:

- komunikācija par studiju programmu;
- rekrutēšana un studentu uzņemšana;
- StP aprobācija;
- StP akreditācija – akreditācijas dokumentācijas sagatavošana un akreditācija Eiropas augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas reģistrā iekļautā aģentūrā atbilstoši valsts normatīvajam regulējumam. Pārskatot studiju virzienu un studiju programmas pirms to dokumentu iesniegšanas novērtēšanai un akreditācijai studiju programmas izvērtēšanas process praktiski ietver visas tās pašas darbības, kādas tika uzskaitītas kā veicamas

licencēšanas dokumentu izstrādes laikā.

Studiju programmu un studiju virzienu ikgadējais pārskatīšanas process tiek regulēts ar rektora rīkojumu vai studiju pārvaldes norādījumiem, un tā mērķis ir veikt ikgadējā studiju procesa kvalitātes monitoringa kopsavilkumu.

Piemēram, 2018./2019. ak. gada pārskatā noteikts iekļaut šādus punktus:

1) novērtējums par studiju kvalitātes pārraudzību 2018./2019. ak. gadā.

- Kvalitātes indikatori – primāri, pārbaudījumu satura atjaunošana, darba devēju aptaujāšana un ieteikumu ieviešana, simulāciju resursu integrācija studiju rezultātu apgūvē (ja attiecas);
- Uzņemšanas rezultāti, studējošo atbirums un atskaitīšanas iemesli.
- Anketēšanas rezultāti (2018./2019. ak. gada studiju programmas novērtējuma aptaujas rezultāti; Kā tiek veicināta studējošo anketu aizpildīšana? Kā notiek aptaujas rezultātu analīze? Kādas izmaiņas ir veiktas, balstoties uz gūtajiem rezultātiem? Kā studējošajiem tiek sniegta atgriezeniskā saite par aptauju aizpildīšanu, par īstenotajiem un plānotajiem uzlabojumiem?).
- Sekmības analīze.

2) SVID analīze;

3) Studiju programmas aktualitātes un pilnveides pasākumi 2018./2019. un 2019./2020. ak. gadā (ieviestie un plānotie).

- Ekspertu rekomendāciju ieviešana u.c. izmaiņas studiju programmā, plānojumā, saturā un organizācijā. Jaunu docētāju iesaiste, docētāju kvalifikācijas pilnveide, vieslektoru piesaiste. Paveiktais kopš kartēšanas pabeigšanas, studiju kursu studiju rezultātu precizēšana, studiju kursu aktualizācija, akadēmiskā godīguma veicināšana.
- Pētniecības veicināšana, pētniecības un prakses integrēšana studiju procesā, publikācijas, konferences, projekti.
- Modernizācija, digitalizācija, inovāciju ieviešana, simulācijā balstīta mācīšanās pieeja, starpdisciplināritāte utt.
- Starptautiskā sadarbība, resursu koplietošana, pētniecības un inovāciju potenciāla paplašināšana, mobilitātes veicināšana.
- Sadarbība ar darba devējiem un profesionālajām organizācijām, tostarp iesaiste profesijas standarta aktualizēšanā.

Bet 2019./2020. ak. gada pārskatā noteikts iekļaut šādus punktus:

- Novērtējums par studiju kvalitātes pārraudzību (tie paši apakškritēriji, kas augstāk)
- Pašnovērtējums par attālināto studiju īstenošanu
- Studiju programmas aktualitātes un pilnveides pasākumi 2019./2020. un 2020./2021. ak. gadā (ieviestie un plānotie)

Savukārt par studiju virziena darbību tiek aktualizēts studiju virziena attīstības plāns, kas iekļauj arī iepriekšējo akreditācijas, licencēšanas vai izmaiņu ieviešanas novērtēšanu ekspertu rekomendāciju ieviešanas plānu. Studiju virziena attīstības plāns un ekspertu rekomendāciju ieviešanas plāns ir arī akreditācijas dokumentu pielikumi.

Studiju programmu pārskata sastādīšanu veic pamatā StP vadītājs, studiju virziena attīstības plānu sagatavo StV vadītājs sadarbībā ar programmu vadītājiem. Pārskati tiek saskaņoti un apstiprināti

RSU administratīvajās struktūrvienībās un koleģiālajās institūcijās:

- Studiju kvalitātes padomē un / vai fakultātes domē,
- Dekānu padomē.

Studiju programmu izveides un pārskatīšanas process notiek kvalitatīvi un pārdomāti. Ikgadējais pārskats tiek publicēts RSU akadēmiskajā portālā (docetajs.rsu.lv) pie StP informācijas sadaļā Dokumenti". Vienlaikus studiju kvalitātes pārraudzības process tiek regulāri arī izvērtēts un pilnveidots, atbilstoši aktuālajai situācijai.

Atgriezeniskās saites iegūšanas un sniegšanas mehānisms darbā ar studējošajiem un absolventiem

Studējošo kursa noslēguma anketēšana tiek organizēta saskaņā ar RSU noteikto kārtību – procesa aprakstā Nr. 22 "Aptaujas" (skat. 1. pielikumā):

- studējošie par katru studiju kursu e-studijās (vairāk informācijas par e-studijām 3.3. nodaļā) aizpilda studiju kursa novērtējuma anketu, kurā ir iespēja izteikt viedokli un ierosinājumus par studiju kursa saturu, tā realizācijas metodēm, pasniedzēja kompetencēm un darba stilu;
- noslēdzoties studijām, veic novērtējumu par studiju programmu kopumā, aizpildot aptauju par studiju programmu;
- RSU absolventu viedoklis tiek apzināts, un to īsteno pamatā StP vadītāji. Lai pilnveidotu absolventu atgriezeniskās saites iegūšanu, 2017. gadā RSU Absolventu asociācija sadarbībā ar RSU Studiju departamentu un Pedagoģiskās izaugsmes centru izstrādāja vienotu absolventu anketu, kuru 2019. gada rudenī publicēja arī [lv](#) (informācija latviešu valodā).

Vienu reizi gadā tiek veikta studiju kursu aptaujas un studiju programmu aptaujas rezultātu analīze. Rezultāti tiek izskatīti katedru sēdē, fakultāšu domēs, studiju kvalitātes padomēs un Dekānu padomē un apkopotā veidā atspoguļoti minētajā ikgadējā pārskatā. Līdz ar to studiju kursi ik gadu tiek aktualizēti atbilstoši studentu sniegtajam vērtējumam. Tāpat studentu pārstāvji tiek iesaistīti fakultāšu domēs, nodrošinot viņu viedokļa pārstāvniecību lēmumu pieņemšanas procesos. Kopumā RSU tiek praktizēta studentcentrēta izglītība, kas vairāk aprakstīta I 1.3. nodaļā.

Atgriezeniskā saite studējošajiem RSU Docētāju portālā tiek nodrošināta kopš 2018. gada janvāra. Docētājiem un akadēmisko struktūrvienību vadītājiem divas reizes gadā (divu nedēļu laikā pēc aptaujas slēgšanas) ir iespēja publicēt atgriezenisko saiti studējošajiem par aptauju rezultātiem un pieņemtajiem lēmumiem studiju kursu pilnveidošanā. Atgriezenisko saiti ir iespējams publicēt, tiklīdz anketēšana ir noslēgusies. Anektēšanas sadaļa ir ar ierobežotu piekļuvi, pēc noklusējuma tiesības tiek piešķirtas docētājiem, katedras vadītājiem un tiem, kuriem piešķirtas tiesības uz kursu. Ir nodrošināta iespēja publicēt atgriezenisko saiti latviešu un angļu valodā, balstoties uz studiju kursa realizācijas valodu. Atgriezeniskās saites iespējamie statusi – "Nav iesniegta", "Sagatavošanā", "Publicēta". Akadēmiskās struktūrvienības vadītājam ir nodrošināta funkcija publicēt docētāju sagatavoto atgriezenisko saiti. Docētājiem un akadēmiskās struktūrvienības vadītājiem ir pieejams priekšskatījums (Studiju kursa novērtēšanas anketu izvērtējums), kā publicēto atgriezenisko saiti redzēs studējošie. Publicētajā atgriezeniskajā saitē studējošie redz anketēšanas statistiku un docētāja vai akadēmiskās struktūrvienības vadītāja publicēto atgriezenisko saiti.

Visu akadēmisko gadu katra studiju kursa beigās tiek veiktas studentu aptaujas par to, kā viņi vērtē studiju kursa apgūšanas procesu (skat. 21. pielikumu). Šajās aptaujās tiek vērtēts studiju kursa saturs, docētāja docēšanas kvalitāte un kompetence, kā arī studiju kursa materiāli tehniskais

nodrošinājums. Katra aizpildītā anketa ir vērtīgs informācijas avots, kas palīdz uzlabot studiju kursu kvalitāti. Atgriezeniskā saite no studējošajiem papildus tiek iegūta, studiju programmu vadītājam tiekoties gan ar kursa vecākajiem, gan regulārās vizītēs pirms un pēc lekcijām, gan tiekoties ar studējošajiem un informējot par tā brīža aktualitātēm un paredzētajām izmaiņām.

Izvērtējot pēdējo sešu studiju gada novērtējuma rezultātus bakalaura programmās, var konstatēt, ka

- 1) pamatā visi aptaujātie absolventi ir apmierināti ar RSU un studiju programmas izvēli, tās īstenošanu, nodarbību, studiju saturu un procesu, kā arī ir apmierināti ar studiju vērtēšanu, kura pārsvarā ir taisnīga un objektīva;
- 2) gan absolventiem, gan studentiem patīk elastīgais kursu plānojums, kas dod iespēju apvienot studijas ar darbu;
- 3) respondenti pozitīvi vērtē piedāvāto materiālu pieejamību e-vidē, atzinīgi novērtē iespēju izmantot zinātniskās datubāzes, iespēju piedalīties pētījuma projektos un konferencēs.
- 4) absolventi augstu vērtē iegūtās prasmes un izsaka nožēlu par profesionālās programmas slēgšanu.

Izvērtējot pēdējo sešu studiju gadu novērtējuma rezultātus maģistra studiju programmās, var konstatēt:

- 1) absolventi ir bijuši apmierināti ar studiju programmas izvēli, tās saturu un ieteiktu šo programmu saviem paziņām, minot tieši faktu par veiksmīgu, pretimnākošu, personīgu un tiešu komunikāciju ar studējošajiem no studiju programmas/virziena vadības puses;
- 2) absolventi ir apmierināti ar sasniegtajiem studiju rezultātiem, lekciju nodarbību plānojumiem un prakšu organizēšanu, kas ļauj secināt, ka studiju programmas organizēšana ir noritējusi labā līmenī, izvēloties piemērotākos docētājus studijuursos un mentorus praksēs;
- 3) absolventus apmierina studiju programmas specializēto kursu klāsts, lekciju, semināru un konsultāciju un prakšu kvalitāte, kas dod psihologa profesionālajam darbam nepieciešamās prasmes un var tālāk noderēt profesionālajā karjerā;

Visi absolventu minētie ierosinājumi un nepilnības tiek pamanītas un novērstas nākamajā studiju gadā.

Šobrīd vēl nav iespējams izvērtēt doktora studiju programmu kopumā no absolventu viedokļa, jo nav vēl šīs programmas absolventu. Taču arī doktoranti pēc studiju kursa beigām tiek aicināti aizpildīt standartizētās aptaujas anketas par katru kursu un, izvērtējot anketas, var secināt:

- 1) doktoranti ir apmierināti ar augstskolas un studiju programmas izvēli;
- 2) doktoranti ir apmierināti ar sasniegtajiem studiju rezultātiem, ar lekciju plānojumu, informācijas pieejamību par nodarbībām un telpām;
- 3) doktoranti ir apmierināti vai vairāk apmierināti nekā neapmierināti ar telpu nodrošinājumu un auditoriju un telpu aprīkojumu;
- 4) doktorantu uzskata, ka veiktā darba novērtējums ir bijis objektīvs un taisnīgs.

Atgriezeniskās saites funkcija sniedz iespēju docētājiem sniegt atbildi uz studējošo studiju kursa novērtējuma anketām, un studējošie var uzzināt par savas atgriezeniskās saites turpmāko

izmantojumu. Studējošie ar atgriezenisko saiti var iepazīties Studējošo portālā, kur iespējams redzēt atgriezenisko saiti arī par iepriekšējo semestri. Atgriezeniskās saites nodrošināšanā iesaistīts Studiju departamenta Studiju programmu administrēšanas nodaļas (SD SPAN) Studiju programmu administrators, aktivizējot aptaujas par StP, elektroniski informējot studējošos un StP vadītāju par aktīvajām StP aptaujām (norisinās pirms gala aptaujām). 2020.-2021. gadā norisinās anketēšanas atjaunošana, ir precizēta pati aptaujas anketa, padarīta lakoniskāka. Izstrādē iesaistījās gan administrācijas un akadēmiskās struktūrvienības, programmu vadītāji, gan arī paši studējošie. Šobrīd (2021. gada martā) turpinās jaunās anketas IT izstrāde.

Savukārt studiju programmas vadītājs un Studējošo pašpārvalde motivē studējošos aizpildīt aptaujas anketas. StP vadītājs skaidro kursu novērtēšanas anketu aizpildīšanas nozīmību studējošajiem, studiju kursu docētāji īpaši kursu noslēgumā aktualizē anketu aizpildīšanas nepieciešamību. Studējošo pašpārvalde ir iesaistīta informācijas izplatīšanā un studējošo motivēšanā iesaistīties anketu aizpildīšanā. Atgādinājumi par anketu aizpildīšanas nepieciešamību tiek publicēti kā infografikas, video, kanvas un banneri īsi pirms anketēšanas atklāšanas janvārī un jūnijā RSU SP Facebook lapā, RSU SP Instagram, MYRSU platformā.

Pēc anketēšanas slēgšanas anketēšanas rezultātus pa studiju virzieniem un fakultātēm apkopo un RSU līmenī analizē Pedagoģiskās izaugsmes centrs, par secinājumiem informējot RSU vadību, studiju pārvaldi, studiju virzienu vadītājus un dekānus. Studiju programmas vadītājs analizē aptauju rezultātus studiju programmas līmenī un ziņo par aptauju rezultātiem SKP/FD, apkopojumu iesniedz dekānam un studiju virziena vadītājam, procesa gaitā SKP/FD iepazīstas ar aptauju rezultātiem un lemj par nepieciešamajām izmaiņām StP īstenošanā. Pēc tam vienu reizi gadā dekāns ziņo DP par aptauju rezultātiem un SKP/FD pieņemtajiem lēmumiem un nepieciešamajām izmaiņām StP īstenošanā.

Atgriezeniskās saites iegūšanas un sniegšanas mehānisms ar darba devējiem

Darba devēji piedalās SKP sēdēs. Darba devējam tiek paredzēta iespēja piedalīties pārbaudījumu komisijās, pieaicinot nozaru speciālistus. Gan bakalaura, gan maģistra darba aizstāvēšana notiek komisijas priekšā, kuras sastāvā ir gan akadēmiskais personāls no RSU, gan darba devēju pārstāvji, gan praktiķi. Visbiežāk bakalaura darba aizstāvēšanas komisiju vada kādas citas augstskolas profesors (piemēram, LU profesore Guna Svence), bet valsts pārbaudījuma komisiju vada kādas augstskolas asoc. prof., kas vienlaikus ir sertificēts psihologs (piemēram, LU asoc. Prof. Aija Dudkina vai BA "Turība" asoc. prof. Daina Šuškovņika). Maģistra darbu aizstāvēšanas komisiju vada citas augstskolas profesors, bet kvalifikācijas eksāmenu sertificēts psihologs pārraugs ar *Dr. psych.* grād (piemēram, Ilona Krone vai Irina Šķupele). Šāds komisijas sastāvs nodrošina vispusīgu studentu darbu izvērtējumu. Aizstāvēšanas laikā studentiem piecpadsmit minūšu prezentācijā ir jāprezentē pētījuma aktualitāte, mērķis, uzdevumi, pētījuma objekts un priekšmets, secinājumi un priekšlikumi, kā arī jāatbild uz recenzenta jautājumiem. Komisija vērtē temata aktualitāti, studenta argumentāciju aktualitātes pamatojumam, vērtē darba atbilstību temata nosaukumam, objektam un priekšmetam. Būtiski, lai pētījums nebūtu ne par plašu, ne par šauru atbilstoši tematam, vērtē, cik piemēroti pētījumam ir izvirzīti uzdevumi, cik dziļi uzdevumi ir izpildīti, kā tiek atspoguļoti rezultāti un kā tie tiek interpretēti, vai tie ir ētiski korekti, kā arī tiek vērtēta secinājumu novitāte, tas, vai secinājumi ir balstīti pētījumā un kāds ir to praktiskais izmantojums psihologu praksē. Darbu aizstāvēšanā studentam ir jāparāda gan zināšanas konkrētajā nozarē atbilstoši pētījumam (piemēram, neiropsiholoģijā – par kognitīvām rezervēm), gan vispārīgajās disciplīnās (personības psiholoģijā par personības iezīmēm), gan kompetences – prasmi prezentēt, aizstāvēt un pārliecināt par savu viedokli, atbildēt uz jautājumiem un argumentēt atbildes.

Darba devēju pārstāvji un profesionālo organizāciju vadītāji dažreiz tiek pieaicināti kā viesdocētāji, piemēram, bakalaura līmenī studiju kursā "Psiholoģiskā konsultēšana" piedalījās Latvijas

Konsultatīvās psiholoģijas asociācijas vadītāja Laura Liberte, kas ir sertificēta psiholoģe un kurai ir arī savs mikrouzņēmums. Savukārt maģistra studiju programmas kursā “Klīniskā un veselības psiholoģija” par bērnu psihiatriju docē Rīgas BKUS Bērnu psihiatrijas klīnikas vadītājs Nikita Bezborodovs, bet studiju kursā “Veselības un slimības psihosociālie aspekti un psihosociālā rehabilitācija” docē LRPOA vadītājs profesors Aivars Vētra.

Darba devējam tiek paredzēta iespēja piedalīties pārbaudījumu komisijās, pieaicinot nozaru speciālistus bakalaura un maģistra darbu aizstāvēšanā, kā arī kvalifikācijas eksāmenā.

2.3. Studējošo sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas procedūras un/ vai sistēmas (izņemot studējošo aptauju veikšanu) raksturojums. Norādīt, vai un kādā veidā studējošajiem ir pieejama informācija par iespējām iesniegt sūdzības un priekšlikumus, kādā veidā tiek paziņots par sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas rezultātiem un veiktajiem uzlabojumiem studiju virzienā vai atbilstošajās studiju programmās, sniegt piemērus.

Kārtība studējošo sūdzību un priekšlikumu iesniegšanai, izskatīšanai ir noteikta procesa aprakstā Nr. 31 “Sūdzību, apelācijas sūdzību, neatbilstību un priekšlikumu vadība”, prasības apelāciju iesniegšanai un izskatīšanai papildus ir noteiktas “Studiju reglamentā I”. Atbilstoši iekšējai kārtībai studējošie sūdzības var iesniegt Studentu servisā, Studējošo pašpārvaldē un Kvalitātes vadības un iekšējā audita daļā. Minētās struktūrvienības nodrošina sūdzību un priekšlikumu reģistrēšanu un nodošanu izskatīšanai atbildīgajai struktūrvienībai. Pēc sūdzības/priekšlikuma izvērtēšanas un korektīvo darbību veikšanas sūdzības iesniedzējs tiek rakstiski informēts par izskatīšanas rezultātiem un veiktajām darbībām. Reizi gadā tiek apkopota informācija par visām saņemtajām sūdzībām/priekšlikumiem un rezultāti tiek iekļauti “Pārskatā par kvalitātes vadības sistēmu”, un informācija tiek ņemta vērā, veicot RSU risku novērtēšanu. Informācija par iespējām iesniegt sūdzības vai priekšlikumus studējošajiem ir pieejama RSU mājaslapā latviešu un angļu valodā un Studējošo portālā.

Studējošie Studentu servisā var iesniegt sūdzības, neatbilstības, priekšlikumus, kā arī apelācijas sūdzības. Šos visus pieteikumus studējošais var iesniegt klātienē, elektroniski, sūtot tos no sava RSU studējošā e-pasta uz e-pasta adresi: atsauksmes@rsu.lv vai complaints@rsu.lv. Pieteikumus var iesniegt arī, sūtot tos pa pastu. Sūdzību, neatbilstību vai priekšlikumu pieteikumu studējošais drīkst iesniegt anonīmi. Apelācijas sūdzībās studējošajam ir sevi jāidentificē, jo citādi nav iespējams noteikt, kuras personas un kurš pārbaudījums ir jāpārvērtē.

Visas sūdzības, priekšlikumi, neatbilstības, apelācijas sūdzības ir adresējamas noteiktas struktūrvienības vadītājam. Visu neskaidrību gadījumā studējošais var vērsties Studentu servisā, kur viņam sniegs atbildes uz neskaidrajiem jautājumiem, kā arī nepieciešamības gadījumā konsultēs par to, kā ir jāaizpilda sūdzību, priekšlikumu, neatbilstību, apelācijas sūdzību veidlapas. Studentu servisa darbinieks konsultē, neiejaucoties iesniedzamā dokumenta saturā, neietekmējot studējošā domas. Piemēram, apelācijas sūdzību gadījumā Studentu servisa darbinieks noskaidro, par kādu pārbaudījumu tiek rakstīta apelācija, kura pārbaudījuma rakstīšanas reize ir bijusi, jo no tā ir atkarīgs apelācijas sūdzības adresāts, kādā studiju kursā tika rakstīts pārbaudījums, kurš bija pārbaudījuma vadītājs. Studentu servisa darbinieks, saņemot pieteikumu, pārbauda, vai tajā ir norādīti visi nepieciešamie rekvizīti, nepieciešamības gadījumā lūdzot pieteikumu papildināt. Šādas konsultācijas studējošajiem tiek sniegtas arī sūdzību, priekšlikumu un neatbilstību pieteikumu iesniegšanas gadījumos.

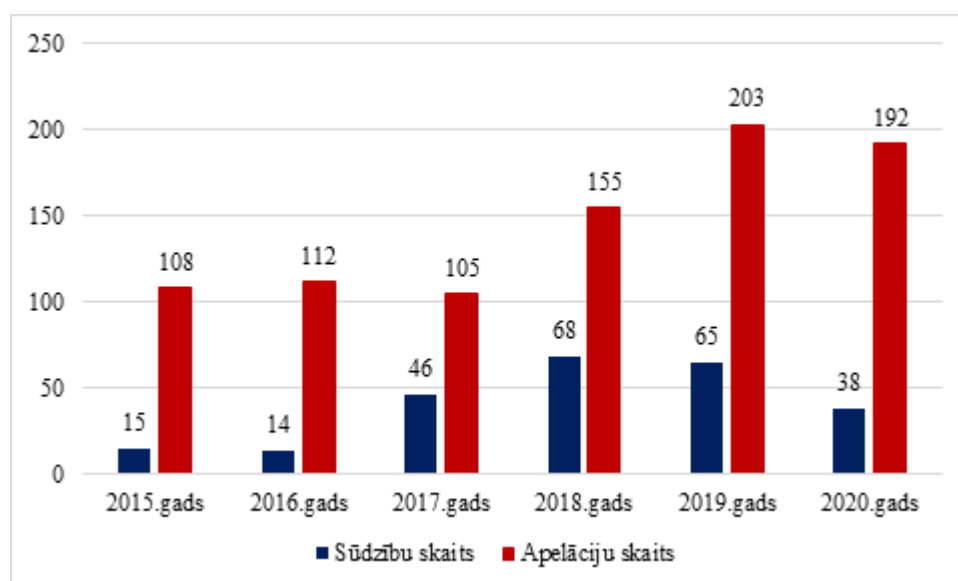
Pēc pieteikumu saņemšanas Studentu servisa darbinieks pārliecinās, vai pieteikumā ir norādīts

pareizs adresāts, tad reģistrē pieteikumu Dokumentu vadības sistēmā, nododot to tālākai izskatīšanai kompetentajai struktūrvienībai. Izskatot apelācijas, studējošais tiek pieaicināts sniegt savu viedokli par apelācijas sūdzības saturā izklāstīto. Apelācijas izskatīšanas lēmums tiek paziņots studējošajam. Ja lēmums studējošo neapmierina, studējošais šo lēmumu var apstrīdēt augstākai instancei.

2018. gadā ir saņemtas vairākas anonīmas sūdzības, kurās netiek norādīta informācija, kas šo personu varētu identificēt. Lai studējošais paliktu anonīms, bet vienlaikus lai viņam būtu iespēja saņemt sūdzības izskatīšanas komisijas lēmumu, studējošais drīkst lēmumu saņemt elektroniski, norādot savu privāto e-pastu.

Lai gan sūdzību izskatīšana RSU darbojas veiksmīgi, maksimāli ievērojot studējošo tiesības, intereses un pienākumus, tomēr ir novērojamas lietas, kas būtu uzlabojamas. Piemēram, kad studējošais iesniedz anonīmu sūdzību un studējošajam uz anonīmo e-pastu no kompetentās struktūrvienības tiek nosūtīta informācija par lietas izskatīšanu, persona tiek aicināta ierasties un piedalīties lietas izskatīšanas sēdē. Šādās ziņās e-pasta sūtītājam būtu jānorāda, ka studējošajam ir tiesības ierasties lietas izskatīšanas sēdē, bet tas nav pienākums, jo ierašanās gadījumā studējošais tiks identificēts.

Esošā sūdzību, apelācijas sūdzību, neatbilstību un priekšlikumu iesniegšanas, reģistrēšanas un izskatīšanas kārtība ir spēkā no 2018. gada 4. aprīļa. Iepriekšējā kārtība tika pārskatīta un veikti uzlabojumi. Jaunā kārtība ir vērtējama kā efektīva, jo jau pirmajos mēnešos ir palielinājies reģistrēto sūdzību skaits, kas norāda uz to, ka jaunā sistēma ir ērta un visiem saprotama.

7. attēls. RSU kopējais reģistrēto sūdzību un apelācijas sūdzību skaits no 2015. līdz 2020. gadam.

2020.gadā struktūrvienībās ir reģistrētas 38 sūdzības un 192 apelāciju sūdzības. Kopējais reģistrēto sūdzību skaits attiecībā pret iepriekšējo gadu ir samazinājies par 27. Vērtējot sūdzību saturu, konstatēts, ka visvairāk sūdzību bijis par studiju procesa īstenošanu/ kvalitāti (9 sūdzības), docētāju attieksmi (5 sūdzības) un komunikāciju dažādos ar studiju procesu saistītajos jautājumos (5 sūdzības). Par Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedru 2020. gadā ir bijusi viena sūdzība - par docētāja attieksmi.

2020. gadā apelāciju sūdzību skaits attiecībā pret 2019. gadu ir samazinājies par 11 sūdzībām. Pārskata gadā ir vērojamas mainīgas tendences pa struktūrvienībām, kurās ir reģistrētas apelāciju sūdzības, attiecībā pret 2019. gadu. Visvairāk apelācijas sūdzību skaits ir Cilvēka fizioloģijas un bioķīmijas katedrā (53 apelācijas) un Ārvalstu studentu nodaļā (37 apelācijas). Par Veselības

psiholoģijas un pedagoģijas katedru 2020. gadā ir bijuša divas apelāciju sūdzības. Ir vērojams, ka ir vairākas struktūrvienības, kurās 2020. gadā nav iesniegtas apelāciju sūdzības.

Studentu pārstāvji aktīvi darbojas Komunikācijas fakultātes un Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultātes domē, kur tiek vienmēr izskatīti studentu priekšlikumi. Studenti vēršas pie StP vadītājiem, tādējādi ir iespējas novērst problēmas vēl līdz oficiālai sūdzības iesniegšanai.

Piemēram, pēc studentu lūguma 2016./2017. akadēmiskajā gadā nepilna laika klātienē studējošo ērtībām bibliotēkas darba laiks sestdienās tika pagarināts līdz plkst. 17.00. Bet ar laiku, t. i., no 2018./2019. ak. g., bibliotēkas brīvpieejas abonements RSU studējošajiem un darbiniekiem pieejams 24/7 režīmā, pārējiem lietotājiem darbalaiks no pirmdienas līdz piektdienai plkst. 8.30–19.00, sestdien plkst. 10.00–17.00.

Lai uzlabotu sadarbību ar studentiem studiju virzienā ir ieviesti šādi mehānismi:

- katrā semestrī katram studiju programmas vadītājam ir pienākums veidot vairākas tikšanās ar studentiem;
- studenti savus jautājumus var uzdot un to dara tieši docētājam (kontakti ir ieejami kursa aprakstā), studiju programmas vadītājam, studiju procesa vadītājam, katedru vadītājiem, fakultātes dekānam.
- uzsākot studiju kursus tiek formulēti ne vien tā uzdevumi, bet katrs docētājs informē par jautājumu, priekšlikumu, sūdzību izskatīšanas iespējām;
- pie katra docētāja ir iespējams pieteikties uz individuālajām konsultācijām, kuru laikā iespējams risināt individuālus jautājumus;
- studiju programmas vadītāji regulāri sniedz atbildes uz studentu jautājumiem gan mutiski, gan e-veidā, tie tiek izskatīti arī Socioloģijas un psiholoģijas studiju katedras un Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedras (VPUPK) sēdēs;
- studentu priekšlikumi ar viņu līdzdalību tiek apspriesti un nereti arī ieviesti jau semestra laikā.

2.4. Informācija par augstskolas/ koledžas izveidoto statistikas datu apkopošanas mehānismu, norādīt, kādi dati un cik regulāri tiek apkopoti, kā iegūtā informācija tiek izmantota studiju virziena pilnveidei.

RSU ir izstrādāta sistēma galveno ar studiju procesu saistīto datu centralizētai apkopošanai un analīzei. Sistēmā ir skaidrs atbildību dalījums par datu analīzi dažādos līmeņos (RSU institucionālais līmenis, studiju virzienu un programmu līmeņi, fakultāšu un akadēmisko struktūrvienību līmeņi un studiju kursa līmenis), secinājumu apkopošanu un atgriezeniskās saites sniegšanu par analīzes rezultātā plānotajām un ieviestajām izmaiņām studiju procesā. RSU tiek apkopoti dati par vispārējiem augstskolu raksturojošiem statistikas rādītājiem, piemēram, studējošo skaitu, studējošu sekmības rādītājiem, studējošo atbirumu un tā cēloņiem, kā arī uzņemšanas rezultātiem. Notiek arī padziļināta būtiskāko rādītāju analīze.

RSU katru mēnesi tiek apkopoti aktuālākie dati par studējošo skaitu, iekļaujot studenta statusu (aktīvs, neaktīvs), mācību maksas finansējuma veidu (studijas pa valsts budžeta līdzekļiem, maksas studijas). Tiek uzkrāta, apkopota un analizēta informācija par studējošo atskaitīšanas iemesliem, kura tiek izmantota, lai identificētu nepieciešamos uzlabojumus studiju programmā.

Tiek apkopoti dati par uzņemšanas rezultātiem – personu skaitu, kuras ir pieteikušās konkrētajā studiju programmā, un kopējo pieteikumu skaitu, tā sekojot līdz studiju programmas

pieprasījumam. Tiek apkopots arī studiju programmā uzņemto studējošo skaits.

legūtie statistikas dati tiek izmantoti StV pilnveidei, piemēram, šādos veidos:

- Studiju pieteikumu skaits, tai skaitā, pa programmām – tiek izmantots StV un tā StP atpazīstamības vērtēšanai. Attiecīgi pie samazināta pieteikumu skaita, tiek analizēti iespējamie iemesli un veiktas izmaiņas studiju programmās un/vai stiprinātas StP publicitātes aktivitātes.
- Studiju pieteikumu prioritāšu statistika – tiek izmantota, lai identificētu starpdisciplināritātes iespējas studiju programmu piedāvājumā.
- Studiju pieteikumi pa reģioniem un vidusskolām – tiek izmantota, lai nākamajā periodā pilnveidotu publicitātes aktivitātes noteiktos reģionos un vidusskolās.
- Noslēgto studiju līgumu / uzņemto studējošo skaita statistika – tiek izmantota gan objektīvākam pieteikumu skaita vērtējumam nākamajos periodos, gan, protams, studējošo skaita dinamikas analīzei, kas ietekmē daudzus pārējos rādītājus (atbirumu, absolventu skaitu, budžeta vietu skaitu, publicitātes aktivitātes).
- Sekmības statistika – tiek izmantota, lai analizētu gan studējošo prasmju līmeņa dinamiku, gan arī lai analizētu studiju kursu atbilstību studējošo vajadzībām, kā arī lai identificētu iespējamās izmaiņas studiju kursa vērtēšanas sistēmā un attiecīgi satura un studiju rezultātu struktūrā, un iespējams kursa docēšanā kopumā.
- Atbiruma statistika – tiek analizēta īpaši 1. studiju gadā kā arī programmas periodā. Kopā ar studiju pārtraukšanas iemesliem, atbiruma statistika tiek izmantota, lai identificētu iespējamās atšķirības augstākās izglītības pieprasījumā un piedāvājumā, veiktu studējošo gaidu plašas analīzi un attiecīgi stiprinātu docētāju, studiju programmu vadītāju un atbalsta struktūrvienību komunikāciju ar studējošajiem par attiecīgajiem atbiruma iemesliem un to novēršanu (piemēram, studiju maksas apmaksas dažādās iespējas, individuālu konsultāciju iespējas studiju gaitā u.c.). Tāpat atbiruma statistika tiek analizēta kopējā programmas periodā līdz ar absolventu statistiku, kas tiek izmantota gan programmas publicitātes aktivitātēs, gan programmas kopējā sarežģītības un atbilstības novērtējumā.
- Absolventu skaita statistika – tiek analizēta kopā ar programmas kopējā perioda atbiruma statistiku un tiek izmantota programmas publicitātes aktivitātēs un programmas kopējās kvalitātes un atbilstības vērtēšanā.
- Studiju apmaksas veidu (kredīti, sponsori, stipendijas, pašu finanses) statistika – tiek ņemta vērā lielā mērā līdz ar atbiruma un tā iemeslu analīzi, kā arī izmantota komunikācijā ar studējošajiem atbiruma risku mazināšanai un programmu publicitātes aktivitātēm, kā arī izmantota sadarbībā ar atbalsta struktūrvienībām programmu vadības administrēšanā, piemēram, nosakot apmaksas grafikus, iespējamās atlaides, studiju maksu u.c.
- Studiju kursu novērtēšanas anketu rezultāti – tiek izmantoti ik semestri studiju kursu pārskatīšanai, vadīšanas un apguves vērtēšanai, aktualizēšanai.
- Studiju pārtraukšanas iemeslu statistika – tiek analizēta kopā ar atbiruma statistiku, lai mazinātu atbiruma riskus, iespēju robežās novēršot studiju pārtraukšanas iemeslus. Piemēram, studiju procesa gaitā biežāk sastopamie riski ir akadēmiski un saistīti ar studiju plānu (motivācija, apvienošana ar darbu, saturiski sarežģīti u.c.), kā arī finansiāli, saistīti ar studiju apmaksas grūtībām.
- Docētāju skaita un kvalifikācijas statistika – tiek izmantota programmu normatīvo prasību atbilstības novērtēšanai, publicitātes aktivitātēm, programmu kvalitātes un docētāju kvalifikācijas stiprināšanas identificēšanai, studiju procesa finanšu aprēķiniem u.c.

Studiju programmu kvalitātes kritēriju analīze

Padziļinātākai datu analīzei kopš 2016. gada ir izveidoti Rīgas Stradiņa universitātes studiju programmu kvalitātes indikatori (skat. 1. pielikumā), kuru apkopošana notiek akadēmiskā gada ietvaros. Kvalitātes indikatori ir iedalīti trīs līmeņos – institucionālais līmenis, saturiskais līmenis un individuālais līmenis. Balstoties uz iepriekš minētajiem līmeņiem, ir izveidoti 14 kvalitātes kritēriji ar 29 kvalitātes indikatoriem. Datus par indikatoru izpildi reizi gadā sadarbībā ar citām RSU struktūrvienībām un studiju programmu vadītājiem apkopo Pedagoģiskā izaugsmes centra Studiju procesa kvalitātes analīzes nodaļa. Kvalitātes indikatoru apkopošanai informācija tiek iegūta un savienota no dažādām RSU pārvaldībā esošajām informācijas sistēmām. Kā dažus no kvalitātes indikatoru piemēriem var minēt kvalitātes kritēriju “E-vides nodrošinājums”, kura ietvaros tiek analizēti tādi kvalitātes indikatori kā lekciju un nodarbību kalendāra un studiju kursu aprakstu savlaicīga pieejamība, kā arī gala pārbaudījumu savlaicīga pieejamība Studējošo portālā. Kvalitātes kritērija “Akadēmiskie sasniegumi” ietvaros tiek analizēti tādi rādītāji kā absolventu īpatsvars, kas absolvējuši studiju programmu plānotajā laikā, un docētāju skaita attiecība pret studējošo skaitu. Kvalitātes kritērija “Profesionālā kompetence un dalības pilnveide” ietvaros tiek analizēti dati par akadēmiskajos amatos ievēlēto docētāju ar doktora grādu īpatsvars, docētāja veikto hospitāciju skaits. Tāpat tiek analizēti docētāju un studējošo pētnieciskās darbības rādītāji.

Informācija par Kvalitātes indikatoru izpildi tiek sniegta RSU vadībai, Studējošo pašpārvaldei, Dekānu padomei un studiju programmu vadītājiem.

Kvalitātes indikatoru apkopošana un analīze ļauj izprast, vai un kādi uzlabojumi ir nepieciešami institucionāli RSU, studiju virzienos un atsevišķās studiju programmās un to kā studiju programmu attīstība saskaņojas ar RSU Attīstības stratēģijā 2017.-2021. gadam izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem. 2021. gadā uzsākta RSU Attīstības stratēģijas rezultātu izvērtēšana un jaunas stratēģijas izstrāde. Stratēģijas sagatavošanas procesā uzsākta jaunu Studiju programmu kvalitātes indikatoru atlase un formulēšana, lai aktualizētu un pilnveidotu kvalitātes indikatorus saskaņā ar jaunās stratēģijas mērķiem un uzdevumiem.

Studējošo sekmības analīze

Divas reizes akadēmiskajā gadā, pēc rudens un pavasara semestra beigām, tiek veikta sekmības analīze. Tiek apkopoti dati par studējošo gala vērtējumiem, kurus Pedagoģiskās izaugsmes centrs analizē fakultāšu un studiju virzienu griezumā, sniedzot informāciju RSU vadībai un datu apkopojumu fakultāšu dekāniem.

Datus studiju programmu griezumā analizē studiju programmu vadītāji, analīzes rezultāti tiek izskatīti studiju kvalitātes padomē un fakultātes domē. Secinājumi tiek apkopoti un iekļauti ikgadējā pārskatā par veiktajām darbībām studiju programmas pilnveidei.

Akadēmisko struktūrvienību griezumā datus analizē akadēmisko struktūrvienību vadītāji, analīzes rezultātus izskatot struktūrvienību sanāksmēs.

Par sekmības analīzē izdarītajiem secinājumiem fakultāšu dekāni reizi gadā, pavasara semestrī, ziņo Dekānu padomē, daloties ar gūto pieredzi un labo praksi.

Studējošo atgriezeniskās saites analīze

Divas reizes gadā tiek apkopta informācija par studējošo sniegto atgriezenisko saiti no studiju kursu un studiju programmu novērtējuma anketām. Datus par anketu aizpildījumu un galvenajiem rādītājiem apkopo un analizē Pedagoģiskās izaugsmes centra Studiju procesa kvalitātes analīzes nodaļa, par rezultātiem ziņojot RSU vadībai, Studējošo pašpārvaldei, Dekānu padomei un studiju

programmu vadītājiem.

Dati par anketēšanas rezultātiem, tai skaitā anketās sniegtajiem studējošo komentāriem, akadēmisko struktūrvienību vadītājiem, studiju virzienu un programmu vadītājiem, kā arī docētājiem ir pieejami RSU Docētāju portālā. Dati tiek analizēti struktūrvienību sanāksmēs un studiju kvalitātes padomēs. Par pieņemtajiem lēmumiem studējošie tiek informēti gan klātienē, gan tiešsaistē, izmantojot elektroniskās atgriezeniskās saites iespēju RSU akadēmiskajā portālā.

Anketēšanas rezultāti, tāpat kā studējošo sekmības dati, tiek analizēti struktūrvienību sanāksmēs, studiju programmu kvalitātes padomēs un fakultāšu domēs. Par anketēšanas rezultātu analīzē izdarītajiem secinājumiem studiju virzienu vadītāji reizi gadā, rudens semestrī, ziņo Dekānu padomē.

Statistikas dati tiek izskatīti gan Komunikācijas fakultātes, gan Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultātes domē, gan Dekānu padomē un citās pārvaldes institūcijās. Tiek analizēta gan studējošo skaita dinamika studiju programmās, absolventu dinamika, gan arī studentu atbiruma dinamika. StV vadītājs sniedz ziņojumu par statistiku Dekānu padomē par katru iepriekšējo semestri. Tas ļauj pieņemt pamatotus lēmumus gan par veicamajām izmaiņām StP saturā, nosakot mācību maksu u. c. līdzīgos jautājumos. Piemēram, atbirušo studentu dinamika joprojām rāda, ka ir pietiekami daudz studentu, kas nevar samaksāt studiju maksu. Tāpēc studiju maksa netiek īpaši paaugstināta, piemērojoties studentu maksātspējai un vienlaikus nodrošinot gan Komunikācijas fakultātes, gan Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultātes attīstību.

2.5. ESG 1. daļā iekļauto standartu integrēšanas raksturojums un novērtējums. Norādīt, kurš/-i no ESG 1. daļas standartiem tiek uzskatīti kā izaicinājums un, kuriem tiek pievērsta pastiprināta vērība.

Studiju programmas atbilstības Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1.daļai raksturojums un novērtējums ir iekļauts 23. pielikumā "ESG 1. daļā iekļauto standartu integrēšanas raksturojums un novērtējums".

Pastiprināta uzmanība tiek pievērsta šādiem standartiem:

- studentcentrēta mācīšanās, kas tiek nodrošināta ar docētāju mācību palīdzību un izveidojot atbilstošs sadarbības formas ar studentiem;
- ārējās ekspertīzes piesaiste (piemēram, NC rehabilitācijas centra "Vaivari" vadītāja Anda Nulle, Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centra v-ja Iveta Ķiece, Latvijas Psihologu biedrība, LNB spēku psiholoģijas dienests, Starptautiskā testu komisija, Eiropas veselības psiholoģijas biedrība u.c.);
- sagatavošanai dzīvei demokrātiskā sabiedrībā, studiju saturā tiek uzsvērta un studiju procesa praksē demonstrēta demokrātisko institūciju un pašregulācijas formātu jēga un nozīme;
- personības attīstībai, nodrošinot studentiem individuālu pieeju radošo un pētniecisko darbu veidošanas procesā;
- rūpīgi izplānotas prakses visā studiju periodā.

Šādi standarti rada paaugstināta līmeņa izaicinājumus:

- zinātnes un inovācijas; finansējuma un citu resursu (personāls, IT programmas tehnoloģijas, patenti u. c.) trūkums sociālo zinātņu pētniecībā apgrūtina šo standartu ievērošanu;
- docētāja darbam nepieciešamās vides nodrošināšana ir problemātiska pastāvīga resursu

trūkuma (telpas, iespēja veltīt ilgāku laiku pētniecībai) dēļ, jo virziena programmu finansiālo pamatu veido tikai privātpersonu iemaksas.

II - Studiju virziena raksturojums (3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums)

3.1. Sniegt informāciju par augstskolas/ koledžas sistēmu studiju virziena un atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamā finanšu nodrošinājuma noteikšanai. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajām studiju programmām, kā arī pētniecības un/ vai mākslinieciskās jaunrades finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju virziena attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo (katrai nostudiju virziena studiju programmām), norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām.

Psiholoģijas studiju virziena studiju programmas finansē no privāto un juridisko personu līdzekļiem. Tikai maģistra studiju programmā ir iespējamās divas veselības ministrijas finansētās valsts budžeta vietas.

Akadēmiskā bakalaura studiju programmu (ABSP) "Psiholoģija" īsteno klātienē (3 gadi, plānotais kopējais studentu skaits trijos gados ir 120 studenti, esošā studiju maksa gadā 1950 EUR, studiju maksa sākot ar 2021./2022.akad.gadu - 2100 EUR) un neklātienē (3,5 gadi, plānotais kopējais studentu skaits 3,5 gados 60 studenti, studiju maksa gadā 1750 EUR) studijās.

Profesionālā maģistra studiju programmu (PMSP) "Veselības psiholoģija" plānots īstenot klātienē studijās 1,5-2 gados ar kopējo plānoto studentu skaitu 40, kur studiju maksa gadā noteikta 2389 EUR (2019./2020.akad.g. bija 2110 EUR).

Doktora studiju programmu (DSP) "Psiholoģija" plānots īstenot 3 gadu laikā, kur studiju gada maksa gadā noteikta 2100 EUR, plānotais studentu skaits visā studiju periodā ir 18.

Ja programma tiek realizēta angļu valodā, tad mācību maksa ir 1,5 reizes lielāka kā studentiem, kuri mācās latviešu valodā. Šī studiju maksas atšķirība ir saistīta ar to, ka docētājiem par lekciju angļu valodā ir piemaksa 0,25.

3. tabula. Informācija par studējošo izmaksām

Nosaukums	ABSP "Psiholoģija"	PMSP "Veselības psiholoģija"	DSP "Psiholoģija"
Vidējās izmaksas uz vienu studentu, EUR	1 899	2 039	2 587
Akadēmiskais personāls, %	53%	50%	44%
Katedru resursi, %	3%	2%	16%

Citi tiešie izdevumi, %	9%	14%	13%
Pastāvīgās izmaksas, %	9%	8%	7%
Pieskaitāmās izmaksas, %	26%	26%	21%

Finansējums tiek izmantots personāla atlīdzībai, nodokļiem, IT infrastruktūras uzturēšanai, inventāra un iekārtu iegādei un prakses izdevumiem. Papildus tiešajām izmaksām lekciju un nodarbību īstenošanai studiju programmai ir jānosedz infrastruktūras uzturēšanas izdevumi (telpas, IT risinājumi) un citi RSU kopējie resursi, ko izmanto studiju programmā (Studentu serviss, Bibliotēka, studiju procesa organizēšana, dotācija studējošo pašpārvaldei un citas atbalsta un administratīvās funkcijas). Piemēram, 2021. gada Bibliotēkas budžetā ir paredzēta datu bāzes PsycARTICLES abonēšana par 19 tūkst. EUR.

Psiholoģijas virziena studiju programmas īsteno Komunikācijas fakultāte, Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultāte, Rehabilitācijas fakultāte, Eiropas Studiju fakultāte, Medicīnas fakultāte, Valodu centrs, Doktorantūras nodaļa, Humanitāro zinātņu katedra, Docētāju tālākizglītības nodaļa, Labklājības un sociālā darba katedra, Klīnisko prasmju un medicīnas tehnoloģiju katedra u.c. katedras. Šo katedru kopējais ikgadējais budžets augstākajai izglītībai sastāda 3,5 milj. EUR.

Studiju kursu īstenošanai ir pieejama plaša RSU materiāli tehniskā bāze, kas ļauj kopējā sistēmā rezervēt studiju telpas un datorklases.

RSU ir izveidotas trīs zinātņu platformas, un viena no tām ir Sociālo zinātņu platforma (SZP). Tās mērķis ir mērķtiecīgi izmantot RSU resursus pētniecības izcilības nodrošināšanai, starptautiski atzītas ekspertīzes un zinātnisko ieteikumu sniegšanai ieinteresētajām pusēm valsts un starptautiskā mērogā.

SZP pētniecības darbība organizēta četros virzienos:

- Starptautiskās attiecības un salīdzināmā politika;
- Starptautiskā uzņēmējdarbība un ekonomikas attīstība;
- Starptautiskās un nacionālās tiesību sistēmas un tiesību zinātne;
- Stratēģiskā komunikācija un sociālā antropoloģija.

RSU pētniecības finansējuma avoti ir bāzes finansējums, pētniecības projekti (valsts budžeta finansējums, ES Struktūrfondu finansējums, ES pamatprogrammu finansējums un citi), infrastruktūras un institūcijas attīstības projekti, kā arī privātais finansējums.

Mākslinieciskās jaunrades aktivitātes (deju kolektīvs un koris) tiek finansētas no:

- RSU pašu pelnītajiem līdzekļiem;
- Rīgas domes līdzfinansējuma.

Lai stimulētu pētniecību un palīdzētu pētniekiem karjeras sākumposmā uzsākt darbu profesijā, RSU ir izveidojusi motivējošas shēmas un prakses:

- RSU iekšējo grantu sistēma (apmēram 400 tūkst. EUR gadā);
- kopīga RSU un Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) grantu programma daudznazaru pētniecībai;
- granti pēcdoktorantiem un pētniekiem karjeras sākumposmā (Eiropas Sociālais fonds);
- granti doktorantūras studentiem;

līdzfinansējums starptautisku sadarbības tīklu veidošanai un mobilitātei (*Erasmus+*).

3.2. Sniegt informāciju par studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamo infrastruktūras un materiāltehnisko nodrošinājumu, norādīt, vai nepieciešamais nodrošinājums ir augstskolas/ koledžas rīcībā, tā pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem (specifisku aprīkojumu, kas paredzēts konkrētai studiju programmai, norādīt III. daļas 3. nodaļā pie atbilstošās studiju programmas).

RSU izveidotā infrastruktūra un materiāltehniskais nodrošinājums ir vienlīdz pieejams visām RSU studiju programmām.

Visās RSU ēkās pieejams drošs bezvadu tīkls *Eduroam WiFi*. Studējošie var pieslēgties *Eduroam* bezvadu tīklam, izmantojot savu lietotājevārdu un paroli. *Eduroam* ir pieejams pavisam 36 Eiropas valstīs, kā arī Austrālijā, ASV un Kanādā. Tāpat arī RSU studējošajiem ir pieejami brīvpieejas datori, kuros nodrošināta piekļuve studējošā sistēmām un interneta resursiem. Audiovizuālo materiālu izmantošanai studijās 193 mācību telpās ir pieejami multimediju projektori, no kuriem lielākā daļa ir augstas izšķirtspējas interaktīvie projektori, kas savienoti ar apskaņošanas sistēmu. Audiovizuālo mācību materiālu sagatavošanai tiek izmantota *Panopto* video ierakstu sistēma, savukārt tiešsaistes lekciju nodrošināšanai videokonferences sistēma. Kā arī izveidota centralizēta auditoriju multimediju aprīkojuma pārvaldības sistēma. Studiju procesa vajadzībām ir pieejamas arī desmit datorklases kopā ar vairāk nekā 200 darba vietām, kas tiek izmantotas gan noteiktu studiju kursu īstenošanai, gan elektronisku eksāmenu un citu veidu zināšanu pārbaudījumu nodrošināšanai, vienlaikus RSU izmanto *Respondus Monitor* platformu attālinātu "closed-book" rakstveida eksāmenu nodrošināšanai, un *Zoom* attālinātu mutisko eksāmenu nodrošināšanai.

RSU piedāvā saviem studējošajiem izmantot *Office365*, kas nodrošina iespēju lietot pilnu *Microsoft Office*, *OneDrive* failu glabātuvī bez papildu maksas. Kamēr studējošais studē RSU, tam ir pieejama visa programmatūra, kas ir nepieciešama veiksmīgai studiju procesa norisei. Studējošais var veikt *Microsoft Office* programmu – *Word*, *Excel*, *PowerPoint*, *OneNote*, instalāciju uz pieciem datoriem (*Windows* vai *Mac*) un piecām mobilajām iekārtām (piemēram, viedtālruni, portatīvo datoru un planšetdatoru). Students var izmantot *OneDrive* 1 TB apjomā ierīču automātiskai sinhronizēšanai.

RSU studējošajiem un docētājiem jau šobrīd ir nodrošināta attīstīta IT infrastruktūra un virtuālā studiju vide. RSU studējošajiem un docētājiem ir pieejama e-studiju vide, kurā ievietoti studiju materiāli un tiek novērtētas studējošo zināšanas, Studējošo portāls, kas satur nepieciešamo studiju informāciju un e-pakalpojumus, Docētāju portāls, kas satur informāciju par docētājiem, akadēmiskajām struktūrvienībām, studiju kursu un studiju programmu reģistru, anketēšanas sistēmu un atgriezenisko saiti.

RSU IT departaments ir vērsts uz interaktīva satura un kopdarbības veicināšanu. RSU IT infrastruktūra un tehniskie resursi attālināta mācību procesa nodrošināšanai:

- RSU nodrošina visiem studiju kursiem e-kursu e-studiju vidē, kuru izveido automātiski balstoties uz studiju programmu plāniem, e-studiju vides pieejamību nosaka 18.12.2019. apstiprinātais Informācijas sistēmas resursa apraksts ar numuru 76-4/13/2019 "E-studijas".
- Studiju kursa e-vidē komunikācijai starp docētāju un studentiem tiek izmantota virtuālā komunikāciju vide – *Zoom* un *MS Teams*. *Zoom* pieejamību nosaka 23.09.2020. apstiprinātais Informācijas sistēmas resursa apraksts ar numuru 76-4/5/2020 "Videokonferenču sistēma ZOOM".

- Akadēmisko struktūrvienību un darbinieku darba vide ir akadēmiskais (iepriekš “docētāju”) portāls, kas nodrošina studiju procesa organizēšanu un studiju rezultātu novērtēšanu u.c. Akadēmiskajā portāla pieejamību nosaka 11.12.2019. apstiprinātais Informācijas sistēmas resursa apraksts.
- RSU nodrošina studējošajiem un docētājiem attālinātu piekļuvi pie specializētai programmatūrai tai skaitā SPSS, izmantojot Terminal remote App tehnoloģiju - terminal.rsu.lv. Terminal pieejamību nosaka 19.12.2019. apstiprinātais Informācijas sistēmas resursa apraksts ar numuru 76-4/16/2019 “Termināla serveris zinātniskām aplikācijām”.
- Elektronisko eksāmenu, kolokviju un testu nodrošināšanai RSU izmanto Respondus Monitor platformu attālinātu “closed-book” rakstveida eksāmenu nodrošināšanai.
- Audiovizuālo mācību materiālu sagatavošanai tiek izmantota Panopto video ierakstu sistēma, vidēji dienā tiek pievienoti 30 jauni video mācību materiāli, periodā no 1.marta līdz 30. novembrim ir pievienoti 8255 mācību materiāli video formātā.
- Studiju kursa e-vidē mājas darbu iesniegšanu nodrošina Turnitin sistēma - atvieglo darbu ievākšanu, automātiski pārbauda darba oriģinalitāti.
- RSU nodrošina Studējošo portālu MyRSU, kas ir sasaistīts ar E-studiju (Moodle) platformu. MyRSU pieejama visa nepieciešamā informācija par studijām un to procesu, kā arī dažādi universitātes nodrošinātie pakalpojumi.
- E-resursu pārvaldībai tiek izmantots vienotais meklētājs Primo, kas nodrošina ātru un racionalizētu meklēšanu RSU bibliotēkas abonētajos e-resursos un izmantojot EzProxy tiek nodrošināta attālināta piekļuve docētājiem un studējošiem.
- *Skype for business* - telefonu infrastruktūra;
- Darbiniekiem e-pasta sistēma - *Exchange*, kas nodrošina kalendāra un kontaktu pārvaldību, studējošajiem tiek nodrošināts mākoņpakalpojums *Office 365*;
- *MS Active directory* bāzēta elektroniskās identitātes pārvaldības infrastruktūras uzturēšana (viens lietotāja vārds un parole visās centralizēti uzturētajās IT sistēmās);
- pašapkalpošanās kopēšanas/drukāšanas/skenēšanas sistēmas.

No 2020.g. 1. marta līdz 2020.g. 30. novembrim attālināto lekciju un nodarbību skaits Zoom vidē - 60138, savukārt, Panopto video repozitorijā kopā ir pieejami vairāk ne kā 16000 ieraksti.

Attālinātajā mācību procesā docētājiem pieejams nepieciešamais aprīkojums – dators, kamera, austiņas, mikrofons un cits nepieciešamais aprīkojums, kā arī video ierakstu studija, atsevišķas telpas ar stacionāri uzstādītu video ierakstu aprīkojumu un dokumentu kamerām, kā arī pieejams pārvietojamais aprīkojums konkrētu mācību scenāriju realizēšanai.

Lai nodrošinātu studiju procesā nepārtrauktu IT resursu pieejamību, ir izveidots IT servisa centrs - IT atbalsts studējošajiem un docētājiem, nodrošinot atbildes uz jautājumiem, kas saistīti ar RSU IT sistēmām (var uzdot jautājumus, izmantojot, IT Lietotāju atbalsta sistēmu - help.rsu.lv, e-pastu it@rsu.lv, vai zvanot pa tālruni nr. 67061515)., kura darba laiks darba dienās ir no pulksten 7.30 līdz 20.00 un sestdienās no pulksten 9.00 līdz 16.00.

Lai nodrošinātu studiju programmu īstenošanai nepieciešamās infrastruktūras, informatīvā un tehniskā nodrošinājuma pilnveidošanu atbilstoši studiju programmu attīstības vajadzībām, ir izveidota IT attīstības darba grupa, kas sastāv no akadēmiskajiem un administratīvajiem darbiniekiem. IT attīstības darba grupa izskata ierosinājumus par jaunu IT sistēmu izveidi un esošo pilnveidi. Savukārt fiziskā IT infrastruktūra tiek plānota atbilstoši struktūrvienību pieprasījumiem, izvērtējot esošās infrastruktūras noslogojumu, RSU budžeta izstrādes laikā.

Iepriekš minēto mērķu sasniegšanai IT departamentam ik gadu tiek piešķirts budžets saskaņā ar IT ilgtermiņa attīstības plānu. Liela daļa no finansējuma tiek novirzīta ilgtermiņa ieguldījumiem pamatlīdzekļos, ieskaitot sistēmu programmatūras. Vairāk nekā 30 % no IT budžeta gadā ir

paredzēti attīstībai, kas ir ilgtermiņa ieguldījumi tīkla un serveru infrastruktūrā, iekārtās un programmatūrā.

IT pakalpojumu, datortehnikas, tīkla un perifērās iekārtas ir vērtējamas kā izcilas, tomēr jāņem vērā, ka studiju procesu efektivitātes nodrošinājumam nepieciešams veikt atjauninājumus. Piemēram, lai studējošie no dažādām studiju programmām gadījumu risināšanā spētu izmantot studiju procesā gūtās zināšanas, prasmes un kompetences, nepieciešams izstrādāt RSU audiovizuālo studiju materiālu bibliotēku (mācību objektu repozitoriju), kas atbalstīs gadījumu izpēti un analīzi pieejamajās studijās (*case-studies*) un starpdisciplināritāti. Papildus nepieciešams modernizēt studējošo portālu, ieviešot starptautiski atzītu risinājumu, kas ietver mobilo lietotni, kas nodrošinās iespēju strādāt studējošo portālā, uzlabotu portāla lietojamības pieredzi, iespēju portālā integrēt funkcijas no RSU esošajām informācijas sistēmām, kā arī iebūvētās integrācijas ar *Office 365*, *Primo* meklētāju, e-pastu, kalendāru u. c. lietotnēm. Efektīvākai studiju programmas pārvaldībai nepieciešams izstrādāt jaunu studiju programmu kartēšanas sistēmu.

IT pakalpojumu aktuālais saraksts ir pieejams RSU [mājaslapā](#).

Atvērtā koda mācību vadības platforma *Moodle* jeb e-studiju platforma (skat. aprakstu 2.2. nodaļas sākumā) tiek lietota kā rīks studiju procesa organizēšanai katrā studiju kursā jau tagad un sniedz atbilstošas iespējas StP īstenošanai attālināti vai tālmācībā.

Attālināto studiju un tālmācības īstenošanas iespējas labi demonstrēja globālās pandēmijas apstākļi no 2020. gada marta. E-studiju platforma kļuva par pamatu universitātes mijiedarbībai ar studējošajiem – tur bija pieejama visa aktuālā informācija par mācību procesu, tostarp nodarbību grafiks, studiju kursu apraksti, studiju kursu materiāli, saites uz video lekcijām un nodarbībām ar *Zoom* starpniecību (video ieraksti bija pieejami caur *Panopto* – RSU docētājiem nodrošināja atbilstošas licences).

Lai nodrošinātu mācībspēku kvalifikācijas celšanu IT departaments nodrošina iespēju pieteikties uz tiešsaistes individuālām konsultācijām pie eksperta docētāju digitālo prasmju pilnveidē. Konsultācijas tiek nodrošinātas izmantojot *Zoom* platformu. Papildus tiek piedāvāts pilns klāsts ar IT mācībām katru nedēļu.

Studiju virziena atbilstošajās programmās studiju process tiek plānots saskaņā ar telpu noslogojumu, studentu skaitu kursā un konkrētā studiju kursa docētāja vajadzībām, t.i., ja viņam ir vajadzīga noteikta veida telpa, tad tā tiek piemēlēta atkarībā no studentu skaita un docētāja vajadzībām. Piemēram bakalaura programmā, ja valodu nodarbībām jānotiek valodu centrā, tad tās tiek plānotas valodu centrā. Ja bioloģijas un ģenētikas kursam vajadzīga telpa ar noteiktu aprīkojumu - tad tiek piemēlēta telpa, kur šāds aprīkojums ir. Ja vajadzīga telpa, kur var kustināt gan galdus, gan krēslus - tad tiek piemēlēta tieši tāda telpa no RSU rīcībā esošajām telpām. Ja ir lekcija, kurā jāpiedalās vairāk kā 100 studentiem – tad tā tiek ieplānota, kādā no RSU lielajām auditorijām Dzirciema ielā 16 vai Hipokrātu ielā.

2019. gadā Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedra uzsāka darbu jaunās telpās Jāņa Asara ielā 5 (informācija [latviešu valodā](#), informācija), kur arī notiek gandrīz visas lekcijas maģistrantūras programmai un daļa no nodarbībām psiholoģijas bakalaura programmai. Liepājas programmai visas nodarbības notiek Liepājas filiāles telpās. Savukārt doktorantiem visas nodarbības notiek telpās Dzirciema ielā 16 vai Jāņa Asara ielā 5.

4. tabula. Mācību tēmas par IT rīkiem.

IT Mācību tēmas	Mācību saturs	Mācību biežums un apmeklējums
Plānotājs - rīks konsultāciju organizēšanai E-studiju vidē.	Klātienē un attālinātu notikumu veidošana; Individuālu un grupas notikumu veidošana; Studentu reģistrācija un datu apstrāde.	Mācības norisinājās 2 reizes, apmeklētāju skaits - 46.
Testu veidošana e-studiju vidē.	Jautājumu ievadīšana sistēmā; Jautājumu veidi; Aktivitātes izveide; Jautājumu pievienošana aktivitātei; Organizatoriski jautājumi.	Mācības norisinājās 15 reizes, apmeklētāju skaits - 453.
Microsoft Teams docētājiem - kopdarbības vide studējošajiem.	Ievads Teams funkcionalitātē; Kopdarbības vides izveide un konfigurācija; Kopdarbības veidi un iespējas; Sadarbība ar studējošajiem.	Mācības norisinājās 4 reizes, apmeklētāju skaits - 80.
Microsoft Teams izmantošana komandu efektīvam darbam.	Ievads Teams funkcionalitātē; Komandas vietnes izveide un konfigurācija; Failu koplietošana un kopdarbība ar tiem; Darba uzdevumu plānošana; Citas papildus lietotnes.	Mācības norisinājās 3 reizes, apmeklētāju skaits 97.
E-studiju vides iespējas un jaunumi.	Izmaiņas E-studiju vidē 2020 / 2021 akadēmiskajā gadā; Pamata darbību veikšana E-studijās; Foruma lietošana; Materiālu ievietošana un strukturēšana; Uzdevumu un virtuālas tikšanās veidošana; u.c	Mācības norisinājās 16 reizes, apmeklētāju skaits 377.
Panopto mācības.	Lekcijas, nodarbības, semināra organizēšana; Ierakstu pēcapstrāde; Satura koplietošana; Video ierakstīšana izmantojot Panopto rīku.	Mācības norisinājās 7 reizes, apmeklētāju skaits 127.
Pamata ZOOM platformu iespējas.	Lekcijas, nodarbības, semināra organizēšana; Interaktīva tiešsaistes diskusija; Studentu sadalīšana grupās un grupas darbu vadīšana virtuālajā vidē; Video ierakstīšana un ievietošana studiju kursā.	Mācības norisinājās 3 reizes, apmeklētāju skaits 67.

IT Mācību tēmas	Mācību saturs	Mācību biežums un apmeklējums
Padziļināti Zoom lekciju un nodarbību vadīšana.	Tehnikas nodrošinājums (kameras, papildus ierīces u.c.); Audio/Video papildus iestatījumi; Darbs virtuālajās grupās (Breakout rooms izmantošana); Satura koplietošana un anotācijas; Divu kameras izmantošana; Zoom ieraksta pievienošana Panopto; Drošības iestatījumi.	Mācības norisinājās 2 reizes, apmeklētāju skaits 75.
Apmeklējuma reģistrēšana e-studiju vidē.	Apmeklējuma modulis – iespēja reģistrēt apmeklējumu gan docētājam, gan studentam; Izpildes kontroles modulis – iespējams kontrolēt piekļuvi resursiem, ja ir / nav izpildīts iepriekšējais resurss; Vērtēt katru atsevišķi Zoom aktivitāti; Ātrie e-testi nodarbību sākumā.	Mācības norisinājās 5 reizes, apmeklētāju skaits 148.
Attālināto pārbaudījumu realizēšanas iespējas.	Pārbaudījumu formas un to «drošības» līmeņi; Izmantojamās tehnoloģijas (Zoom, Respondus); Darbības, kas veicamas pirms pārbaudījuma, eksāmena laikā un pēc tā.	Mācības norisinājās 13 reizes, apmeklētāju skaits 326.
Interaktīvā satura veidošana E-studiju vidē (H5P).	Interaktīvā satura veidi; Satura sagatavošana satura bankā; Vērtējamu elementu ievietošana; Rezultātu apstrāde un atspoguļošana e-sekmēs.	Mācības norisinājās 4 reizes, apmeklētāju skaits 80.
Studentu patstāvīgo darbu un pārbaudījumu organizēšana izmantojot e-studiju vides iespējas.	Saziņa ar studentiem (forums, paziņojumi); Uzdevumu veidošana (failu augšupielāde, testi, reģistrācijas, apmeklējuma reģistrēšana, Turnitin); E-sekmes.	Mācības norisinājās 7 reizes, apmeklētāju skaits 272.
Mirosoft Teams Live events izveidošana.	Ievads Teams funkcionalitātē; Mirosoft Teams Live events izveidošana.	Mācības norisinājās 1 reizi, apmeklētāju skaits 12.

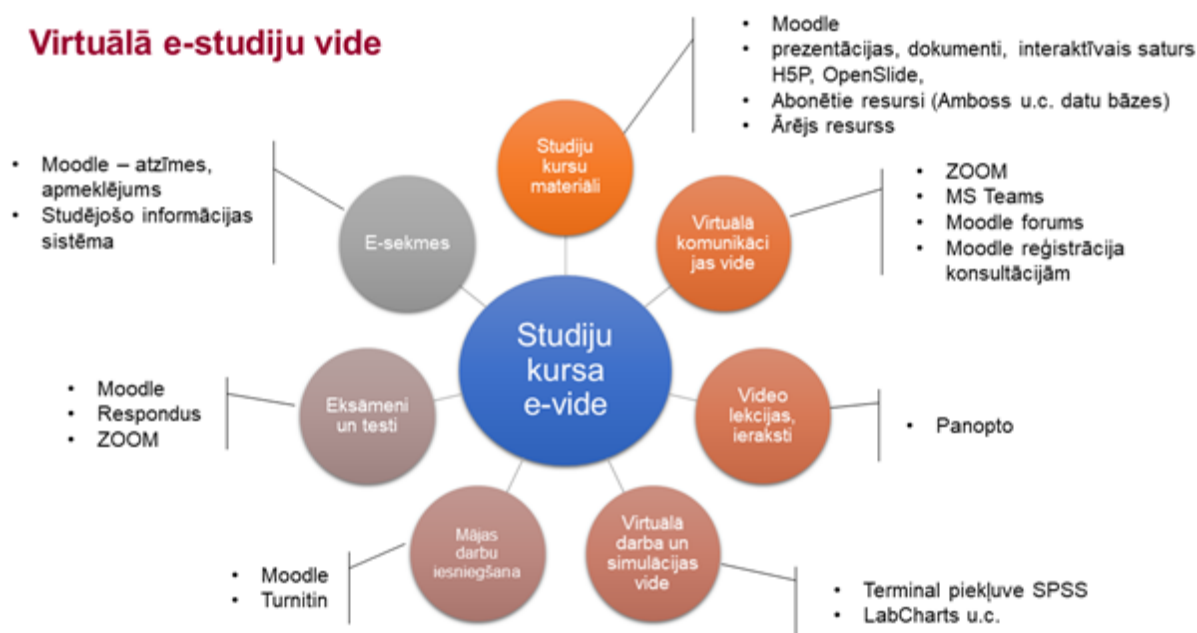
3.3. Sniegt informāciju par sistēmu un procedūrām, kuras tiek piemērotas metodiskā un informatīvā nodrošinājuma pilnveidei un iegādei. Raksturojums un novērtējums par bibliotēkas un datubāžu pieejamību studējošajiem (t.sk. digitālajā vidē) un atbilstību studiju virziena vajadzībām, ietverot informāciju par bibliotēkas darba laika piemērotību studējošo vajadzībām, telpu skaitu/platību, piemērotību pastāvīgam studiju un pētniecības darbam, bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, pieejamo literatūru studiju virziena īstenošanai, studējošajiem pieejamajām datu bāzēm atbilstošajā jomā, to lietošanas statistiku, bibliotēkas krājumu papildināšanas procedūru un datu bāzu abonēšanas procedūru un iespējām.

Uzsākot studijas, katram studējošajam tiek piešķirts lietotājsvārds, un, izmantojot pašapkalpošanās servisu, studējošais var iegūt un atjaunot paroli, kuru var izmantot studējošajiem paredzētajās RSU IT sistēmās.

Studējošie izmanto divas galvenās vietnes: studējošā portālu *MyRSU* un e-studijas. *MyRSU* un e-studijās ir pieejama visa nepieciešamā informācija par studijām un to procesu, kā arī dažādi universitātes nodrošinātie pakalpojumi: elektroniski nodarbību grafiki, kursu gala vērtējumi, iesniegumu veidlapas, informācija par finansēm, privāta RSU studējošā e-pasta kastīte un piekļuve *Office 365*, pašapkalpošanās izdrukų pārvaldība (drukāšana, skenēšana, kopēšana), studiju kursa un programmu novērtēšanas anketas, studiju kursu apraksti, pieteikums rakstiskas izziņas saņemšanai par studējošā statusu, studijas reglamentējošie dokumenti (iekšējie un ārējie normatīvie akti), tiešsaistes datubāzes, aktuālā informācija par studējošo sadzīvi. *MyRSU* portāla sadaļā "E-datubāzes" studējošajiem no jebkuras atrašanās vietas ir nodrošināta pieeja elektroniskajām datubāzēm, piemēram, *EBSCO*, *Ebook Central (ProQuest)* u. c. Savukārt e-studiju vidē studējošajiem ir pieejami e-studiju kursi, kurus studējošais apgūst un ir apguvis iepriekš. E-studiju kursus tiek ievietoti dažādi mācību materiāli, video lekciju ieraksti, organizēti pārbaudes darbi, tiek iesniegti rakstu darbu un tiek novērtētas studējošā zināšanas, līdz ar to arī e-studiju kursus pieejami visi studenta vērtējumi, tostarp starpvērtējumi.

RSU kopdarbības e-vidē tiek izmantota atvērtā koda mācību vadības platforma *Moodle*, interneta vietnē (turpmāk e-studijas).

Virtuālā e-studiju vide

8. attēls. Virtuālā e-studiju vide.

E-studiju vide jeb *Moodle* platforma tiek lietota kā rīks studiju procesa organizēšanai katrā studiju kursā – dažādu materiālu ievietošanai, pārbaudes darbu un mājasdarbu izpildei, oriģinalitātes (pret-plāgiātisma) pārbaudei un vērtējumu izlikšanai. Papildus e-studiju vidē ir pieejams gan gaidāmais notikumu kalendārs, gan jaunākās RSU ziņas un diskusiju forumi, kā arī studiju materiāli un visa jaunākā informācija par to, ko studējošā kursa docētājs vēlas nodot studējošajiem – dažādus uzdevumus, pārbaudes darbu paraugus, noderīgus papildmateriālus u. tml. Sākot ar 2019. gadu *MyRSU* ir sasaistīta ar *Moodle* platformu. Lejupielādējot *Moodle* lietotni savā telefonā, studējošais piekļūst studiju kursiem un kursu materiāliem, kā arī atzīmēm daudz ērtāk no sava viedtālruna vai planšetdatora. E-studiju vidē studentiem tiek saglabāta piekļuve studiju materiāliem līdz studiju programmas pabeigšanai un video, kas zaudējuši aktualitāti tiek pārskatīti pēc 3 gadiem.

Studējošo e-studiju vidē var piekļūt ne vien aktuālā semestra kursiem, bet arī saviem iepriekšējos semestros apgūtajiem kursiem un agrāk apgūto kursu saturam, kāds tas ir aktuālā semestra studentiem. Agrāko semestru kursi saglabājas tieši tādā stāvoklī, kādi tie bija brīdī, kad students šo kursu apguva. RSU e-studijas ir pieejamas 24 stundas diennaktī no jebkuras vietas, kur pieejams interneta nodrošinājums, arī no mobilajiem tālruniem.

E-studiju vidē studējošajiem katrā kursā ir pieejama informācija par studiju kursu, tā tēmām un sasniedzamajiem rezultātiem. Lielākajā daļā no e-kursiem ir ievietoti nepieciešamie studiju papildmateriāli un norādītas saites uz ārējiem informācijas resursiem. Kursos lielākoties tiek veidotas interaktīvas video lekcijas, kuru ieraksti ir atrodami attiecīgajā kursā e-studiju vidē. Turklāt e-studijās ir iespējas arī veidot tiešsaistes konferences, kur docētājs un studenti var tikties virtuāli. Arī šīs tiešsaistes virtuālās auditorijas tikšanās ir iespējams vēlāk ieraksta veidā noskatīties e-studiju kursā. Daļā kursu studentiem e-studiju vidē ir pieejami arī elektroniskie testi studiju kursa sekmīgai apguvei, kas ļauj ātri un kvalitatīvi ne tikai novērtēt studentu zināšanas, bet izmantot kā rīku, kas ļauj studentam apgūt kursa vielu ar pašpārbaudes metodi.

Visi studentu darbi tiek iesniegti docētāja veidotajā *Turnitin* uzdevumā, kas ne vien atvieglo darbu ievākšanu, bet arī sistēma automātiski pārbauda darba oriģinalitāti, sniedzot pilnu atskaiti par satura plāgiātismu. Rīkā ir iespēja veidot rubrikas un radīt komentāru sagataves, kā arī studentiem iesniegt un novērtēt citam citu. Pret-plāgiātisma pārbaude ir iespējama, salīdzinot ar citu studentu

darbiem (gan RSU, gan citās augstskolās Latvijā un pasaulē, kas izmanto *Turnitin*), ar interneta resursiem, kas ir brīvi pieejami ikvienam, kā arī ar žurnāliem, citām publikācijām un resursos, kas ir iekļauti *Turnitin* datubāzē.

Katrā e-studiju kursā docētājs var elektroniski reģistrēt studentu apmeklējumu lekcijās un nodarbībās, turklāt apmeklējuma dati automātiski parādās arī e-sekmju sadaļā, līdz ar to iegūstot ērtāku kopskatu par studenta veikumu kursā. E-studiju vide tiek izmantota arī kā rīks, ar kura palīdzību iespējams attālināti reģistrēties izvēles kursiem, pieteikties praksēm, konsultācijām, eksāmenu kārtšanas laikiem u. c. notikumiem.

No 2019. gada sāk darboties jauna sistēma, kas paredzēta izvēles kursiem. Studenti piesakās nevis caur e-studijām, bet no Studējošo portāla (*MyRSU*). Docētājiem un administratīvajam personālam ir pieejams Kursu vadības panelis, kurā iespējams iegūt informāciju par atbildībā esošajiem e-studiju kursiem, piemēram, vai docētājs ir veicis redakcionālas izmaiņas, vai materiāli ir importēti no iepriekšējā semestra kursa un citas noderīgas funkcijas. Akadēmiskajam personālam e-studiju vide kalpo ne tikai kā vieta, kurā ievietot mācību materiālus un organizēt pārbaudījumus saistībā ar savu studiju kursu, bet arī kā vieta, kurā pats var pilnveidot savas zināšanas. E-studiju vidē ir ne vien pieejamas rokasgrāmatas, kā paveikt dažādas lietas ar *Moodle* platformu, bet caur e-studiju vidi ir iespējams pieteikties uz dažādām mācībām un profesionālās pilnveides kursiem, kurus organizē Pedagoģiskās izaugsmes centrs. Kursu piedāvājumu klāsts ir plašs, kas ļauj pilnveidot kā digitālās, tā arī komunikācijas un runas prasmes. *Moodle* izmantošanas iespējas arvien paplašinās, piemēram, to izmanto dažādu projektu izstrādē, ievietojot publiskos materiālus, tur atrodami arī zinātniskās konferences video un citi materiāli.

Bibliotēka

Brīvpieejas abonements RSU studējošajiem un darbiniekiem normālos apstākļos pieejams 24/7 režīmā, bet pārējiem lietotājiem darbalaiks ir no pirmdienas līdz piektdienai plkst. 8.30–19.00, sestdien plkst. 10.00–17.00. COVID-19 ārkārtas stāvokļa laikā tika ieviests attālinātās pieteikšanās rīks Calendly, kas nodrošina iespēju pieteikties vizītei bibliotēkā attālināti un saņemt nepieciešamos izdevumus, ievērojot valstī noteiktās epidemioloģiskās un veselības drošības prasības. Pieaugot tiešsaistes konsultāciju skaitam, tika attīstīta Jira help.rsu.lv Bibliotēkas pieteikumu forma, iekļaujot tādus pakalpojumus kā: grāmatu izmantošanas termiņa pagarināšana, grāmatas rezervācija, lietotāju attālinātā reģistrācija Bibliotēkā.

Bibliotēkas telpu kopplatība – 2044 m², tai skaitā lasītāju apkalpošanas telpas – 1318 m². Bibliotēkas lietotājiem ir pieejamas 290 lasītāju vietas, 81 datoru darbavieta, bezvadu internets. Brīvpieejas abonementā 1. stāvā pieejamas labiekārtotas, plašas telpas, ir nodrošināta iespēja saņemt visas abonementa grāmatas lietošanai uz mājām, izmantojot pašapkalpošanās iekārtas. Brīvpieejas abonementā atrodas arī lasītavas grupu un individuālajam darbam. Lai nodrošinātu RSU telpu pieejamību studentiem un citiem apmeklētājiem ar kustību traucējumiem, 2018. gada decembrī universitātes bibliotēkā centrālajā ēkā sāka darboties lifts, kas ļauj bibliotēkas lietotājam nokļūt no viena stāva otrā. Bibliotēka atrodas RSU galvenajā ēkā (Rīgā, Dzirciema ielā 16, G korp.), tai ir arī trīs filiāles:

- divas Rīgā: RSU Sarkanā Krusta medicīnas koledža Informācijas centrs Latvijas veselības aprūpes speciālistiem (J. Asara ielā 5) un Medicīnas izglītības tehnoloģiju centrā (Anniņmuižas bulv. 26a);
- viena Liepājā: RSU Liepājas filiāles bibliotēka (Riņķu ielā 24/26).

Bibliotēkas piedāvātie pakalpojumi

Par pakalpojumiem, resursiem, apkalpošanas punktiem un citiem jautājumiem informāciju var atrast RSU mājaslapas sadaļā “Bibliotēka” [latviešu](#) un [angļu valodā](#).

RSU bibliotēka piedāvā plašu drukāto un elektronisko informācijas resursu klāstu, konsultācijas un mācības informācijpratībā par iespieddarbu, elektroniskās un citas informācijas meklēšanu, kā arī informācijas meklēšanu pēc tematiskajiem pieprasījumiem. Bibliotēkā var saņemt grāmatas un citus informācijas resursus darbam mājās, bet lasītavās ir pieejama jaunākā mācību un zinātniskā literatūra. Studējošie un citi bibliotēkas lietotāji var izmantot gan bibliotēkas datorus, gan strādāt ar savām elektroniskajām ierīcēm, izmantojot *Wi-Fi*. Bibliotēkas Informācijas centrā pieejami arī iesiešanas un laminēšanas pakalpojumi. Bibliotēkā var iegādāties RSU izdevniecībā izdotās mācību grāmatas un metodiskos materiālus.

Bibliotēkas vide katru gadu tiek pakāpeniski uzlabota un modernizēta, tiek ieviestas jaunas tehnoloģijas un pakalpojumi (pašapkalpošanās iekārtas ar iespējām lietotājiem pašiem izsniegt sev grāmatas, nodot tās, pagarināt to lietošanas termiņus, apskatīt savu lietotāja kontu, kā arī drukāt, kopēt, skenēt, izmantojot daudzfunkcionālās iekārtas).

Bibliotēkā pieejamā literatūra

Bibliotēkas informācijas centra resursi ir brīvi pieejami jebkuram RSU studējošajam un docētājam. Krājums ir izvietots atbilstoši starptautiskajai decimālajai klasifikācijai (UDK). Bibliotēkas krājumā kopumā ir aptuveni 572 900 fizisko vienību, tai skaitā apmēram 261 900 grāmatu (dati uz 2020. gada 1. janvāri). Bibliotēkas resursi tiek regulāri papildināti gan ar iepirkumiem, gan profilam atbilstošiem dāvinājumiem.

Finansējums resursu iegādei gadu no gada pieaug (skat. 5. tabulu “Bibliotēkas finansējums krājuma veidošanai un resursu nodrošināšanai pēdējo sešu gadu laikā”) un uz vienu bibliotēkas lietotāju 2020. gadā bija aptuveni 32 EUR.

5. tabula. Bibliotēkas finansējums krājuma veidošanai un resursu nodrošināšanai pēdējo sešu gadu laikā

Gads	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Piešķirtais finansējums (EUR)	305 200	344 615	350 415	442 355	475 460	502 430
t.sk. datubāzēm u. c. e-resursiem	239 872	260 322	274 006	301 870	317 532	435 389

Elektronisko resursu abonēšanai tiek izlietoti apmēram 85 % no krājuma komplektēšanai paredzētā budžeta. Abonētajās datubāzēs pieejamas ap 431 000 abonēto elektronisko resursu vienības (tai skaitā aptuveni 90 % e-grāmatas).

Finansējums psiholoģijas resursu abonēšanai vai iegādei ir no bibliotēkas kopējā finansējuma. Katru gadu tiek abonēta datubāze PsycARTICLES, daudzozaru resursi, kas ietver arī psiholoģijas nozari, kā arī tiek iegādātas grāmatas un e-grāmatas psiholoģijas programmām (par grāmatām atsevišķi skat. 6. tabulu “Finansējums psiholoģijas nozaru grāmatu/e-grāmatu iegādei (EUR)”).

6. tabula. Finansējums psiholoģijas nozaru grāmatu/e-grāmatu iegādei (EUR).

Gads	2015	2016	2017	2018	2019	2020
-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Psiholoģija. Sociālā psiholoģija	2253	2307	2393	6683	3196	2721
---	------	------	------	------	------	------

Psiholoģijas virzienam atbilstošie resursi ir pieejami, gan latviešu, gan angļu valodā. Attiecīgi visi elektroniskie resursi Psiholoģijas virziena atbalstam (e-grāmatas/e-žurnāli) ir pieejami angļu valodā.

Turpretī tie resursi, kuri bibliotēkā ir pieejami fiziskā formā tikai daļēji ir pieejami angļu valodā. Informācija par fizisko resursu pieejamību apkopota 7. tabulā.

7. Tabula. **RSU Bibliotēkā pieejamie resursi fiziskā formā***

Nozare	Eksemplāri latv.val. % procentuāli no pieejamiem	Nosaukumi latv.val. % procentuāli no pieejamiem
Psiholoģija 159.9*	80	57
Sociālā psiholoģija 316.6*	82	42
Psihiatrija 616.89*	52	18
Zinātnes metodoloģija 001.8*	80	20
Sociālo zinātņu metodes 303*	30	4

*datu izguves metode: atlase Atskaišu sistēma Aleph datubāzei pēc šifra (nozares: psiholoģija, sociālā psiholoģija, psihiatrija, zinātnes metodoloģija, sociālo zinātņu metodes) un izvēloties rezultāta veidu "Atskaite par valodām"

Pieejamās datubāzes atbilstošajā jomā, to lietošanas statistika

Bibliotēka nodrošina docētājiem un studējošiem pieeju Latvijas un starptautiskajiem elektroniskajiem resursiem, tajā skaitā kvalitatīvu informāciju psiholoģijas nozarē. Pavisam ir pieejamas 26 tiešsaistes datubāzes. E-resursu nodrošinājumā psiholoģijas zinātņu nozarē ir pieejamas četras e-grāmatu daudznazaru datubāzes un desmit žurnālu pilntekstu daudznazaru datubāzes, kā arī datubāze APA PsycARTICLES. RSU studējošie un docētāji var piekļūt Bibliotēkas abonētajām datubāzēm attālināti, izmantojot RSU piešķirto lietotājvārdu un paroli.

E-grāmatas psiholoģijā pieejamas abonētajās datubāzēs *ebook Academic Collection (EBSCO)*, *Ebook Central (Proquest)*, *AccessMedicine un ClinicalKey*. Piemēram, datubāzē *ebook Academic Collection (EBSCO)* ir 7798 e-grāmata sadaļā "Psychology", bet *Ebook Central (Proquest)* - 7257 e-grāmatas. Abonētās daudznazaru datubāzes *EbookCentral (ProQuest)* un *EBSCO eBookAcademicCollection* piedāvā dažādu izdevēju dažādu nozaru e-grāmatas, kas nodrošina atlasītās informācijas rezultātus, meklējot pēc visdažādākajām tēmām/atslēgvārdiem.

Zinātnisko rakstu pilnie teksti psiholoģijā pieejami abonētajās datubāzēs: *PsycARTICLES*, *SAGE Premier 2021*, *Health Research Premium Collection (Proquest)*, *MEDLINE Complete (EBSCO)*, *BMJ Journals*, *Wiley Online Journals*, *Science Direct*, *Communication Source (EBSCO)*, *Sociology Source Ultimate (EBSCO)*, *Academic Search Complete (EBSCO)*. Datubāzē *APA PsycARTICLES* ir 141 žurnāls psiholoģijā. Vienotajā meklētājā Primo apakšnozarē "Behavioral Science (Psychology) and Counselling" uzrādās 685 žurnālu nosaukumi, bet apakšnozarē "Psychiatry & Psychology" - 840 žurnālu nosaukumi.

Datubāzu izmantošanas statistika ir augsta. Tā tiek izvērtēta reizi pusgadā. Izmantošanas statistikas rādītājiem ir tendence palielināties.

Bibliotēkas mājaslapā ir sadaļa [leteicamo mācību e-grāmatu saraksts](#), kurā apkopotas studiju programmās minētās e-grāmatas - gan nopirktās, gan no abonētajām datubāzēm, tajā skaitā arī psiholoģijas nozarē.

Bibliotēkas krājumu papildināšanas procedūra un datubāzu abonēšanas procedūra

RSU ir ieviests un bibliotēkas īstenots atbalsta process, kurā noteikts, kā nodrošināt RSU StP un zinātniski pētniecisko darbību ar nepieciešamajiem informācijas avotiem un pakalpojumiem bibliotēkā. Procesa apraksts nosaka: 1) informācijas avotu iegādes plānošanu, nodrošinājuma novērtēšanu un papildināšanu un 2) lietotāju apmierinātības līmeņa noteikšanu (lietotāju apmierinātības līmeņa un uzlabošanas darbību noteikšana; aptauju organizēšana un rezultātu analīze).

Datubāzu abonēšana notiek pēc izmēģinājumu periodiem, izmantošanas statistikas un lietotāju atsauksmju analīzes. Bibliotēkas padomes pozitīva lēmuma gadījumā datubāze tiek virzīta budžeta plānam.

Lai uzlabotu bibliotēkas krājuma atbilstību studējošo vajadzībām, tiek veikts darbs ar kursu bibliogrāfiju, informācijas sistēmas izsniegumu datu analīzi, notiek sadarbība ar docētājiem, lai informētu par situāciju ar kursa literatūras nodrošinājumu un popularizētu e-resursus, savukārt lietotājiem ir iespēja elektroniski aizpildīt ieteikuma anketu krājuma papildināšanai.

Bibliotēkas krājuma digitalizācijas līmenis, datu pieejamība augstskolas digitālajā vidē

E-resursu pārvaldībai tiek izmantots vienotais meklētājs *Primo*, kas nodrošina ātru un racionalizētu meklēšanu RSU abonētajos e-resursos, piecas valsts nozīmes bibliotēku elektroniskajā kopkatalogā, bibliotēkas veidotajās datubāzēs un *Primo Central* kolekcijas brīvpieejas e-resursos. Informācija par abonētajām datubāzēm pieejama arī no RSU Studējošo portāla *MyRSU*.

Kopš 2020. gada RSU studējošajiem ir iespēja piekļūt studējošo noslēguma darbiem un citām RSU publikācijām Institucionālajā repozitorijā *DSpace* platformā, iepriekš sazinoties ar Bibliotēku par piekļuves piešķiršanu.

2020. gadā noritēja intensīvs darbs pie RSU akad./zin. personāla (t.sk. psiholoģijas nozares) publikāciju ievades jaunajā Zinātniskās darbības informācijas sistēmā *Pure*, kurā tika iesaistīti Bibliotēkas Informācijas, bibliogrāfijas un informācijpratības nodaļa.

Bibliotēkas mājaslapā pieejamā informācija: valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogs, ieskaitot RSU elektronisko katalogu, bibliotēkas veidotās datubāzes un bibliotēkas darbinieku apkopotā informācija par pieejamajiem brīvpieejas e-resursiem.

Bibliotēkas jaunumiem un aktualitātēm var sekot *Twitter* kontā @RSUbibl, kā arī *Facebook* profilā "Rīgas Stradiņa universitātes bibliotēka".

Informatīvā nodrošinājuma atjaunošana

Lietotājiem tiek piedāvāti dažādi elektronisko resursu veidi: zinātnisko rakstu datubāzes, e-grāmatu datubāzes, publikāciju bibliogrāfiskās un citēšanas informācijas datubāzes, ziņu un uzziņu datubāzes, kā arī bibliotēkas darbinieku apkopotā informācija par pieejamajiem brīvpieejas e-resursiem. Bibliotēka katru gadu piedāvā jaunu datubāzu izmēģinājumus.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu pakalpojumu un informācijas resursu klāstu universitātes studiju un

zinātniskajam darbam, tiek attīstīti pakalpojumi – bibliotēkas speciālistu [atbalsts pētniekiem](#) (resurss pieejams tikai latviešu valodā), tiks turpināts veidot videoceļvežus *Panopto* programmā par jaunajiem bibliotēkas resursiem un pakalpojumiem, uzlabotas un papildinātas mācību programmas informācijpratībā, notiek krājuma daļas (disertācijas un senās grāmatas) digitalizācija, plānots palielināt e-resursu piedāvājumu atbilstoši RSU finansiālajām iespējām un sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju.

Krājums studiju programmas informācijai nodrošinājumam tiek gan pakāpeniski veidots un papildināts, gan iespējams izmantot jau esošo krājumu, kas tiek komplektēts pastāvīgi daudzu gadu garumā:

- 1) tiek pasūtīti visi programmas docētāju literatūras pieprasījumi;
- 2) regulāri tiek iegādātas jaunākās Latvijā iznākušās grāmatas;
- 3) iespējams izmantot nepieciešamo literatūru citās zinātņu nozarēs (pētniecības darba metodes, sociālās zinātnes, medicīna u. c.)

RSU bibliotēka ir vairākkārt akreditēta kā valsts nozīmes bibliotēka. Kārtējā Kultūras ministrijas akreditācija uz pieciem gadiem saņemta 2016. gada novembrī. No 1998. gada RSU bibliotēka ar MK dokumentu noteikta par galveno medicīnas nozares bibliotēku valstī. RSU bibliotēka arī aktīvi iesaistās Kvalitātes vadības sistēmas kritēriju izpildē atbilstoši standarta ISO 9001:2015 versijai un organizē darbu saskaņā ar kvalitātes vadības sistēmas ietvaros izveidoto procesa aprakstu "Informācijas avotu un pakalpojumu nodrošināšana bibliotēkā". Regulāri bibliotēkas darbu izvērtē iekšējie un ārējie kvalitātes auditori un vērtējumu rezultāti parasti ir pozitīvi. Pēdējos gados bibliotēka ir saņēmusi gan Studējošo pašpārvaldes Gada balvu (kā apliecinājumu studējošo apmierinātībai ar resursu un pakalpojumu kvalitāti), gan RSU administrācijas Gada balvu kā RSU labākā struktūrvienība.

Bibliotēkas resursi un pakalpojumi vērtējami kā labi un atbilst studējošo un mācībspēku pieprasījumam, lai nodrošinātu sekmīgu attiecīgā studiju kursa apgūšanu, kā arī ir ieviestas vienkāršas procedūras, lai ieteiktu papildināt krājumu vai sazinātos ar Bibliotēku par pakalpojumiem (docētāji un studenti var attālināti iesniegt pieteikumus un ierosinājumus). Gan studējošo, gan mācībspēku aptaujas 2017./2018. gadā apstiprina labu un ļoti labu novērtējumu informācijas resursu jomā. Bibliotēkas pakalpojumus tiek turpināts sekmīgi attīstīt, piedāvājot jaunus, piemēram dažāda veida atbalstu pētniecībai docētājiem un studējošajiem. Tāpat kā citas universitātes šobrīd pasaulē, arī RSU bibliotēka prioritāri iegādājas e-grāmatas, kur tas iespējams uz pieejamām e-grāmatu platformām.

Saistībā ar mācību literatūru latviešu valodā – varētu vēlēt biežāk viena vai otra izdevuma atkārtotu izdošanu, kā tas notiek ārvalstīs, ja izdevums ir pieprasīts. Tāpat varētu vēlēt no izdevējiem bibliotēku tīklā izmantojamas e-grāmatas studijām latviešu valodā. RSU pilnībā finansiāli nodrošina bibliotēkas krājuma komplektēšanu atbilstoši akadēmiskā personāla rakstiskiem pieprasījumiem bibliotēkai, jo mācību literatūra atbilstoši bibliotēkas nolikumam tiek komplektēta pēc akadēmiskā personāla rakstiskas iniciatīvas. Arī kursu aprakstos literatūras sarakstus papildina un atjauno mācībspēki un attiecīgi tie būtu jāsaskaņo ar bibliotēku, lai nepieciešamos papildinājumus literatūras sarakstā paralēli varētu arī reāli pasūtīt bibliotēkas krājumā. Pārsvārā tā arī notiek, bet ne visos gadījumos. Bibliotēkas pašpakalpošanās lasītavās centrālā ēkā un filiālēs ir izvietotas kastītes ar veidlapām, kurās studējošie var ierakstīt nepieciešamo literatūru, kas viņiem trūkst studijām vai papildliteratūru, lai to varētu ātri piekomplektēt. Mēnesī saņemam tikai divus līdz trīs pieprasījumus, kurus arī cenšamies izpildīt, ja izdevums ir pieejams tirdzniecības tīklā. Tas rāda, ka apmierinātība ir laba un bibliotēkai ir dialogs ar studējošiem. Bibliotēka aktīvi sadarbojas

arī ar Studējošo pašpārvaldi, un šogad nav bijušas iniciētas problēmas, trūkumi, kas būtu bijis jārisina.

Tāpat kā Rīgā, arī Liepājā, uzsākot studijas RSU, katram studējošajam tiek piešķirts lietotārvārds, un, izmantojot pašapkalpošanās servisu, studējošais var iegūt un atjaunot paroli, kuru var izmantot studējošajiem paredzētajās RSU IT sistēmās.

RSU Liepājas filiāles ēkā ir pieejams drošs bezvadu tīkls Eduroam WiFi. Studējošie var pieslēgties Eduroam bezvadu tīklam, izmantojot savu lietotārvārdu un paroli.

RSU Studējošā portālā *MyRSU* ir pieejama visa nepieciešamā informācija par studijām un to procesu, kā arī dažādi universitātes nodrošinātie pakalpojumi: elektroniski nodarbību grafiki, e-kursi ar studiju materiāliem (e-studijas), videolekciju ieraksti, vērtējumi, iesniegumu veidlapas, informācija par finansēm, privāta RSU studējošā e-pasta kastīte un piekļuve Office365, pašapkalpošanās izdruku pārvaldība (drukāšana, skenēšana, kopēšana), studiju kursa anketas, studiju kursu apraksti, pieteikums rakstiskas izziņas saņemšanai par studējošā statusu, studijas reglamentējošie dokumenti (iekšējie un ārējie normatīvie akti), tiešsaistes datu bāzes, aktuālā informācija par studējošo sadzīvi. Savukārt studējošā portālā, sadaļā Bibliotēka studējošajiem no jebkuras atrašanās vietas ir nodrošināta pieeja elektroniskajām datubāzēm, piemēram, Web of Science, Ebrary eBooks, ClinicalKey, Access Medicine.

RSU Liepājas filiāles bibliotēka ir RSU bibliotēkas pakļautības struktūrvienība un darbojas saskaņā ar LR Bibliotēku likumu, LR normatīvajiem aktiem, RSU Satversmi, RSU Senātā apstiprināto RSU Bibliotēkas Nolikumu un atbilstoši starptautiskajam kvalitātes standartam ISO 9001:2008, izmantojot ALEPH programmu.

RSU Liepājas filiāles bibliotēkā atrodas 12 000 literatūras avotu RSU Liepājas filiāles bibliotēka ikdienas darbā nodrošina studentus, docētājus ar starptautiski atzītu, uz pierādījumiem balstītu zinātnisko informācijas e-resursu pieejamību bibliotēkas lietotājiem, sadarbojoties ar RSU bibliotēku Rīgā, Dzirciema ielā 16. Papildus bibliotēkā tiek abonēti dažādi nozaru žurnāli.

Rūpīgi analizējot situāciju un nosakot atlases kritērijus, ik gadu tiek plānota jaunu literatūras avotu iegāde. Studentiem ir pieeja studējošo portālam, bibliotēkas resursiem gan filiālē, gan mājās. Studentiem lekciju materiāli pieejami e-studijās. Bibliotēkā atrodas septiņi datori ar interneta pieslēgumu, nodrošinot brīvu pieeju visām RSU bibliotēkas tiešsaistes datubāzēm.

Bibliotēkas darbinieki sniedz atbalstu un sadarbību docētājiem, studentiem zinātniski pētniecisko darbu un sistemātisko pārskatu izstrādē un sagatavošanā. Visiem Liepājas filiāles studentiem tiek nodrošināta pieeja RSU bibliotēkas resursiem.

RSU Liepājas bibliotēka kā mācību literatūra vairākos eksemplāros, lai katram studējošajam psiholoģijas jomā būtu pieeja fiziski iepazīties, ir visas RSU Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedras izdotās grāmatas:

Liepājas filiāles studentiem ir pieeja visiem e-resursiem tieši tikpat lielā apjomā, kā Rīgas filiāles studentiem.

Plašāka informācija par Liepājas filiāli un tās piedāvāto materiāltehnisko nodrošinājumu atrodama Studiju virziena "Psiholoģija" 2.2. pielikumā.

3.4. Sniegt informāciju par mācībspēku piesaistes un/ vai nodarbinātības procesiem (t.sk. vakanču izsludināšana, darbā pieņemšana, ievēlēšanas procedūra u.c.), novērtēt to atklātību.

Veidojot jaunu studiju programmu, tās nodrošināšanai tiek piesaistīts Augstskolu likuma (AL) 55. panta 1. daļas 3. punkta noteikumiem un Zinātniskās darbības likumam atbilstošs akadēmiskais un zinātnes personāls. Studiju virziena īstenošanā un rezultātu sasniegšanā tiek iesaistīts akadēmiskais un pedagoģiskais personāls ar augstu kvalifikāciju, atbilstošām kompetencēm un labu reputāciju.

Akadēmiskā personāla pieteikšanos un atlases kārtību RSU reglamentē "[Rīgas Stradiņa universitātes nolikums par akadēmiskajiem amatiem](#)" (skatīt.1.pielikumu) un "Rīgas Stradiņa universitātes process "Akadēmiskā personāla vēlēšanas" (skatīt.1.pielikumu)".

7. tabula. Personāla piesaistes organizācija RSU.

Personāla piesaistes etapi	Veicējs un iesaistītais
Informācija par jaunu vakanci vai atbrīvojošos amata vietu struktūrvienībā. Tiek analizēta nepieciešamība personāla piesaistei	Struktūrvienības vadītājs, Koleģiālā institūcija
Saņem informāciju par vakanci	Personāla departaments
Definē amata prasību profilu: izstrādā amata pildīšanas mērķim nepieciešamo prasību un kompetenču sarakstu	Struktūrvienības vadītājs, Koleģiālā institūcija, Personāla departaments
Vienojas par kandidātu piesaistes un atlases veidu	Struktūrvienības vadītājs, Personāla departaments
Sagatavo un saskaņo vakances sludinājumu	Struktūrvienības vadītājs, Personāla departaments
Tiek publicēts vakances sludinājums atkarībā no prasībām un vakances statusa: RSU mājaslapā, oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis", Eiropas Komisijas portālā "Euraxess", sociālajos medijos	Personāla departaments
Apkopo un izvērtē kandidātu pieteikumus	Struktūrvienības vadītājs, Koleģiālā institūcija, Personāla departaments
Atkarībā no vakances prasībām un statusa: organizē atlases intervijas, ievāc atsauksmes, iesaista praktisku pārbaudījumu norisē, organizē koleģiālo institūciju sēdes	Struktūrvienības vadītājs, Koleģiālā institūcija, Personāla departaments
Notiek vēlēšanas, tiek izvēlēts piemērotākais pretendents un tam izteikts darba piedāvājums	Struktūrvienības vadītājs, Koleģiālā institūcija, Personāla departaments

Personāla atlases procesā tiek vērtētas potenciālā darbinieka kompetences, profesionālās prasmes un pašmotivācijas līmenis. RSU starptautiskā virzība pieprasa ļoti labas angļu valodas prasmes,

savukārt aizvien pieaugošais IT sistēmu īpatsvars procesos – teicamas digitālās prasmes un sistemātisku domāšanu. RSU akadēmisko amatu pretendentiem ir izvirzītas augstākas zinātniskās, pedagoģiskās kvalifikācijas prasības, organizatoriskās un profesionālās kompetences, nekā tas ir noteikts ārējo normatīvo aktu prasībās, tādējādi piesaistot darbam pēc iespējas labākos speciālistus.

Konkursi uz akadēmiskajiem un zinātnes amatiem, kā arī uz vispārējā personāla amatiem, tiek sludināti atklāti – RSU mājaslapā, portālā “Latvijas Vēstnesis”, specializētajos darba sludinājumu portālos (*CV-online* u. c.), nepieciešamības gadījumā arī starptautiskajās darba sludinājumu internetvietnēs, tā dodot iespēju jebkuram interesentam mēneša laikā pēc vakances izsludināšanas pieteikties darbam RSU. Specifiskas jomas vai šauras specializācijas pretendentu piesaistei papildus var tikt izmantotas citas rekrutēšanas metodes, piemēram, informācijas izplatīšana caur sociālo mediju vietnēm (“Facebook”, “LinkedIn” u. c.).

Akadēmisko amatu pretendentiem tiek izvērtēta pieteikuma dokumentācija, iesniegtās rekomendācijas, iepriekšējā zinātniskā darbība, kā arī atsevišķos gadījumos organizēta atklāta lekcija, praktisks seminārs, laboratorijas darbs vai cita veida nodarbība, kuru gatavo un vada amata pretendents un piedalās studenti.

Akadēmiskā personāla kvalifikācija un kompetences pastāvīgi tiek pilnveidotas, nodrošinot pedagoģisko prasmju izaugsmi, angļu valodas pilnveidi un nozares profesionālās mācības.

Docētāju valsts valodas zināšanas pilnīgi atbilst Ministru kabineta 07.07.2008. noteikumiem Nr. 733 “Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai, pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai un Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi”. RSU Personāla departaments pārliecinās par valsts valodas prasmēm, veicot personāla atlasīšanu, kā arī apkopojot dokumentus akadēmisko vēlēšanu sagatavošanas procesā.

Struktūrvienību vadītāji īpašu uzmanību pievērš pēctecības jautājumiem un dažādu paaudžu personāla mijiedarbībai. Lai pilnveidotu studiju programmu saturu, kā arī lai ieviestu inovatīvas metodes studiju procesos, RSU piesaista ārvalstu viesdocētājus.

Docētāju piesaistes un novērtēšanas process ir caurspīdīgs, efektīvs un ir viens no priekšnosacījumiem augstai studiju procesa kvalitātei.

Studiju programmas līmenī studiju programmas vadītāja pienākums ir nodrošināt studiju programmas satura atbilstību iekšējiem un ārējiem normatīvajiem aktiem, darba tirgus prasībām, nozares attīstības tendencēm un studējošo vajadzībām, analizēt datus, kas var sniegt informāciju par studiju programmu rezultātu un kvalitāti ietekmējošiem faktoriem, un ieviest nepieciešamos uzlabojumus studiju programmās. Studiju programmu līmenī tiek mērīti studiju programmu kvalitātes indikatori, kas tieši ir sasaistīti ar studiju programmu vadītāju atalgojumu. Šis aspekts veicina atbildības uzņemšanos un motivē studiju programmu vadītājus sasniegt augstākus definētos kvalitātes standartus.

RSU līmenī vadības pienākums ir noteikt stratēģiskos un kvalitātes mērķus un kvalitātes politiku, pieņemt lēmumu par kvalitātes pieeju, pārvaldīt resursus un noteikt iekšējo kārtību. Ieviestās sistēmas uzraudzību RSU veic gan iekšējie sistēmas un kvalitātes auditori, gan neatkarīgie ārējie eksperti. Universitātes līmenī studiju kvalitātes viens no rādītājiem ir sabiedrības attieksme un viedoklis, kā arī RSU popularitāte. Tas regulāri tiek noskaidrots, piedaloties reputācijas aptaujā un zīmolu vērtējumā.

3.5. Norādīt, vai ir izveidota vienota kārtība akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai un sniegt tās novērtējumu. Norādīt kvalifikācijas paaugstināšanas piedāvātās iespējas visiem mācībspēkiem (tajā skaitā informāciju par mācībspēku iesaisti aktivitātēs, mācībspēku iesaistes motivāciju, u.c.), sniegt piemērus un norādīt, kā tiek novērtēta izmantoto iespēju pievienotā vērtība studiju procesa īstenošanai un studiju kvalitātei.

Studiju virziena un programmu īstenošanā iesaistītajiem docētājiem pedagoģiskā slodze tiek plānota atbilstoši katra akadēmiskā gada un studiju semestra studiju plānojumam. Studiju kursi var tikt organizēti moduļu veidā, un noslodze tiek pārskatīta atbilstoši nepieciešamībai un normatīvo aktu noteikumiem. RSU veicina docētāju sabalansētu darba slodzi, kā arī veicina veselīgu dzīvesveidu, lai samazinātu un novērstu mācībspēku izdegšanas risku.

Akadēmisko un pētniecisko darbību RSU veic atzinību guvuši un augsti novērtēti pastāvīgie darbinieki, kas ievēlēti akadēmiskajos amatos. Lai nodrošinātu pilnvērtīgas un darba tirgū novērtētas zināšanas un iemaņas, papildu pastāvīgajiem darbiniekiem tiek piesaistīts pedagoģiskais personāls, kurš savus pienākumus docētāja amatā veic uz noteiktu termiņu. Viņu vidū ir nozares eksperti, citās augstākajās izglītības iestādēs ievēlēti docētāji u. tml.

6.2. pielikumā elektroniskā formā pievienotas mācībspēku biogrāfijas (*Curriculum Vitae Europass* formātā). 6.1. pielikumā (*Excel* formā) pamatinformācija par studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem, norādot to grādu/kvalifikāciju, ievēlēšanas statusu augstskolā, studiju programmas un studiju kursus, kuru īstenošanā tie piedalās un valsts valodas un svešvalodas (ja piemērojams) zināšanu apliecinājumu.

Lai nodrošinātu mācību un studiju procesa atbalsta funkciju izpildi, lietvedības un kvalitātes vadības, personāla un finanšu vadības, juridisko jautājumu risināšanu, RSU nodarbina vispārējā un administratīvā personāla darbiniekus. Savukārt, saimnieciskais personāls nodrošina ēku un teritorijas apsaimniekošanu, infrastruktūras attīstību un atbild par autotransporta ekspluatāciju.

Akadēmiskā personāla pieteikšanās un atlases kārtība RSU tiek reglamentēta ar iekšējiem normatīvajiem aktiem:

- 1) RSU nolikums par akadēmiskajiem amatiem;
- 2) RSU process "Akadēmiskā personāla vēlēšanas";
- 3) nolikums par viesdocētāju piesaistes kārtību Rīgas Stradiņa universitātē.

Kandidātu kvalificēšanās akadēmiskajiem amatam notiek saskaņā ar Augstskolu likumā noteiktajām amata prasībām, RSU Satversmē minētajiem akadēmisko amatu uzdevumiem un RSU ievēlēšanas procesu, balstoties individuā:

- izglītībā,
- pieredzē,
- kompetencēs,
- potenciālā,
- nopelnos,
- zinātniskajā ieguldījumā,
- pedagoģiskajās prasmēs
- darba stāžā,
- ekspertu un nozares pārstāvju ieteikumos.

Akadēmiskā personāla karjeras veidošana ir viens no galvenajiem veidiem, kā RSU var ietekmēt pētniecības un studiju cilvēkresursu atjaunotni. RSU iegulda būtisku apjomu pašu pelnītos līdzekļus personāla atalgojuma un motivēšanas sistēmas uzturēšanai. RSU saskaņā ar Stratēģiju atbalsta akadēmiskā personāla kvalifikācijas paaugstināšanu un profesionālo pilnveidi, realizējot daudzveidīgus atbalsta pasākumus un nodrošinot dažādus motivācijas rīkus akadēmiskajam personālam:

- RSU Pedagoģiskās izaugsmes centrā tiek nodrošināta iespēja pilnveidot savas prasmes augstskolu pedagoģijas, izglītības tehnoloģiju un izglītības vadības jomās (izvērstu informāciju skatīt zemāk);
- RSU ir izveidoti formālās mūžizglītības atbalsta pasākumi – RSU darbiniekiem tiek sniegts materiālais atbalsts tālāka izglītības līmeņa iegūšanai (studiju maksas atlaides formā), kā arī tiek piedāvāta iespēja apgūt kursus RSU Atvērtajā universitātē;
- 2015. gadā RSU tika uzsākts projekts par RSU darbinieku angļu valodas prasmju līmeņa uzlabošanu kā papildus motivācijas instrumentu, un tā realizācijas gaitā akadēmiskajam personālam tiek nodrošināts valodas prasmju audits, kā arī mācības angļu valodas uzlabošanai no A2 līdz B2 līmenim. Angļu valodas prasmju pilnīga atbilstība RSU izvirzītajam mērķim – B2 līmenim dod iespēju par darbu angļu valodā saņemt paaugstinātu atalgojuma likmi. Angļu valodas prasmju ilgtspējīga attīstība turpmākajos gados tiks realizēta arī projekta “Rīgas Stradiņa universitātes akadēmiskā personāla kapacitātes stiprināšana” (Nr. 8.2.2.0/18/A/013) un projekta “Pārvaldības procesu pilnveide un studiju programmu satura modernizācija Rīgas Stradiņa universitātē”, (Nr. 8.2.3.0/18/A/011) ietvaros;
- 2011. gadā RSU ieviestā Darba izpildes vadības sistēma paredz darba izpildes rādītāju izvērtēšanas ciklus, vadītāja un darbinieku pārrunas par sasniegtajiem rezultātiem, darbinieka karjeras un kvalifikācijas attīstības plāniem un iespējām. Pamatojoties uz šo sarunu rezultātiem, vadītāji budžeta sastādīšanas brīdī ieplāno savu darbinieku konkrētu profesionālo prasmju un zināšanu atbalsta pasākumus – Latvijā vai ārvalstīs organizētus kursus, seminārus, konferences, pieredzes apmaiņas pasākumus vai karjeras attīstību amata maiņas perspektīvā;
- reizi 2 gados RSU organizē darbinieku apmierinātības un iesaistīšanās aptauju, tai skaitā, lai noskaidrotu darbinieku viedokli par RSU ilgtspējīgas izaugsmes nodrošināšanai svarīgiem faktoriem, un darbinieku ieteikumi iespēju robežās tiek īstenoti praktiskā rīcībā un ņemti vērā lēmumu pieņemšanā.

Studiju kvalitātes un docētāju kompetences pilnveidei 2014. gadā tika izveidots RSU Pedagoģiskās izaugsmes centrs (PIC). PIC savas darbības ietvaros nodrošina atbalstu studiju kvalitātes pilnveidei, īstenojot studiju procesa analīzi un atbilstīgi aktuālajām vajadzībām organizējot akadēmiskā personāla pedagoģisko izaugsmi tālākizglītības aktivitātēs.

PIC piedāvātās mācības tiek īstenotas saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 569 “Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību”, kuros docētāju tālākizglītība ir noteikta kā obligāta akadēmiskās kapacitātes stiprināšanas mērķaktivitāte. PIC mācīšanās aktivitātes ir balstītas 4 satura jomās – izglītības vadība, augstskolas didaktika, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju prasmes, vispārīgās prasmes – un līdz šim īstenotas vairāk nekā 30 dažādos tematiskajos ciklos, lekcijās, darbnīcās un citās interaktīvās formās. PIC katru semestri piedāvā docētājiem vairāk nekā 10 dažādas tematiskās mācības (aptuveni 170 akadēmisko stundu apmērā), par kurām interese nepārtraukti palielinās. Pēdējo trīs gadu laikā PIC mācību aktivitātēs reģistrēti vairāk nekā 2000 dalībnieki un to skaita dinamikai ir augoša tendence.

Psiholoģijas studiju virzienā iekļauto studiju programmu īstenošanā iesaistītajiem docētājiem ir pieejams viss Pedagoģiskās izaugsmes centra katru semestri aktualizētais tālākizglītības saturiskais

piedāvājums. Pienesumu studiju procesa kvalitātei sniedz tas, ka tematiskās mācības apmeklē ne tikai docētāji, bet arī studiju procesa organizēšanā iesaistītais atbalsta personāls, kas vairo pedagoģisko izpratni par studiju procesu un stiprina efektīvu sadarbību ar studējošajiem. Katru akadēmiskā gada semestri tiek piedāvāts aktuāls, docētāju vajadzību izpētei atbilstīgs saturs dažādās norises formās.

Kopumā 2019./2020. gada pavasara semestrī un 2020./2021. gada rudens semestrī Pedagoģiskās izaugsmes centra un Informācijas tehnoloģiju departamenta īstenotajās docētāju tālākizglītības aktivitātēs no studiju virziena Psiholoģija piedalījās 45 docētāji, apmeklējot tādas aktivitātes, kā, piemēram, *Creating Engaging and Interactive Online Course Design and Delivery*, Padomi docētājam, kā tiešsaistes nodarbībās organizēt aktīvu mācīšanos, Attālināta studiju procesa nodrošināšana izmantojot e-studiju vidi - *Panopto* un *Zoom*, Interaktīvā satura veidošana e-studiju vidē (H5P) un citi.

Lai stiprinātu jauno docētāju profesionālo meistarību auditorijā un veicinātu karjeras izaugsmi RSU 2019. gadā projekta "Rīgas Stradiņa universitātes akadēmiskā personāla kapacitātes stiprināšana" (Nr. 8.2.2.0/18/A/013) ietvaros tika izveidota Jauno docētāju skola (JDS). JDS ir veidota, balstoties RSU akadēmiskā personāla un studējošo vajadzību izpētē un teorētiskās literatūras un starptautiskās prakses izpētes rezultātos. Mācīšanās aktivitātēm ir izvirzīti seši tematiskie docētāju kompetences pilnveides virzieni, kuru caurviju motīvi ir līderības un IKT prasmju pilnveide:

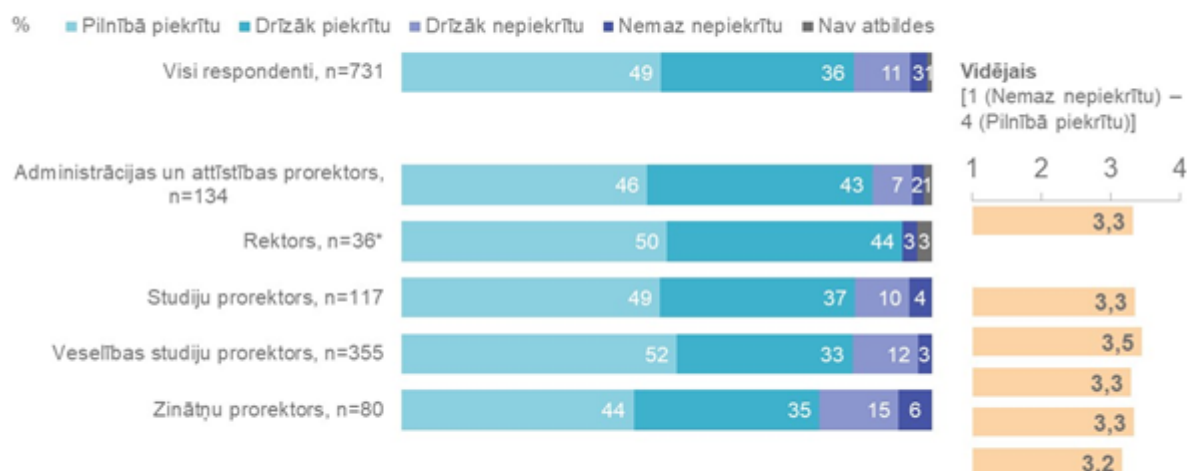
- 1) studentcentrēta pieeja vienotajā augstākās izglītības telpā;
- 2) RSU attīstības vīzija;
- 3) studējošā un docētāja identitāte;
- 4) studiju procesa organizācija;
- 5) studiju satura izstrāde un īstenošana;
- 6) studiju kvalitātes iekšējā un ārējā vērtēšana.

JDS tiek īstenota sešu mēnešu garumā ar regularitāti viena nodarbība nedēļā, kopsummā aptverot 47 akadēmiskās stundas. Nodarbībās tiek integrētas interaktīvas mācīšanas un mācīšanās metodes, nodarbības tiek ierakstītas video formātā un ir izveidota e-studiju vide, lai jauno docētāju mācīšanās process būtu iespējams sev ērtā vietā un laikā tiešsaistē. Mācīšanās process tiek stiprināts ar tādām aktivitātēm kā, nodarbību hospitēšana, mentorings, izglītojošas spēles un refleksiju portfolio veidošana. JDS ir norisinājusies divas reizes. Pirmajā JDS dalībnieku grupā bija 20 docētāji no 12 akadēmiskām struktūrvienībām, tajā skaitā 1 docētājs no Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedras. Otrajā JDS grupā bija 25 docētāji no 17 akadēmiskām struktūrvienībām, tajā skaitā 2 docētāji no Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedras.

Kompetenču pilnveides pasākumu atdeve atspoguļojas studiju kvalitātes indikatoru izpildes uzlabojumos, kā arī RSU Ārējās reputācijas novērtējumā, kur trešo reizi pēc kārtas RSU ir atzīta par augstskolu ar labāko reputāciju Latvijā. RSU piesaista *Kantar* pētījumu veikšanai arī par darbinieku apmierinātību. Angļu valodas mācību projekta novērtējums 2019. gadā tika iekļauts RSU Darbinieku apmierinātības un iesaistīšanās aptaujas jautājumos, tādējādi saņemot apstiprinājumu, ka 85 % no darbiniekiem, kas piedalījās aptaujā (kopumā 731 darbinieks), angļu valodas prasmju testēšanas un mācību projektu uzskata par savas kvalifikācijas pilnveides iespēju.

Angļu valodas zināšanu pārbaude un mācības

Q56. RSU organizēto angļu valodas zināšanu pārbaudi un mācības es vērtēju kā savas kvalifikācijas pilnveides iespēju

KANTAR

Nav statistiski nozīmīgu atšķirību salīdzinot ar RSU kopējo rādītāju

* Respondentu skaits mazs, lai veiktu statistiski nozīmīgus secinājumus (n<50)

1

Savukārt attiecībā uz jautājumu par docētāju kompetenču izaugsmes nodrošināšanu lielākā daļa no 367 docētājiem – 86 % – atbildējuši apstiprinoši uz apgalvojumu “Es saņemu pietiekamu atbalstu manas pedagoģiskās kompetences izaugsmei”.

RSU studējošo iesaiste un motivācija un studentcentrētas vides pilnveidošana

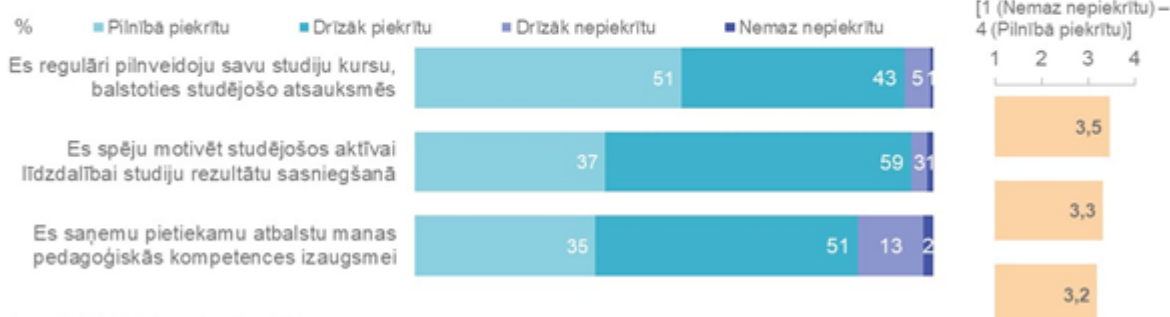
Q60. Rīgas Stradiņa universitātē es strādāju par docētāju (jebkurā statusā – vēlētā akadēmiskā amatā, kā pienākumu izpildītāju vai stundu pasniedzēju) →

Bāze: Visi respondenti, n=731

50% respondentu RSU strādā par docētāju

Q61 – Q63. Ja Rīgas Stradiņa universitātē Jūs strādājat par docētāju (jebkurā statusā – vēlētā akadēmiskā amatā, kā pienākumu izpildītāju vai stundu pasniedzēju), lūdzam atbildēt uz jautājumiem, kas saistīti ar studējošo iesaistes un motivācijas veicināšanu, kā arī studentcentrētas vides pilnveidošanu ↓

KANTAR

2

Kopumā var secināt, ka tie veiktas sistemātisks, regulārs aktivitātes, lai stiprinātu mācībspēku kapacitāti, kas arī tiek atzinīgi novērtēts no to puses.

3.6. Sniegt informāciju par studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku skaitu, mācībspēku akadēmiskās un pētnieciskās slodzes analīzi un novērtējumu. Ienākošās un izejošās mācībspēku mobilitātes novērtējums pārskata periodā, mobilitātes dinamika, grūtības, ar kurām augstskola/ koledža saskaras

mācībspēku mobilitātē.

Skat. 6.1. pielikumā (*Excel* formā) pamatinformācija par studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem.

Skat. 6.2. pielikumā mācībspēku ienākošo un izejošo mobilitāti pārskata periodā.

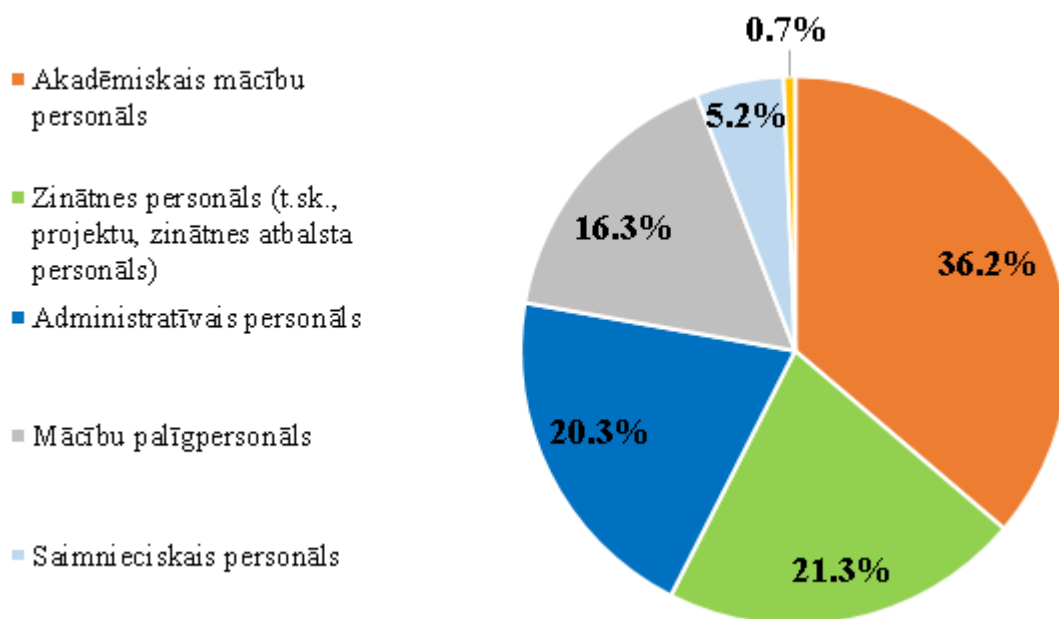
Skat. 6.3. pielikumā mācībspēku biogrāfijas (*Curriculum Vitae Europass* formātā).

Studiju virziena un programmu realizācijā iesaistītie docētāji plāno savu pedagoģisko slodzi atbilstoši katra studiju semestra un akadēmiskā gada mācību programmai. Atsevišķi studiju kursi tiek organizēti moduļu veidā, un noslodze tiek pārskatīta atbilstoši nepieciešamībai un normatīvo aktu noteikumiem. RSU veicina docētāju sabalansētu darba slodzi un atpūtu, kā arī veicina veselīgu dzīvesveidu, lai samazinātu un novērstu mācībspēku izdegšanas risku.

Akadēmisko un pētniecisko darbību RSU veic atzinību guvuši un augsti novērtēti pastāvīgie darbinieki, kas ievēlēti akadēmiskajos amatos. Lai nodrošinātu pilnvērtīgas un darba tirgū novērtētas zināšanas un iemaņas, papildu pastāvīgajiem darbiniekiem tiek piesaistīts pedagoģiskais personāls, kurš savus pienākumus docētāja amatā veic uz noteiktu termiņu. Viņu vidū ir nozares eksperti, citās augstākajās izglītības iestādēs ievēlēti docētāji u. tml.

Lai nodrošinātu mācību un studiju procesa atbalsta funkciju izpildi, lietvedības un kvalitātes vadības, personāla un finanšu vadības, juridisko jautājumu risināšanu, RSU nodarbina vispārējā un administratīvā personāla darbiniekus, kas veido ceturto daļu no darbinieku skaita. Savukārt saimnieciskais personāls nodrošina ēku un teritorijas apsaimniekošanu, infrastruktūras attīstību un atbild par autotransporta ekspluatāciju.

RSU amata vietu sadalījums pēc funkcijām, %

Dati uz 31.12.2020.

9. attēls. RSU amata vietu sadalījums pēc funkcijām.

Studiju virziena īstenošanā iesaistīti augsti kvalificēti docētāji, kas ir nozares eksperti (piemēram, K.Mārtinsone, S.Mihailova, V.Perepjolkina, J.Koļesņikova, J.Ļubenko) un specializējušies attiecīgā studiju kursa tēmās.

Studiju virziena un programmu realizācijā ir iesaistīti docētāji, kuru kvalifikācija un spējas ir augstā līmenī un novērtētas ilgstošā sadarbības periodā, tādēļ izmaiņas personālsastāvā ir nav būtiskas.

Universitātē pastāvīgi nodarbinātajiem docētājiem ir obligāta dalība pētnieciskajā darbībā, kas tiek reglamentēta darbinieku amata aprakstos. Atbilstoši akadēmiskā amata veidam, ir noteikts šāds darbinieka pienākumu un atbildības īpatsvars zinātniskajā un pētnieciskajā darbībā:

- 30 % no darba laika asistents veic zinātnisko un pētniecisko darbu;
- 15 % no darba laika lektors veic zinātnisko un pētniecisko darbu;
- 20 % no darba laika docents, asociētais profesors, profesors veic zinātnisko un pētniecisko darbu.

Atbildības sadalījumu struktūrvienības ietvaros var mainīt struktūrvienības vadītājs, vienojoties ar darbinieku, atbilstoši pedagoģiskā darba plānojumam un realizējamiem projektiem.

Akadēmiskā personāla zinātniskās darbības rezultāti tiek apkopoti reizi gadā, iekļaujot tos zinātniskās darbības pārskatā, kā arī atsevišķām personāla grupām tie sasaistīti ar atalgojuma un motivācijas principiem. Docētāju sasniegumi iekļauti personas CV.

RSU pastāvīgi tiek plānotas un realizētas aktivitātes, kas vērstas uz akadēmiskā personāla motivāciju iesaistīties augsta līmeņa zinātniskajā un pētnieciskajā darbā, īpaši asociēto profesoru un profesoru amatos (mērķis sasniegt pētnieciskā darba apjomu 60 % apmērā no darba laika), kas veicinās jaunu speciālistu iesaistīšanos nozares pētniecībā, kā arī dos pienesumu kopējai zinātnes attīstībai valsts un starptautiskā līmenī.

2018. gadā sadarbībā ar profesionālajām asociācijām LRPOA un LVPA ir panākts, ka veselības psihologu pakalpojumi medicīniskās rehabilitācijas procesā tiek apmaksāti no Veselības ministrijas budžeta (MK not. Nr. 555, pieņemti Rīgā 28.08.2018.) RSU docētāji (Jeļena Koļesņikova un Sandra Mihailova) piedalījās arī jauna "Profesijas standarts psihologiem" izstrādē, kas nākotnē noteiks jauno izglītības saturu.

Autoru kolektīvs prof. K. Mārtinsone vadībā izstrādāja izdevumu "Psihologu profesionālā darbība Latvijā: saturs, organizācija, regulējums. Psihologu likuma komentāri". (Rīga: Tiesu nama aģentūra, 2018, 367 lpp.)

Lai veicinātu atpazīstamību un studentus ieinteresētu pētniecībā, RSU VPUPK katru gadu organizē Starptautisko zinātniski praktisko konferenci "[Veselība un personības attīstība: starpdisciplinārā pieeja](#)".

Ir nodibināta sadarbība ar tīmekļa intervences *MePlusMe* izstrādātājiem un veikti sagatavošanās darbi pētījumam par veselības uzvedības sekmēšanas intervences izmantošanu RSU ārzemju studentiem, kas tiks turpināts arī turpmākos gadus, izstrādājot maģistra darbus.

Lai sekmētu sabiedrības pieprasījumu pēc kvalificētiem speciālistiem, tiek stiprināta sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām (tostarp iesaistoties Latvijas Psihologu biedrības padomes darbā).

Lai veicinātu prakses jautājumu risināšanu, organizēta apaļā galda diskusija ar darba devējiem par veselības psihologu profesionālo darbību ārstniecības vidē, pilnveidota prakses organizācija un dokumentācija par pacientu/klientu grupām un sākts darbs pie prakšu organizācijas RSU.

novērtējums pārskata periodā

Izejošās mācībspēku mobilitātes novērtējums pārskata periodā.

RSU izejošā mācību spēku mobilitāte tiek īstenota *Erasmus+* programmas, divpusējās sadarbības un vairāku ES finansētu projektu ietvaros. Ir noslēgti sadarbības līgumi ar citām Eiropas Savienības augstskolām, kurās tiek īstenotas studiju saturam līdzvērtīgas studiju programmas, lai nodrošinātu pilnvērtīgu sadarbību. Pirms došanās vieslekciju vizītē docētāji sazinās ar uzņemošo augstskolu, lai izstrādātu atbilstoša satura lekciju plānu. *Erasmus+* viesdocēšanas vizītes pamatnosacījums: pasniedzējam ir jānodrošina vismaz astoņas akadēmiskās stundas, kas var būt gan lekcijas, gan semināri. Vieslekcijas ir jānovada atbilstoši Eiropas kopīgajām pamatnostādnēm valodu apguves sistēmas līmenim.

Periodā no 2016. gada mobilitātes projektu (*Erasmus+* u.c.) ietvarā, ir notikusi šāda Psiholoģijas virzienu docētāju izejošā mācībspēku mobilitāte:

- 2016. Jeļena Koļesņikova un Aelita Vagale, University of Padua, Itālija.
- 2017. Indra Majore Dūšele, Edge Hill University, Lielbritānija.
- 2018. Indra Majore Dūšele, Tallinn University, Igaunija.
- 2019. Ervīns Čukurs un Jeļena Harlamova, Università Degli Studi di Padova, Itālija.
- 2020. Jeļena Ļubenko un Jeļena Koļesņikova, University of Algarve, Portugāle.
- 2021. Kristīne Vende-Kotova, Tallinn University, Igaunija.
- 2022. Indra Majore Dūšele, Edge Hill University, Lielbritānija.
- 2023. Inguna Giskeviča, University of Coimbra, Portugāle.
- 2024. Kristīne Mārtinsone, Klaipėdas University, Lietuva.
- 2025. Jeļena Koļesņikova un Jeļena Ļubenko, University of Cyprus, Kipra.
- 2026. Kristīne Mārtinsone, Vilnius University, Lietuva.

Tas nozīmē, ka 9 virzienu docētāji ir viesojušies 6 valstīs un snieguši tur savas vieslekcijas, kā arī pilnveidojuši savu pieredzi diskusijās ar citu valstu augstskolu docētājiem.

Ienākošās mācībspēku mobilitātes novērtējums pārskata periodā.

RSU ienākošā mācību spēku mobilitāte pārsvarā tiek īstenota *Erasmus+* programmas projekta aktivitātēs. Divpusējo sadarbības līgumu nosacījumi paredz docētāju apmaiņu starp Eiropas Savienības augstskolām, kurās tiek īstenotas atbilstoša satura tiesību zinātņu studiju programmas. Pirms viesdocētāju uzņemšanas tiek saskaņots lekciju saturs, studentu studiju cikls (bakalaura, maģistra vai doktorantūras studenti), lai nodrošinātu pilnvērtīgu lekciju apmeklējumu un pievienoto vērtību esošajam studiju kursam. Skat. 6.3. pielikumu.

Pēdējo sešu gadu laikā Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedra ir uzņēmusi 33 viesdocētājus. Piemēram, Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultātē 2018./2019. akadēmiskajā gadā lasīja lekcijas un guva apmaiņas pieredzi šāds ārvalstu akadēmiskais personāls: L. Lagutina no Lielbritānijas vadīja semināru "Understanding trauma: neurobiology, attachment and intergenerational perspectives on working with early relational trauma" and tutorial"; J. Kropotovs no Krievijas zinātņu akadēmijas ar semināru "Event-related cognitive potentials"; T. Kanonire no Krievijas (Department of Educational Programmes of the Institute of Education at Higher School of Economics (HSE) ar kursu "Test development".

Veidojas sadarbība arī ārpus *Erasmus+*. 2020. gadā visas ieplānotās lekcijas un semināri ar vieslektoriem notika tiešsaistes režīmā Zoom platformā. Īpaši interesanta ir bijusi ikgadēja sadarbība ar Vikiju Karkuvu no Lielbritānijas (*Edge Hill University*), kas gandrīz katru akadēmisko gadu piedalās RSU VPUPK rīkotajā starptautiskajā konferencē "Veselība un personība" un sniedz interesantus ziņojumus par psiholoģiska rakstura pētījumiem veselības aprūpē. Vairāku gadu

veiksmīga sadarbība ir veidojusies ar S. Keitleri no Izraēlas (*Tel Aviv University*), kas lasīja lekciju par psihoonkoloģiju. Tas studentiem paplašināja redzesloku.

Ienākošo mobilitāti veicina un veicinās arī turpmāk ikgadējā starptautiskā zinātniski praktiskā konference “Personība un veselība”, jo parasti vieslekcijas un viessemināri ir sasaistīti ar viespasniedzēja dalību konferencē.

Apkopojot datus par studiju virziena docētāju mobilitāti, jāatzīmē, ka tā tiek sekmīgi īstenota. RSU piedāvā dažādus projektus, kuru ietvaros var realizēt mobilitāti. Šķēršļus plašākai docētāju mobilitātei rada docētāju noslogotība, ģimenes rūpes un ieinteresētība piedalīties kādā no mobilitātes projektiem.

3.7. Studējošajiem pieejamā atbalsta, tajā skaitā atbalsta studiju procesā, karjeras un psiholoģiskā atbalsta, īpaši norādot atbalstu, kas paredzēts konkrētām studējošo grupām (piemēram, studējošajiem no ārvalstīm, nepilna laika studējošajiem, tālmācības studiju formā studējošajiem, studējošajiem ar īpašām vajadzībām u.c.) novērtējums.

RSU studējošais ar īpašām vajadzībām ir RSU studējošais ar funkcionēšanas ierobežojumiem, kuram nepieciešams pielāgot studiju vidi un procesu, lai radītu vienlīdzīgas iespējas iegūt augstāko izglītību. RSU atbalsta studējošos ar īpašām vajadzībām dažādos ar studijām saistītajos posmos – izvēloties piemērotu studiju programmu, stājoties augstskolā un studiju procesā (studiju materiāli, pārbaudījumu kārtošana u. c.) un veido piemērotu sociālo un fizisko vidi (skat. [par MITC vides pieejamību](#)). Atbalsta pasākuma mērķis ir veicināt studējošo ar īpašām vajadzībām neatkarību un iekļaušanos studiju procesā. Par atbalstu RSU studējošajiem ar īpašajām vajadzībām ir izstrādātas vadlīnijas un atbalsta politika (skat. 1. pielikumā.).

Kopš 2012. gada visi RSU studējošie var saņemt psihoemocionālo atbalstu. Šis pakalpojums tika ieviests ar mērķi palīdzēt studējošajiem pārvarēt adaptācijas problēmas, uzsākot studijas, mazināt stresa emocionālās izpausmes, stresa izraisītus veselības traucējumus, psihosomatiskus traucējumus vai slimības, pārvarēt attiecību veidošanas grūtības, krīzes situācijas. Cilvēks ir viens veselums, un tikai emocionāli stabils un līdzsvarots students slimo retāk un sasniedz vairāk. Pakalpojuma nepieciešamību ir atzinīgi novērtējuši gan vietējie, gan ārvalstu studējošie. Studējošais var izvēlēties apmeklēt grupu vai individuālās vizītes pie ārsta rezidenta. Pakalpojuma ieviešana ir palīdzējusi samazināt studiju procesu pārtraukušo studentu skaitu, veicinājusi mācību darba efektivitātes celšanu, jo tiek mazināts studējošo stress un adaptīvie traucējumi.

RSU darbojas Karjeras centrs. Karjeras centrs ir aktīvs Latvijas Karjeras attīstības atbalsta asociācijas (LKAAA) biedrs. LKAAA ir nevalstiska organizācija, kas izveidota ar mērķi veicināt Latvijas valsts ekonomikas un iedzīvotāju labklājības stiprināšanai paredzētas karjeras attīstības atbalsta sistēmas (KAAS) veidošanu. LKAAA sadarbojas ar EK Karjeras konsultēšanas un informācijas tīklu *Euroguidance*. Latvijā *Euroguidance* pārstāv Valsts izglītības attīstības aģentūras Informācijas un karjeras atbalsta departaments. *Euroguidance* mērķi ir veicināt KAAS politiku un praktisko darbību, sniedzot informāciju politikas plānotājiem un atbalstu karjeras konsultantiem un citiem sistēmas pārstāvjiem.

Karjeras centra pakalpojumus var saņemt visi RSU studējošie, topošie studenti, kā arī darbinieki. Īpaši augstu novērtētas un pieprasītas ir grupu karjeras konsultācijas. Regulāri notiek individuālas konsultācijas jebkuram interesentam pēc pieprasījuma. Karjeras centra organizētie pasākumi par

aktualitātēm darba tirgū, kā arī citām ar karjeru un pašizausmi saistītām tēmām ir regulāri (iknedēļas), un tie ir pieprasīti studējošo vidū. Studējošajiem ir iespējams ievietot savu CV un saņemt informāciju par darba devēju vakancēm RSU mājaslapā (arī [angļu valodā](#)). RSU Karjeras centrā ir pieejama literatūra un informatīvie materiāli par karjeras tēmām, kurus studējošie var lasīt uz vietas vai paņemt lasīšanai mājās. Sadarbībā ar autori Artu Citko ir izdota “Mana karjeras grāmatiņa” – darba burtnīca jauniešiem savas potenciālās karjeras, biznesa vai studiju izvēles un citu piedzīvojumu atklāšanai.

Kopš 2019. gada ir izveidojusies lieliska sadarbība ar Latvijas Nacionālo bibliotēku (LNB) – “Brauc ar klasi ekskursijā uz LNB un piedalies RSU Karjeras centra nodarbībā!”. Topošajiem studentiem, t. i., vidusskolēniem tiek nodrošināta iespēja semināra laikā dzirdēt par karjeras izvēli, par augstākās izglītības izvēles iespējām, kā arī veikt eksprestestu, kas tapis Karjeras centrā sadarbībā ar Psihosomatikas klīnikas speciālistiem.

Sadarbība ar darba devējiem notiek pastāvīgi un vairākos līmeņos. Lai veicinātu sadarbību ar darba devēju organizācijām, viņu iesaisti topošo speciālistu izglītošanā, kā arī lai paaugstinātu RSU studējošo konkurētspēju darba tirgū, regulāri tiek organizētas tikšanās, vieslekcijas un organizētas ekskursijas uz sadarbības uzņēmumiem un iestādēm. Notiek darba devēju organizāciju prezentācijas, kurās darba devēju pārstāvji stāsta par karjeras iespējām pārstāvētajā organizācijā, piedāvā RSU studējošajiem un absolventiem aktuālās vakances, kā arī sniedz praktiskus padomus, kā gūt panākumus darba tirgū.

Ārvalstu studējošajiem, kuri ir apstiprinājuši savu vēlmi uzsākt studijas, Starptautisko sakaru departaments (SSD) sniedz informatīvo atbalstu, lai nodrošinātu viņu veiksmīgu un ātru integrāciju RSU un Latvijā. Jaunie ārvalstu studējošie elektroniski saņem uzaicinājumu uz RSU iepazīšanās nedēļu, informatīvu izdevumu *Survival Guide*, augstskolas iekšējās kārtības noteikumus, citus studijas reglamentējošos dokumentus un studiju līguma paraugu latviešu un angļu valodā, informāciju par dažādām izmitināšanas iespējām Rīgā utt. RSU mājaslapā angļu valodā ir pieejama plaša informācija par RSU un sadzīvi Rīgā. Lai atvieglotu studējošo sadzīvi, universitāte piedāvā vairākas izmitināšanas iespējas, tostarp 2017. gada nogalē uzcelto un veselības ministres atklāto moderno RSU Dienesta viesnīcu Dārza ielā 5 Rīgā. Trešo valstu pilsoņiem SSD sniedz atbalstu imigrācijas procedūru kārtošā.

Vienu nedēļu pirms katra semestra sākuma SSD organizē iepazīšanās nedēļu, kuras laikā ārvalstu studējošie tiek informēti par universitāti, studijām, novērtēšanas sistēmu, studentu tiesībām un pienākumiem, studējošo e-sistēmām, imigrācijas un uzturēšanās aspektiem, Latvijas kultūru un valodu. Iepazīšanās nedēļā ārvalstu studenti uzzina par dažādām RSU struktūrvienībām (piemēram, Studentu servisu, IT departamentu, bibliotēku, fakultātēm) un to atbildībām. Nedēļas pasākumos iesaistās arī RSU studentu organizācijas – RSU Studējošo pašpārvalde un Ārvalstu studentu asociācija. Tās sadarbībā ar SSD nodrošina kultūras programmu jaunajiem ārvalstu studējošajiem.

Tiek uzturēta arī mentoru programma ar mērķi palīdzēt jaunajiem ārvalstu studējošajiem adaptēties augstskolā. Jau pirms jaunuzņemto studējošo ierašanās Latvijā viņi var sazināties ar mentoriem – RSU vecāko kursu vietējiem un ārvalstu studējošajiem. Pirms katra semestra sākuma SSD rīko informatīvo izstādi, sniedzot iespēju jaunajiem ārvalstu studējošajiem iegūt informāciju par dažādām RSU studentu organizācijām, pašdarbības kolektīviem, sporta klubu, ambulanci un psihosomatiskās palīdzības klīniku utt.

II - Studiju virziena raksturojums (4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade)

4.1. Studiju virziena zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades virzienu raksturojums un novērtējums, atbilstība augstskolas/ koledžas un studiju virziena mērķiem un zinātnes un mākslinieciskās jaunrades attīstības līmenim (atsevišķi raksturot doktora studiju programmu nozīmi, ja piemērojams).

Pētniecība RSU darbojas saskaņā ar apstiprinātām stratēģijām, aktuālā stratēģija tika izstrādāta 2015. gadā. Ņemot vērā pašlaik notiekošo izglītības sistēmas reformu ieviešanu, esošā [RSU zinātniskās institūcijas attīstības stratēģija 2015. – 2020. gadam](#) ir spēkā esoša līdz RSU jaunās stratēģijas apstiprināšanai, kuru plānots apstiprināt līdz 31.12.2021. RSU zinātnes attīstības stratēģija tiks iekļauta RSU attīstības stratēģijā.

[RSU zinātniskās institūcijas attīstības stratēģija 2015. – 2020. gadam](#) tiek balstīta uz visiem trim nozīmīgākajiem universitātes darbības virzieniem – starptautiski konkurētspējīga izglītība, izcila pētniecība un tehnoloģiju pārnese inovāciju stiprināšanai kā pamats RSU ilgtspējīgai attīstībai.

RSU kā zinātniskās institūcijas mērķis ir sagatavot augstas kvalifikācijas pētniecības personālu, atbalstīt izcilu zinātni un efektīvu tehnoloģiju pārnesi inovāciju veicināšanai un RSU globālās konkurētspējas celšanai. Vidējā termiņa mērķis ir piedāvāt un īstenot plašu universitātes akadēmisko un profesionālo izglītību, kā arī pētnieciskā darba iespējas šādos pamatvirzienos – medicīnā, veselības un sociālajā aprūpē, pedagoģijā, sociālajās zinātnēs un dabaszinātnēs. (RSU Satversmes 2.2. pants).

Stratēģijas izstrādes procesā, balstoties uz RSU pētniecības resursiem, RSU pētniecība tika prioritizēta, iedalot trīs galvenajos blokos:

- vadošās pētniecības nozares,
- atbalstošās pētniecības nozares,
- jaunās izaugsmes pētniecības nozares.

Atbilstošie pētniecības bloki balstās uz resursu pieejamību un ilgtspējīgas attīstības potenciālu, uzkrāto pieredzi, stratēģiskās vadības klātesamību un pētniecības nozares nozīmīgumu RSU kopējā attīstībā.

Prioritāšu izvēle ir veikta vidēja termiņa skatījumā. RSU atbalsta pētījumus visos sociālo zinātņu virzienos, kuriem ir atbilstoša kapacitāte universitātē, un visi šādi pētījumi ir prioritāri, lai nostiprinātu sociālo zinātņu vietu universitātē. Virzienam ir ļoti liels neizmantotais potenciāls, īpaši ciešā sadarbībā ar vadošajām un izaugsmes pētniecības nozarēm, sniedzot kritisku vērtējumu un alternatīvu viedokli, dodot nozīmīgu ieguldījumu sabiedrības problēmu risināšanā. Sinerģija ar veselības zinātnēm vērsta uz sabiedrības veselības veicināšanu. Nozīmīga sinerģijas joma ir sociālās inovācijas, kuras atbalsta veselīgu dzīvesveidu, ģimenes veselību, aktīvu un veselīgu novecošanos.

StV iesaistītie docētāji aktīvi darbojas pētniecībā atbilstoši savām zinātniskajām interesēm (skat. 6.4. pielikumu).

Studiju virziena “Psiholoģija” seši docētāji ar *Dr. psych.* doktora grādu (Mārtinsone K., Pipere A., Mihailova S., Koļesnikova J., Ļubenko J., Prepjolkina V.) ir Latvijas Zinātnes padomes eksperti.

Docētāji atbilstoši savai īpašajai specializācijai studiju virzienā “Psiholoģija”, veicot apjomīgu pētniecisko darbu kopā ar citiem profesionāļiem, izdeva vairākas kolektīvās monogrāfijas psiholoģijā un pētniecībā, kas paredzētas akadēmiskajam personālam un citiem interesentiem. Vairāk skat. [RSU mājaslapā](#) (informācija pieejama tikai latviešu valodā). Piemēram, 2019. gadā izdotas četras kolektīvās monogrāfijas: viena zinātniskajā rakstīšanā, divas veselības psiholoģijā un

viena grupu konsultēšanā.

Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedra katru gadu sadarbībā ar Socioloģijas un psiholoģijas katedru un citām RSU struktūrvienībām organizē ikgadēju trīs dienu starptautisko zinātniski praktisko konferenci "Personība un veselība" par dažādiem jautājumiem. Piemēram, 2020. gada konferencē (kas Covid-19 pandēmijas dēļ notika tiešsaistē nevis klātienē kā parasti) vieslektori trīs plenārsēdēs un vienā meistarklasē aktualizēja mūsdienu pētniecības tēmas psiholoģiskās izvērtēšanas un palīdzības kontekstā, tostarp par SEM modelēšanu, vizuālajiem datiem un to izmantošanu pētniecībā, psihometrikas mūsdienu modeļiem un digitālajām intervencēm; otrās dienas simpozījs bija veltīts valsts pētījuma programmas *Interframe-LV* rezultātiem. Savukārt plenārsēdē tika runāts par mākslas terapijas izvērtēšanas instrumentu *Six-keymodel*. Darbs turpinājās ārzemju vieslektoru vadītās meistarklasēs, kurās bija iespēja padziļinātāk iepazīties ar vieslektoru tēmām. Trešajā dienā darbu atklāja paneldiskusija par vizuālajām metodēm pētniecībā. Pēc diskusijas darbs turpinājās trīs paralēlās sekcijās: izvērtēšana, pacientu grupas un intervences, profesionālā identitāte, kurās bija iespēja klausīties vietējos lektorus. Noslēgumā bija iespēja apmeklēt meistarklases, atvērto lekciju un ekspertu diskusiju (vairāk skat. <https://www.rsu.lv/konferences-psihologija> (lapa pieejama tikai latviešu valodā)).

9. tabula. 2015.-2020. gada stratēģijā noteiktās prioritātes.

<u>Pilāri</u>	Kliniskā medicīna	Biomedicīna	Rehabilitācija	Sabiedrības veselība
<u>Pētniecības pamats</u>	Molekulārā medicīna	Strukturālā bioloģija	Izpētes metodoloģijas	Sociālā/kultūras/ vides/iedzīvotāju veselība
<u>Vadošās pētniecības nozares</u>	Onkoloģija			
	Infekcijas slimības un imunoloģija			
	Arodslimības		Darba un vides veselība	
	Reģeneratīvā medicīna, audu bioinženierija			
<u>Izaugsmes nozares</u>	Zāļu formu tehnoloģijas (farmācija)			
			Rehabilitācija un sabiedrības novecošanās	
			Hroniskas slimības un terapiju algoritmi	
	Neirozinātne/cilvēka smadzeņu slimību pētniecība			
	Mātes un bērna veselība			
	Kodolmedicīna, radioloģija un modernās vizualizācijas metodes			
	Sociālās un humanitārās zinātnes			

<u>Caurviju nozares</u>	Anatomija, embrioloģija, histoloģija, patoloģija, struktūrbioģija
	Anestezioloģija un reanimatoloģija
	Neatliekamo stāvokļu un militārā medicīna
	Veselības aprūpes zinātne
	Sabiedrības veselība
	Sociālā politika

Universitātē pētniecības organizāciju nosaka Zinātniskās darbības likums. Augstākais koleģiālais orgāns pētniecībā ir Zinātniskā padome. Tā pieņem stratēģiskus lēmumus pētniecībā, kā arī aizklāti ievēl zinātnisko personālu. Operatīvās administrēšanas līmenī zinātniskās darbības pārvaldību veic Zinātnes pārvalde, kuru vada zinātņu prorektore.

Pētniecībā ikgadējais monitorings tiek nodrošināts, veicot struktūrvienību zinātniskās darbības rezultātu apkopošanu nākamā gada janvārī, kur katra akadēmiskā un zinātniskā struktūrvienība aizpilda speciālu atskaites formu. Dati tiek apkopot, un par tiem tiek ziņots ikgadējā zinātniskajā konferencē martā vai aprīlī, kā arī RSU Zinātniskās darbības pārskatā drukātā formātā, kas tiek sagatavots līdz maija beigām par iepriekšējo gadu.

Katra izpildes gada novembrī tiek iesniegta informācija par RSU iekšējo grantu īstenošanas izpildi, tā tiek izvērtēta vērtēšanas komisijā, un tiek pieņemts lēmums par turpināšanu nākamajā gadā un rekomendācijām izpildītājiem.

Pētniecības aktivitāšu monitoringu struktūrvienību līmenī veic to vadītāji. Visām zinātniskajām un akadēmiskajām struktūrvienībām to vadītājiem zinātniskā darba pārraudzība ir iekļauta amata aprakstos.

Pētniecībai tiek piesaistīti līdzekļi no ārpus, kā arī tiek izmantotas RSU iekšējās programmas, kas finansētas no RSU resursiem. Finansējuma apjoms pētniecības iekšējiem projektiem tiek piešķirts ikgadējā RSU budžeta plānošanā. Pastāv vairākas iekšējās finansēšanas programmas – doktorantu granti, RSU iekšējie granti, starpaugstskolu sadarbības granti, atsevišķu projektu atbalsts no RSU Absolventu asociācijas puses sadarbībā ar Borisa un Ināras Teterevu fondu. Piemēram, kopējais finansējums RSU šiem iekšējiem zinātnes projektiem 2016. gadā bija 512 860 EUR. (Iekšējiem grantiem piešķirts 284 000 EUR, RTU un RSU grantiem 100 000 EUR, Doktorantu grantiem 128 860 EUR.)

Akadēmiskā personāla zinātniskā darbība daļēji tiek apmaksāta pamatalgas ietvaros (atkarībā no amata veida ir noteikts darba apjoms pētnieciskās jomas pienākumiem). Atbilstoši RSU finansiālajām iespējām un pētniecības virziena aktualitātei RSU atbalsta akadēmiskā personāla dalību zinātniskās konferencēs, piešķirot apmaksātu prombūtnes laiku vai radošo atvaļinājumu. Šāda pētniecības organizācijas sistēma darbojas visā universitātē.

Sociālo zinātņu platformas pētniecības stratēģija ir balstīta uz visaptverošo [RSU Zinātniskās institūcijas attīstības stratēģiju 2015.–2020. gadam](#). (Pieejams [video angļu valodā par sociālo zinātņu zinātnes platformu RSU](#)). Platforma īsteno pētniecību galvenokārt RSU definētajos horizontālajos virzienos, kuriem ir liels paplašināšanās un mērogojamības potenciāls citās RSU pētniecības jomās un platformās. Galvenais platformas kā RSU koordinēšanas vienības uzdevums ir nodrošināt izcilu pētniecību saskaņā ar stratēģiju, kā arī veicināt jaunas attīstības iespējas specifiskiem un perspektīviem pētniecības virzieniem, piemēram, medicīnas tiesībās (sadarbībā ar

RSU Sabiedrības veselības platformu), par digitalizācijas ietekmi dažādās nozarēs utt. Viens no galvenajiem RSU Sociālo zinātņu platformas pētniecības virzieniem ir starptautiskās un nacionālās tiesību sistēmas un tiesību zinātne: starptautiskās tiesības un ES tiesības, nacionālā un kiberdrošība, medicīnas tiesības, kas ir augošas pētniecības jomas.

Sociālo zinātņu platformas aktivitātes ir saskaņotas ar valsts līmeņa vadlīnijām, kuras vērstas uz zinātnes un ekonomikas attīstību, tostarp paredzot iesaisti valsts reformu programmās, Latvijas Zinātnes padomes fundamentālo un lietišķo pētījumu programmās, atbalstu doktorantiem. Vadošie zinātnieki ir valsts politikas veidotāju padomnieki. Jebkurai platformas ietvaros īstenotai pētniecībai ir jāatbilst pašiem augstākajiem ar RSU koordinētiem ētikas standartiem un prasībām.

Sociālo zinātņu platformā nodrošina arī RSU doktorantu un pēcdoktorantu mācības, kā arī sniedz atbalstu kvalificēta akadēmiskā un pētniecības personāla sagatavošanā. Lai atbalstītu zinātnisko darbību, platformas akadēmiskais un zinātniskais personāls docē studiju kursus, kas saistīti ar pētījuma metodoloģiju un organizāciju, tostarp par zinātniskā darba ētiskajiem aspektiem. Visas aktivitātes, kas ir saistītas ar doktorantu un pēcdoktorantu izglītošanu, resursiem un grantiem individuālam doktoranta pētnieciskajam darbam, kā arī visu studiju programmu, koordinē RSU Doktorantūras nodaļa. Pateicoties Psiholoģijas doktora studiju programmai, virziena docētāju grupa katru gadu papildinās ar jauniem docētājiem. Doktoranti aktīvi iesaistās ne tikai jaunu kursu izstrādē un īstenošanā, bet arī kursa darbu un bakalaura darbu vadīšanā. Līdz ar to gandrīz katrs jaunais doktorants aktīvi iesaistās Psiholoģijas virziena attīstībā kopumā bet īpaši jauno pētnieku audzināšanā atbilstoši augstskolas un studiju virziena mērķiem.

4.2. Zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades sasaiste ar studiju procesu, tajā skaitā rezultātu izmantošanas studiju procesā raksturojums un novērtējums.

Sociālo zinātņu platforma pastāvīgi meklē iespējas un īsteno svarīgus lietišķos pētījumus, izmantojot uzticamas zinātniskās metodes un pētniecības rezultātus. Platforma aktīvi veido konsorcijs ar tās stratēģiskajiem partneriem, šādi nodrošinot darbavietas studentiem un pētniekiem karjeras sākumposmā.

Studijas ir būtiska platformas sastāvdaļa, nodrošinot jaunajiem profesionāļiem teorētiskas un akadēmiskas zināšanas, kompetenci un prasmju pilnveidi reālajos apstākļos, ar daudzveidīgu bakalaura, maģistra un doktora studiju programmu palīdzību. Daļa no studiju procesa ir veltīta atbalsta pētījumiem.

Zinātniskās pētniecības virzieni pilnīgi atbilst akreditējamā studiju virziena mērķiem. Docētāji aktīvi iesaistās zinātniski pētnieciskā darbā, kas vērsts vairākos virzienos:

- monogrāfiju un zinātnisko rakstu sagatavošana publicēšanai;
- pētījumu rezultātu aprobācija gan vietējās, gan starptautiskās konferencēs, simpozijos, un publikācijās;
- iesaistīšanās koleģiālās recenzēšanas procesā zinātniskos izdevumos;
- ikgadējās starptautiskās konferences *Veselība un personības attīstība: starpdisciplinārā pieeja* organizēšana un iesaistīšanās citu konferenču organizēšanā;
- piedalīšanās RSU organizētajos zinātnes popularizēšanas pasākumos: Zinātnieku naktī, Zinātnieku brokastīs u. c.;
- studentu iesaistīšana docētāju realizētajos pētījumu projektos;
- studentu psiholoģijas zinātniskā pulciņa koordinācija.

Zinātniskos pētījumus var iedalīt šādās pamattēmās

- psiholoģiskā palīdzība un atbalsts darbā ar dažādām klientu un pacientu grupām;
- psiholoģisko izpēti instrumentu adaptācija un konstruēšana;
- Latvijas klīniskā personības testa izveide un tā digitalizācija;
- intelekta struktūras testa adaptācija;
- veselības uzvedība kā slimību profilakse un tīmekļa intervences veselības uzvedības sekmēšanai;
- profesionālā kompetence un tās attīstība, profesionālā identitāte;
- klientu un pacientu izglītošanas didaktiskie pamatprincipi;
- personības iezīmes un to saistību pētījumi determinanti;
- sadarbībā ar kvantu fizikas speciālistiem eksperimentālie pētījumi kvantu psiholoģijā;
- monetārās uzvedības pētījumi.

RSU izveidotie studiju satura veidošanas procesi un virziena studiju programmu satura iekšējā loģika nosaka pastāvīgu pētniecības sasaisti ar studiju procesu visos studiju līmeņos:

- psiholoģijas pētniecisko rakstu iekļaušana studiju kursu saturā un literatūras sarakstā;
- pētījumu datu izmantošana lekcijās un semināru diskusijās, to analīze un diskusijas par pētījumu iecerēm, to dizainu, metodoloģiju, rezultātiem, rezultātu korelāciju ar citiem pētījumiem (piemēram, studijuursos “Pētījums psiholoģijā”, “Psihometrika”, “Multivariatīvā statistika”);
- docētāju veikto pētījumu datu prezentācija un iekļaušana studiju procesā, piemēram, RSU komandas izstrādātā testa “Klīniskais personības tests” pētījumu rezultātu prezentācijas un mācības šo testu lietot dažādos studijuursos;
- ar pētniecību saistīti obligāti studiju uzdevumi (piemēram, “Kursa darbs”, “Bakalaura darbs”, “Bakalaura darba seminārs”, “Maģistra darba seminārs”, “Maģistra darbs”);
- studentu iespējas iekļauties pētniecisko projektu komandās. Piemēram, “Refleksija par vērtībām un rīcības modeļi sociālo un ekonomisko pārmaiņu laikā, ECO SOCLV 95.; Valsts pētījumu programmas *BIOMEDICINE* sabiedrības veselībai blokā Nr. 5.8.2. *Jaunas tehnoloģijas “Latvijas klīniskais personības tests (LKPT)”* un blokā Nr. 5.8. Nozīmīgāko psihisko slimību un kognitīvās disfunkcijas radīto veselības problēmu izpēti un sloga samazināšana c.
- ārvalstu pētnieku regulārā dalība ikgadējās starptautiskās konferencēs “Veselība un personības attīstība: starpdisciplinārā pieeja” un “Sabiedrība. Veselība. Labklājība” un vieslekcijas;
- docētāju veidoti priekšlikumi pētniecisko darbu tēmām, kurās iekļautas inovatīvas datu apstrādes metodes un aktuāli temati;
- iespējas publicēt labāko bakalaura un maģistra darbu rezultātus zinātniskos žurnālos, sagatavojot kopā ar darba vadītāju zinātniskās publikācijas;
- sadarbība ar dažādām Latvijas un ārvalstu augstskolām un iestādēm un pētījumu izveidē (piemēram, ar RTU, ar Aizsardzības ministriju, ar RPNC, Daugavpils psihiatrijas slimnīcu, NRC “Vaivari”, kā arī Saseksas Universitāti, Konstānces Universitāti, Padujas Universitāti u. c.);
- studiju virziena doktoranti regulāri iepazīstina ar saviem pētījumiem un to rezultātiem citus psiholoģijas virziena studentus (piemēram, studiju kursā “Pētījums psiholoģijā praksē” u. c.);
- studiju virziena doktoranti ir docētāji studiju virziena studiju programmās (K. Šneidere, J. Zuitiņš, I. Paičs u.c.).
- ir izveidots zinātniskais pulciņš, kas apvieno studentus no dažādiem psiholoģijas programmu līmeņiem, kas strādā pie vienotas tēmas.

Nākotnē plānots vēl vairāk studentu iesaistīt jaunajos projektos, kā arī veidot vairāk starpdisciplinārus projektus gan Latvijas līmenī, gan sadarbojoties ar citu ES valstu pētniekiem.

4.3. Starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē raksturojums un novērtējums, norādot arī kopīgos projektus, pētījumus u.c. Norādīt studiju programmas, kuras iegūst no šīs sadarbības. Norādīt turpmākos plānus starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē attīstībai

Viens no sociālo zinātņu platformas mērķiem ir veicināt turpmāku starptautisko sadarbību pētniecībā, kā arī pētījumu turpmāku starptautisko atpazīstamību, veicināt pētījumus ar starpnozaru un vairākdimensiju skatupunktu, padziļinātu izpēti par globāliem un Eiropas mēroga izaicinājumiem, kuri skar Latvijas sociālekonomisko attīstību. Sociālo zinātņu platforma īsteno nozīmīgus pētījumus, aktīvi meklē iespējas, kā palielināt tās starptautisko atpazīstamību un publikāciju skaitu žurnālos, kuriem ir liela ietekme, kā palielināt dalību starptautiskajās konferencēs un iesaisti starptautiskajos pētniecības tīklos.

Pieredze un spēja īstenot praktiskos nozares pētījumus sociālo zinātņu platformai piešķir unikālu konkurētspēju starptautiskajā zinātniskajā kontekstā. Visos līmeņos RSU uzmanības centrā ir augstas kvalitātes profesionāli un esošo tradīciju ievērošana, vienlaikus tiecoties uz globālo izaugsmi. Būtiska priekšrocība ir atrašanās vieta Baltijas valstu reģiona centrā, sinerģijas veicināšana ar visaptverošu klīnisko praksi, inovatīviem uzņēmumiem un riska fondiem, kā arī iesaistīšanās liela mēroga pasākumos, kas tiek organizēti Rīgā. Centrālā atrašanās vieta nodrošina arī labas loģistikas iespējas, sniedzot iespēju kalpot par starptautisko centru starptautisko attiecību izpētei. Vēl viena priekšrocība ir labāka pieeja veselības un medicīnas nozares pētniecības materiāliem, attiecīgi sociālo zinātņu platforma nodrošina materiālus ar veselību un dzīvesveidu saistītiem pētījumiem.

Minētais sniedz īpašas priekšrocības attiecībās ar starptautisko pētniecības kopienu un pozicionē sociālo zinātņu platformu kā efektīvu zināšanu centru sociālo inovāciju, starptautisko attiecību un salīdzināmās politikas izpētei Ziemeļeiropā. Sociālo zinātņu platformas zinātnieku veiktā zinātniskā izpēte neaprobežojas tikai ar valsts līmeni – viņi piedalās globāla mēroga sociālās nozares zinātniskajās debatēs, kā arī teorētiskā izpētē un nodrošina starptautisku zināšanu pārnesei Latvijas un citu valstu problēmjautājumu risināšanai.

9. tabula. Zinātniskās pētniecības projektu sasaiste ar studiju kursiem programmās pēdējo 6 gadu laikā.

Psiholoģijas virziena docētāju zinātniskās pētniecības projekti pēdējo 6 gadu laikā	Studiju kursi, kuros notiek sasaistē ar projektu datiem, rezultātiem
Latvijas Aizsardzības ministrijas, RSU, RTU projekts. (2017–2020). “ Datorizētas individa personības novērtēšanas sistēmas izstrāde ” (informācija pieejama tikai latviešu valodā)	BP- Personības izpēte, psiholoģiskās izpētes pamati, pētījums psiholoģijā, psihometrika, kursa darbs, bakalaura darbs, MP- maģistra darbs, DP- doktorantu seminārs 3.un 4.
2014–2017: Valsts pētījumu programma EKOSOC-LV “Refleksija par vērtībām un rīcības modeļi sociālo un ekonomisko pārmaiņu laikā”	BP-Sociālā psiholoģija, pētījums psiholoģijā, kursa darbs, bakalaura darbs, MP-maģistra darbs; DP – doktorantu semināri, <i>Zinātniskās darbības metodoloģija</i> , zinātniskā rakstīšana un komunikāciju, mūsdienu psiholoģijas attīstības tendences: starpdisciplinārā perspektīva.
Valsts pētījumu programma. (2018–2021). “ Latvijas valsts un sabiedrības attīstības izaicinājumi un risinājumi starptautiskā kontekstā ” (NRP Challenges and solutions of Latvian State and Society in an International Framework (INTERFRAME-LV)) (informācija pieejama tikai latviešu valodā)	BP-Starpkultūru psiholoģija, pētījums psiholoģijā, kursa darbs, bakalaura darbs, MP-maģistra darbs;

Psiholoģijas virziena docētāju zinātniskās pētniecības projekti pēdējo 6 gadu laikā	Studiju kursi, kuros notiek sasaistē ar projektu datiem, rezultātiem
Valsts pētījumu programma <i>Biomedicīna</i> sabiedrības veselībai apakšprojekta Nr. 5.8.2. <i>Kognitīvās disfunkcijas radīto veselības problēmu izpēte un sloga samazināšana</i> Ilgttermiņa regulāras aerobas slodzes ietekme uz kognitīvajiem procesiem – Latvijas sadaļa starptautiskajam pētniecības un sadarbības projektam <i>Establishing the Net Attainable Benefits for Long-term Exercise (ENABLE)</i>	BP-Kognitīvā psiholoģija, neiropsiholoģija, attīstības psiholoģija, kursa darbs, bakalaura darbs, MP – veselības un slimības psihosociālie aspekti un psihosociālā rehabilitācija, maģistra darbs; DP-promocijas darbi doktorantūrā; doktorantu semināri 3 un 4. <i>Mūsdienų psiholoģijas attīstības tendences un starpdisciplinārā pieeja veselības aprūpes kontekstā</i>
2019–2020: “ELPA-COG - <i>The Effect of Lifetime Physical Activity on the Burden Caused by Cognitive Dysfunction and Depression in Elderly</i> ”;	BP-pētījums psiholoģijā, psihometrika, kursa darbs, bakalaura darbs, attīstības psiholoģija, klīniskā psiholoģija MP-maģistra darbs; DP-promocijas darbi doktorantūrā; doktorantu semināri 3 un 4. <i>Mūsdienų psiholoģijas attīstības tendences un starpdisciplinārā pieeja veselības aprūpes kontekstā</i>

Psiholoģijas virziena docētāju zinātniskās pētniecības projekti pēdējo 6 gadu laikā	Studiju kursi, kuros notiek sasaistē ar projektu datiem, rezultātiem
2014–2017: Valsts pētījumu programma <i>BIOMEDICINE</i> sabiedrības veselībai, apakšprojekta Nr. 5.8.2. <i>Jaunas tehnoloģijas „Latvijas klīniskais personības tests (LKPT)” izstrāde un pārnese tautsaimniecībā</i> ietvaros tika izstrādāts Latvijas klīniskais personības tests.	BP-Personības izpēte, psiholoģiskās izpētes pamati, pētījums psiholoģijā, psihometrika, kursa darbs, bakalaura darbs, MP- maģistra darbs DP-Mūsdienu psiholoģijas attīstības tendences un starpdisciplinārā pieeja veselības aprūpes kontekstā
2016–2022: Ieslodzījuma vietu pārvaldes Eiropas Sociālā fonda 70 programma Nr. 9.1.3.0/16/I/001 “Resocializācijas sistēmas efektivitātes paaugstināšana”, Resocializācijas 70 programma bloks	BP-Pētījums psiholoģijā, psihometrika, kursa darbs, bakalaura darbs, ievads juridiskajā psiholoģijā MP-maģistra darbs; veselības un slimības psihosociālie aspekti un psihosociālā rehabilitācija;
2020:ESF projekts “Atbildīgas, daudzveidīgas un kvalitatīvas žurnālistikas attīstība Latvijas nacionālajos un reģionālajos masu medijos, veicinot trešo valstu pilsoņu sociālo iekļaušanos Latvijā.”	BP- Starpkultūru psiholoģijā, psiholoģiskā konsultēšana, sociālā psiholoģijā
2020. ERAF 1.2.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt privātā sektora investīcijas P&A” 1.2.1.2. pasākums “Atbalsts tehnoloģiju pārneses sistēmas pilnveidošanai” projekts “Clinical Personality inventory”.	BP- Pētījums psiholoģijā, psihometrika, kursa darbs, bakalaura darbs, MP-maģistra darbs; DP- promocijas darbi doktorantūrā; doktorantu semināri.

Psiholoģijas virziena docētāju zinātniskās pētniecības projekti pēdējo 6 gadu laikā	Studiju kursi, kuros notiek sasaistē ar projektu datiem, rezultātiem
2020: LR IZM projekts „Dzīve ar COVID 19: Novērtējums par koronavīrusa izraisītās krīzes pārvarēšanu Latvijā un priekšlikumi sabiedrības noturībai nākotnē,”	BP- Pētījums psiholoģijā, psihometrika, kursa darbs, bakalaura darbs, veselības psiholoģija MP-maģistra darbs; veselības un slimības psihosociālie aspekti un psihosociālā rehabilitācija; DP - Zinātniskā darbības metodoloģija, doktorantu seminārs 1, 2, 3,
2020: VPP COVID-19 sekumazināšanai. Projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0011 “COVID-19 epidēmijas ietekme uz veselības aprūpes sistēmu un sabiedrības veselību Latvijā; veselības nozares gatavības nākotnes epidēmijām stiprināšana”.	BP- Pētījums psiholoģijā, psihometrika, kursa darbs, bakalaura darbs, veselības psiholoģija MP-maģistra darbs; veselības un slimības psihosociālie aspekti un psihosociālā rehabilitācija; DP- <i>Zinātniskās darbības metodoloģija, zinātniskā rakstīšana un komunikāciju</i>

Psiholoģijas virziena docētāju zinātniskās pētniecības projekti pēdējo 6 gadu laikā	Studiju kursi, kuros notiek sasaistē ar projektu datiem, rezultātiem
2020: Starptautisks projekts COVID-19 IMPACT (Pārvarēšanas mehānismi un uzvedība saistībā ar COVID-19)	BP- Pētījums psiholoģijā, psihometrika, kursa darbs, bakalaura darbs, veselības psiholoģija MP-maģistra darbs; veselības un slimības psihosociālie aspekti un psihosociālā rehabilitācija <i>DP-Zinātniskās darbības metodoloģija, zinātniskā rakstīšana un komunikāciju</i>
2021. Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA). Projekta KC-PI-2020/18 "Klīniskais personības tests".	BP- Pētījums psiholoģijā, psihometrika, kursa darbs, bakalaura darbs, klīniskā psiholoģija MP-maģistra darbs;

Apzīmējumi tabulā: BP-bakalaura programmā, MP-maģistrantūras programmā, DP-doktorantūras programmā

Kā redzams 9. tabulā, akadēmiskā personāla pētnieciskais darbs ir saistīts ar nozares aktuālajām tēmām, starpdisciplinārā kontekstā. Proti, akadēmiskā personāla veiktie pētījumi ir nozīmīgs ieguldījums gan nozares attīstībā, gan arī studiju programmu attīstībā un studiju satura pilnveidošanā. Ar pētījumu starpniecību docētāji savos studijuursos ienes nozares aktualitātes. Mācībspēki sagatavo zinātniskus rakstus, piedalās konferencēs un praktiskajos semināros, izstrādā mācību grāmatas un metodiskos materiālus (skat. CV). Akadēmiskā personāla veiktie projekti veicina zinātniskās kapacitātes un konkurētspējas attīstību, ko varētu raksturot arī zinātnisko rakstu skaita pieaugums *WebofScience* datubāzēs un *Scopus* žurnālos, kā rezultātā tiek stiprināta RSU kā studiju un zinātnes centra autoritāte un atpazīstamība.

Kā jau tika minēts, lielai daļai no doktora studiju programmā iesaistītajiem ir piešķirts Latvijas Zinātnes eksperta statuss. Promocijas darbus RSU vada vienīgi zinātnieki ar Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesībām, kas apliecina to, ka zinātnieki pastāvīgi veic pētniecību un publicē pētniecības rezultātus starptautiskā līmenī.

Kā konkrēti piemēri akadēmiskā personāla zinātnes sasniegumiem nozarē ir:

- Latvijas klīniskā personības testa izstrāde un tā tālākā attīstība digitālā formā Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām;

- starpdisciplināri pētījumi saistībā ar drošības jautājumiem un novecošanos;
- jaunu pētniecības metodoloģiju attīstība, piemēram, izstrādāts konceptuālais pamats transdisciplināro pētījumu analīzei plašākā skatījumā, aprakstot dialogiskās pieejas epistemoloģiskās, aksioloģiskās un metodoloģiskās dimensijas transdisciplināra pētījuma kontekstā; pielietota sekundāro datu analīze u.c.

Starptautiskā sadarbība zinātniskajā pētniecībā notiek 3 virzienos. Pirmkārt, docētāju iesaiste starpkultūru pētījumos. Piemēram, docente Jeļena Ļubenko kā pārstāve no Latvijas piedalījās starptautiskajā pētījumā "COVID-19 IMPACT (Coping mechanisms and behaviour in relation to COVID-19). (04.2020.–08.2020.). Savukārt, docente Jeļena Koļesņikova kā Latvijas pārstāve piedalījās projektā "EUCLID- Project Risk perceptions & behavior in the context of the Coronavirus outbreak (2020).

Otrkārt, starptautiskā sadarbība tiek sekmīga īstenota konferencē "Personība un veselība", ko katru gadu rīko VPUPK katedras kolektīvs profesores Kristīnes Mārtinsones vadībā. Treškārt, starptautiska sadarbība notiek kopēju zinātnisko publikāciju un zinātnisko monogrāfiju veidošanā. Piemēram, asoc.profesore Sandra Mihailova kopā ar zinātniekiem no Itālijas un Francijas piedalās kopējas monogrāfijas veidošanā par Koherento interakciju. Monogrāfijas izdošana plānota 2021. gada rudenī.

Kopumā studiju virziena īstenošanā iesaistītais akadēmiskais personāls aktīvi iesaistās zinātniskajā pētniecībā; zinātniskās publikācijas tiek izmantotas studiju procesā (tiek ieteiktas kā obligātā vai ieteicamā literatūra studiju kursa apguvē), tādējādi tiek sekmēta studiju programmas īstenošanas kvalitāte un ilgtspēja.

Pētniecības attīstības plāns:

- 1 projektu pieteikumu veidošana gadā, iesaistot partnerus no dažādām valstīm;
- līdzdalība kā partneriem sagatavošanā esošajos starptautiskajos projektos (Horizon 2020, Erasmu+, Nordplus u. c.);
- pēcdoktorantūras pētnieku piesaiste
- 2-3 doktora darbu aizstāvēšana doktora studiju programmā "Psiholoģijā" līdz 2023. gadam;
- starptautisko pētnieku iesaiste universitātē īstenotajos pētniecības projektos, piemēram projektā "Establishing the Net Attainable Benefits for Long-term Exercise (ENABLE)".

14. pielikumā informācija par projektiem, kuros ir iesaistīta RSU.

4.4. Norādīt, kā tiek veicināta mācībspēku iesaiste zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē. Akadēmiskā personāla zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades studiju virzienam atbilstošajā nozarē raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un kvantitatīvo datu apkopojumu par studiju virzienam atbilstošām zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm pārskata periodā -akadēmiskā personāla publikācijām, dalību konferencēs, mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm, dalību projektos u.c., sakārtojot pēc nozīmīguma.

Lai realizētu RSU zinātniskos mērķus – motivētu mācībspēku iesaisti pētniecībā un palielinātu atbalstu mācībspēka aktīvākai iesaistei pētniecībā:

- tiek veidota motivējoša atalgojuma sistēma personāla, tai skaitā mācībspēku iesaistei

pētniecības projektos;

- akadēmiskajam personālam vienu reizi gadā periodā no 2019. gada līdz 2021. gadam noteikta atalgojuma mainīgā daļa (vienreizēja atlīdzība), pamatojoties uz šādiem darba rezultātiem pētniecības jomā par iepriekšējo gadu: anonīmi recenzēta zinātniskā publikācija ar RSU afiliāciju, aizstāvētie vadītie promocijas darbi, reģistrētie patenti ar RSU īpašumtiesībām, RSU piesaistīto projektu līdzekļu kopējais līguma apjoms;
- tiek organizēti tīklošanās pasākumi akadēmiskajam personālam par tēmām, kas saistītas ar finansējuma piesaisti pētniecībai, intelektuālā īpašuma tiesību reģistrēšanu, atbildīgu pētniecību un inovācijām u. c.;
- tiek nodrošināts finansiāls atbalsts publikācijām *WoS/SCOPUS* citētos žurnālos, īpaši brīvas pieejas publikācijām;
- tiek nodrošinātas uz pētniecības tematiku fokusētas mācības.

Skat. 6.4. pielikumu "Mācībspēku ar studiju programmu saistīto pēdējo sešu gadu zinātnisko publikāciju saraksts", 6.5. pielikumu "Kopsavilkums par studiju virziena "Psiholoģija" mācībspēku publikācijām, dalību konferencēs un projektos, pieredzi nozarē".

Papildus skat. <https://www.rsu.lv/zinatniski-petnieciska-darbiba-psihologija> (informācija tikai latviešu valodā).

Kopumā apkopojot psiholoģijas virziena docētāju zinātnisko darbību var teikt, ka šajā pārskata periodā no 2015. gada ir publicēti 190 zinātniskie raksti (datu bāzēs Web of Science, EricPlus utt.) un 157 zinātniskās tēzes, ir uzrakstītas zinātniskās kolektīvās monogrāfijas, tāpat ir iesniegtas publikācijas un par šīm publikācijām ir bijušas uzstāšanās zinātniskajās konferencēs.

RSU sociālo zinātņu platformas zinātniskā personāla attīstības stratēģija ir virzīta uz to, lai nodrošinātu izcilu pētniecību sociālajās zinātnēs un nodrošinātu ilgtspējīgu un atbalstošu pētniecības ekosistēmu studentiem un RSU rezidējošajam akadēmiskajam un zinātniskajam personālam.

Zinātniskā personāla attīstības stratēģijas mērķis ir identificēt darbības jomas, kurām var būt būtiska ietekme uz zinātnes talantu attīstību un piesaisti, analizēt nosacījumus, kuri ir nepieciešami, lai iecerētās darbības sasniegtu savu mērķi, kā arī veikt nepieciešamās izmaiņas. Šīs darbības kalpo arī kā cilvēkresursu ilgtspējīgas un atbildīgas stratēģiskās attīstības instruments, ievērojot Eiropas pētnieku hartā un Rīcības kodeksā pētnieku pieņemšanai darbā noteiktos principus.

Zinātniskā personāla plānveida attīstība 2013.–2018. gadam ir devusi šādus rezultātus:

- jaunas nodarbinātības iespējas jaunajiem doktorantiem un atbalsts pētnieku karjeras sākumposmā izaugsmei;
- piesaistīti pieci pēc doktorantūras pētniecības atbalsta projekti;
- vieslektori ir saņēmuši konkurētspējīgu atalgojumu, nodrošināts elastīgs darba laiks, transporta un uzturēšanās izmaksu segšana (Personāla departaments izmanto arī „Euraxess”, lai izvēlētos lektoros);
- zinātnieku grupas, kuru mērķis ir piesaistīt jaunus, ārvalstu vai reemigrējošos Latvijas zinātniekus, kuru rezultāts ir trīs jauni projekti un papildu zinātniskā kapacitāte;
- studentu iesaiste vairākos grantos un projektos tagad ir obligāta.

Stratēģiskais mērķa piesaistīt vairāk zinātnes talantu vakantajos amatos rezultāti pārskata periodā par 2013.–2018. gadu:

- sagatavoti akadēmiskā personāla pēctecības plāni;
- nodrošināta mācības par pētniecības tēmām;

- statistikas laboratorija nodrošina analītisku atbalstu un konsultēšanu par pētniecības metodoloģijām utt.;
- atbalsts un konsultācijas projektu pieteikumu sagatavošanai un projektu vadīšanai;
- angļu valodas prasmju pārbaude un angļu valodas mācības;
- finansiāls atbalsts publikācijām *Web of Science/Scopus, Open Access*.

Stratēģiskā mērķa atbalsta palielināšana RSU personāla zinātniskajai darbībai; pasākumi atlīdzības disbalansa samazināšanai rezultāti pārskata periodā par 2013.–2018. gadu:

- būtisks atlīdzības pieaugums zinātniskajam personālam un zinātniskā personāla tehniskā atbalsta personālam;
- uz sniegumu balstīta ikmēneša piemaksu sistēma, ņemot vērā arī personāla iesaisti pētniecības projektos;
- ieviestas elektroniskas darba laika uzskaites (darba laika ievērošanas izsekošanas) lietotnes;
- gadā veiktās personāla ikgadējās novērtēšanas rezultāti uzrādīja, ka pētnieku piederības rādītājs joprojām ir nepietiekams – RSU šo problēmu risināja, ieviešot iekšējo grantu un motivācijas sistēmu.

Stratēģiskais mērķa balva par pētniecības personāla izcilu vadību no 2018. gada īstenotās aktivitātes nolūkā veicināt RSU dalību balvas pasniegšanā:

- palielināts administratīvais atbalsts projektu īstenošanai;
- arvien pieaugošs atlīdzības palielinājums zinātniskajam personālam;
- jaunas amata vietas vadošajiem zinātniekiem (piemēram, trīs vadošie zinātnieki sociālajās zinātnēs);
- ikgadēja uz sniegumu balstīta prēmija akadēmiskā un pētniecības personāla locekļiem, kuri ir iesaistīti zinātniskajos projektos saistībā ar publikācijām, reģistrētajiem patentiem, aizstāvētajiem promocijas darbiem, pamatojoties uz piesaistītā finansējuma apjomu (līguma summu).

SZP veicina studiju vides un satura modernizāciju, iesaistot akadēmisko personālu pētniecības projektos, tādējādi uzlabojot viņu zināšanas par modernajām tehnoloģijām un nozares tendencēm. Platformas vadošajiem zinātniekiem ir cieša sadarbība ar valsts organizācijām un politiķiem, šādi gūstot iespēju piedalīties politikas veidošanā un sagatavot priekšlikumus normatīvo aktu grozīšanai, stiprinot sadarbību ar industrijas spēlētājiem, lai veicinātu inovācijas un komercializāciju. Pētniecības rezultāti un inovācijas pastāvīgi tiek integrēti studiju procesā un studiju programmās.

Apkopotu skaitlisko informāciju par studiju virziena īstenošanā iesaistīto mācībspēku zinātniskās pētniecības aktivitātēm pārskata periodā skatīt 6.5. pielikumā: “Kopsavilkums par mācībspēku publikācijām, pieredzi nozarē un dalību projektos, konferencēs”.

4.5. Norādīt, kā tiek veicināta studējošo iesaiste zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē. Novērtēt un raksturot katra studiju programmas līmeņa, kurš tiek īstenots studiju virzienā, studējošo iesaisti zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē, sniedzot piemērus studējošajiem piedāvātajām un izmantotajām iespējām.

Studējošo iesaiste zinātniskajā pētniecībā notiek visos 3 studiju līmeņos, ņemot vērā studējošo zināšanu, prasmju, kompetenču un pieredzes līmeni.

Kopumā RSU studējošie var iesaistīties zinātniskajā darbībā sekojošos veidos:

- piedaloties studentu zinātniskajos pulciņos dažādās jomās. Šobrīd ir izveidoti un aktīvi darbojas 26 zinātniskie pulciņi (vairāk informācijas [mājaslapā](#));
- piesakoties finansiāla atbalsta saņemšanai no Studējošo pašpārvaldes dalībai konferencēs vai semināros valsts vai ārpus valsts ietvaros (ik gadu finansiālu atbalstu dalībai konferencēs saņem vairāk nekā 10 studējošie);
- piesakoties studentu portālā pie kāda RSU doktoranta, palīdzēt izstrādāt zinātnisko darbu;
- piedaloties RSU SP Pētnieku akadēmijā;
- piedaloties RSU zinātniskajā konferencē;
- piedaloties ar savu pētniecisko darbu RSU Starptautiskajā studentu konferencē (*International student conference, ISC*). RSU ISC ir ikgadējs SP rīkots projekts, kas kļuva starptautisks 2015. gadā, un ar katru gadu piesaista arvien vairāk studējošo no dažādām valstīm. 2018. gadā konference sasniedza jaunas virsotnes, notiekot divas dienas un piesaistot vairāk nekā 270 studējošo ar pētnieciskajiem darbiem gan veselības nozarē, gan sociālajās zinātnēs. Vairāk par šī un iepriekšējā gada konferencēm var izlasīt RSU ISC [mājaslapā](#).
- visu līmeņu studējošiem ir iespējas pieteikties darbam pētnieciskajos projektos, kas minēti 9. Tabulā (iepriekš); pašlaik virziena studējošie visvairāk ir iesaistīti šādos projektos: INTERFRAME-LV, ENABLE, BIOMEDICINE.

RSU Starptautiskās studentu konferences organizēšanā tiek piesaistītas RSU katedras un studentu zinātniskie pulciņi darbnīcu izveidošanai, darbu vērtēšanā ir iesaistīti RSU profesori, kā arī vadība un struktūrvienības dažādos organizatoriskajos jautājumos.

Katru gadu šim projektam tiek izveidota jauna organizatoru komanda, līdz ar to katru gadu projekta vadītājam ir izaicinājums uzstādīt latīņu augstāk, nekā tas bijis iepriekšējā gadā, tāpēc iznākums ir atkarīgs no paša vadītāja vīzijas un ambīcijām. Katru gadu vairāk darbu tiek iesniegti veselības zinātnēs un grūtības sagādā sociālo zinātņu studējošo piesaistīšana konferencei. Pēc pieredzes, tas lielākoties ir saistīts ar medicīnas studējošo motivāciju krāt punktus, stājoties rezidentūrā. Sociālo zinātņu studējošajiem ir sarežģītāk rast motivāciju, tādēļ tiek meklētas idejas par pievienotās vērtības gūšanu studējošajam, iegūstot godalgoto vietu, piemēram, balles pievienošana noslēguma darbam vai studiju maksas atlaistu piešķiršana. 2019. un 2020. gada konferencēs īpaši veiksmīgi izdevās reklamēt konferenci gan ar konferences mājaslapas palīdzību, gan radio intervijām, gan taustāmo materiālu izplatīšanu RSU un citu universitāšu ēkās. Nākamās konferences izaicinājums ir piesaistīt vēl vairāk dalībnieku ar saviem pētnieciskajiem darbiem gan veselības, gan sociālo zinātņu blokā, lai palielinātu sekciju un ieinteresēto apmeklētāju skaitu.

Jau sākot ar pirmo studiju gadu, studenti gatavo studiju darbus, kur apgūst pētnieciskā darba izstrādes metodoloģiju, kas ļauj studējošiem jau pirmajā gadā apgūt elementārās pētniecības iemaņas. Trešajā studiju gadā studējošie izstrādā bakalaura darbus atbilstoši studiju programmas saturam un ar studiju programmu saistītajiem pētījumu virzieniem.

No 2019. gada aprīļa tiek rīkota ikgadējā Zinātniskā nedēļa, kuras ietvaros norisinās starptautiska pētnieku un arī studējošo zinātniskā konference. Tas veicina plašāku starptautiskās sadarbības attīstību, iesaistīšanos zinātniskajos tīklojumos un apvienībās, ļauj piesaistīt starptautiskos partnerus kopīgiem projektiem, pētījumiem un publikācijām.

Studējošo iesaiste zinātniskajā pētniecībā sākas ar bakalaura programmas 2. kursu, kad studenti apgūst kursu "Pētījums psiholoģijā" un turpinās līdz par promocijas darba aizstāvēšanai. Studenti tiek iesaistīti gandrīz visos docētāju projektos, kā arī bakalaura un maģistra programmas studenti ar saviem pētījumiem palīdz doktorantiem promocijas darba veikšanā. Piemēram, RSU docētāji kopā ar maģistra studiju programmas „Veselības psiholoģija” studentiem izstrādāja un prezentēja RSU Zinātniskā konferencē "Psiholoģiskie resursi un riska faktori iedzīvotāju veselībai COVID-19

apstākļos. Valsts programmas pētījumi praksei” 10 videoklipus, 11 psihoizglītojošas programmas un rekomendācijas (Skatīt <https://www.rsu.lv/konference-psihiologiskie-resursi-riska-faktori-veselibai-covid> (pieejams tikai latviešu valodā)).

Par akreditācijas periodu var minēt piemēru, ka 2018. gadā tika aizstāvēti bakalaura darbi “LKPT personības iezīmju skalu un mazvērtības izjūtas skalu validācija studentu izlasē” un “LKPT personības un ticamības skalu rādītāju specifika ieslodzīto grupā” (abu darbu vadītāja Viktorija Perepjolkina), kas deva ieguldījumu Latvijas klīniskā personības testa izstrādē.

Tāpat arī citos docētāju projektos aktīvi iesaistās studenti ar saviem kursa, bakalaura un maģistra darbiem. Vairāk skat. <https://www.rsu.lv/zinatniski-petnieciska-darbiba-psihiologija> (pieejams tikai latviešu valodā).

Studenti regulāri savus pētījumus prezentē gan RSU studentu konferencēs, gan starptautiskajā konferencē “Veselība un personība”, kā arī iesaistās zinātnisko publikāciju veidošanā. Studenti piedalās arī kopējo monogrāfiju tapšanā. Piemēram, vairāki maģistrantūras programmas studenti un arī absolventi piedalījās kolektīvajā monogrāfijā “Veselības psiholoģija: Teorijas un prakses starpdisciplinārā perspektīva”.

Studentu darbos adaptētās aptaujas un testi katru gadu papildina [Psiholoģijas laboratorijas \(informācija angļu valodā par Psiholoģijas laboratoriju\)](#) testu datu bāzi, kur glabājas visa informācija par studentu adaptētajiem un aprobētajiem testiem Savukārt, izmantojot šīs laboratorijas aparāturu un datu bāzē esošos testus tiek izstrādāti nākošie studentu pētnieciskie darbi.

4.6. Augstskolas/ koledžas darbībā, galvenokārt novērtējamā studiju virzienā, piemēroto inovāciju formu (piemēram, produktu inovācijas, procesa inovācijas, mārketinga inovācijas, organizatoriskās inovācijas) īss raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un novērtējot to ietekmi uz studiju procesu.

Kartēšana

2017.–2018. gadā RSU tika veikta jauna veida studiju programmas kartēšana, kas ir daļa no studiju programmu pārvaldības procesa un sekmē iespēju īstenot studentcentrētu pieeju. Kartējot studiju programmas, tiek veikta programmas satura, galvenokārt programmas rezultātu, analīze. Studiju programmas kartēšanas procesa rezultāti – iegūtās kartes un gūtie novērojumi paredzēti gan studiju programmu analīzei un kvalitātes novērtēšanai, gan studiju programmas pilnveidei.

Kartēšana tiek veikta, izmantojot RSU PIC SPKAN izstrādāto *MS Excel* kartēšanas rīku, kurā no RSU studiju kursu reģistrā esošajiem attiecīgās studiju programmas studiju kursu aprakstiem tiek izgūti dati. Skat. kartēšanas rezultātus 18.1. pielikumā.

ESF SAM projekta “Pārvaldības procesu pilnveide un studiju programmu satura modernizācija Rīgas Stradiņa Universitātē” ietvaros 2019. gadā izstrādāta kartēšanas informācijas sistēmas specifikācija, plānojot sistēmas izstrādi 2020. gadā. Plānotā kartēšanas sistēma būs integrēta RSU IT sistēmās un nodrošinās studiju programmu un studiju kursu rezultātu savstarpējo kartēšanu, rezultātu savstarpējās saskaņotības monitoringu.

BITF

RSU docētājiem 2014. gadā tika izveidotas Borisa un Ināras Teterevu fonda mērķstipendijas (BITF):

“Starptautiskās pieredzes integrēšana”, “Studiju programmu satura modernizācija” un “Docētāju starptautiskās citējamības indeksa paaugstināšana”.

Mērķstipendijas aktivitātes īstenojamas divos veidos: jaunajam vai pieredzējušajam docētājam individuāli vai jaunajam docētājam sadarbībā ar mentoru. Atbalsta finansējumu saņem gan jaunais docētājs, gan pieredzējušais docētājs mentors, un viņi ciešā sadarbībā izstrādā studiju kursam nepieciešamos materiālus. Abi aktivitātes dalībnieki ir līdzvērtīgi atbildīgi gan par procesa norisi, gan par darba rezultāta kvalitāti.

RSU Attīstības stratēģijā 2017.–2021. gadam ir noteikta RSU IT infrastruktūras attīstības koncepcija, kas atbalsta esošo informācijas sistēmu pilnveidi un jaunu e-risinājumu izstrādi, lai uzlabotu studiju kvalitāti un veicinātu administratīvo efektivitāti.

RSU studējošajiem un docētājiem jau šobrīd ir nodrošināta labi attīstīta IT infrastruktūra un virtuālā studiju vide, taču esošās IT sistēmas ir nepieciešams pilnveidot un ieviest jaunus e-risinājumus, lai nodrošinātu ciešāku sistēmu integrāciju jaunu e-pakalpojumu izstrādi un draudzīgāku lietotāju saskarni studējošajiem un docētājiem.

Kopš šā gada februāra studējošajiem pieejams jauns un modernizēts portāls un mobilā lietotne *MyRSU*, kas ir elastīgs pārveidei un pilnveidei, ņemot vērā studējošo intereses. Mobilās lietotnes un portāla versijas veidotas tā, lai atvieglotu studējošā ikdienu, piedāvājot līdz šim esošo funkcionalitāti, papildinot to ar jauniem pakalpojumiem, piemēram karte ar visām RSU mācību bāzēm, e-pakalpojumu pieejamība tiešsaistē (iesniegumu un izziņu pieprasīšana, e-pasta personalizēšana, e-talona pagarināšana, stipendiju pieteikumi). Vairāk informācijas I 3.3. nodaļā.

Lai paaugstinātu studiju kvalitāti, izmantojot mūsdienu tehnoloģijas un e-risinājumus, RSU ir izvirzīti šādi uzdevumi:

- 1) izstrādāt studiju programmu kartēšanas sistēmu, kas nodrošinās iespēju redzēt noteiktā studiju kursa nozīmi studiju programmā un kā, apgūstot noteiktus studiju kursus, studējošais var apgūt noteiktajai profesijai nepieciešamās zināšanas, prasmes un kompetences. Studiju programmu kartēšanas e-risinājums stiprinās resursu koplietošanu, sekmēs kopīgu studiju programmu veidošanu un mazinās studiju programmu satura dublēšanos;
- 2) papildināt esošo RSU Studiju programmu reģistru efektīvākai studiju programmu pārvaldībai, kas nodrošinās studiju programmu rezultātu un kopējā plāna definēšanu, akreditācijas ziņojumu sagatavošanu, studiju programmu rezultātīvo rādītāju analīzi un etalonsalīdzināšanu;
- 3) papildināt esošo RSU Studiju kursu reģistru, lai nodrošinātu studiju kursu satura vertikālu integrāciju, kas nodrošinās iespēju sasaistīt studiju kursu tēmas studiju programmas ietvaros, atbalstot studiju kursu pēctecību. Tiks izstrādāta arī studiju kursu atslēgvārdu vārdnīca un atslēgvārdu vizualizācija, kas attēlos studiju kursu saistītās tēmas un kursus;
- 4) izveidot sasaisti starp kursa apraksta tematisko plānojumu ar attiecīgo e-studiju vides kursu, kurā docētājam ļautu izvēlēties, vai attiecīgo e-kursu veidot ar tādu pašu tematisko sadalījumu, kāds ir norādīts studiju kursa aprakstā;
- 5) izmantot RSU audiovizuālo studiju materiālu bibliotēku, iekļaujot dažādus mācību objektu, piemēram, klīnisko gadījumu aprakstus, disekcijas gadījumus, simulāciju scenārijus, interaktīvus mācību video u.c., nodrošinot mācību objektu sistematizāciju un uzkrāšanu, kā arī iespēju koplietot mācību objektus ar citām augstākās izglītības institūcijām, un studējošajiem viegli atrast nepieciešamos simulāciju gadījumus, klīniskos gadījumus un citus mācību objektus;

- 6) izstrādāt jaunu sistēmu, kas ļautu studentam daudz ērtāk reģistrēties viņam pieejamiem izvēles studiju kursiem viņam pieejamos laikos. Administratīvajam personālam sistēmas izveide atvieglotu darbu, ļaujot ērtāk un ātrāk studentus pievienot izvēles kursiem;
- 7) pilnveidot Elektroniskās uzņemšanas sistēmu, mazinot administratīvo slogu, automatizējot manuālās darbības, uzlabojot lietotāja saskarni, papildinot funkcionalitāti u. c.

Lai nodrošinātu mūsdienīgu iekšējās informācijas apmaiņas sistēmu administratīvo jautājumu risināšanai, paātrināt informācijas apriti un lēmumu pieņemšanu, kā arī nodrošināt elektronisku dokumentu apriti RSU iekšienē, RSU izvirza šādus uzdevumus administratīvās efektivitātes paaugstināšanai:

- 1) pāreja uz elektronisku studējošā lietas glabāšanu – atbilstoši MK noteikumiem 203 studējošo iesniegumus, pieprasījumus un rīkojumus par studējošo kustību un mācību procesu var uzglabāt tikai elektroniski. Tas samazinās dokumentu apstrādes ilgumu, paaugstinātu administratīvā darba efektivitāti un datu kvalitāti, mazinātu dabas resursu izmantošanu;
- 2) papildus HOP moduļu iegāde jaunu e-pakalpojumu pieejamības nodrošināšanai – HOP funkcionalitātes paplašināšana, ieviešot jaunus e-pakalpojumus darbiniekiem, piemēram, komandējumu uzskaitē, e-instruktažas u. c.;
- 3) darba izpildes vadības (DIV) sistēmas nomaiņa – RSU ir DIV, kas nodrošina mērķu izpildes novērtēšanas pārvaldību un darba rezultātu snieguma pārvaldību. Nepieciešama DIV portāla nomaiņa, lai uzlabotu lietojamību un atvieglotu darbu struktūrvienību vadītājiem, nodrošinātu integrāciju ar citām RSU informācijas sistēmām;
- 4) rēķinu digitalizācijas rīka iegāde – saskaņā ar Eiropas Savienības direktīvu, saskaņā ar kuru no 2018. gada 27. novembra visiem rēķiniem starp uzņēmumiem un valsts iestādēm jābūt elektroniskā formā, jānodrošina iespēja digitalizēt papīra formāta rēķinus un no tiem izveidot meta-rēķinus;
- 5) attīstīt kvalitātes un procesu pārvaldības sistēmu – RSU Kvalitātes vadības un iekšējā audita daļa jau šobrīd veiksmīgi izmanto procesu pārvaldības rīku *QPR Enterprise Architect*. 2019. gada maijā ir noslēgts līgums, kura ietvaros ir iegūtas papildu licences procesu modelēšanas rīka pilnvērtīgākai izmantošanai un pieeja jaunākajai QPR versijai. Darbiniekiem būs pieejams QPR portāls *web* vietnē, kas ļaus ikvienam RSU darbiniekam skatīt izveidotos procesus, pielāgot vietnes saturu savām vajadzībām un sekot līdzi veiktajām izmaiņām un pārraudzīt savā atbildībā esošās aktivitātes.

Novērtējot inovatīvos risinājumus, kas tiek ieviesti, lai atbalstītu studiju procesā, var teikt, ka tas ir nemitīga izaugsme, kuru vada RSU vadība un atbilstošās struktūrvienības.

Inovatīvos risinājumus tieši psiholoģijas studiju programmu procesā palīdz ieviest arī Psiholoģijas laboratorija (informācija [latviešu valodā](#), [angļu valodā](#)), kuras mērķis ir nodrošināt mūsdienu zinātnes prasībām atbilstīgu psiholoģiskās izpētes un izvērtēšanas instrumentu izstrādi, adaptāciju un aprobāciju, kā arī konsultēt par psihometrijas jautājumiem RSU mācībspēkus un studējošos. Izmantojot šīs laboratorijas iekārtas, studenti savos maģistra un promocijas darbos var veikt inovatīvus pētījumus.

II - Studiju virziena raksturojums (5. Sadarbība un internacionalizācija)

5.1. Novērtēt, kā studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām Latvijas un ārvalstu institūcijām (augstskolām/ koledžām, darba devējiem, darba devēju

organizācijām, pašvaldībām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c.) nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Norādīt, pēc kādiem kritērijiem tiek izvēlēti studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie sadarbības partneri un kā sadarbība tiek organizēta, raksturojot sadarbību ar darba devējiem, papildus norādīt mehānismu darba devēju piesaistei.

RSU Starptautisko sakaru departaments (SSD) ir izveidojis plašu partneraugstskolu tīklu Eiropā. Regulāri partneraugstskolas tiek informētas par *Erasmus* apmaiņas iespējām RSU, arī viesdocētāju apmaiņu jomā. Papildus elektroniskai saziņai RSU SSD ik gadu organizē *Erasmus+* Starptautisko nedēļu, kuras programmā tiek iekļauti vairāki profesionālās tīklošanās pasākumi. To ietvaros notiek kontaktu dibināšana ar jauniem *Erasmus+* sadarbības partneriem.

Papildus šiem RSU organizētajiem pasākumiem RSU SSD pārstāvji regulāri apmeklē ikgadējos profesionālo starptautisko asociāciju pasākumus ar mērķi nodrošināt apmaiņas, tostarp viesdocēšanas, iespējas. Piemēram, RSU piedalās tīklošanās izstādēs, kuras organizē Eiropas Erasmus koordinātoru asociācija (*European Association of Erasmus Coordinators*) un Eiropas Starptautiskās izglītības asociācija (*European Association for International Education*).

RSU SSD atbalsta *Erasmus* viesdocēšanas vizītes gan pirms viesdocētāji ierodas Rīgā, gan arī viņu viesdocēšanas laikā (piemēram, administrē viesdocēšanas vizītes dokumentāciju, izstrādā aktivitāšu plānu, asistē vizītes norisē utt.).

Esošā sadarbības un internacionalizācijas attīstība atbilst virzienu mērķiem un attīstības plānam un kopumā ir vērtējama kā pietiekama.

Sociālo zinātņu platforma ir izveidojusi veiksmīgu sadarbību ar industrijas galvenajām ieinteresētajām pusēm nolūkā sasniegt savus stratēģiskos mērķus, nepārtrauktu pētniecības aktualitāti, paaugstināt pētniecības rezultātu komercializācijas potenciālu un to saskaņotību ar nozares attīstību.

Studiju programmu īstenošanai ir noslēgti sadarbības līgumi ar citām institūcijām, skat. 7. pielikumā.

RSU studentiem ir iespēja doties apmaiņas studijās vai starptautiskajā praksē uz vienu semestri vai visu akadēmisko gadu ārvalstīs, saņemot Erasmus+ stipendiju. Programma attiecas uz visām studiju programmām, kā arī uz visiem augstākās izglītības līmeņiem, tai skaitā doktorantūru. (informācija pieejama [RSU mājaslapā](#)).

Sadarbība ar darba devējiem notiek pastāvīgi un vairākos līmeņos. Lai veicinātu sadarbību ar darba devēju organizācijām, viņu iesaisti topošo speciālistu izglītošanā, kā arī lai paaugstinātu RSU studējošo konkurētspēju darba tirgū, katru gadu universitātē tiek rīkota Karjeras iespēju nedēļa. Tās laikā notiek darba devēju organizāciju prezentācijas, kurās darba devēju pārstāvji stāsta par karjeras iespējām pārstāvētajā organizācijā, piedāvā RSU studējošajiem un absolventiem aktuālās vakances, kā arī sniedz praktiskus padomus, kā gūt panākumus darba tirgū.

Valsts pārbaudījumu, maģistra, bakalaura darbu aizstāvēšanas komisijās piedalās vismaz 50 % darba devēju: to nosaka LR MK noteikumi Nr. 481, un šo noteikumu ievērošana RSU tiek stingri kontrolēta.

RSU tiek īstenota *Erasmus+* programmas mobilitāšu aktivitāte starp programmas valstīm. Kopumā ir noslēgti vairāk nekā 200 divpusējie sadarbības līgumi, kuri paredz studentu un personāla mobilitāti visos studiju ciklos – bakalaura, maģistra un doktorantūras studiju laikā.

Partneruniversitātes tiek izvēlētas, balstoties uz pieejamo informāciju par līdzvērtīgām studiju programmām un mācību valodas nosacījumiem. Viens no galvenajiem nosacījumiem ir studiju kursu saskaņošana studentu apmaiņas programmas laikā, lai varētu atzīt studiju kursus un tos pievienot RSU atbilstošās studiju programmas diploma pielikumam. Līdz ar to tiek nodrošināts pilnvērtīgs studiju process, ko papildina pieredze ārvalstīs. RSU tiek īstenota *Erasmus+* programmas mobilitāšu aktivitāte starp programmas valstīm.

RSU starptautiskajā vidē ir novērtēta pozitīvi. Starptautiskais universitāšu reitings *QS World University Rankings 2019* ir iekļāvis RSU starp 1000 labākajām pasaules augstskolām, īpaši novērtējot universitātes spēju piesaistīt ārvalstu studentus. Tāpat RSU regulāri saņem visaugstāko vērtējumu "A" dažādās kategorijās Eiropas Savienības augstskolu *U-Multirank* reitingā.

Universitāte ir saņēmusi arī citas starptautiskās atzinības. Piemēram, kā iepriekš minēts, tā tika atdzīta par studentcentrētu augstākās izglītības iestādi Eiropas Studentu apvienības izvērtējumā *PASCL*. Arī Pasaules Bankas eksperti savā 2016. gada pētījumā atzinīgi novērtēja studentu iesaisti RSU lēmumu pieņemšanā, ārvalstu studentu klātbūtni un stratēģisko plānošanu universitātē.

Par RSU starptautisko atpazīstamību liecina arī plašais *Erasmus* partneraugstskolu tīkls. 2017. gadā RSU saņēma atzinību no Valsts Izglītības un attīstības aģentūras par veiksmīgu Eiropas Komisijas *Erasmus* programmas realizēšanu.

Sadarbība ar ārvalstu augstskolām Psiholoģijā tika uzsākta līdz ar studiju programmu izveidošanu. Psiholoģijas virziena docētājiem ir saskare ar vairākām Lielbritānijas augstskolām, piemēram, ar Edžhilas Universitāti (*Edge Hill University*) un Saseksas Universitāti (*University of Sussex*), ar Rupinas Akadēmisko centru (*Ruppin Academic Center*) Izraēlā, Padujas Universitāti (*University of Padova*) Itālijā, Viļņas Universitāti (*Vilnius University*), Vītauta Dižā Universitāti (*Vytautas Magnus University*) un Viļņas Pedagoģijas universitāti (*Vilnius Pedagogical University*) Lietuvā u. c.

Valsts pētījumu programmā "Biomedicīna ENABLE" ir izveidota sadarbība ar Saseksas Universitāti Lielbritānijā. Īpaši jāizceļ fakts, ka jau vairāk nekā trīs gadus tiek attīstīta saikne ar Padujas universitāti Itālijā, kas ir starptautiski atzīts starpdisciplināru pētījumu centrs eksperimentālajā psiholoģijā.

Nozīmīgs sadarbības projekts, kas sekmēja veselības psiholoģijas attīstību Latvijā, bija Šefildas Universitātes (*Sheffield University*) profesora Pola Normena (*Paul Norman*), Eiropas Veselības psiholoģijas savienības (*EHPS*) bijušā prezidenta, vieslekcijas un meistarklases par veselības uzvedības pētījumiem, kā arī dalība starptautiskā konferencē "Psiholoģija veselības aprūpē", kuru RSU mācībspēki rīkoja 2013. gadā sadarbībā ar Latvijas Veselības psiholoģijas un Latvijas Klīnisko psihologu asociāciju. Konferencē piedalījās ap 120 dalībnieku, kas pārstāvēja visas profesionālās psihologu organizācijas un psihologu sagatavošanā iesaistītās augstskolas. Veselības psiholoģijas pētniecības tēmu attīstību Latvijā sekmēja arī asociētās profesores Efratas Neteres no Rupinas pētniecības centra videolekcija par e-intervencēm (2014. gadā) un uzstāšanās Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedras konferencē par mūsdienu veselības psiholoģijas nozīmīgākajiem un aktīvāk pētītajiem jautājumiem veselības psiholoģijā (2015. un 2016. gadā).

Nozīmīga sadarbība, kuras pirmsākumi meklējami Eiropas Veselības psiholoģijas savienības konferencēs un kuras saturs iezīmē starpdisciplināritāti, ir psihoonkoloģijai veltītās aktivitātes, kas tiek attīstītas kopā ar emeritēto profesori, klīnisko un veselības psiholoģi Šulamīti Kreitleri (*Shulamith Kreitler*) no Telavivas Universitātes (*Tel Aviv University*). Tās ietver vieslekcijas RSU, dalību Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedras rīkotajās konferencēs, videolekcijas u. tml. Piemēram, 2017. gadā, kad profesore atkārtoti viesojās RSU, viņa publiskā lekcijā un divu dienu psihoonkoloģijas seminārā sniedza iespēju diskutēt par veselības psiholoģijas pētniecības rezultātu izmantošanu un pieejām multiprofesionālā kontekstā. Šos pasākumus apmeklēja vairāk nekā 80

cilvēku – veselības aprūpes nozares speciālisti, to skaitā ārsti un rezidenti, psihologi un palīdzošo profesiju pārstāvji, pacientu organizāciju pārstāvji, kā arī RSU studenti un docētāji, kuri interesējas par psihoonkoloģiju.

Vieslekcijas un videolekcijas Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedra organizē regulāri. Piemēram, 2016. gadā studējošajiem, mācībspēkiem un interesentiem bija iespēja noklausīties ne tikai jau minētos (E. Neteres un Š. Kreitleres) priekšlasījumus, bet arī Izraēlas Vingeitas Universitātes (*Wingate University*) profesores Jeilas Necas (*Yael Netz*) vieslekcijas par veselīgu novecošanu saistībā ar fiziskajām aktivitātēm, kā arī bioloģijas zinātņu doktores no Krievijas, profesores Jeļenas Nikolajevas (*Елена Николаева*) videolekcijas un vieslekcijas par epigēnētikas ietekmi uz bērna attīstību, par bioloģiskā dzimuma, dzimuma identitātes un seksuālās orientācijas veidošanos un agrīnās ontogēneses kritiskajiem periodiem, tāpat arī varēja apmeklēt Lietuvas Mīkola Romera Universitātes (*Mykolas Romeris University*) profesora Ģedimina Navaita (*Gediminas Navaitis*) vieslekciju par ģimenes konsultēšanas jautājumiem.

Savukārt 2017. gadā ikgadējā, 3. starptautiskā zinātniski praktiskā konference “Veselība un personības attīstība: Integratīvā pieeja” pulcēja dalībniekus no sešām valstīm (Izraēlas, Lielbritānijas, Vācijas, Nīderlandes, Lietuvas un Krievijas), kuru pārstāvju vieslekcijas bija par dažādām tēmām, t. sk. par darba modeļiem ar emocijām kognitīvi biheiviorālajā terapijā, sirds ritma mainīguma nozīmi fiziskajā un psihiskajā veselībā, adaptāciju neauglības ārstēšanas procesā, psihoemocionālā atbalsta sniegšanu pacientiem ar hematoonkoloģiju un viņu tuviniekiem, saistību starp skolēnu veselības uzvedību un suicidālām domām. Vieslektori konferences gaitā vadīja piecas meistarklases. Galvenais referents šajā konferencē bija profesors Reinouts Viers (*Reinout Wiers*) no Amsterdamas Universitātes (*Amsterdam University*) Nīderlandē. Viņš referēja par implicīto kognitīvo procesu izvērtēšanu un izmaiņām cilvēkiem ar atkarību.

Docētāju apmaiņa nenoliedzami ir divvirzienu process. Arī RSU psiholoģijas virziena mācībspēki lasa lekcijas citu valstu augstskolās. Piemēram, RSU mācībspēki viesojušies vairākās augstskolās: piem., 2015. gadā Kristīne Mārtinsone lasīja vieslekcijas un vadīja nodarbības Edžhilas Universitātē Lielbritānijā un Nirtingenas–Gaislingenas Universitātē (*Nürtingen-Geislingen University*) Vācijā, Jeļena Koļesņikova un Aelita Vagale – Padujas Universitātē Itālijā, 2016. gadā Kristīne Mārtinsone un 2017. gadā Jeļena Koļesņikova apmeklēja Rupinas Akadēmisko centru Izraēlā, savukārt Jeļena Ļevina tajā pašā gadā ar vieslekcijām bija Telavivas Universitātē Izraēlā un Humanitāro zinātņu koledžā (*College of Humanities Sciences*) Grieķijā.

Studējošajiem ir iespēja piedalīties mobilitātes programmā *Erasmus+*, ko izmantojuši trīs psiholoģijas virziena studenti, kuri apguva psiholoģijas programmas studiju kursus Groningenas Universitātē (*Groningen University*) Nīderlandē. Savukārt KŠneidere pēc maģistrantūras studiju beigšanas 2017. gada novembrī un decembrī absolventu praksē devās uz Padujas Universitāti, lai padziļināti studētu kognitīvās un neiropsiholoģijas jautājumus un tagad ir kļuvusi par vienu no psiholoģijas bakalaura un maģistra programmas docētāju.

Studiju virziena sadarbības kritēriji ar augstskolām, NVO un darba devējiem un sadarbības formas:

- Attiecīgā augstskola vai organizācija pēta aktuālas tēmas psiholoģijas nozarē (piem., Starptautiska novecošanas federācija, Padovas universitāte u.c.)
- Viņiem ir atbilstoša vide un iespējas prakses vietu nodrošināšanai (NRC “Vaivari”, Rīgas Psihiatrijas un narkoloģijas centrs (RPNC), u.c.)
- Var nodrošināt prakses vietas studentiem un darba vietas programmu absolventiem (slimnīca Gintermuiža Jelgavā, NRC Vaivari, BKUS u.c.)
- Piedāvā Inovatīvu tehnoloģiju ieviešanas iespējas psiholoģijas nozarē (RTU, Aizsardzības ministrija u.c.)

- Līdzdalība studiju programmu satura veidošanā (NRC "Vaivari", BKUS, LNB, Eiropas Veselības psiholoģijas biedrība u. c.);
- iespēja sadarboties pētniecības projektu veidošanā (RTU, Padovas universitāte, Konstances universitāte, Kipras universitāte u.c.);
- nodrošina studentu apmaiņas iespējas (Algarves universitāte, Padovas universitāte, Sateksas universitāte, Rupinas akadēmiskais centrs)
- ekspertīzes nodrošināšana un palīdzība lietišķo pētījumu realizācijā (RTU, Aizsardzības ministrija, LNB u.c.);

Sadarbība ar organizācijām un darba devēju piesaiste notiek šādi:

- darba devēji regulāri tiek aicināti vadīt studiju kursus, vieslekcijas un seminārus;
- darba devēji un dažādu organizāciju pārstāvji tiek iesaistīti virziena satura nodrošināšanā;
- studiju kursi daļēji notiek pie darba devējiem – piemēram, ārstniecības iestādēs u. c.;
- regulāri tiek atjaunots un papildināts prakses devēju loks, ar ko nodarbojas studiju programmu vadītāji, kas gan reaģē uz aicinājumiem piedāvāt studentus praksēm, gan paši uzmeklē prakses devējus;
- tiek organizētas studentu tikšanās ar prakses devējiem (piemēram, ar NRC „Vaivari” vadību);
- darba devēju aicinājumi pieteikties praksē un uz vakancēm tiek nosūtīti studentiem un publicēti RSU sociālo mediju vietnēs.
- Darba devēji aktīvi iesaistās arī ikgadējās konferences “Personības un veselība” organizēšanā.

Skat. 7. pielikumu “Informācija par noslēgtajiem sadarbības līgumiem ar citām institūcijām”.

5.2. Norādīt, kāda sistēma vai mehānismi tiek izmantoti ārvalstu studējošo un mācībspēku piesaistei, raksturot piesaistīto ārvalstu studējošo un mācībspēku skaita dinamiku.

Šajā studiju virzienā pašlaik nav ārvalstu studentu. Studiju virziena ietvaros tiek realizētas studentu mobilitātes, izmantojot Eiropas Komisijas *Erasmus+* programmu. Ienākošie studenti tiek ieskaitīti studiju virzienu studiju programmās studējošos statusā apmaiņas periodā. Studentiem tiek nodrošināts nepieciešamais studiju kursu apjoms un kredītpunktu skaits. Piedāvātie kursi tiek īstenoti angļu valodā. Studenti var apgūt kursus arī citās sociālo zinātņu fakultātēs.

Pēdējos sešos gados studiju virzienā “Psiholoģija” nav bijuši ienākošie studenti, bet ir 3 bakalaura programmā un 1 maģistrantūrā studējošie izejošie studenti un 33 ārvalstu docētāji.

Tiek izmantotas arī citas iespējas. Piemēram, vairums ārvalstu docētāju ierodas uz ikgadējo konferenci “Personības un veselība”, kad pirms vai pēc konferences vada meistarklases vai sniedz vieslekcijas.

Kopumā Pēdējos sešos gados studiju virzienā “Psiholoģija” ir bijuši 0 ienākošie studenti, 6 izejošie studenti (gk bakalaura un doktorantūras studenti) un 33 ārvalstu docētāji ar Erasmus + programmas atbalstu.

8.1. un 8.2. pielikumā statistikas dati par ārvalstu studējošajiem un mācībspēkiem pārskata periodā, statistika par studējošo izejošo un ienākošo mobilitāti pārskata periodā pa studiju programmām.

5.3. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju. Norādīt, vai augstskola/ koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu.

Bakalaura studiju programmā ir paredzēta 2 prakses 6 KP apjomā. Studiju programmas plānojumā prakse ir paredzēta studiju 4. un 6. semestrī, tā sniedzot studējošiem iespēju nostiprināt iegūtās teorētiskās zināšanas un izpētē un pētniecībā praksē (vairāk skat. 9. pielikumu).

Praksēs bakalaura programmā students iegūst praktiskās pamatiemaņas psiholoģiskajā izpētē un pētniecībā, kuras nepieciešamas lai tālāk apgūtu psihologa profesijas standartā minētās kompetences maģistrantūrā un sekmīgi varētu nokārtot kvalifikācijas eksāmenu. Bakalaura programmā sadarbības līgumi ar prakses vietām ir Komunikācijas fakultātes līmenī un parasti katram studentam ir sava prakses vieta, kas var būt gan skola, gan kāda organizācija, ārstniecības iestāde, krīzes centri, sociālie dienesti utml

Savukārt augstskolas līmenī ir sadarbības līgumi par prakses nodrošināšanu maģistrantūras studentiem ar vairākām ārstniecības iestādēm, piemēram, ar RNC "Vaivari", Slimnīcu "Gintermuiža" u. c. Profesionālajā maģistra studiju programmā "Veselības psiholoģija" studiju prakse tiek īstenota 26 KP apjomā. Studiju programma ir izstrādāta tā, lai pēc studiju programmas beigšanas absolventi varētu strādāt par psihologiem pārraudzībā un sagatavoties profesionālā sertifikāta eksāmena kārtošanai, kā arī turpināt studijas doktorantūrā.

Profesionālā maģistra studiju programmā prakse tiek īstenota atbilstoši prakses uzdevumiem. (skat. Prakses nolikumu) Prakses mērķis: attīstīt visas psihologa profesijas standartā definētās kompetences

Skat. 9.1. pielikumu "Studējošo prakses organizācijas apraksts (prakses nolikums bakalaura programmai un prakses nolikums maģistrantūras programmai)".

Skat. 9.2. pielikumu "Informācija par līgumiem u. c. apliecinājumiem par studējošo prakses nodrošinājumu studējošajiem". (sadarbības līgumi)

Prakses tiek organizētas šādi:

- tās ir iekļautas studiju programmas un akadēmiskā gada satura plānā;
- tām izveidotas vadlīnijas (ietver prakses mērķus, uzdevumus, prasības katrai studiju programmai), prakses līgums, prakses pārskata dokumenti (prakses dienasgrāmata, prakses vērtējums no prakses devēja puses, studenta prakses pašvērtējums);
- studiju programmu vadītāji veido sadarbību ar prakses devējiem;
- studiju programmu vadītāji konsultē un sagatavo studentus praksei, iesakot studiju saturam atbilstošas prakses vietas, lai tās atbilstu apgūstamās studiju programmas mērķiem;
- nepieciešamības gadījumā, studiju programmas vadītājs palīdz atrast prakses vietu un vienojas ar prakses devēju par prakses mērķiem, uzdevumiem un citiem nosacījumiem
- studiju programmu vadītāji novērtē katra studenta prakses rezultātus;
- prakšu vērtējumi ir iekļauti studenta sekmju lapā un diploma pielikumā.

5.4. Ja studiju virzienā tiek īstenotas kopīgās studiju programmas, kopīgo studiju programmu izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgo studiju programmu veidošanas un īstenošanas principiem un procesu. Ja studiju virzienā netiek īstenotas kopīgās studiju

programmas, raksturot un novērtēt augstskolas/ koledžas plānus šādu studiju programmu izveidei studiju virziena ietvaros.

StV Psihologijā šobrīd nav plānots izstrādāt kopīgas studiju programmas. Diskusijas par kopīgu studiju programmu izstrādi RSU tiek uzturētas, tomēr tiek ņemta vērā kompleksā kopīgu studiju programmu izstrāde, īpaši saistībā ar administratīviem slogiem, šī procesa saskaņošanu starpvalstu līmenī, kurā pastāv atšķirības studiju programmu izstrādes, licencēšanas un akreditācijas procesos.

II - Studiju virziena raksturojums (6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana)

6.1. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpildes un sniegto rekomendāciju ietekmes uz studiju kvalitāti vai procesu pilnveidi studiju virzienā un tam atbilstošajās studiju programmās novērtējums.

Skat. 11. pielikumu "Iepriekšējās akreditācijas ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpilde".

Iepriekšējās studiju virziena novērtēšanas procedūrās sniegtās rekomendācijas ir ieviestas pilnībā, ir veiktas rekomendāciju analīze un tās ir piemērotas studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu specifikai.

Ieviesto rekomendāciju ietekme uz studiju kvalitāti ir šāda:

- studiju programmās veikta studiju rezultātu savstarpējā saskaņošana un studiju kursu kartēšana, tādējādi samazināta satura fragmentāciju, sasaistot dažādu studiju kursu mērķus un rezultātus, lai veidotos vienots, savstarpēji papildinošu zināšanu, prasmju un kompetenču kopums un beidzot studijas maģistrantūrā studentam ir visas nepieciešamās kompetences, kas atbilsts psihologa kvalifikācijai;
- daudzveidoti pārbaudījumi un vērtēšanas kritēriji, kas saskaņoti ar studiju kursa mērķi un iegūstamajiem rezultātiem;
- izglītojot docētājus un izmantojot studentu ieteikumus studiju procesa uzlabošanā, izveidota un nostiprināta studentcentrēta pieeja virzienu studiju programmu īstenošanā;
- piesaistot vairāk profesionālus psihologus kā štata pasniedzējus un viespasniedzējus, jaunos doktorantus un absolventus, ir samazināta štata pasniedzēju noslodze un mazināts profesionālās izdegšanas risks;
- lai celtu studentu pētniecisko kompetenču līmeni studiju procesā, bakalaura programmas kursā „Pētījums psiholoģijā” ir integrēti trīs kursi “Pētījums psiholoģijā”, “Matemātiskā statistika” un “Kvalitatīvā pētniecība”, izveidots studentu zinātniskais pulciņš, iekārtota psiholoģijas laboratorija, kas atļauj veikt pētījumus neiropsiholoģijā.
- lai uzlabotu studentu konsultatīvās prasmes, ierīkota speciāla simulāciju telpa praksēm;
- pilnveidots maģistra studiju programmas saturs, palielinot teorētisko kursu apjomu par 2 KP, kā arī aktualizējot kursu par psiholoģiskās izpētes metodēm (no 2 KP ir palielināts uz 4 KP);
- uzlabota saikne ar darba devējiem, palielinot prakses devēju skaitu un iesaisti studiju programmās (vieslekciju, meistardarbnīcu formās, uzaicinot darboties kvalitātes padomēs),

studiju procesā ir iesaistītas vairākas ārstniecības iestādes: RNC "Vaivari", Slimnīcu "Gintermuiža" u. c.;

- uzlabota starptautiskā sadarbībā;
- lai veicinātu prakses jautājumu risināšanu organizēta apaļā galda diskusija ar darba devējiem par veselības psihologu profesionālo darbību ārstniecības vidē, Pilnveidota prakses organizācija un dokumentācija par pacientu/klientu grupām, Uzsākts darbs pie prakšu organizācijas RSU;
- Profesionālajai maģistra studiju programmai tika pārstrādāti un pilnveidoti studiju kursi pēc kartēšanas rezultātiem, tai skaitā prakse. Specializācijā "Konsultatīvā psiholoģija" (uzsverot individuālo psiholoģisko izpēti un psiholoģisko konsultēšanu), izstrādāts jauns studiju kurss "Individuālā konsultēšana". Savukārt specializācijā "Klīniskā un veselības psiholoģija" studiju kursos tiek uzsvērts darbs ar dažādām pacientu grupām.

Kopumā var teikt, ka akreditācijas komisijas rekomendāciju ieviešana ir veicinājusi programmu attīstību un pilnveidi visās virziena programmās, radījusi jaunus kursus un veicinājusi jaunu docētāju piesaisti, veicinājusi starptautisko sadarbību, kā arī studentu aktīvāku iesaisti pētniecības projektos. Šajā laikā ir pilnveidota Psiholoģijas laboratorija, izveidota speciāla simulāciju telpa praksēm.

6.2. Pārskata periodā licencēto studiju programmu vai studiju virzienam atbilstošu studiju programmu izmaiņu novērtēšanas, vai procedūras par studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā, ietvaros ekspertu sniegto rekomendāciju izpilde (ja piemērojams).

Skat. 11. pielikumu "Iepriekšējās akreditācijas ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpilde".

Iepriekšējās studiju virziena izmaiņu novērtēšanas procedūrās sniegtās rekomendācijas ir ieviestas pilnībā, ir veikta rekomendāciju analīze un tās ir piemērotas studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu specifikai.

Laikā no iepriekšējā akreditācijas psiholoģijas virzienā ir notikušās šādas pārmaiņas: tika izveidota un licencēta doktora programma "Psiholoģija", profesionālā bakalaura programma pārveidota par akadēmiskā bakalaura programmu, veiktas izmaiņas maģistra programmas realizācijas laikā no 3 uz 2 un no 2 uz 1,5 gadiem, pievienota iespēja realizēt bakalaura un maģistra programmu RSU Liepājas filiālē (vairāk informācijas studiju programmu raksturojumus I daļas 1.1. punktā).

Īstenoto procedūru laikā saņemtās rekomendācijas pamatā ir ieviestas, taču ir dažas, kas netika ieviestas. Piemēram, ekspertu ieteikums bija samazināt studiju kursu sadrumstalotību. Visi studiju kursi tika papildus padziļināti izvērtēti izskatīta iespēja apvienot kursus un palielināt iegūstamos kredītpunktus. Tomēr izvērtējot lietderību pēc būtības, kā arī ņemot vērā organizatorisko programmas uzbūvi, ņemot vērā šāda scenārija aprobāciju jau iepriekš, šādas izmaiņas programmā netika veiktas. Aprobācijas laikā, kad daži kursi tika apvienoti, vēlāk tika izlemti tos atkal sadalīt, lai programmas saturs būtu pārskatāms, atbilstošs profesijas standartam. Pie tam, vairāku gadu pieredze parādīja, ja mēs atstājam iepriekšējo kursu sadrumstalotību - tad mēs varam piesaistīt augstāka līmeņa speciālistus noteiktajā jomā noteikto kursu docēšanai. Sakarā ar Komunikācijas fakultātes reorganizāciju pagaidām netika palielināts štata docētāju - psihologu skaits.

APSTIPRINĀTS

Rīgas Stradiņa universitātes Senāta sēdē

2020. gada 16. jūnijā, protokola nr. 2-1/6/2020

Aktualizēts uz 2021. gada aprīli.

Pielikumi

I. Informācija par augstskolu/ koledžu		
Saraksts ar galvenajiem augstskolas/ koledžas iekšējiem normatīvajiem aktiem un regulējumiem	1_pielik_kopa_Normative_dok_junijs_2021_LV.pdf	1_pielik_RSU_Nomativie_akti_Eng_junijs_2021.pdf
Informācija par studiju virziena īstenošanu filiālēs (ja piemērojams)	2_pielik_LF_resursi_papildinats_06-2021_Lv.pdf	2_pielik_LF_resursi_papildinats_06-2021_ENG.pdf
Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūra	3_pielik_RSU_strukturshema_19112019_Lv.pdf	3_pielik_RSU_org_chart_19112019_eng.pdf
II. Studiju virziena raksturojums - 1. Studiju virziena pārvaldība		
Studiju virziena attīstības plāns (ja piemērojams)	4.1_pielik_StV_Psihologija-attistibas_plans_Lv.pdf	4.1_pielik_StV_Psihologija-attistibas_plans_ENG.pdf
Studiju virziena pārvaldības struktūra	4.2_StV_parvaldibas_shema_Lv.pdf	4.2_pielik_StV_parvald_shema_eng.pdf
II. Studiju virziena raksturojums - 3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums		
Pamatinformācija par studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem	6.1_.6.5._pielik_Docetaju_saraksts_Psihologija_LV_21-06-2021.xlsx	6.1_.6.5._pielik_Docetaju_saraksts_Psihologija_ENG_22-06-2021.xlsx
Mācībspēku biogrāfijas (Curriculum Vitae Europass formātā)	6_2_pielik_CV_LV.pdf	6_2_pielik_CV_EN.pdf
Statistikas datu apkopojums par mācībspēku ienākošo un izejošo mobilitāti pārskata periodā	6.3._pielk_Docetaju_mobilitate_iz_jen_Lv_preciz_06-2021.pdf	6.3._pielk_Docetaju_mobilitate_iz_jen_ENG_preciz_06-2021.pdf
II. Studiju virziena raksturojums - 4.Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade		
Mācībspēku publikāciju, patentu, mākslinieciskās jaunrades darbu saraksts par pārskata periodu	6.4._pielik_Publikācijas_Psihologija.pdf	6.4._pielik_Publikācijas_Psihologija.pdf
II. Studiju virziena raksturojums - 5.Sadarbība un internacionalizācija		
Sadarbības līgumu saraksts	7_pielik_Erasmus_sad_lig_Lv-Psihologija.pdf	7_pielik_Erasmus_sad_lig_ENG-Psihologija.pdf
Statistikas dati par ārvalstu studējošajiem un mācībspēkiem	8.2_pielik_studejoso_mobilitate_Lv_preciz_06-2021.docx	8.1_pielik_macibspeku_mobilitate_ENG_preciz_06-2021.pdf
Statistikas dati par studējošo mobilitāti (norādot studiju programmas)	8.2_pielik_studejoso_mobilitate_Lv_preciz_06-2021.pdf	8.2_pielik_studejoso_mobilitate_ENG_preciz_06-2021.pdf
Studējošo prakses organizācijas apraksts		
Informācija par līgumiem u.c. apliecinājumi par studējošo prakses nodrošinājumu uzņēmumos		
II. Studiju virziena raksturojums - 6.Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana		
Rekomendāciju izpildes pārskats	4.1_pielik_StV_Psihologija-attistibas_plans_preciz_06-2021_Lv.pdf	4.1_pielik_StV_Psihologija-attistibas_plans_preciz_06-2021_ENG.pdf
Studiju virziena raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Augstskolas/ koledžas rektora, direktora, studiju programmas vai virziena vadītāja parakstīts apliecinājums, ka studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku valsts valodas zināšanas atbilst noteikumiem par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai.	Apliecinājums par studiju virziena "Psihologija" studiju programmām_valsts_valoda.edoc	24-4_pielik_Apliecin_latv_valodas_StV_Psihologija_EN.pdf
III. Studiju programmas raksturojums - 1.Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā		
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	17-1_pielikums_Atbitlriba-izglitiba-standartam_ABS_P_LV_preciz_06_2021.pdf	
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)		
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai		
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)		
Studiju kursu/ moduļu apraksti		
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumu		
Par studiju programmas apgušanu izsniedzamā diploma paraugs		
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvī citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta		
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.		
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv, ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.		
Studiju līguma paraugs/-i		24.8._pielik_Ligums_standarta_LV__atjaunots_2021.pdf
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.		
Ar drošu elektronisko parakstu parakstīts iesniegums studiju virziena novērtēšanai	Iesniegums studiju virziena "Psihologija" novērtēšanai.edoc	RSU_iesniegums_AIKA_StV_Psihologija_novertesanai_30-06-2021_eng.pdf

Citi pielikumi

Dokumenta nosaukums	Dokuments
4.3_Psihologijas virziena kvalitātes padome-2021_LV.pdf	4.3_Psihologijas virziena kvalitātes padome-2021_LV.pdf
5_pielik_Stud_pasparvalde_lv.pdf	5_pielik_Stud_pasparvalde_lv.pdf
7_pielik_Erasmus_sad_lig_lv-Psihologija.pdf	7_pielik_Erasmus_sad_lig_lv-Psihologija.pdf
8.1_pielik_macibspeku_mobilitate_lv_28-04-2021.pdf	8.1_pielik_macibspeku_mobilitate_lv_28-04-2021.pdf
8.2_pielik_studejoso_mobilitate_lv_28-04-2021.pdf	8.2_pielik_studejoso_mobilitate_lv_28-04-2021.pdf
10_pielik_VID_Absolventi_2015_2016_lv.pdf	10_pielik_VID_Absolventi_2015_2016_lv.pdf
12_pielik_atsauksmes_darba_dev_lv.pdf	12_pielik_atsauksmes_darba_dev_lv.pdf
13_pielik_RSU_apbalv_market_KD_lv.pdf	13_pielik_RSU_apbalv_market_KD_lv.pdf
14_pielik_RSU_istenotie_projekti_lv_28-04-2021.pdf	14_pielik_RSU_istenotie_projekti_lv_28-04-2021.pdf
20.2_pielik_C_dala_2019_2020_lv.pdf	20.2_pielik_C_dala_2019_2020_lv.pdf
26_pielik_talmacibas_istenosana_lv.pdf	26_pielik_talmacibas_istenosana_lv.pdf
27_pielik_Senata_Izraksts par StV Psihologija_lv.pdf	27_pielik_Senata_Izraksts par StV Psihologija_lv.pdf
4.3_Psihologijas virziena kvalitātes padome-2021_ENG.pdf	4.3_Psihologijas virziena kvalitātes padome-2021_ENG.pdf
5_pielik_Studentu_pasparvalde_eng.pdf	5_pielik_Studentu_pasparvalde_eng.pdf
7_pielik_Erasmus_sad_lig_ENG-Psihologija.pdf	7_pielik_Erasmus_sad_lig_ENG-Psihologija.pdf
12_pielik_atsauksmes_darba_dev_ENG.pdf	12_pielik_atsauksmes_darba_dev_ENG.pdf
8.1_pielik_macibspeku_mobilitate_ENG.pdf	8.1_pielik_macibspeku_mobilitate_ENG.pdf
8.2_pielik_studejoso_mobilitate_ENG.pdf	8.2_pielik_studejoso_mobilitate_ENG.pdf
13_pielik_RSU_apbalv_market_KD_ENG.pdf	13_pielik_RSU_apbalv_market_KD_ENG.pdf
14_pielik_RSU_istenotie_projekti_eng.pdf	14_pielik_RSU_istenotie_projekti_eng.pdf
20.2_pielik_C_dala_ENG.pdf	20.2_pielik_C_dala_ENG.pdf
23_pielik_Atbildiba_ESG_lv.pdf	23_pielik_Atbildiba_ESG_lv.pdf
23_pielik_Atbildiba_ESG_eng.pdf	23_pielik_Atbildiba_ESG_eng.pdf
001_Psihologija_Pielikumu_uzskaitijums_lv.pdf	001_Psihologija_Pielikumu_uzskaitijums_lv.pdf
26_pielik_Talmacibas_istenosana_ENG.pdf	26_pielik_Talmacibas_istenosana_ENG.pdf
27_Senata_Izraksts par StV Psihologija_ENG.docx	27_Senata_Izraksts par StV Psihologija_ENG.docx
10_pielik_VID_Absolventi_2015_2016_ENG.pdf	10_pielik_VID_Absolventi_2015_2016_ENG.pdf
26_pielik_Talmacibas_istenosana_ENG_preciz_06-2021.pdf	26_pielik_Talmacibas_istenosana_ENG_preciz_06-2021.pdf
21.3_pielik_absolventu_aptaujas_anketas_ENG.pdf	21.3_pielik_absolventu_aptaujas_anketas_ENG.pdf
21.3_pielik_absolventu_aptaujas_anketas_LV.pdf	21.3_pielik_absolventu_aptaujas_anketas_LV.pdf
28_pielik_Internacionalizācijas īstenošana un attīstība RSU	28_pielik_Internacionalizācijas_istenosana_un_attistiba_RSU_lv.pdf
28_pielik_Internacionalizācijas īstenošana un attīstība RSU	28_pielik_Internacionalizācijas_istenosana_RSU_eng.pdf
4.1_pielik_StV_Psihologija-attistibas_plans_preciz_06-2021_lv.pdf	4.1_pielik_StV_Psihologija-attistibas_plans_preciz_06-2021_lv.pdf
4.1_pielik_StV_Psihologija-attistibas_plans_preciz_06-2021_ENG.pdf	4.1_pielik_StV_Psihologija-attistibas_plans_preciz_06-2021_ENG.pdf
24.8._pielik_Līgums_standarta_ENG_atjaunots_2021.pdf	24.8._pielik_Līgums_standarta_ENG_atjaunots_2021.pdf
24.8._pielik_Līgums_standarta_LV_atjaunots_2021.pdf	24.8._pielik_Līgums_standarta_LV_atjaunots_2021.pdf
25_pielik_RSU_Karjeras_centra_pakalpojumi_LV.pdf	25_pielik_RSU_Karjeras_centra_pakalpojumi_LV.pdf
25_pielik_RSU_Karjeras_centra_pakalpojumi_ENG.pdf	25_pielik_RSU_Karjeras_centra_pakalpojumi_ENG.pdf
001_Psihologija_Pielikumu_uzskaitijums_ENG_06-2021.pdf	001_Psihologija_Pielikumu_uzskaitijums_ENG_06-2021.pdf
001_Psihologija_Pielikumu_uzskaitijums_lv_06-2021.pdf	001_Psihologija_Pielikumu_uzskaitijums_lv_06-2021.pdf
1 Annex 18.2 LV updated - Compliance with Professional Standard	18.2_pielik_Atbildiba_prof_standartam_LV_04-08-2021.pdf
2 Annex 18.2 ENG updated - Compliance with Professional Standard	18.2_pielik_Atbildiba_prof_standartam_ENG_04-08-2021.pdf
3 Additional info for Annex 8 (foreign teaching staff), LV	8_pielik_papildinajums_Arzemju_viesdocetaju_saraksts_lv_16-08-2021.docx
4 Additional info for Annex 8 (foreign teaching staff), ENG	8_pielik_papildinajums_Arzemju_viesdocetaju_saraksts_ENG_16-08-2021.docx

5 Presentation - Characteristics of the Direction of Study-2021	Characteristics of the Direction of Study-2021-pv.pdf
6 Presentation RSU Library Psychology	RSU_Biblioteka_Psihologija_akredit_17-08-2021_eng.pdf
7 Presentation RSU E-studies Psychology	RSU_E-studies-Psychology_17-08-2021_MSilis_eng.pdf
8 Presentation RSU Liepaja branch	RSU_LiepFil_Akreditācija_Psych_19-08-2021_eng.pdf
9 (Latvian only) RSU Liepaja branch - election protocol	RSU_LF_Velesanu_protokols_2021.pdf
10 Contracts - mobility	Ligums_.pdf
11 Link to video: facilities for Master's programme at J. Asara street	Facilities video.txt
12 Information about Psychology Laboratory	Psychology Laboratory_JKolesnikova.pdf

Psiholoģija (43313)

Studiju virziens	<i>Psiholoģija</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Psiholoģija</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>43313</i>
Studiju programmas veids	<i>Akadēmiskā bakalaura studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Sandra</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Mihailova</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>sandra.mihailova@rsu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Dr. psych.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	
Studiju programmas mērķis	<i>Radīt iespēju iegūt akadēmisku bakalaura izglītību psiholoģijā, akcentējot darbu veselības aprūpes vidē, un radīt pamatu psiholoģijas tālākai apguvei maģistrantūras studiju programmās un psihologa kvalifikācijas iegūšanai gan Latvijā, gan ārzemēs.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<ol style="list-style-type: none"> <i>1. Nodrošināt un attīstīt aktuālu, darba tirgū augstu novērtētu un saturiski kvalitatīvu izglītību bakalaura programmā psiholoģijā, kas atbilst visiem normatīvajiem dokumentiem;</i> <i>2. Dot iespēju studentiem apgūt psiholoģijas teorētiskos pamatus un psihologam vajadzīgās prasmes, lai studenti varētu formulēt un analītiski aprakstīt informāciju, problēmas un risinājumus psiholoģijā, tos izskaidrot un argumentēti diskutēt par tiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem.</i> <i>3. Studiju procesā nodrošināt studējošajiem daudzveidīgas mācību formas, t.sk, piedalīšanos dažādās psiholoģijas un starpnozaru pētījumu programmās un konferencēs vietējā un starptautiskā mērogā</i> <i>4. Dot iespēju studentiem apgūt RSU docētāju izstrādātos un adaptētos instrumentus</i> <i>5. Paplašināt sadarbības tīklu starp studiju programmu un darba dēvējiem, profesionālajām organizācijām studiju kvalitātes uzlabošanā un studiju kursu satura pilnveidē</i> <i>6. Turpināt aktualizēt mācību metodiskos materiālus un citus informatīvos resursus, ik gadu papildinot e-studiju materiālus,</i> <i>7. Veicināt studentu spēju patstāvīgi strukturēt savu mācīšanos, darbošanos grupā, patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju un ētiski korekti to izmantot psihologa profesionālajā un pētnieciskajā darbā.</i> <i>8. Attīstīt studējošajiem spēju pašreflektēt par sevi, savu dzīves pieredzi, darbu un tā ietekmi uz klientiem, grupām un sabiedrību kopumā.</i> <i>9. Turpināt reklamēt studiju programmu, organizējot pasākumus plašākai sabiedrībai, lai veicinātu programmas atpazīstamību.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>1. Spēj parādīt zinātnisku pieeju problēmu risināšanā, patstāvīgi veicot zinātniski korektus pētījumus psiholoģijā, atbilstoši zinātnisko publikāciju prasībām.</p> <p>2. Spēj pieņemt lēmumus un risināt problēmas dažādās saskarsmes situācijas psihologa darbā.</p> <p>3. Spēj, izmantojot apgūtos teorētiskās zināšanas psiholoģijas pamatnozārēs un citās nozarēs, veicot psiholoģiskās izpēti un pētniecisko darbību.</p> <p>4. Spēja izvērtēt savas profesionālās darbības ietekmi uz sevi, citiem, vidi un sabiedrību.</p> <p>5. Spēj, izmantojot apgūtos teorētiskos pamatus un prasmes, formulēt un analītiski aprakstīt informāciju, problēmas un risinājumus psiholoģijā, tos izskaidrot un argumentēti diskutēt par tiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem.</p> <p>6. Spēj parādīt, ka izprot profesionālo ētiku psihologa darbā.</p> <p>7. Spēj virzīt savu tālāko mācīšanos un profesionālo pilnveidi.</p> <p>8. Spēj parādīt psiholoģijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas un šo zināšanu kritisku izpratni, turklāt daļa zināšanu atbilst psiholoģijas augstāko sasniegumu līmenim.</p> <p>9. Spēj parādīt psiholoģijas svarīgāko jēdzienu un likumsakarību izpratni.</p> <p>10. Spēj patstāvīgi strukturēt savu mācīšanos, darbošanos grupā.</p> <p>11. Spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju un to izmantot psihologa profesionālajā un pētnieciskajā darbā.</p>
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Bakalaura darbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātie - 3 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Vidējā izglītība
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	Sociālo zinātņu bakalaura grāds psiholoģijā
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Rīgas Stradiņa universitāte	RĪGA	DZIRCIEMA IELA 16, KURZEMES RAJONS, RĪGA, LV-1007
Rīgas Stradiņa universitātes Liepājas filiāle	LIEPĀJA	RIŅĶU IELA 24/26, LIEPĀJA, LV-3405

Pilna laika klātie - 3 gadi - angļu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	angļu
Studiju programmas apjoms (KP)	120

Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība un angļu valodas zināšanu apliecinājums</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu bakalaura grāds psiholoģijā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Rīgas Stradiņa universitāte	RĪGA	DZIRCIEMA IELA 16, KURZEMES RAJONS, RĪGA, LV-1007
Rīgas Stradiņa universitātes Liepājas filiāle	LIEPĀJA	RIŅĶU IELA 24/26, LIEPĀJA, LV-3405

Nepilna laika klātie - 3 gadi, 6 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika klātie</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu bakalaura grāds psiholoģijā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Rīgas Stradiņa universitāte	RĪGA	DZIRCIEMA IELA 16, KURZEMES RAJONS, RĪGA, LV-1007
Rīgas Stradiņa universitātes Liepājas filiāle	LIEPĀJA	RIŅĶU IELA 24/26, LIEPĀJA, LV-3405

Nepilna laika klātie - 3 gadi, 6 mēneši - angļu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika klātie</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība un angļu valodas zināšanu apliecinājums</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu bakalaura grāds psiholoģijā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Rīgas Stradiņa universitāte	RĪGA	DZIRCIEMA IELA 16, KURZEMES RAJONS, RĪGA, LV-1007
Rīgas Stradiņa universitātes Liepājas filiāle	LIEPĀJA	RIŅĶU IELA 24/26, LIEPĀJA, LV-3405

Nepilna laika tālmācība - 3 gadi, 6 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika tālmācība</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība</i>

legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu bakalaura grāds psiholoģijā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Rīgas Stradiņa universitāte	RĪGA	DZIRCIEMA IELA 16, KURZEMES RAJONS, RĪGA, LV-1007
Rīgas Stradiņa universitātes Liepājas filiāle	LIEPĀJA	RIŅĶU IELA 24/26, LIEPĀJA, LV-3405

Nepilna laika tālmācība - 3 gadi, 6 mēneši - angļu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika tālmācība</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība un angļu valodas zināšanu apliecinājums</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu bakalaura grāds psiholoģijā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Rīgas Stradiņa universitāte	RĪGA	DZIRCIEMA IELA 16, KURZEMES RAJONS, RĪGA, LV-1007
Rīgas Stradiņa universitātes Liepājas filiāle	LIEPĀJA	RIŅĶU IELA 24/26, LIEPĀJA, LV-3405

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)

1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

Studiju programmā ir tikušas veiktas izmaiņas divas reizes akreditācijas periodā:

1. AIKA SKK 23.07.2018. lēmums nr. 85-A – pievienota īstenošanas vieta Liepājas filiālē;
2. AIKA SKK 06.09.2019. lēmums nr. 2019/15-1 – programma mainīta no profesionālās uz akadēmisko saskaņā ar Psihologa likuma stāšanās spēkā ar 2018. gadu.

Papildus arī akreditācijas laikā programmas īstenošanas iespējas ir nolemts paplašināt arī ar nepilna laika un tālmācības studijām.

Nr. p. k.	Parametrs	Izmaiņu analīze
1.	Studiju virziens	—
2.	Studiju programmas nosaukums	—
3.	LR izglītības klasifikācijas kods	43 313 Studiju programmas kods ir bijis precizēts 06.09.2019.
4.	Studiju programmas vadītājs	—
5.	Studiju programmas vadītāja zinātniskais grāds	—
6.	Studiju programmas mērķis	Mērķis ir precizēts sakarā ar studiju programmas maiņu no profesionālās programmas uz akadēmisko.
7.	Studiju programmas uzdevumi	Programmas uzdevumi ir precizēti sakarā ar studiju programmas maiņu no profesionālās programmas uz akadēmisko.

Nr. p. k.	Parametrs	Izmaiņu analīze
8.	Sasniedzamie studiju rezultāti	18.1. pielikumā atspoguļota informācija par studiju rezultātu analīzi, kas veikta kartēšanas laikā. Studiju rezultāti ir precizēti atbilstoši studiju mērķim, uzdevumiem un LKI/EKI formulējumiem. Tādejādi atsevišķosursos iegūstamās kompetences, zināšanas un prasmes loģiskā secībā palīdz sasniegt studiju definētos rezultātus.
9.	Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Bakalaura darbs. Iepriekš profesionālajā programmā bija bakalaura darbs un kvalifikācijas eksāmens.
10.	Studiju veids un forma	Akreditācijas laikā pievienota studiju īstenošanas iespēja nepilnam laikam un tālmācībai, lai paplašinātu studiju iespējas nākotnē.
11.	Īstenošanas ilgums	Īstenošanas ilgums ir mazinājies no 4 gadiem uz 3 gadiem, veicot pāreju no profesionālās bakalaura programmas uz akadēmisko 2019. gadā.
12.	Īstenošanas valoda	—
13.	Studiju programmas apjoms (KP)	StP apjoms ir mazinājies no 160 KP uz 120 KP sakarā ar 11. punktā aprakstītajām veiktajām izmaiņām.
14.	Uzņemšanas prasības	—
15.	Iegūstamais grāds	Sociālo zinātņu bakalaura grāds psiholoģijā
16.	Iegūstamā kvalifikācija	Kopš programmas pārveides par akadēmisko programme vairs netiek piešķirta.
17.	Īstenošanas vieta	Rīga, Liepāja. Papildu studiju programmas īstenošanas vietai Rīgā, 23.07.2018 ir pievienota īstenošanas vieta RSU Liepājas filiālē un programmas realizācija Liepājā tiek īstenota.

Akreditācijas laikā tiek pievienota iespēja īstenot studiju programmu arī nepilna laikā un tālmācībā. Šī iespēja aktualizējās tādēļ, ka aizvien vairāk interesentu interesējas par iespēju apgūt psiholoģiju RSU nepilna laika studijās, kā arī ir interesenti no citām valstīm par studiju iespējām tālmācībā. Pateicoties vairāk kā studiju gadam, kas notika tālmācībā Covid pandēmijas dēļ, gandrīz visiem studiju kursiem ir sagatavoti materiāli kā video lekcijas, kā arī dažādi papildus materiāli patstāvīgu studiju īstenošanai, programmas docētāji ir apguvuši gan prasmes, gan izstrādājuši atbilstošus materiālus RSU e-studijās, lai studijas varētu tikt organizētas arī nepilnā laikā un tālmācībā. Programmas realizāciju angļu valodā ierosināja par augstāko izglītību atbildīgais speciālists no Vācijas, jo Vācija nevar nodrošināt psiholoģijas izglītību visiem interesentiem Vācijā uz vietas un līdz ar to tiek meklētas iespējas ārpus minētās valsts. Kā potenciālo vietu, kur varētu izglītoties Vācijas studenti, speciālists izvēlējās RSU. RSU ir plaša, ilggadēja pieredze darbam ar ārvalstu studējošajiem, īpaši no Vācijas (ap 45% ārzemju studējošo RSU ir no Vācijas), skat. 28. pielikumā "Internacionalizācijas īstenošana un attīstība RSU". Veidojot 3-gadīgo programmu tā tika plānota tā, lai atbilstu arī tam studiju plānojumam un attīstītu tādas zināšanas, prasmes un kompetences, kas ir vajadzīgas Vācijas studentiem, lai viņi tālāk bez problēmām varētu studēt maģistrantūrā Vācijā vai citur Eiropā.

1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Bakalaura studiju programma "Psiholoģija" tiek realizēta pilna laika klātienes studijās.

Nākotnē programmu paredzēts piedāvāt arī nepilna laika studijās un tālmācībā.

2. tabula. Studiju programma "Psiholoģija" reflektantu un studentu skaits

Gads	Saņemto pieteikumu skaits	Budžeta, bezmaksas vietu skaits	Maksas vietu skaits grupā	Konkurss uz vienu vietu (budžeta/maksas)	Uzņemto studentu skaits (tai skaitā Liepājā)	Absolventu skaits	Atskaitīto skaits
2015/16		1	25				
2016/17		1	25		31	17	16
2017/18		1	25		26	14	7
2018/19		1	25		44 (6)	8	21
2019/20	358	1	25		65 (5)	8	18
2020/21	547	1	25		136 (27)	38	15

Studējošo skaita statistika uzrāda to, ka ar katru gadu, neskatoties uz to, ka maksas vietu skaits nemainās, pieaug saņemto pieteikumu skaits un uzņemto studentu skaits, savukārt absolventu skaits samazinās līdz 2019. gada jūnijam un pēc tam pieaug. Kā studentu skaita pieauguma iemeslus var minēt: RSU reitings, vecāku un draugu ieteikumi, kā arī absolventu rekomendācijas.

Studējošo uzņemšana notiek saskaņā ar RSU Senātā apstiprinātiem Uzņemšanas noteikumiem

attiecīgajam akadēmiskajam gadam un ārējiem normatīvajiem aktiem. Ar katru mācību gadu uzņemto studentu skaits pieaug, 2018./2019. akad. g. uzņemot 44 studentus (tai skaitā 6 studenti Liepājas filiālē), bet jau 2019./2020 akad. g. uzņemot 65 studentus (tai skaitā 5 studenti Liepājas filiālē) un pirmo reizi programmas vēsturē izveidojot pat 2 studentu grupas, kas liecina par programmas popularitātes pieaugumu. Šī tendence turpinājās arī 2020./2021. akad. g., kad tika uzņemti 136 studenti (tai skaitā 27 Liepājas filiālē), kuri tika sadalīti 5 grupās, no kurām 1 – Liepājā. Oficiāli katru gadu tiek izsludinātas 25 maksas vietas, lai gan pēdējos gados reāli uzņemto studentu skaits ir daudz lielāks (skat.1.tabulu). Tāpat katru gadu no RSU un Komunikācijas fakultātes (tālāk KF) līdzekļiem tiek finansēta 1 budžeta vieta. Sakarā ar lielo studentu pieplūdumu 2020. gadā ar KF Domes augusta sēdes lēmumu jau no 2021. gada tiek piešķirtas 3 RSU budžeta vietas. Valsts budžeta vietas programmai nekad nav bijušas.

3. tabula. **Studējošo atskaitīšanas gadījumi (pa gadiem un kursiem), norādot atskaitīšanas iemeslus sadalījumā pa studiju gadiem**

		Pēc paša vēlēšanās	Nesekmība	Nodarbību neapmeklēšana	Studiju neatsākšana pēc akadēmiskā atvaļinājuma	Studiju maksas nesamaksāšana	Studiju maksas nesamaksāšana un nesekmība	Noklausīts pilns teorē- tiskais kurss	Bakalaura darba nenodošana noteiktajā laikā
2016./17. gads	1. kurss	6	2	2	2	1	1		
	2. kurss	2	3						
	3. kurss	1	2			1			
	4. kurss							1	
2017./18. gads	1. kurss	2	1						
	2. kurss	1	1			1			
	3. kurss		2						
	4. kurss								
2018./19. gads	1. kurss	7	1	1	2				
	2. kurss	3	2		2	1			
	3. kurss	1	2	2			1	1	
	4. kurss		3	1					1
2019./20. gads	1. kurss	3	1	2		1	1		
	2. kurss	2	3		1				
	3. kurss		4	1		1			
	4. kurss		1						

Atsauce: Informācija šajā tabulā sniegta par atskaitīšanas faktiem neatkarīgi no tā, vai students pēc

atskaitīšanas atjaunojis studijas un no viņa pašreizējā statusa. Ja students ticis atskaitīts vairākkārt, iekļautas visas viņa atskaitīšanas reizes.

Katru gadu ir arī vērojams studējošo atbirums, piemēram 2018./2019. akad. g. laikā pa visiem 4 kursiem eksmatrikulējās 21 students. Galvenie atskaitīšanas iemesli: grūtības apvienot studijas ar darbu un priekšrokas došana darbam; ģimenes apstākļu dēļ, bērna dzimšana un bērna kopšanas atvaļinājums, nesekmība un nodarbību neapmeklēšana u.c. (skat. tabulu par atskaitīšanas iemesliem), taču visvairāk atskaitīto katru gadu ir tieši no 1. kursa paša vēlēšanās dēļ, kur kā iemesls var būt nepietiekoši apzināts lēmums studēt vai sapratne, ka apgūstāmā profesija nav piemērota, u.c. Daži studenti ir atzinuši, ka vēlējušies pamācīties psiholoģiju, lai labāk saprastu sevi un varētu precīzāk saprast, ko vēlas mācīties vai darīt dzīvē tālāk. Pirmā gada laikā parasti studenti saprot, ko viņi grib mācīties un turpina studijas tajā programmā, kuru patiešām vēlas apgūt.

Aptauju dati par studējošajiem liecina, ka lielākā daļa studentu savieno studijas (jau sākot pat pirmo kursu) ar darbu un bieži tieši studiju un darba savienošana rada izaicinājumus, kā rezultātā studentiem mēdz veidoties studiju parādi. Tā rezultātā parasti ir tik liels studiju parādu skaits, ka studentu nesekmības dēļ nākas atskaitīt. Tomēr vērojams, ka studenti, kas atskaitīti studiju parādu (nesekmības) dēļ, izvēlas atjaunoties, nokārtot studiju parādus un turpināt studijas pēc individuālā plāna. Pēdējos trīs gados vērojams, ka studijas atsāk arī tie studenti, kas tās pārtraukušo pat vairāk nekā pirms pieciem gadiem.

16. pielikumā statistikas dati par studējošajiem pārskata periodā.

1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

Akadēmiskā bakalaura studiju programmas "Psiholoģija" nosaukums, iegūstamais grāds – sociālo zinātņu bakalaura grāds psiholoģijā – ir savstarpēji saistīti un atbilstīgi uzņemšanas prasībām, programmas mērķiem un uzdevumiem, kā arī studiju rezultātiem. Programma nodrošina bakalaura izglītību psiholoģijā, kas paver iespējas studijām profesionālā maģistrantūras programmā psiholoģijā un dod pamatprasmes, lai maģistrantūrā iegūtu psihologa kvalifikāciju.

Prasības studiju uzsākšanai – vidējā izglītība un valsts un svešvalodu prasmes – no vienas puses ir vispārīgas un mākslīgi nerada barjeras studēt gribētājiem uzsākt studijas, bet no otras puses ir pamatotas, lai students varētu pilnvērtīgi studēt un apgūt studiju vielu, tajā skaitā svešvalodā. Studijām angļu valodā, atbilstoši valsts likumdošanai, tiek prasīts angļu valodas zināšanu apliecinājums. Vairāk informācijas 1.5. pielikumā.

Par studiju programmas satura atbilstību, iegūstamā grāda, studiju mērķu, uzdevumu un studiju rezultātu savstarpējo sasaisti liecina studiju kursu kartēšana, proti, ir precīzi zināms, kuri studiju kursi sekmē noteiktu studiju rezultātu sasniegšanu un tādējādi visas programmas mērķu un uzdevumu īstenošanu. Kartēšanas rezultāti parāda, ka programmas studiju kursi nodrošina iespēju sasniegt visus studiju programmas rezultātus (katram studiju rezultātam ir piesaistīti vairāki studiju kursi, kuru apguve nodrošina studiju programmas rezultāta sasniegšanu); visi iekļautie kursi ir pamatoti un atbilst RSU psiholoģijas programmas specifikai un visām prasībām, kas ir akadēmiskai programmai. Katrs no studiju kursiem ir saistīts ar kādu no studiju programmas rezultātiem; Kursu secību – atbilst apgūšanas secībai: no vienkāršākiem bāzes kursiem pirmajos gados uz sarežģītākiem – pēdējosursos. StP studiju kursu rezultātu formulējumi atbilst studiju programmas

rezultātiem un saskaņoti ar tālāko līmeņu programmām (t.i., maģistrantūru un doktorantūru). Tādējādi vai uzskatīt, ka studiju programma veidota strukturēti un secīgi, lai loģiskā secībā studenti spētu apgūt studiju kursu vielu, sasniegtu programmas mērķus un uzdevumus un definētos studiju rezultātus, kā arī iegūtu pamatprasmes izpētē un konsultēšanā. Līdz ar to bakalaura programma kopā ar maģistrantūras programmu ir sakartēta tā, lai pabeidzot maģistrantūru, absolventam būtu visas tās prasmes, kas ir aprakstītas psihologa profesijas standartā.

Kopumā var teikt, ka psiholoģijas bakalaura studiju programmas mērķis un uzdevumi, kā arī studiju rezultāti atbilst EKI/LKI 6. līmenim un arī normatīvajam regulējumam (Psihologu likums (*stājās spēkā 01.10.2018.*), Ministru kabineta noteikumi Nr.301 "Psihologu noteikumi" (*stājās spēkā 01.06.2018.*)).

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Psiholoģijas bakalaura programmas (120 KP) ietvaros tiek realizēti kursi, kas studentiem dod iespēju apgūt psiholoģijas pamatnostādnes, principus, struktūru un metodoloģiju 26kp apjomā. Studenti apgūst obligātos kursus: psiholoģijas zinātnes un tās apakšnozaru attīstības vēsturi un aktuālās problēmas 22kp apjomā, zinātņu nozares un apakšnozares raksturojumu un problēmas starpnozares aspektā 16kp, vispārīgos bakalaura studiju programmu kursus 14kp un profesionālās darbības kursus 16kp apjomā, kā arī 20kp ierobežotās izvēles kursus un 4kp brīvās izvēles kursus. Visas programmas laikā studenti iziet 6kp apjomā divas prakses, kuru laikā studenti iegūst nelielu priekšstatu par psihologa darbu psiholoģiskajā izpētē un pētniecībā, kas palīdz viņiem pieņemt lēmumu turpināt savas studijas profesionālajā psiholoģijas programmā un kļūt par psihologiem vai neturpināt šo ceļu un maģistrantūrā specializēties citā jomā.

Kopumā studiju kursi un to saturs atbilst nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm. To iespējams panākt, ik gadu pārskatot studiju programmas saturu, studiju kursu saturu, ko sekmē arī RSU kvalitātes mehānisms, docētāju, studentu un prakses mentoru prakses vietā sniegtā atgriezeniskā saite.

Studijuursos tiek iekļauti uzdevumi, kas ir vērsti uz nozares jaunāko zinātnisko attīstības tendenču izzināšanu un šo zināšanu praktisku piemērošanu izpētes darbos. Piemēram, pēc darba tirgus pieprasījuma studiju programmā tika ieviesti studiju kursi, "Starpkultūru psiholoģija", "Militārā psiholoģija" utt. Tā kā vairāki darba devēji norādīja kā problēmu, ka studenti nespēj sarunāties ar klientu krievu valodā – studiju programmā tika ieviests kurss "Krievu valoda".

Vislielāko studiju satura sasaisti ar darba tirgus vajadzībām iespējams nodrošināt ar profesionāliem un zinošiem docētājiem. Visi studiju programmas docētāji arī praktiski strādā attiecīgajā nozarē, kas ļauj studiju programmas un studiju kursu saturam būt saskaņotam ar reālo darba situāciju. Gandrīz

visi programmā strādājošie psiholoģijas pasniedzēji ir sertificēti psihologi un pārraugi dažādās darbības jomās: piemēram, klīniskā un veselības psiholoģijā (Jeļena Koļesņikova – pārraug, Aelita Vagale – pārraug) skolu un izglītības psiholoģijā (Zane Gulbe, Ieva Gaile-pārraug, Inga Safina), konsultatīvajā psiholoģijā (Kristīne Mārtinsone-pārraug, Jeļena Ļubenko), organizāciju psiholoģijā (Ervīns Čukurs). Docētāji savu pieredzi un zināšanas apkopojoši vairākās kolektīvajās monogrāfijās.

Docētāji ir attiecīgās nozares sabiedrībā atpazīstami un novērtēti, kā arī akadēmiskajā vidē atzīti profesionāļi un eksperti, piemēram, Professore Kristīne Mārtinsone ir daudzu grāmatu psiholoģijā autore un zinātniskā redaktore, Docente Viktorija Perepjolkina ir vairāku psiholoģijas testu autore un kopā ar Jeļena Koļesņikova vada apmācību Klīniskā personības testa apguvē profesionāļiem. Savukārt studiju programmas vadītāja Sandra Mihailova ir LZP eksperte psiholoģijā, līdzautore vairākām psiholoģijas grāmatām, sertificēta psiholoģe trīs darbības jomās: klīniskā un veselības psiholoģijā, konsultatīvajā psiholoģijā un skolu un izglītības psiholoģijā, kā arī ir pārrauga tiesības divās jomās: klīniskajā un veselības psiholoģijā, konsultatīvajā psiholoģijā.

2.2. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

Studiju programmas vadītāja pārrunā ar attiecīgā studiju kursa docētāju kursa saturu, mērķi un sasniedzamos rezultātus atbilstoši rezultātu kartējumam. Nepieciešamības gadījumā tiek precizēts studiju kursa saturs, lai sasniegtu vēlamu rezultātu. Studiju kursa aprakstā skaidri tiek norādīts, kāds ir tā mērķis un kādi rezultāti (zināšanas, prasmes, kompetences) ir jāsasniedz. Ņemot vērā, ka studiju programmas docētāji ir pieredzējuši profesionāļi, tiek īstenotas dažādas studiju satura formas – ne tikai lekcijas, bet arī interaktīvi semināri, gadījumu un lomu izspēles, vieslekcijas, ārzemju lektoru vieslekcijas parasti notiek kopā ar psiholoģijas maģistrantūras studentiem, izbraukuma nodarbības, piemēram, kursā “Veselības aprūpe un rehabilitācija” studenti viesojās Vaivaru rehabilitācijas centrā un Gaiļezera klīnikā, kursā “Ievads juridiskajā psiholoģijā” studenti viesojās Šķirotas cietumā, kursā “Patopsiholoģija” studenti viesojās speciālajā internātskolā, kursā “Psihiatrija” apmeklēja pacientus Psihoneiroloģiskajā klīnikā, kursā “Militārajā psiholoģijā” viesojās LNB militārajos objektos, diagnostikas centrā, utt.

Savukārt pēc studiju kursa īstenošanas atgriezeniskā saite tiek saņemta gan no studentiem (aptaujas un klātienē tikšanās veidā), gan no attiecīgā docētāja (klātienē pārrunājot docētāju tikšanās reizēs pēc katra semestra).

Studiju kursos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u. c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējumu labi uzrāda studiju kursu kartēšana, kas veikta pēdējos divos gados.

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studiju kursos/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju programma līdz šim tiek īstenota tikai pilnam laikam, latviešu valodā. Nākotnē tiek izskatīta iespēja paplašināt studiju programmas īstenošanas iespējas un piesaistīt arī nepilna laika un ārvalstu studējošos. Plānojums nepilna laika studijām ir pievienots 19. pielikumā esošajā plānojumā. Ārvalstu studējošiem plānojuma atšķirības būtu tikai tādas, ka studiju kursa "angļu valoda psiholoģijā" piedāvājumu aizvietotu studiju kurss "Latviešu valoda ārvalstu studentiem" A daļā.

Studiju process tiek īstenots pamatā interaktīvu lekciju, praktisku interaktīvu nodarbību vai semināru un studentu patstāvīgā darba formā. Gan lekcijās, gan nodarbībās tiek izmantotas visas RSU pieejamās modernās tehnoloģijas.

RSU studiju laikā studentiem ir iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus, diskutēt ar docētāju un studiju biedriem. Studijās tiek izmantotas problēmcentrētas mācīšanas stratēģijas. Visi studiju palīgmateriāli studentiem ir brīvi pieejami e-studiju vidē. Tajā atrodamas arī norādes par papildu informācijas avotiem konkrēto jautājumu apguvei, kā arī materiāli pašvadītas mācīšanās veicināšanai (piemēram, praktiski mājās veicami uzdevumi).

Studijās tiek izmantota gan formatīvā, gan summatīvā vērtēšana. Formatīvā vērtēšana notiek ikdienas studiju procesā – kontaktstundu laikā uzdodot studentiem kontroljautājumus, kā arī diskutējot par studentu patstāvīgajiem darbiem, kas tiek praktizēti studiju procesā. Summatīvā vērtēšana notiek katra studiju kursa beigās ieskaites vai eksāmena formā. Summatīvās vērtēšanas pārbaudes tiek organizētas rakstiskā (papīra formā vai elektroniski) vai mutisku pārrunu formā. Studiju noslēgumā students izvēlas sev interesējošu tematu un sadarbībā ar sevis izvēlētu darba vadītāju izstrādā un aizstāv bakalaura darbu.

Attīstot nepilna laika studijas un tālmācību, paredzēts, ka kontaktstundu būs mazāk kā tas ir pilna laika studiju plūsmā. Patstāvīgais darba īpatsvars attiecīgi palielināsies un lielāks uzsvars tiks orientēts uz informāciju e-studiju vidē. Studentu patstāvīgie darbi būs orientēti vairāk uz patstāvīgu vielas apguvi. Savukārt tālmācības studijās - studenti apgūs programmu patstāvīgi, iepazīstoties ar lekciju video un lasāmajiem materiāliem, kas ievietoti e-studijās. Šobrīd tālmācības īstenošana organizatoriski tiek plānota secīgā veidā, tomēr iespējams arī vēl korekcijas. Paredzēts, ka tad, kad students ir iepazinies ar vienas lekcijas/nodarbības materiāliem - viņš nokārto pārbaudes testu un tad viņam ir iespējas piekļūt nākošās lekcijas/nodarbības materiāliem. Tad, kad students ir apguvis visus konkrētā kursa materiālus un izpildījis uzdotos uzdevumus, kas ir ieskaitīti no docētāja puses, viņš tiek pielaists pie eksāmena kārtēšanas un viņam e-studijās kļūst pieejams eksāmena tests aizpildīšanai. Pēc sekmīgas testa izpildes students iegūst kredītpunktus par nokārtoto kursu un var sākt apgūt citu kursu. Tādējādi tālmācības students savā tempā apgūst kursu pēc kursa un beigās aizstāv savu bakalaura darbu. Tāpat visu veidu studentiem ir iespēja saņemt konsultācijas tiešsaistē, vai klātienē studentiem arī klātienē ar jebkuru programmas docētāju.

Kā jau minēts, katra studiju kursa beigās RSU e-vidē studentiem tiek lūgts aizpildīt novērtējuma anketu, kurā ir iespēja izteikt viedokli un ierosinājumus gan par studiju kursa saturu, gan tā realizācijas metodēm, gan pasniedzēju kompetencēm un darba stilu. Līdz ar to studiju kursi ik gadu tiek aktualizēti atbilstoši studentu sniegtajam vērtējumam. Tāpat studentu pārstāvji tiek iesaistīti kvalitātes padomēs, nodrošinot viņu viedokļa pārstāvniecību lēmumu pieņemšanā.

RSU īsteno studentcentrētu izglītību, kas paredz to, ka:

- studiju procesa centrā ir studējošais, kurš patstāvīgi mācās;
- studiju rezultāti ir skaidri formulēti un zināmi, un studējošais studē, lai tos sasniegtu;
- studējošie zina un saprot studiju programmā vai kursā paredzētos studiju rezultātus;
- studējošā sasniegumu vērtēšana ir veidota tā, lai ir iespējams pārliecināties par to, vai un

kādā līmenī ir sasniegti plānotie studiju rezultāti;

- docētāja uzdevums ir veicināt studējošā studēšanu tā, lai studējošais sasniegtu izvirzītos studiju rezultātus;
- ir novērojams tas, kā atsevišķo studiju kursu rezultātu kopums veido studiju programmas studiju rezultātus.

Studiju programmas studiju rezultāti ir formulēti studentcentrēti, un tie:

- veido studējošajiem un docētājiem vienotu izpratni par to, kas tiek sagaidīts no studējošā kursa vai programmas noslēgumā;
- nodrošina iespēju studējošajiem studēt efektīvāk, t. i., studējošajiem ir skaidri zināms, kādas zināšanas un prasmes viņi iegūs, sekmīgi pabeidzot attiecīgo kursu. Tāpat studējošajiem ir iespējams izsekot, ko tie jau ir un ko vēl nav apguvuši, un kāda ir viņu virzība programmas rezultātu sasniegšanai;
- ir instruments, ar kuru docētājam ir iespējams organizēt studiju procesu efektīvāk: lekcijas, seminārus, grupu darbu, diskusijas, laboratorijas darbu u. c., izvēloties tēmas un materiālus, kā arī mācīšanas stratēģijas saskaņā ar studiju kursā vai studiju programmā izvirzītajiem studiju rezultātiem;
- starp docētājiem un kolēģiem rada savstarpēju izpratni par to, kāda studiju rezultāta sasniegšanai tiek apgūts kurss un izvēlēta attiecīgā mācīšanās metode;
- identificē tos apgabalus, kuros noteikta veida studiju rezultāti pārklājas vai iztrūkst (salīdzinot kursus un to atbilstību programmai);
- studējošajiem atvieglo izvēli par to, kurus kursus apgūt atbilstoši studiju rezultātiem, kurus studējošais vēlas sasniegt;
- sniedz skaidru informāciju darba devējiem par tām zināšanām un prasmēm, kuras studējošie ir apguvuši, kā arī nodrošina iespēju šīs zināšanas un prasmes vērtēt atbilstoši noteiktajai profesionālajai kvalifikācijai.

Izmantotās studiju īstenošanas un arī vērtēšanas metodes sekmē studiju kursu rezultātu un izvirzītā studiju programmas mērķa sasniegšanu.

Studiju procesā un studiju kursu aprakstos ir ievērots Augstskolu likuma 1. panta 8. punkts (1 KP atbilst 40 akadēmisko stundu darba apjomam. MK noteikumu Nr. 240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" 9. punktam, kurā noteikts, ka pilna laika studijās ne mazāk kā 40 % no bakalaura studiju programmas apjoma (izņemot praksei, ja tāda ir noteikta, un bakalaura darba izstrādei paredzēto apjomu) veido kontaktstundas. **Studiju programmas "Psiholoģija" plānojumā kontaktstundu apjoms ir nodrošināts 44% no studiju programmas apjoma (skat. kartējumu).** Papildus kontaktstundām lekciju un semināru formā, lai īstenotu studiju programmas mērķus, uzdevumus un plānotos inovatīvos prasmju, zināšanu un kompetenču veidošanas, pārneses un koprades risinājumus, katrā studiju kursā tiek īstenoti vairāki citi kontaktstundu formāti, tai skaitā individuālās konsultācijas, vieslekcijas, dalība RSU zinātnes nedēļā un ikgadējā RSU starptautiskajā studentu zinātniskajā konferencē un citos plašākos publiskos zinātnes un pētniecības pasākumos – konferencēs, semināri, diskusijas. Studējošo dalība RSU Zinātnes nedēļā ietver gan zinātnes nedēļas plenārsesijas un paralēlo sesiju apmeklēšanu, gan arī arvien biežāk publikācijas un prezentācijas gatavošanu, lai uzstātos konferencē. Pēc sesiju apmeklēšanas studējošie reflektē iegūtās zināšanas mājas darbos un patstāvīgos darbos, atspoguļojot jaunākās zinātniskās un praktiskās atziņas psiholoģijas nozares tendencēs. Savukārt studējošie, kuri piedalās konferencē ar referātu, saņem docētāju specifisku konsultatīvo atbalstu konferences tēžu, raksta un prezentācijas sagatavošanā.

Ik gadu studenti piedalās arī psiholoģijas virziena docētāju rīkotajā trīs dienu starptautiskajā zinātniski praktiskajā konferencē "Veselība un personība", kur prezentē savus pētnieciskā darba

rezultātus

Lai veicinātu studējošo dalību ikgadējā RSU studentu zinātniskajā konferencē, RSU starptautiskajā zinātniski-praktiskajā konferencē “Veselība un personība”, kā arī RSU zinātnes nedēļā, studentiem atsevišķos studiju kursus (piem. “pētījums psiholoģijā praksē” u.c.) tiek uzdoti speciāli ar konferenci saistīti uzdevumi. Par dalību ar sava bakalaura darba pētījuma prezentāciju starptautiskā konferencē studentiem tiek uzlabota gala atzīme kursā “Pētījums psiholoģijā praksē”.

Pēc vajadzības katrā studiju kursā studenti var saņemt individuālās konsultācijas gan pie kursa docētāja, gan programmas vadītājas, kas veicina individuālu pieeju gan attiecībā uz katru studējošo, gan attiecībā uz apgūstamā kursa un tā plašākā konteksta (piemēram, saistību ar citām sociālo zinātņu nozarēm, specifiku dažādās profesionālās jomās u. c.) padziļinātu izpratni un tās risināšanas iespējām.

Individuālo konsultāciju kontaktstundu apjoms ir atkarīgs no attiecīgā studiju kursa tēmu daudzveidības un sarežģītības līmeņa. To laikā studiju kursa docētāji padziļināti apspriež ar studējošo studiju kursā izskatītās tematikas aspektus, patstāvīgā darba – individuālo studiju, literatūras apguves, radošo darbu, mājas darbu un citu patstāvīgo studiju elementu – izpildes saturu un metodes. Šādā veidā docētāji arī nodrošina studējošo aktīvāku iesaisti un augstāku motivāciju piedalīties dažādu psiholoģijā aktuālu problēmu izpētē un risinājumu meklēšanas diskusijā. Individuālās konsultācijas tiek organizētas pēc individuālas vienošanās. Tās notiek gan klātienē, gan telefoniski, gan elektroniski, sazinoties par dažādiem ar kursa satura un individuālajām studijām saistītiem jautājumiem.

Tāpat katrā mācību gadā papildus lekcijām un semināriem tiek īstenotas vieslekcijas, un prakses dažādās psihologu darba vietās, kad sertificēti psihologi palīdz studentiem apgūt izpētes prasmes atbilstoši konkrēta klienta pasūtījumam. Visas prakses tiek supervīzētas no RSU puses un beigās aizstāvētas pie speciāli veidotas prakses aizstāvēšanas komisijas 3 cilvēku sastāvā.

Detalizētāku plānoto kontaktstundu sadalījumu skat. zemāk tabulās.

Kopējais kontaktstundu apjoms

Semestris	Kredītpunkti				KS uz KP A	KS uz KP B	KS uz KP kopā
	A	B	C	Kopā			
1.	20	0	0	20	48%		48%
2.	20	0	0	20	45%		45%
3.	16	2	2	20	42%	55%	43%
4.	18	2	0	20	40%	55%	42%
5.	6	12	2	20	30%	41%	40%
6.	16	4	0	20	45%	43%	45%
Kopā:				120			

Papildu kontaktstundas

Mācīšanās aktivitātes	Semestris	Kontaktstundas
Individuālās konsultācijas	1	20,00
Individuālās konsultācijas	2	20,00
Individuālās konsultācijas	3	16,00
Individuālās konsultācijas	4	18,00
Individuālās konsultācijas	5	2,00
Individuālās konsultācijas	6	10,00

2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.

Lai gan studiju programma ir akadēmiskā bakalaura studiju programma, lai nodrošinātu studentu zināšanu un prasmju sasaisti ar reālo darbu, 2.studiju gadā ir izpētes prakse un 3.studiju gadā – pētniecības prakse.

4.semestrī studentiem ir paredzēta 16. nedēļu prakse “Psiholoģiskā izpēte praksē”, kurā studenti profesionālu psihologu vadībā veic konkrēta klienta kognitīvo un personības izpēti (kopā 16.nedēļas 2.studiju gadā), kuru katru nedēļu supervīzē RSU docētājs, kas atbildīgs par doto kursu. Ir izstrādāts materiāls “Prakses nolikums” (skat. 9.1. pielik.), kuros ir skaidri definēts mērķis, darbu termiņi, prakses vadītāju no RSU un mentoru uzdevumi. Šis materiāls studentiem ir pieejams e-studiju vidē jau iepriekš pirms prakses sākuma. Prakses vadītāji no RSU tiekas ar attiecīgā kursa studentiem regulāri katru nedēļu supervīzijās, kad tiek pārrunāti konkrētie prakses gadījumi un izskatīti iegūtie rezultāti.

Katrai praksei ir savi uzdevumi, kuru izpildi studenti apraksta prakses atskaitē. Praksē iekļauti uzdevumi, kas tiešā mērā ir saistīti ar studenta iepriekš apgūto studiju vielu, t. i., 4. semestra prakses “Psiholoģiskās izpētes prakse” uzdevumi ir saistīti ar 3. semestrī apgūtā kursa “Psiholoģiskās izpētes pamati” vielu, savukārt prakse “Pētījums psiholoģijā praksē” papildina kursu “Pētījums psiholoģijā” un “Kursa darbs” vielu, tādējādi pilnveidojot studentu iemaņas pētniecībā un palīdzot viņiem izstrādāt kvalitatīvu bakalaura darbu. Šajā kursā studenti mācās praktiski pielietot dažādas pētījumu metodes, veidot dažādus pētījuma dizainus, gatavot prezentācijas dažāda mēroga konferencēm un rakstīt zinātniskos tekstus Katru nedēļu tiekoties, studenti konsultējas par grūtībām bakalaura darba veidošanā un kopā ar pasniedzēju meklē labāko risinājumu. Docētājs šajā kursā kļūst par supervizoru bakalaura darba tapšanas laikā un nodrošina visiem studentiem vienādas iespējas atrisināt savas problēmas un turpināt izstrādāt savu bakalaura darbu.

Prakšu realizācija tālmācības studentiem plānota līdzīgi, tikai konsultācijas studentam ar docētāju notiks e-vidē un individuāli pēc vajadzības. Students sākumā apgūs tos kursus, kas ir obligāti jāapgūst pirms prakses (skat. iepriekš) un pēc tam tiks pielaists pie prakses. Viņš e-studijās iepazīsies ar prakses uzdevumiem un tos realizēs patstāvīgi pēc vajadzības saņemot atbalstu no prakses docētāja. Pēc prakses uzdevumu veikšanas students rakstīs prakses atskaiti un iesniegs e-studijās. Students prakses darbu varēs aizstāvēt tiešsaistē. Pēc veiksmīgas prakses aizstāvēšanas studentam tiek piešķirti attiecīgai praksei atbilstošiem kredītpunkti.

Ārzemju studentiem tiks mācītas izpētes metodes angļu valodā un prakses realizācija arī varēs notikt tikai ar angļiski runājošiem klientiem. Prakses pārraudzību tāpat kā latviešu plūsmā nodrošinās attiecīgais docētājs.

Darba devēji dažreiz paši piedāvā prakses vietas psiholoģijas studentiem, un šādi piedāvājumi tiek pārsūtīti studentiem.

Par studentu sagatavotību darba tirgus prasībām liecina apstākļi, ka zinošākajiem un motivētākajiem studentiem pēc maģistra grāda un psihologa kvalifikācijas iegūšanas prakses vietas pēc tam piedāvā psihologa darbu.

2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Studentu noslēguma darbu tematiskie virzieni tiek noteikti saistībā ar nozares un darba tirgus attīstību un katedras docētāju un profesoru, kā arī aktuālo katedras īstenoto projektu tēmām un specializācijas virzieniem. Tomēr, tā kā studenti tēmas izvēlas patstāvīgi un formulē kopā ar studiju programmas un darba zinātniskajiem vadītājiem, noslēguma darbi var būt arī par inovatīvām un no iepriekš minētā atšķirīgām tēmām. Par visiem bakalaura darba pētījumiem tika sagatavota prezentācija zinātniskai konferencei (Šneidere K, Mārtinsone K, Ļevina "RSU psiholoģijas virzienā studējošo aizstāvēto noslēguma darbu analīze (2007.-2017.)"). Studenti ar saviem bakalaura darbiem iesaistījušies valsts pētījumu programmās un devuši pienesumu projektos "Biomedicine-LV", "Ekosoc-LV" un starptautiskajos pētījumos „EUCLID”, „COVID-IMPACT” piedalījušies divu instrumentu izstrādē "Latvijas klīniskās personības tests" un "Individuālās anomijas aptauja", piedalījušies starpkultūru pētījumos (Nozīmju sistēmas pētījumi sadarbībā ar profesori no Izraēlas),

Kopumā bakalaura darbu tematiskos virzienus varētu iedalīt šādos lielos blokos:

- testu aprobācijas (emocionālā un personības sfērā, veselības uzvedībā un dzīves veids, kognitīvie procesi);
- sakarību pētījumi (piemēram, personības iezīmju saistības ar apmierinātību ar dzīvi);
- sekundāro un terciāro datu pētījumi;
- pētījumi atsevišķās respondentu grupās (piemēram, cietumnieki, jaunās māmiņas, seniori, studenti).

Vērtējumu par noslēguma darbu studenti saņem, sekmīgi aizstāvēt to – prezentējot un atbildot uz komisijas jautājumiem. Jāatzīmē, ka daudzi studentu darbi aplūkotajā posmā vērtēti kā teicami un labi un ir vērtīgs pienesums Latvijas psiholoģijas zinātnes attīstībā Latvijā, kā arī iekļaujas katedras pētījumu rezultātu bāzē, vairojot RSU KF ekspertīzi. Tā kā studiju programmas vadība un docētāji – bakalaura darbu vadītāji īpaši strādā, lai garantētu studentu motivētību un bakalaura darbu kvalitāti, kopumā bakalaura darbu kvalitāte ir laba, par ko liecina Bakalaura komisijas vadītājas ikgadējās atsauksmes.

Vairākus gadus darbojas arī studentu zinātniskais pulciņš, kura galvenais mērķis ir nodrošināt studējošajiem iespēju pilnveidot savu pētniecisko kompetenci, attīstīt prasmi veikt zinātniskās pētniecības pamatprincipiem atbilstošu patstāvīgu pētījumu un prezentēt tā rezultātus, diskutēt par pētījumu rezultātiem, attīstot kritisko un produktīvo domāšanu. Šajā pulciņā studenti, kas darbojas pie vienas tēmas, apvienojas grupās un dalās ar savu pieredzi, iegūtajām atziņām, tādējādi iegūstot plašāku skatu uz savu pētniecības jomu. Pulciņu vada kāda no maģistrantūras studentēm un to mentorē kāda no štata docētājām (piem., J. Ļevina, K. Mārtinsone).

Pēdējos gados vairāk nekā divas trešdaļas darbu novērtēti kā izcili, teicami un labi, kā nesekmīgs nav novērtēts neviens no komisijas vērtētajiem darbiem. Šāds rezultāts sasniegts, pateicoties motivācijas un sagatavošanas pasākumiem, tajā skaitā, īpaši noslēguma darba sagatavošanai, koncepcijas attīstīšanai un pētījuma dizaina izstrādei paredzētajā studiju kursā “Bakalaura darbs”. Bakalaura darba koncepcija tiek vērtēta pie 3 cilvēku komisijas, pēc tam ar bakalaura darbu students strādā kursā “Pētījums psiholoģijā ” un “Pētījumu datu apstrāde, tad, kad ir ievākti jau rezultāti – students savu veikumu prezentē Bakalaura darba priekšizstāvēšanā, kur darba kvalitāte tiek vērtēta ļoti rūpīgi, saņemot ieteikumu darbu neiesniegt, ja tā kvalitāte nav pietiekami augsta. Jāatzīmē, ka vairums studentu, kas pēc komisijas ieteikuma neiesniedz darbu, izstrādā to kvalitatīvāk un aizstāv kādā no nākamajiem gadiem.

Katru gadu bakalaura programmas absolventi piedalās Psiholoģijas dienu ietvaros rīkotajā “Jauno zinātnieku konkursā”, kad viņiem jāizstrādā trīs minūtes garš video, kurā tiek atspoguļota pētījuma metodoloģija un galvenie rezultāti. Piemēram, 2019. gada konkursā piedalījās B. E. Markāne un L. Regzdiņa (vairāk informācijas skat. <https://www.rsu.lv/zinatniski-petnieciska-darbiba-psihologija> (saite pieejama tikai latviešu valodā)).

No 2017. gada RSU studentu starptautiskajā konferencē ir izveidota atsevišķa sekcija psiholoģija un sadarbībā ar Rēzeknes tehnoloģiju augstskolu tika izveidots atsevišķs krājums psiholoģijā, kurā studenti par saviem pētījumiem var iegūt starptautiski citējamu publikāciju.

17.1. pielikumā tabula par studiju programmas atbilstību valsts izglītības standartam.

18.1. pielikumā studiju kursu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai.

19. pielikumā studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai).

20. pielikumā studiju programmas studiju kursu apraksti.

2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

Studentu anketēšana (aptaujas RSU portālā) notiek pēc katra studiju kursa noslēguma, atgādinot studentiem par anketēšanu uz kopējiem grupu e-pastiem, kā arī absolvējot studiju programmu. Šos rezultātus programmas vadītāja izmanto, gan plānojot nākamo studiju semestri un gadu, gan darbā ar docētājiem, gan programmas attīstībā. Atgriezeniskā saite no studējošajiem papildus tiek iegūta, studiju programmu vadītājam regulāri tiekoties ar studentiem (vismaz 2 reizes semestrī). Iegūtie rezultāti tiek pārrunāti psiholoģijas virziena kvalitātes padomē un docētāju sapulcē, kas tiek rīkota pēc katra semestra tiem docētājiem, kuri pasniedza attiecīgajā semestrī.

Aptaujās par studiju kursiem ir ietverti šādi galvenie jautājumi: iegūtās zināšanas un prasmes, studiju kursu apgūšanas apstākļi, sadarbība ar docētāju, studiju kursu norise. Studenti kopumā ir apmierināti ar lekciju klāstu, to saturu, sadarbību ar docētājiem un augstskolas studiju vidi.

Daži citāti no studentu novērtējumu anketām:

- *Kursa laikā tika iegūtas gan teorētiskās zināšanas, gan tika saņemti daudz praktiskie piemēri, kas veicināja labāku teorētiskā materiāla uztveri un izpratni. Šīs zināšanas noteikti noderēs profesionālajā darbā.*
- *Noteikti! Viens no svarīgākajiem un lietderīgākajiem kursiem, jo praktiskie uzdevumi, man lika saprast, ka es varu vairāk! Un jutu lielu atbalstu no kusbiedru puses.*
- *Redzesloku paplašinošs kurss, kur jau iepriekš apgūtajam psiholoģijā pievienojas jauna papildinoša dimensija. Pēc kursa apguves uz notiekošajiem procesiem un profesionālajiem uzdevumiem sāku skatīties plašāk un niansētāk, iekļaujot starpkukltūru aspektus, jautājumus, redzējumu.*
- *Kurss un pasniedzēja man patika. Kurss arī tika vairāk organizēts kā diskusija, nevis sausa teorija, tāpēc bija interesanti un viela bija daudz labāk saprotama un ir palikusi atmiņā.*

Studenti kā studiju programmas spēcīgās puses norāda pasniedzēju kvalitāti, ka viņi ir zinoši, pacietīgi un pretimnākoši, kas spēj sadarboties gan ar kursu kopumā, gan ar studentu individuāli; ka ir daudz praktisku kursu, laba teorijas sasaiste ar praksi.

Studenti ieteikumi katru gadu mainās, jo iepriekšējie vairs nav aktuāli tā kā jau ir ieviesti. Piemēram, 2018./2019. ak. gada aptaujā studenti norādīja, ka kursā “Civīlā un vides aizsardzība” pirmās palīdzības daļa dublē kursu “Pirmā palīdzība”. Šis ieteikums tika ņemts vērā un novērsts 2019./2020. ak. gada plānojumā – ieviešot kursu “Civīlā un vides aizsardzība, pirmā palīdzība”. Viņi norādīja arī, ka kurss “Veselības aprūpe un rehabilitācija” dublē citus kursus, tādēļ šis kurss tika no bakalaura programmas izņemts un integrēts maģistrantūras programmā.

Vairākus gadus paralēli RSU kopējai aptaujai katru semestri tika dota īpaša aptauja, kurā tika noskaidrots, ar ko studenti ir neapmierināti un ko viņi ierosina mainīt. Ņemot vērā studentu ieteikumus tika mainīti kursu novietojumi programmā (piemēram, 3. kursa studenti iebilda, ka viņiem ir par daudz prakšu 6. semestrī, tādēļ personības izpēti prakse tika pārcelta uz 5. semestri), tika nomainīti docētāji programmā (piemēram, psiholoģijas vēsturi lasīja Jeļena Ļeņina, bet pēc studentu aptaujas rezultātiem šo kursu tagad lasa Jekaterina Bierne, socioloģijas kursā Violu Korpu nomainīja Ritma Rungule), atsevišķi studiju kursi tika pārveidoti (sākotnēji bija kursi “Anatomija” un “Fizioloģija”, tagad ir kurss “Cilvēka funkcionēšanas biomedicīniskie aspekti”), kā arī integrēti maģistrantūras programmā (piemēram, studiju kurss “Veselības aprūpe un rehabilitācija”).

Studentu aptaujas tiek izskatītas katra semestra beigās un balstoties uz tām, kā arī uz darba devēju ieteikumiem, tiek veidoti nākamā mācību gada plāni un izvēlēti pieaicinātie pasniedzēji, kā arī sadalīti studiju kursi starp štata pasniedzējiem.

Absolventu aptaujas satur jautājumu par apmierinātību ar studiju programmas un augstskolas izvēli, studiju procesu, iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču vērtējumu.

Piemēram, 2019. gadā studiju programmu absolvēja 8 studenti, no tiem visi aizpildīja aptaujas anketu. Absolventi kopumā pozitīvi novērtēja studiju programmu un augstskolu, atzīstot, ka psiholoģijas virziena studiju programmām ir laba reputācija un tās nozarē tiek novērtētas. Kopumā studenti ir apmierināti gan ar iegūtajām zināšanām un prasmēm, gan ar personisko izaugsmi un perspektīvām savā profesijā, taču pauž skumjas, ka vairs nebūs profesionāla bakalaura izglītība, jo uzskata, ka tieši prakses bija visnoderīgākās. Absolventi arī norādīja, ka bakalaura darba rakstīšanas laikā nevajadzētu nevienu citu kursu, taču tas nav reāli iespējams, jo bakalaura darbs ir

tikai 10 KP, bet semestrī jābūt 20 KP. Absolventus arī neapmierināja lielā vietu mainība vienas dienas laikā. Šis ieteikums tika ņemts vērā un jau nākamajā gadā plānojums veidots pēc iespējas tāds, ka studentiem nav vairāk kā vienu reizi jāpārbrauc no vienas RSU ēkas uz citu.

Daži absolventu pārmetumi anketā ne vienmēr ir pamatoti: piemēram, ka trūkst informācijas par kursa darbu un bakalaura darbu izstrādi, lai gan studentiem ir izveidots speciāls metodiskais materiāls, kur detalizēti viss ir aprakstīts.

Absolventus pamatā apmierināja pasniegšanas līmenis programmā, RSU materiāltehniskais nodrošinājums, telpas Dzirciema ielā un Anniņmuižā, taču iepriekšējo gadu absolventus neapmierināja telpas 1. slimnīcā un J. Asaru ielā 5 pirms remonta. Pēdējos gados psiholoģijas studentiem vairs nenotiek mācības 1. slimnīcā, savukārt J. Asaru ielā ir vairākas jaunas izremontētas telpas, kas tieši paredzētas psiholoģijas virziena docētājiem un studentiem.

Vairāki absolventi 2018./2019. ak. gada nebija apmierināti ar studiju kursu "Uzņēmējdarbība", tādēļ jau 2019./2020. ak. gada šo kursu docēja cita docētāja (biznesa konsultante Sandra Pallo), kas studentiem ļoti patika.

Pēc absolventu ieteikumi ir pārskatīti piedāvātie izvēles kursi un 2019./2020. ak. gada piedāvāti jauni izvēles kursi "Ievads reliģijas psiholoģijā", "Ievads militārā psiholoģijā".

Visi absolventi norādīja, ka vērtēšana studiju programmā pārsvarā bija objektīva un taisnīga, ka programmas prakses nodrošināja rezultātu sasniegšanu,

Studējošo ieteikumi tiek regulāri izvērtēti un studiju procesa kvalitātes celšanā īpaša uzmanība ir veltīta *atgriezeniskās saites nodrošināšanai*:

- sistemātiski tiek rīkotas studentu tikšanās ar programmas vadītāju, lai pārrunātu studējošo vajadzības studiju procesā;
- studējošie tiek klātienē informēti par veiktajām izmaiņām studijuursos, balstoties uz studējošo aptaujas rezultātiem;
- katra kursa ietvaros docētāji sniedz atgriezenisko saiti par anonīmi saņemtajiem studentu vērtējumiem e-studijās, kas ietver īsu apkopojumu par kursa pozitīviem un negatīviem vērtējumiem, kā arī par plānotiem uzlabojumiem;
- studējošie piedalās studiju procesa un rezultātu izvērtēšanā Studiju kvalitātes padomes sastāvā (3. un 4. kursa studenti) un sniedz savus ieteikumus studiju programmas pilnveidei.

Darba devēji aktīvi ir iesaistīti programmas studiju procesa konsultēšanā, tai skaitā plānošanā, īstenošanā un novērtēšanā (Studiju kvalitātes padome, Valsts kvalifikācijas eksāmenā, lekciju/nodarbību īstenošanā). Darba devēju aptauja par studiju programmas rezultātu zināšanu, kompetenču un prasmju atbilstību darba tirgus vajadzībām tiek veikta katru gadu, izmantojot speciālas anketas, tad, kad studenti iet praksēs. Darba devēju aptaujas liecina, ka programmas studenti:

- 1) kopumā demonstrē izpratni par psiholoģiskās palīdzības metodēm.
- 2) atbilstoši klienta vajadzībām un esošai situācijai korekti izvēlas izpēti (novērtēšanas) metodes (intervija, testi, u.t.t.); spēj veikt gan indivīda, gan grupas, gan organizācijas psiholoģisko izpēti.
- 3) spēj veikt atbalsta psiholoģisko konsultēšanu un lietot citas psiholoģiskās palīdzības metodes, spēj novērtēt savas palīdzības efektivitāti un sniegt atgriezenisko saikni klientam
- 4) spēj dokumentēt savu profesionālo darbību, kā arī apzinās un ievēro profesionālās darbības ētiku.
- 5) spēj kritiski analizēt savu profesionālo darbību (prasmes, spējas, zināšanas, kompetences),

reflektēt par saviem ierobežojumiem un resursiem.

Darba devēju ieteikumi bija šādi: mācīties rūpēties par sevi, atrast savu emocionālo higiēnas stilu, lai neizdegtu; trenēt studentiem empātisku otra izpratni un sadarbību ar dažāda tipa kolēģiem; mācīt metodes uzvedības problēmu risināšanai un sadarbībai ar vecākiem; iziet pašterapiju; prast izskaidrot savu kompetenci citam profesionālim un sadarboties ar citiem speciālistiem.

Darba devēju ieteikumi tika ņemti vērā un korekcijas veiktas šādos studijuursos: stresa menedžments, pedagoģiskā psiholoģija, psiholoģiskā konsultēšana. Nākotnē tiek domāts par jaunu kursu "Psihoprofilakse" ar apzinātības prakses elementiem. Studentiem no pirmā kursa tiek arī rekomendēts iet individuālajā vai grupu psihoterapijā, ko daudzi studenti arī izmanto apmeklējot gan RSU psihosomatikas un psihoterapijas klīnikas speciālistus, gan arī citus sertificētus psihoterapeitus.

Studiju programmas vadība vienmēr meklē ceļus, kā profesionāļus piesaistīt darbam kursu docēšanā – tā pēdējos studiju gados savas kompetences ietvaros docējuši viespasniedzēji Inga Safina, Indulis Paičs, Renāte Cāne, Ieva Gaile, Kristis Lazdiņš u. c., kas ir savas nozares atzīti profesionāļi. Arī bijušie programmas absolventi atgriežas studiju programmā kā docētāji (Zane Gulbe, Kristis Lazdiņš, agrāk arī Anete Hofmane un Jānis Ķīsis) un kā prakses mentori (Līva Spīgane, Laura Liberte, Zane Gulbe u. c.), lai savas profesionālās zināšanas un prasmes nodotu jaunajiem studentiem. Programmas vadība regulāri meklē risinājumus šim izaicinājumam, jo šeit sastopamies ar problēmām, kas ir Latvijas augstākajā izglītībā kopumā – universitātes piedāvātais atalgojums profesionāļiem bieži nav saistošs, jo par individuālām konsultācijām var saņemt 4-5 reižu lielāku atalgojumu nekā par sagatavotu un nolasītu lekciju vai novadītu nodarbību.

Pēc darba devēju un studējošo anketēšanas rezultātu saņemšanas programmas vadītājs analizē anketēšanas rezultātus un sadarbības ar docētājiem mācību metodiskā darba pilnveidei. Docētāju sapulcē, kas notiek pēc mācību gada, tiek veikta darba devēju anketēšanas rezultātu izvērtējums. Balstoties uz anketēšanas rezultātiem, docētāji katru gadu veic aktuālās izmaiņas studiju kursu aprakstos, kā arī vērtēšanas kritērijos, ņemot vērā aptaujās sniegto atgriezenisko saiti un saņemtos studējošo ieteikumus par studiju kursa saturu, lekciju un nodarbību plānošanu un citiem jautājumiem.

Studiju kvalitātes padomē tiek izvērtēti anketēšanas rezultāti (t.sk. kartēšanas rezultāti) un apspriestas/saskaņotas iespējamās izmaiņas studiju programmas kvalitātes uzlabošanā.

Tādējādi visu anketēšanas rezultāti tiek apspriesti vairākos veidos:

- tikšanās reizēs ar studentiem (reizi semestrī);
- Psiholoģijas virziena kvalitātes padomē (reizi semestrī);
- Komunikācijas fakultātes un Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultātes Domes sēdēs (reizi semestrī);
- izskatot sūdzības un uzklusot studentu ierosinājumus arī neformālās sarunās.

Ar anketēšanas rezultātiem saistītās izmaiņas tiek īstenotas šādās formās:

- atbildot uz studentu jautājumiem un ierosinājumiem;
- personiskās sarunās ar docētājiem, lūdzot viņus veikt uzlabojumus, ierosinot pārmaiņas;
- informējot citas RSU struktūrvienības, kas nodrošina studiju kursu īstenošanai nepieciešamo vidi vai pakalpojumus.

2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzišanu.

RSU piedāvā studentiem mobilitātes iespējas ar *Erasmus+*. Studiju programmas studentiem tiek piedāvāts doties *Erasmus+* apmaiņas programmā. Taču pēdējos gados sakarā ar to, ka studenti strādā un nevēlas savu darbu pārtraukt, bakalaura programmas studenti neizvēlas izmantot šo iespēju. Došanās Erasmus + mobilitātē visu laiku bija sarežģīta septiņu prakšu dēļ, kas visu laiku bija šajā programmā, kamēr tā bija profesionāla programma. Šobrīd, kad tā ir pārveidota par akadēmisku – ir palikušas tikai 2 prakses, tādējādi studentiem būs vieglāk iesaistīties Erasmus + apmaiņas programmā nākotnē.

Tā kā programmā studijas pamatā notiek latviski, ārvalstu studenti neizmanto Erasmus + iespējas studēt semestri šajā programmā. Šobrīd tiek veidots kursu piedāvājums, ko piedāvāt psiholoģijā Erasmus+ studentiem angļu valodā. Tādējādi radot jaunas iespējas programmas studentiem doties Erasmus+ apmaiņas programmā.

Studiju programmas vadītāja informē un motivē studentus izmantot Erasmus+ sniegtās iespējas gan regulāru tikšanos ar studiju kursu, gan individuālu sarunu laikā, tomēr studentu dalība līdz 2020 gadam bija ir salīdzinoši zema, kas strauji mainījās 2021. gadā, kad vēlmi izmantot šo apmaiņas programmu izteica 7 pirmā kursa studenti. Tie studenti, kuri ir izmantojuši Erasmus+ iespējas, ir apmierināti, lai gan viņi atzīst, ka atgriežoties Latvijā bija liela pārslodze.

Studiju kursu atzīšana notiek rūpīgi, individuāli izvērtējot un saskaņā ar RSU pieņemto kārtību. Tas ir, tā kā ārvalstu augstskolās apgūtie kursi pēc satura un apjoma vairumā gadījumu atšķiras no RSU akadēmiskajā bakalaura studiju programmā "Psiholoģija" attiecīgajā semestrī apgūstamajiem kursiem, programmas vadība rūpīgi izvērtējusi katra ārvalstu augstskolas kursa saturu un apjomu un, ņemot vērā arī studējošā intereses un vajadzības (pārsvarā izvēlētais kursa vai bakalaura darba pētījuma tēmas kontekstā), veido mobilitātes ietvaros apgūstamo kursu sarakstu tā, lai tajā apgūto kursu studiju rezultāti būtu pielīdzināmi RSU programmā apgūstamo kursu rezultātiem.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)

3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

Studenti tiek informēti un apmācīti (studiju kursā "Informācijpratība"), kā meklēt un atrast zinātnisko rakstu datubāzēs nepieciešamo informāciju.

Studiju programmas studentiem vairākos studijuursos (piemēram, "Psihofizioloģija", "Personības psiholoģija", "Starpkultūru psiholoģija" utt.) ir uzdevumi [RSU abonētajās zinātnisko rakstu datubāzēs](#) sameklēt jaunākos nozares pētījumus par konkrētu tēmu saistībā ar studiju tēmu, kursu – iepazīties, izanalizēt un veikt kopanalīzi, bet pēc tam arī prezentēt to kursabiedriem un docētājam.

Lai nodrošinātu studentus ar ērtu studiju materiālu pieeju, tie izvietoti e-studiju vidē, kas pieejama caur studentu portālu un mobilo lietotni *MyRSU*.

Studentiem ir pieejama ērta un labiekārtota studiju vide visā universitātē, proti, lekciju starplaikos vai jebkurā citā laikā ir pieejama vide, lai studenti varētu veikt studiju procesam nepieciešamo ne tikai bibliotēkas telpās (brīvpieejas internets, studiju galdi un krēsli, elektropieslēgums u. c. universitātes vestibilos).

Visi RSU resursi (bibliotēkas resursi, IT pieejamība u.c.) ir vienādi pieejami visiem RSU studentiem neatkarīgi no tā - vai viņi mācās Rīgā vai Liepājā. Tā kā Liepājas studentiem daudzi kursi notiek teletiltā ar Rīgas studentiem pie viena docētāja - arī mācību materiāli, kas ievietotie e-vidē ir līdzīgi. Galvenā resursu atšķirība ir telpās, jo Liepājas filiālē nav tik lielas telpas kā Rīgā, tādēļ arī nav iespējas uzņemt vairāk kā 25 studentus vienā gadā.

3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

Nav attiecināms.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Studiju virziena īstenošanā iesaistīti augsti kvalificēti docētāji, kas ir nozares eksperti un specializējušies attiecīgā studiju kursa tēmās.

Studiju virziena un programmu īstenošanā ir iesaistīti docētāji, kuru kvalifikācija un spējas ir augstā līmenī (8 *Dr.psych.*, tostarp 5 LZP eksperti psiholoģijā ar pieredzi darbā pētījumu projektos) un novērtētas ilgstošā sadarbības periodā. Palielinoties studentu skaitam programmā, ir palielinājusies arī pasniedzēju slodze, tādēļ vairākos studijuursos tiek pieaicināti pasniedzēji no malas, lai atvieglotu slodzi štata pasniedzējiem. Tādējādi, salīdzinot ar iepriekšējo akreditāciju, ir samazinājies docēto priekšmetu skaits uz vienu štata pasniedzēju un ir vairāk pieaicināto docētāju, kas pasniedz vienu kursu, kurā viņi ir jomas profesionāļi (piem. K. Lazdiņš – militārā psiholoģija, I. Gaile – pedagoģiskā psiholoģija u.c.).

Studiju programmā Liepājā tiek pieaicināti vietējie psihologi, kas pasniedz savai darbības jomai atbilstošu kursu (piemēram, S. Štāle – “Psiholoģiskā izpēte”, L. Kokina – “Klīniskā psiholoģija”, A. Kraskura – “Psihiatrijas un narkoloģijas pamati”).

Studiju programmā jau vairākus gadus iesaistās bakalaura un maģistrantūras programmas absolventi, kas sākumā bija tikai kā palīgi štata docētājiem, bet pēc tam kļuva paši par pamatdocētājiem, piemēram L. Liberte, Z. Gulbe, E. Zemvaldis. Pēc iespējas programmā tiek

iesaistīti arī doktorantūras studenti, piemēram, K. Šneidere un I. Jokste pētniecībasursos, kā arī vairākus gadus Psiholoģiskās konsultēšanas praksi vadīja J. Zuitiņš. Nākamajā akadēmiskajā gadā tiek plānots iesaistīt vēl jaunus docētājus no bijušajiem absolventiem (piem., A. Bildzenu)

Pēdējos studiju gados studiju programmā iesaistīto mācībspēku saraksts papildinājies, arī ieviešot studiju programmā jaunus izvēles kursus, piemēram, teologs un psiholoģijas doktorants Indulis Paičs sāka pasniegt kursu "Ievads reliģijas psiholoģijā", un mūsu absolvents, militārais psihologs K. Lazdiņš – kursu "Ievads militārā psiholoģijā". Tādējādi RSU docētāju pulku papildina absolventi un doktoranti, nākotnē ir plānots piesaistīt vēl dažus.

Universitātē pastāvīgi nodarbinātajiem docētājiem ir obligāta dalība pētnieciskajā darbībā, kas tiek reglamentēta darbinieku amata aprakstos. Atbilstoši akadēmiskā amata veidam, ir noteikts šāds darbinieka pienākumu un atbildības īpatsvars zinātniskajā un pētnieciskajā darbībā:

- 30 % no darba laika asistents veic zinātnisko un pētniecisko darbu;
- 15 % no darba laika lektors veic zinātnisko un pētniecisko darbu;
- 20 % no darba laika docents, asociētais profesors, profesors veic zinātnisko un pētniecisko darbu.

Atbildības sadalījumu struktūrvienības ietvaros var mainīt struktūrvienības vadītājs, vienojoties ar darbinieku, atbilstoši pedagoģiskā darba plānojumam un realizējamiem projektiem.

Akadēmiskā personāla zinātniskās darbības rezultāti tiek apkopoti reizi gadā, iekļaujot tos zinātniskās darbības pārskatā, kā arī atsevišķām personāla grupām tie sasaistīti ar atalgojuma un motivācijas principiem. Docētāju sasniegumi iekļauti personas CV.

RSU pastāvīgi tiek plānotas un īstenotas aktivitātes, kas vērstas uz akadēmiskā personāla motivāciju iesaistīties augsta līmeņa zinātniskajā un pētnieciskajā darbā, īpaši asociēto profesoru un profesoru amatos (mērķis sasniegt pētnieciskā darba apjomu 60 % apmērā no darba laika), kas veicinās jaunu speciālistu iesaistīšanos nozares pētniecībā, kā arī dos pienesumu kopējai zinātnes attīstībai valsts un starptautiskā līmenī.

4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām, kā arī nodrošina studiju programmas un atbilstošo studiju kursu mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Regulāri pārskatot un papildinot akadēmisko bakalaura studiju programmu "Psiholoģija", vērā tika ņemti katedras docētāju pētījumu virzieni un ekspertīzes lauki. Tādēļ lielākā daļa docētāju, kas piedalās studiju programmas realizācijā, ir RSU darbinieki.

Visiem mācībspēkiem, kas tiek iesaistīti kā docētāji vai viesdocētāji studiju programmā, ir vismaz maģistra grāds saistītā zinātņu nozarē (skat. 24.7. pielikumu par studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla sastāva analīzi). Visi programmā iesaistītie docētāji ir savas nozares profesionāļi (piemēram, medicīnā – Jānis Vētra, Daina Šmite, Agrita Puzuka, filozofijā – Olafs Brūveris, uzņēmējdarbībā – Sandra Pallo, tiesību zinātnēs Ivans Jānis Mihailovs, statistikā – Silva

Seņkāne, socioloģijā – Ritma Rungule, psiholoģijā – Kristīne Mārtinsone, Viktorija Perepjolkina, Sandra Mihailova, Jeļena Koļesņikova, Jeļena Ļubenko, Ervīns Čukurs, Aelita Vagale).

No otras puses, arvien tiek stiprināts programmas mācībspēku akadēmiskais un zinātniskais potenciāls. Vairāki programmas docētāji – piemēram, Indulis Paičs, Juris Zuitiņš, Inese Jokste, Kristīne Šneidere – pēdējo gadu laikā studējuši RSU doktorantūrā, savukārt citi ieguvuši augstāka līmeņa akadēmisko pozīciju kā, piemēram, VPUPK lektore Jeļena Ļubenko, kas ievēlēta par docenti. Zinātniskais un akadēmiskais grāds tiek ņemts vērā, pieņemot darbā arī ārštata pasniedzējus un aicinot viespasniedzējus (skat. 6.1. pielikumā “Pamatinformācija par studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem un to valodas prasmēm”).

Skat. 6.4. pielikumā mācībspēku publikāciju saraksts par pārskata periodu.

Skat. 6.5. pielikumā kopsavilkums par studiju virziena mācībspēku publikācijām, dalību konferencēs un projektos, pieredzi nozarē.

Pastāvīgi tiek pilnveidotas potenciālo studentu piesaistes formas, sniedzot plaši pieejamu informāciju par studiju programmu. Kā viena no iecerēm ir piedāvāt akadēmisko programmu angļu valodā. Šobrīd angļu valodā ir iespējams apgūt dažus studiju kursus: neiropsiholoģija, organizāciju psiholoģija, pētījums psiholoģijā, ievads projektu vadīšanā, bioloģija un ģenētika, u. c. Tā kā programmas docētāji regulāri uzlabo savas angļu valodas zināšanas, nākotnē ir plānots visus kursus piedāvāt arī angļu valodā.

Lai pārliecinātos par mācībspēku, kas realizē studiju programmas angļu valodā, svešvalodas zināšanām, RSU periodiski tiek organizēta detalizēta angļu valodas prasmju līmeņa noteikšana un nepieciešamības gadījumā papildu apmācība. Ja studiju programma tiks īstenota angļu valodā, tad tiks piesaistīti docētāji ar vismaz B2 angļu valodas zināšanām. Skat. 24.5. pielikumā RSU apliecinājumu, ka studiju virziena studiju programmu, kuras pilnībā vai kādā daļā īsteno angļu valodā, īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem angļu valodas prasme ir vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem.

4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).

Nav attiecināms

4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

Nav attiecināms

4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

Visi studiju programmas realizācijā iesaistītie docētāji (izņemot pieaicinātos pasniedzējus, kam ir augsta kvalifikācija, ilglaicīga pieredze un būtiska ekspertīze profesionālajā laukā) paralēli pedagoģiskajam darbam veic arī zinātniski pētniecisko darbību. Šajā darbā gūtās atziņas un piemēri no pētījumiem bagātina studiju kursu saturu, nodrošinot tā aktualitāti un tuvību ar praksi. Tā kā studiju metodes akcentē līdzdalības principu, diskusiju gaitā docētāji tiecas balstīties uz savos pētījumos pārbaudīto un piemēriem.

No 2014. līdz 2018. gadam docētāji (Kristīne Mārtinsone, Jeļena Ļevina) piedalījās LZP projektā "Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai (EKOSOC-LV)". Apakštēma: Refleksija par vērtībām un rīcības modeļi sociālo un ekonomisko pārmaiņu laikā (EKOSOC_5.2.5.).

No 2014. gada docētāji piedalījās projekta "Biomedicīna sabiedrības veselībai (BIOMEDICINE)" divos apakšprojektos: Jaunas tehnoloģijas "Latvijas daudzdimensiju klīniskais personības tests" izstrāde un pārnese tautsaimniecībā". (Viktorija Perepjolkina, Jeļena Koļesņikova, Kristīne Mārtinsone), un apakšprojektā: ENABLE-LV - Latvijas sadaļa starptautiskam pētniecības un sadarbības projektam: "Establishing the Net Attainable Benefits of Long-term Exercise, ENABLE" (Kristīne Šneidere, Jeļena Harlamova).

No 2015. gada 28. oktobra līdz 2015. gada 30. novembrim – dalība ERAF projektā "RSU zinātniskās kapacitātes attīstība un veicināšana kopējā Eiropas pētniecības telpā", Nr.2DP/2.1.1.2.0./14/APIA/VIAA/013.

Latvijas Aizsardzības ministrijas RSU, RTU projekts (2017-2020) "Datorizētas indivīda personības novērtēšanas sistēmas izstrāde" (Viktorija Perepjolkina, Jeļena Koļesņikova, Jeļena Ļubenko. Balstoties uz Valsts pētījumu programmas *BIOMEDICINE* projekta ietvaros izstrādāto *Latvijas Klīnisko personības testu* (LKPT) RSU pētnieku grupa sadarbībā ar Aizsardzības ministriju un Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem īsteno projektu *Datorizētas indivīda personības novērtēšanas sistēmas izstrāde*, lai izveidotu oriģinālu datorizētu indivīda personības novērtēšanas sistēmu (DPNS). Ir iecerēts, ka paralēli psiholoģisko parametru testēšanai, kopējā novērtējumā tiks integrēti arī vairāki fizioloģiskie parametri, kas sniegs iespēju precīzāk interpretēt testa rezultātus.

Valsts pētījuma programma (2018–2021) "Latvijas valsts un sabiedrības attīstības izaicinājumi un risinājumi starptautiskā kontekstā" (NRP Challenges and solutions of Latvian State and Society in an International Framework (Interframe-LV) (Kristīne Mārtinsone).

2020. gadā gandrīz visi programmas docētāji (piem., Kristīne Mārtinsone, Sandra Mihailova, Jeļena Koļesņikova, Jeļena Ļubenko, Viktorija Perepjolkina, Kristīne Šneidere u.c.), iesaistot bakalaura un maģistra programmu studentus piedalījās gan Latvijas mēroga, gan starptautiskā mēroga dažādos projektos saistībā ar vīrusa „Covid19” pandēmijas pētniecību (piem., „EUCLID”, „COVID-IMPACT”).

Zinātniskās pētniecības rezultāti tiek publicēti vietējās un starptautiskās konferencēs.

<https://www.rsu.lv/zinatniski-petnieciska-darbiba-psihologija> (pieejams tikai latviešu valodā).

Docētāji aktīvi iesaista studentus pētnieciskajā darbā arī dažādu katedras realizēto projektu

ietvaros. Bakalaura darbu tēmas ir saistītas ar pētnieciskiem projektiem, ko īsteno programmas docētāji, tēmām. Spilgts piemērs tam ir klīniskā personības testa izstrāde RSU, kurai katru gadu tika veltīti vairāki bakalaura darbi: piemēram, 2018. gadā “LKPT personības iezīmju skalu un mazvērtības izjūtas skalu validācija studentu izlasē” un “LKPT personības un ticamības skalu rādītāju specifika ieslodzīto grupā” (abu darbu vadītāja Viktorija Perepjolkina). Tāpat arī citos docētāju projektos aktīvi iesaistās studenti ar saviem kursa, bakalaura un maģistra darbiem. Vairāk skat. <https://www.rsu.lv/zinatniski-petnieciska-darbiba-psihologija> (pieejams tikai latviešu valodā).

Docētāji ir iesaistījuši studentus un absolventus arī savās monogrāfijās. Piemēram, četras studentes tika iesaistītas kolektīvajā monogrāfijā “Veselības psiholoģija”. Programmas absolvente Laura Regzdiņa kopā ar profesori Kristīni Mārtinsoni sastādīja krājumu „Personība un psiholoģiskā palīdzība Latvijā: (paš)pieredzes stāsti.

Jau vairākus gadus RSU darbojas “Psiholoģijas laboratorija”, kuras mērķis ir nodrošināt mūsdienu zinātnes prasībām atbilstīgu psiholoģiskās izpētes un izvērtēšanas instrumentu izstrādi, adaptāciju un aprobāciju, kā arī konsultēt par psihometrijas jautājumiem RSU mācībspēkus un studējošos. Visa informācija par studentu adaptētajiem un aprobētajiem testiem glabājas šajā laboratorijā. Izmantojot šīs laboratorijas aparāturu un testus tiek izstrādāti arī vairāki studentu pētnieciskie darbi. Vairāk skat. <https://www.rsu.lv/psihologijas-laboratorija>

4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Studiju programmas vadītāja pārrunā ar docētājiem studiju kursa saturu un savstarpējo saistību ar citiem studiju kursiem. Ja nepieciešams, studiju kursu saturs tiek precizēts. Parasti šādas sarunas ir pirms studiju gada / studiju semestra sākuma vai pirms jauna studiju kursa uzsākšanas.

Docētāju savstarpējā sadarbība parasti tiek pārrunāta semestra beigās paplašinātajās Psiholoģijas virziena kvalitātes padomes sēdēs, kad piedalās ne tikai psiholoģijas virziena kvalitātes padomes locekļi bet arī visi semestra docētāji. Ja tiek konstatētas kādas nepilnības, tās tiek risinātas sākotnēji programmas vadītāju un docētāju līmenī; ja tas nepalīdz, tad katedras vadītāja / dekāna un docētāja līmenī. Tomēr šādu gadījumu nav bijis.

Labā sasaiste un sadarbība ir izveidojusies ar studiju kursa “Pedagoģiskā psiholoģija” viesdocētāju I. Gaili, kas regulāri piedāvā arī prakses vietas studentiem Āgenskalna Valsts ģimnāzijā. (<https://www.rsu.lv/atsauksmes> informācija pieejama latviešu valodā).

Studentu studiju kursa novērtējums (kursa beigās) ir viens no līdzekļiem, kā novērst satura pārklāšanos vai citas nepilnības. Savukārt operatīvai reaģēšanai tiek izmantota saziņa starp kursu vecākajiem un studiju programmas vadītāju.

Aprēķinot docētāju kopējo skaitu kāds norādīts akreditācijas dokumentos ABSP “Psiholoģija” kopējais programmas īstenošanā iesaistītais docētāju skaits ir 46, bet kopējais studējošo skaits uz 2021. gadu ir 237 studentu, tādējādi studējošo un docētāju attiecība ir 5,2. Jāņem vērā, ka C daļas studiju kursi tiek īstenoti vairāku bakalaura studiju programmu studējošiem kopā, tādējādi koplietojot resursus. Šāda veida studiju kursu kopēja īstenošana stiprina studiju programmu finansiālo rentabilitāti, gan arī atbalsta studējošo starpdisciplināro sadarbību.

Vairāk informācijas skat. studiju virziena raksturojuma II daļas 3.4., 3.5. un 3.6. punktā.

Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1.Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	16_pielik_ABSP_statistika_lv_preciz_06_2021.pdf	16_pielik_ABSP_statistika_eng_preciz_06_2021.pdf
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	17-1_pielik_Atbalst-izgl-standartam_ABSP_LV_preciz_06_2021.pdf	17-1_pielik_Atbalst-izgl-standartam_ABSP_ENG_preciz_06_2021.pdf
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)		
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)	17-2_pielik_Atb_Psihologu_likumam_lv.pdf	17-2_pielik_Atb_Psihologu_likumam_eng.pdf
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	18-1_pielik_StK_Str_kartejums_ABSP_Ps_17-06-2020-lv.pdf	18-1_pielik_StK_Str_kartejums_ABSP_Ps_17-06-2020_ENG.pdf
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	19_pielik_Ps_planojums_PL_un_NL_LV_preciz_06-2021.pdf	19_pielik_Ps_planojums_PL_un_NL_EN_preciz_06-2021.pdf
Studiju kursu/ moduļu apraksti	20.1_pielik_Kursu_apraksti_ABSP_lv_preciz_06-2021.pdf	20.1_pielik_Kursu_apraksti_ABSP_eng_preciz_06-2021.pdf
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs	24.1_pielik_ABSP_Diploms_pielikums_lv.pdf	24.1.0_pielik_Diplom_pielik_ABSP_ENG.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	Vienošanās ar DU.edoc	24.2_Vienošanās ar DU-2020_ENG.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	Apliecinājums par studējošo zaudējumu kompensāciju.edoc	24-3_pielikums_Apliecinajums_par_zaudejumiem_StV_Psihologija_EN.pdf
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv, ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.	Apliecinājums par studiju virziena "Psihologija" studiju programmām_anglu_val.edoc	24-5_pielik_Apliecin_anglu_val_StV_Psihologija_EN.pdf
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.	24.7_ABSP_Psihologija_lv.pdf	24.7_ABSP_Psihologija_ENG.pdf
Studiju līguma paraugs/-i	24.8_pielik_Studiju_lig_lv.pdf	24.8_pielik_Studiju_lig_eng.pdf
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.	24-9_pielik_AIP_atzinums_ABSP_Ps_LV.pdf	24-9_pielik_AIP_atzinums_ABSP_Ps_ENG.pdf

Veselības psiholoģija (47313)

Studiju virziens	<i>Psiholoģija</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Veselības psiholoģija</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>47313</i>
Studiju programmas veids	<i>Profesionālā maģistra studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Jelena</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Kolesņikova</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>jelena.kolesnikova@rsu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Zinātniskais doktora grāds zinātnes doktore (Dr. psych.) psiholoģijā.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	
Studiju programmas mērķis	<i>Nodrošināt iespēju, apgūstot psiholoģijas zinātnes teorētiskos un empīriski pamatotos principus, attīstīt un pilnveidot izpratni, praktiskās iemaņas un kompetenci, lai iegūtu profesionālo maģistra grādu psiholoģijā un psihologa kvalifikāciju, kādā no šiem profesionālās darbības jomām: klīniskā un veselības psiholoģija, militārā psiholoģija, konsultatīvā psiholoģija. Profesionālās maģistra studiju programmas absolventi saskaņā ar Psihologu likuma prasībām var veikt psihologa profesionālos pienākumus sertificēta psihologpārbauga pārraudzībā, kā arī var turpināt studijas doktora studiju programmās Latvijā vai ārzemēs.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<ol style="list-style-type: none"> <i>1. Nodrošināt psihologa darbā nepieciešamo zināšanu, profesionālo prasmju un kompetenču apguvi, atbilstoši profesijas standartam.</i> <i>2. Pilnveidot prasmi veikt pētniecības pamatprincipiem atbilstošu patstāvīgu pētījumu psiholoģijā un prezentēt tā rezultātus.</i> <i>3. Sekmēt augstu profesionālās ētikas standartu īstenošanu un motivāciju savas kompetences pilnveidei.</i> <i>4. Attīstīt motivāciju pašizaugsmei un pēcdiploma izglītībai.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Zināšanas:</p> <ul style="list-style-type: none"> Analizē, salīdzina un kritiski izvērtē psiholoģijas teorijas, psiholoģijas nozares attīstības tendences un atklājumus, demonstrējot padziļinātu izpratni klīniskajā un veselības, militārajā vai konsultatīvajā psiholoģijā, t.sk., dažādu jomu saskarsmē. Pamatojoties uz profesionālās darbības jomas mūsdienu sasniegumiem, padziļināti analizē un kritiski izvērtē dažādus mijiedarbības aspektus starp bioloģiskajiem, psiholoģiskajiem un sociālajiem procesiem psiholoģiskās izpētes (novērtēšanas) un psiholoģiskās palīdzības kontekstā dažādām klientu / pacientu grupām. <p>Prasmes:</p> <ul style="list-style-type: none"> Argumentēti izskaidro un diskutē par sarežģītiem psiholoģijas jautājumiem un psihologa profesionālās darbības aspektiem gan ar speciālistiem, gan multidisciplināras komandas dalībniekiem, gan ar nespeciālistiem. Nosaka psiholoģiskās palīdzības sniegšanas mērķi atbilstoši konkrētai situācijai un klientu / pacientu vajadzībām, izvēloties, veidojot un lietojot zinātniski pamatotas psiholoģiskās izpētes (novērtēšanas) un psiholoģiskās palīdzības metodes, sagatavo psihologa atzinumu, kā arī kritiski novērtē sava darba efektivitāti, īstenojot profesionālo darbību veselības vai konsultatīvajā psiholoģijā, t.sk. uzņēmējdarbībā, ievērojot profesionālās darbības tiesiskos un ētiskos aspektus. Pārraudzībā veic gūtās informācijas kritisku izvērtējumu, patstāvīgi plāno un īsteno savu kompetenču pilnveidi un mūžizglītību. Patstāvīgi izveido mūsdienu pētniecības principiem atbilstošu pētījuma projektu psiholoģijā, to īsteno, prezentē un izplata iegūtos rezultātus. <p>Kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> Patstāvīgi formulē un kritiski analizē sarežģītas psiholoģijas problēmas, ņemot vērā dažādus mijiedarbības aspektus starp psiholoģiskiem, sociāliem un bioloģiskiem aspektiem, kā arī, patstāvīgi vai strādājot multidisciplināras komandas sastāvā, veic indivīda un/vai grupas izpēti (novērtēšanu), plāno un īsteno psiholoģiskās palīdzības metodes, ievērojot profesionālās darbības tiesiskos un ētiskos aspektus. Pētniecībā un profesionālajā darbībā integrē psiholoģijas un citu jomu zināšanas, lai dotu ieguldījumu zināšanu sakārtošanā, jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības un profesionālās darbības metožu attīstībā, kā arī pamato pieņemtos lēmumus, izprotot savas profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz indivīdu, grupu, sabiedrību un vidi.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Maģistra darbs un kvalifikācijas eksāmens.

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātiene - 1 gadi, 6 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātiene
Īstenošanas ilgums (gados)	1
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	60
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība psiholoģijā (profesionālā augstākā izglītība psiholoģijā vai psiholoģijas bakalaura izglītība ar profesionālo kvalifikāciju)

legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālais maģistra grāds psiholoģijā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Psihologs</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Rīgas Stradiņa universitāte	RĪGA	DZIRCIEMA IELA 16, KURZEMES RAJONS, RĪGA, LV-1007
Rīgas Stradiņa universitātes Liepājas filiāle	LIEPĀJA	RIŅĶU IELA 24/26, LIEPĀJA, LV-3405

Pilna laika klātiene - 2 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu bakalaura grāds psiholoģijā</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālais maģistra grāds psiholoģijā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Psihologs</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Rīgas Stradiņa universitāte	RĪGA	DZIRCIEMA IELA 16, KURZEMES RAJONS, RĪGA, LV-1007
Rīgas Stradiņa universitātes Liepājas filiāle	LIEPĀJA	RIŅĶU IELA 24/26, LIEPĀJA, LV-3405

Pilna laika klātiene - 2 gadi - angļu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu bakalaura grāds psiholoģijā un angļu valodas zināšanu apliecinājums</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālais maģistra grāds psiholoģijā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Psihologs</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Rīgas Stradiņa universitāte	RĪGA	DZIRCIEMA IELA 16, KURZEMES RAJONS, RĪGA, LV-1007
Rīgas Stradiņa universitātes Liepājas filiāle	LIEPĀJA	RIŅĶU IELA 24/26, LIEPĀJA, LV-3405

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)

1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

Akreditācijas periodā studiju programmā ir veiktas šādas izmaiņas:

1. Aika Studiju akreditācijas komisijas 23.07.2018. lēmums nr. 85-A – pievienota īstenošanas vieta Liepājas filiālē un mainīts programmas garums saistībā ar “Psihologu likuma” stāšanos spēkā;
2. Pievienota programmas īstenošanas valoda – Angļu valoda.

Nr. p. k.	Parametrs	Izmaiņu analīze
1.	Studiju virziens	—
2.	Studiju programmas nosaukums	---
3.	LR izglītības klasifikācijas kods	—
4.	Studiju programmas vadītājs	—
5.	Studiju programmas vadītāja zinātniskais grāds	—
6.	Studiju programmas mērķis	Pamatā studiju programmas mērķi nav mainījušies, tomēr, izmantojot aktuālos Eiropas un Latvijas izglītības politikas dokumentus, kā arī balstoties uz darba devēju un absolventu aptauju rezultātiem, strādāts pie konkrētāka fokusa veidošanas, mērķu precīzāka formulējuma un saskaņojuma ar studiju kursu un studiju programmas rezultātiem.
7.	Studiju programmas uzdevumi	Studiju programmas uzdevumi attīstīti un papildināti saistībā ar studiju programmas mērķu fokusēšanu, kas savukārt notikusi ES un Latvijas izglītības politikas kontekstā un saistībā ar studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem.

Nr. p. k.	Parametrs	Izmaiņu analīze
8.	Sasniedzamie studiju rezultāti	18.1. pielikumā atspoguļota informācija par studiju rezultātu analīzi, kas veikta kartēšanas laikā. Studiju rezultāti ir precizēti atbilstoši studiju mērķim, uzdevumiem un LKI/EKI formulējumiem. Tādejādi atsevišķosursos iegūstamās kompetences, zināšanas un prasmes loģiskā secībā palīdz sasniegt studiju definētos rezultātus. Kartēšana ļāvusi programmas vadībai labāk pārskatīt mijiedarbību starp atsevišķosursos iegūstamajām kompetencēm, zināšanām un prasmēm un studiju programmas rezultātu, to atbilstību mērķiem un uzdevumiem.
9.	Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	—
10.	Studiju veids un forma	—
11.	Īstenošanas ilgums	— <p>Studiju programmas padziļinātas analīzes rezultātā, (tostarp arī psihologa izglītību regulējošie normatīvie dokumenti un Psihologu likumā norādītās prasības par psihologu izglītību), tika veiktas izmaiņas studiju programmā un 2018. gada 13. jūlijā šīs izmaiņas apstiprinātas Akadēmiskās informācijas centrā, saņemot atzinumu par izmaiņu novērtēšanu Rīgas Stradiņa universitātes studiju virzienā “Psiholoģija” profesionālā maģistra studiju programmā “Veselības psiholoģija”.</p> <p>Šobrīd maģistra studiju programma ietver studiju plānu I un II atkarībā no reflektanta iepriekšējās izglītības:</p> <p><i>Maģistra studiju plānojums I (iepriekšēja izglītība - akadēmiskais sociālo zinātņu bakalaura grāds psiholoģijā:</i></p> <p>Studiju programma tiek īstenota pilna laika studējošajiem četros semestros (divi akadēmiskie gadi), un tās kopapjoms ir 80 KP (120 ECTS).</p> <p><i>Maģistra studiju plānojums II (iepriekšēja izglītība - augstākā profesionālā izglītība psiholoģijā vai psiholoģijas bakalaura izglītība ar profesionālo kvalifikāciju):</i></p> <p>Studiju programma tiek īstenota pilna laika studējošajiem trijos semestros (divi akadēmiskie gadi), un tās kopapjoms ir 60 KP (90 ECTS).</p>

Nr. p. k.	Parametrs	Izmaiņu analīze
12.	Īstenošanas valoda	Akreditācijas laikā paredzēts pievienot angļu valodu kā īstenošanas valodu, lai gan konkrētu plānu uzsākt piedāvāt studijas angļu valodā uz šo brīdi nav. Saskaņā ar studiju virziena attīstības plānu (skat. 4.1. pielikumu) ir paredzēts izveidot darba grupu, lai izvērtētu studiju programmu īstenošanas iespēju paplašināšanu.
13.	Studiju programmas apjoms (KP)	— skat. 11.punktu
14.	Uzņemšanas prasības	—
15.	Iegūstamais grāds	—
16.	Iegūstamā kvalifikācija	—
17.	Īstenošanas vieta	Papildu studiju programmas īstenošanas vietai Rīgā, 2018. gada 13. jūlijā ir apstiprināta Akadēmiskās informācijas centrā vēl viena studiju programmas īstenošanas vieta RSU Liepājas filiālē.

Apkopojot 1.1. tabulā sniegto informāciju par izmaiņām studiju programmā “Veselības psiholoģija”:

1. Apstiprinātas izmaiņas attiecas uz studiju ilgumu un īstenošanas vietu. Studiju programmas īstenošanas ilgums mainījies ņemot vērā reflektanta iepriekšējo izglītību. Šobrīd maģistra studiju programma ietver studiju plānu I un II atkarībā no reflektanta iepriekšējās izglītības. Izmaiņas pārskata periodā veiktas arī saistībā ar īstenošanas vietu, pievienojot Liepājas filiāli, kurā uzņemšanu plānots organizēt sākot ar 2021./ 2022. ak. gadu, ņemot vērā ka Liepājas filiālē 2021. gadā būs pirmie bakalaura studiju programmas absolventi.
2. Akreditācijai iesniegtajos dokumentos studiju programmas parametrus ir veikti precizējumi, studiju programmas mērķi un uzdevumi ir tikuši precizēti un papildināti atbilstoši ES un Latvijas izglītības politikas dokumentiem, psihologu darbību regulējošiem normatīvajiem dokumentiem, ka arī darba dēvēju un absolventu ieteikumiem. Balstoties uz studiju programmas kartēšanas rezultātiem studiju rezultāti ir precizēti atbilstoši studiju mērķim, uzdevumiem un LKI/EKI formulējumiem. Papildus minētajām akreditācijas laikā paredzēts pievienot angļu valodu kā īstenošanas valodu, lai ar laiku paplašinātu studiju programmas īstenošanas iespējas.

1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Maģistra studiju programma "Veselības psiholoģija" tiek īstenota kā pilna laika klātienes studiju programma. 16. pielikumā ir pievienoti statistikas dati par studējošajiem pārskata periodā.

1. tabula. Studiju programma "Veselības psiholoģija" reflektantu un studentu skaits

Gads	Saņemto pieteikumu skaits	Budžeta, bezmaksas vietu skaits	Maksas vietu skaits	Uzņemto studentu skaits	Absolventu skaits	Atskaitīto skaits
2016/17	22		24	22	16	2
2017/18	16		24	14	11	6
2018/19	20		24	19	12	8
2019/20	26	2	24	19	9	12
2020/21	50	2	24	28	12	3

Kopumā programmā ik gadu iestājas apmēram 14–19 studējošie. Atsevišķos gados uzņemto studentu skaits sasniedz aptuveni 28 studentus (piemēram, 2020. gadā). Tas ir ievērojami labāks rezultāts nekā finansiālās un ekonomiskās krīzes un pēc krīzes periodā (2009.–2012. gads). Tomēr uzņemšanas rezultāti vērtējami kā nestabils rādītājs tādēļ, ka daudzi kļūst par studiju programmas studentiem, līdz galam neizvērtējot savas iespējas, piemēram, iespēju savienot darbu ar mācībām laika un intensitātes ziņā un finansiālo nodrošinājumu, kā rezultātā studijas tiek pārtrauktas. Daži studējošie neatsāk studijas pēc akadēmiskā atvaļinājuma bieži vien arī finansiālās situācijas dēļ. Kā arī studenti pēc pirmā studiju gada, tiek atskaitīti galvenokārt parādu dēļ. Savukārt absolventu skaita dinamika pārsvarā ir stabila.

Kā studentu skaita pieauguma iemeslus var minēt: RSU reitings, Psihologu likums (prasības par psihologa izglītību), studiju programmas rekrutēšanas pasākumi (emuāri par veselības psiholoģijas jautājumiem, video sižeti, aktīva dalība Psiholoģijas dienas pasākumos un konferencēs), tālākizglītība psihologiem, budžeta vietas, kā arī darba dēvēju un absolventu atsauksmes.

Studējošo aptauju dati liecina, ka lielākā daļa studentu savieno studijas ar darbu nozares uzņēmumos, kuros bieži ieņem psihologa, personāla atlases konsultanta (piem., atkarības profilakses konsultants), biroja administratora vai vadītāja u.c. amatus. Psihologa likuma prasības par nepieciešamo izglītību un darbs atbildīgos amatos ir nozīmīgs faktors, kas liek cilvēkiem meklēt papildizglītības, kompetenču pilnveides un padziļinātākas izpratnes iegūšanas iespējas, tai skaitā – iegūt atbilstošu izglītību.

Studiju programmas satura piedāvātās iespējas studējošie novērtē augstu, pie tam RSU Sabiedrības un sociālās labklājības fakultātes (SVSLF), Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedras (VPUPK) profesionālās maģistra studiju programmu piedāvātais studiju darba plānojuma modelis veidots pārdomāti, lai atbilstu studentu vajadzībām un nodrošinātu pilna laika studiju iespējas, nepārtraucot profesionālo darbību. Praktiskā aktuālā pieredze darbā bagātina studiju procesu saturiski, studējošajiem piedāvājot piemērus no ikdienas darba dzīves kopīgajās apspriešanās, analīzēs un diskusijās, kas ir svarīga programmas pedagoģiskā metode un pieeja. Tajā pašā laikā šim faktoram ir arī negatīva ietekme uz studējošo skaita dinamiku, jo nespēja savienot mācības ar darbu laika un intensitātes ziņā ir viens no nopietnākajiem iemesliem, kādēļ studijas tiek pārtrauktas. Pamatā ir

divi posmi, kuros studijas pamet visvairāk studentu: pirmo mēnešu laikā pēc studiju uzsākšanas ik gadus vairāki studenti aiziet, jo nav pietiekami apsvēruši savas intereses un iespējas, un pēc pirmā studiju gada, kad studenti aiziet pēc pašu vēlēšanās vai tiek atskaitīti galvenokārt parādu dēļ.

Kopumā programmā ik gadus iestājas apmēram 14–18 studējošo. Atsevišķos gados uzņemto studentu skaits sasniedz aptuveni 22 studentus (piemēram, 2016. gadā). Tas ir ievērojami labāks rezultāts nekā finansiālās un ekonomiskās krīzes un pēc krīzes periodā (2009.–2012. gads), tomēr uzņemšanas rezultāti vērtējami kā nestabils rādītājs lielā mērā tādēļ, ka daudzi kļūst par studiju programmas studentiem, līdz galam neizvērtējot savas iespējas, un drīzumā pamet studijas.

Studiju programmas vadība regulāri strādā pie studiju programmas atpazīstamības, kā arī īsteno pasākumus, kas sekmē tās potenciālo studentu priekšstatu par studiju programmu vēl pirms studiju uzsākšanas, piemēram,

- RSU Komunikācijas fakultātes mārketinga daļas speciālisti sadarbībā ar Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultāti (SVSLF) un studiju programmas vadītāju regulāri īsteno studiju programmas rekrutēšanas pasākumus. Uzņemšanas nakts pasākumā tika īstenota aktivitāte “Stresa menedžments”, sagatavotas un publicētas intervijas ar studiju programmas absolventiem. Saistībā ar aktualitātēm studiju programmā pilnveidots RSU mājaslapas saturs. Ar psihologu pakalpojumu izmantošanu saistīto organizāciju informēšana par iespēju psihologiem celt kvalifikāciju, studējot studiju programmā “Veselības psiholoģija”;
- Papildus katru gadu RSU atvērto durvju dienā tika īstenoti dažādi pasākumi, piemēram, skat. <https://www.rsu.lv/add-magistrantura> (informācija pieejama latviešu valodā), <https://www.youtube.com/watch?v=2klldZRdI50&t=29s> (video materiāls pieejams latviešu valodā);
- kopš 2014. gada RSU Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedra aktīvi iesaistās Psiholoģijas dienu rīkošanā Latvijā. Psiholoģijas dienu ietvaros tiek īstenotas atvērtās lekcijas, vieslekcijas, semināri, it īpaši uzsverot tēmas par klīnisko un veselības psiholoģiju, konsultatīvo psiholoģiju un militāro psiholoģiju;
- papildus 2018. gadā RSU Komunikācijas fakultātes mārketinga daļas speciālisti sadarbībā ar SVSLF un studiju programmas vadītāju īstenoja studiju programmas rekrutēšanas pasākumus: Uzņemšanas nakts pasākumā tika īstenota aktivitāte “Stresa menedžments”, sagatavota un publicēta intervija ar studiju programmas absolventu, saskaņā ar izmaiņām studiju programmā pilnveidots RSU mājaslapas saturs, ar psihologu pakalpojumu izmantošanu saistīto organizāciju informēšana par iespēju psihologiem celt kvalifikāciju, studējot studiju programmā “Veselības psiholoģija”;
- 2018, 2019. gadā īstenoti pasākumi Zinātnieku naktī – aktivitāte “Kognitīvā izaicinājuma stafete” (piem., apmeklētājiem bija iespēja risināt dažādus ar kognitīvajiem procesiem saistītus uzdevumus);
- 2017. gada oktobrī RSU svinēja RSU psiholoģijas izglītībai 10 gadus, rīkojot konferenci, izdodot RSU docētāju izveidoto grāmatu psiholoģijā, sagatavojot informatīvu stendu - izstādi, kā arī izdodot rakstu krājumu;
- RSU Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedra jau septiņus gadus organizē Starptautisko zinātniski praktisko konferenci “Veselība un personības attīstība: starpdisciplinārā pieeja”. Konferencēs laikā tika aktualizēti jautājumi par psiholoģisko palīdzību darbā ar dažādām klientu un pacientu grupām, psiholoģiskās izpētes metodēm, par profesionālo darbību un identitāti, kompetencēm un tās attīstību, ka arī Latvijas iedzīvotāju psiholoģisko raksturojumu un uzvedību Covid-19 pandēmijas laikā (skat. <https://www.rsu.lv/konference-veseliba-un-personibas-attistiba-starpdisciplinara-pieeja-2021>).
- RSU maģistra studiju programmas Veselības psiholoģija studenti 2020. gadā zinātniskajā konferencē “Psiholoģiskie resursi un riska faktori iedzīvotāju veselībai COVID-19 apstākļos:

VPP pētījumi praksei” prezentējuši rekomendācijas dzīvēsspēka veicināšanai un resursu apzināšanai nenoteiktības apstākļos konkrētajām iedzīvotāju grupām (skat. <https://www.rsu.lv/konference-psihiologiskie-resursi-riska-faktori-veselibai-covid> informācija pieejama tikai latviešu valodā)), ka arī iedvesmojoši video (tikai latviešu valodā):

https://www.youtube.com/watch?v=60rJgAkFVzg&feature=emb_logo

https://www.youtube.com/watch?v=wazSThJRrTM&feature=emb_logo

https://www.youtube.com/watch?v=MR880CFOVYc&feature=emb_logo

https://www.youtube.com/watch?v=hE7lvsQqEly&feature=emb_logo

https://www.youtube.com/watch?v=vnRz5Pq7miE&feature=emb_logo

https://www.youtube.com/watch?v=OgVb3VBUIIQ&feature=emb_logo

https://www.youtube.com/watch?v=NGL7qI9G0SU&feature=emb_logo

https://www.youtube.com/watch?v=TxZ6omiRHAw&feature=emb_logo

https://www.youtube.com/watch?v=j-7WRyZAarc&feature=emb_logo

https://www.youtube.com/watch?v=Y6GfnmavzKs&feature=emb_logo

- RSU Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedra sadarbībā ar Latvijas Veselības psiholoģijas asociāciju rīko tālākizglītības pasākumus, sagatavo emuāru par veselības psiholoģijas jautājumiem, komunicē [sociālajos tīklos](https://sociālajos.tiklos) (skat. <https://practicalhealthpsychology.com/lv/>).

Studentu skaita svārstības ir viens no lielākajiem draudiem studiju programmas attīstībai, tādēļ studiju programmas vadība pastāvīgi pievērš uzmanību kā studentu komplektēšanai, tā studiju darba apstākļu un citu kontekstuālo faktoru izzināšanai ar mērķi uzlabot studijas tā, lai tās atbilstu vajadzībām, ar kādām augstākās izglītības tirgū ierodas potenciālais students, lai izvēlētos maģistra studiju programmu.

Studiju programma ir akreditēta īstenošanai pilna laika klātienes studijām latviešu valodā. Saskaņā ar StV attīstības plānu līdz 2023. gadam, ņemot vērā studējošo skaita dinamiku un tirgus izpētes rezultātus, resursu pieejamību, docētāju noslodzi, rentabilitāti u.c. Akreditācijas laikā studiju programma tiek pieteikta īstenošanai arī angļu valodā, tomēr konkrētu šādu plānu tuvāko divu gadu laikā studiju programmas vadībai nav.

1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

No 2018. gada psihologs ir reglamentēta profesija (Psihologu likums stājās spēkā 01.10.2018. skat. Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu. Latvijas Vēstnesis (2019). Iegūts no <https://likumi.lv/doc.php?id=26021> (pieejams tikai latviešu valodā) un Psihologu likums. Latvijas Vēstnesis (2017). Iegūts no <https://likumi.lv/doc.php?id=290115>) (pieejams tikai latviešu valodā).

Studiju programmas kartēšanas rezultāti liecina, ka profesionālās maģistra studiju programmas „Veselības psiholoģija” studiju rezultāti atbilst EKI/LKI 7. līmenim, Psihologu likuma prasībām,

Profesiju standarta prasībām (Psihologu profesijas standarts, saskaņots 2019. gada PINTSA sēdē, protokols Nr. 4. iegūts no <https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-108.pdf> (pieejams tikai latviešu valodā)) un citiem dokumentiem, kas uzskaitīti zemāk:

- Latvijas Vēstnesis (2018). Psihologu noteikumi. Iegūts no <https://likumi.lv/ta/id/299322-psihologu-noteikumi> (pieejams tikai latviešu valodā).
- Psihologu ētikas komisija (2019). Psihologu ētikas kodekss. Iegūts no <https://ikvd.gov.lv/psihologiem/psihologu-etikas-komisija/> (pieejams tikai latviešu valodā).
- Baumanē, I. un Vesperis, V. (2018). Likumā lietotie termini. No K. Mārtinsone un B. Girgensone (red). Psihologu profesionālā darbība Latvijā: saturs, organizācija, regulējums. Psihologu likuma komentāri (103.-107.lpp). Rīga: Tiesu namu aģentūra.
- Dāvidsone, G. un Koļesņikova, J. (2018). Psihologa profesionālās darbības jomas. No K. Mārtinsone un B. Girgensone (red). Psihologu profesionālā darbība Latvijā: saturs, organizācija, regulējums. Psihologu likuma komentāri (117.-130.lpp). Rīga: Tiesu namu aģentūra.
- European Certificate in Psychology (EuroPsy) & European Federation of Psychologists' Associations (efpa) (2017). EFPA Regulations on EuroPsy and Appendices. Iegūts no <https://www.europsy.eu> (pieejams tikai angļu valodā).

Psihologu likums nosaka profesionālās darbības jomas, starp kurām klīniskā un veselības psiholoģija ir kā viena profesionālās darbības joma. Studiju programmas saturs un rezultāti tiek pilnveidoti, atbilstoši likuma prasībām, paplašinot programmu ar klīniskās psiholoģijas saturu. Studiju programmas saturs arī ietver studiju kursus konsultatīvajā psiholoģijā un militārajā psiholoģijā, kas atbilst vēl divām citām profesionālās darbības jomām.

Profesionālās maģistra studiju programmas "Veselības psiholoģija" sekmīgas apgūšanas rezultātā studentiem tiek piešķirts sociālo zinātņu maģistra grāds psiholoģijā un psihologa kvalifikācija. Tas nozīmē, ka studējošajiem ir jāapgūst psiholoģijas zinātņu teorētiskie modeļi un pieejas, psiholoģijas pētījumu metodoloģija un aktuālākās atziņas, lai iegūtu padziļinātas zināšanas un varētu turpināt akadēmiskos pētījumus un praktisko darbu pēc maģistra programmas beigšanas, kā arī pēc studiju beigšanas jāvar pašiem aktīvi, inovatīvi un radoši iesaistīties sociālajā dzīvē un darba tirgū nozarē, kas piedzīvo intensīvu attīstību un pastāvīgas izmaiņas. Šajā kontekstā atbilstoši profesionālās maģistra studiju programmas **stratēģiskajam mērķim** nodrošināt padziļinātu teorētisko zināšanu apguvi psiholoģijas zinātnē un sagatavot starptautiskajiem psiholoģijas zinātnes standartiem atbilstošus speciālistus, kas būtu gatavi gan patstāvīgai akadēmiskai un zinātniski pētnieciskai, gan praktiskai darbībai nozarē, ir formulēti studiju rezultāti, kuru apgūvē katram kursam un saturā, kā arī mācību metožu segmentam, ir sava vieta.

Studiju programmas vēsture rāda, kā programma pilnveidota, lai tajā sasniedzamie studiju rezultāti precīzāk atbilstu iegūstamā grāda un profesionālā lauka izaicinājumiem, kā arī darba tirgus prognozējamajām vajadzībām Latvijā, ES un pasaulē. Lai garantētu studiju rezultātus un sasniegtu izvirzītos mērķus, programmas uzņemšanas nosacījumos ir noteikts, ka maģistra studiju programmā pilna laika klātienē uzņem reflektantus, kas ieguvuši akadēmisku sociālo zinātņu bakalaura grādu psiholoģijā vai psiholoģijas bakalaura izglītību ar profesionālo kvalifikāciju. Ārvalstu pretendentiem nepieciešama Latvijas bakalaura grādam pielīdzināma izglītība, par ko izlemj Akadēmiskās informācijas centra ekspertizē.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Maģistra studiju programma sekmē iespējas realizēt pilnu augstākās izglītības studiju ciklu psiholoģijā (bakalaura, maģistra, doktora līmeņa studijas), atbilstoši Boloņas procesam.

Studiju programmas padziļinātas analīzes, tostarp kartēšanas, rezultātā, tika veiktas izmaiņas studiju programmā un 2018. gada 13. jūlijā šīs izmaiņas apstiprinātas Akadēmiskās informācijas centrā (sk. Atzinums par izmaiņu novērtēšanu akreditētā studiju virzienā Rīgas Stradiņa universitātes studiju virzienā "Psiholoģija" un profesionālā maģistra studiju programmā "Veselības psiholoģija"). Šobrīd studiju programma ietver studiju plānu I (kopējais apjoms ir 80 kredītpunkti) un studiju plānu II (kopējais apjoms ir 60 kredītpunkti), ko studējošais izvēlas, ievērojot iepriekš iegūto izglītību.

Studiju plānojums I – kopējais apjoms 80 kredītpunkti.

Maģistra studiju programma tiek īstenota pilna laika studējošajiem četros semestros (divi akadēmiskie gadi), un tās kopapjoms ir 80 KP (120 ECTS).

Pirmo trīs semestru laikā studiju programmā tiek realizēti 14 obligātie studiju kursi (50 KP; 75 ECTS) un 4 ierobežotās izvēles studiju kursi (8 KP; 12 ECTS), kā arī brīvās izvēles (2 KP; 3 ECTS) studiju kursi. Pēdējais semestris pilnībā atvēlēts maģistra darba izstrādei un aizstāvēšanai (20 KP, 30 ECTS) – studenti strādā pie maģistra darba veidošanas, kas ietver teorētiskā materiāla studēšanu, izvērtēšanu, atlasī un pētījuma veikšanu.

Studiju plānojums II – kopējais apjoms 60 kredītpunkti.

Maģistra studiju programma tiek īstenota pilna laika studējošajiem trijos semestros (divi akadēmiskie gadi), un tās kopapjoms ir 60 KP (90 ECTS).

Pirmo divu semestru laikā studiju programmā tiek realizēti 14 obligātie studiju kursi (30 KP; 45 ECTS) un 4 ierobežotās izvēles studiju kursi (8 KP; 12 ECTS), kā arī brīvās izvēles (2 KP; 3 ECTS) studiju kursi. Pēdējais semestris pilnībā atvēlēts maģistra darba izstrādei un aizstāvēšanai (20 KP, 30 ECTS) – studenti strādā pie maģistra darba veidošanas, kas ietver teorētiskā materiāla studēšanu, izvērtēšanu, atlasī un pētījuma veikšanu.

Kā jau iepriekš uzsvērts, lai nodrošinātu programmas mērķu sasniegšanu, uzdevumu izpildi un plānotos studiju rezultātu sasniegšanu, maģistra studiju programmas saturu kopumā veido studiju kursi psiholoģijas teorijās, kvantitatīvā un kvalitatīvā pētījumu metodoloģijā un maģistra darbs, kā arī studiju kursi, kas sniedz iespēju specializēties atsevišķās aktuālajos klīniskās un veselības, konsultatīvās un militārās psiholoģijas virzienos. Studiju pabeigšanai obligāti jānoklausās visi teorētiskie, metožu un specializācijas studiju kursi, izvēloties starp piedāvātajiem specializācijas virzieniem (B un C līmeņu kursi), jāsaņem pētnieciskie darbi, sekmīgi jānokārto eksāmeni, jāizstrādā un jāaizstāv maģistra darbs.

Daudzi studiju kursi programmas saturā stimulē studentus domāt, spriest un veidot savus pētnieciskos projektus ar starpdisciplināru ievirzi. Pateicoties sadarbībai starp RSU struktūrvienībām, šis princips jau izrādījies praktiski realizējams un to iecerēts izvērst arī nākotnē.

Auditorijā bieži tiek aicināti psiholoģijas nozarē atzīti profesionāļi, eksperti, dažādu centru, kā arī veselības aprūpes un izglītības sistēmā strādājošie psihologi. Maģistra darbu tēmas studenti izvēlas, tieši reaģējot uz atklātajām problēmām sabiedrībā, kā arī prasībām psihologiem izpētes metožu un palīdzības sniegšanas tehniku pilnveidē.

Laika posmā kopš 2016. gada studiju programmas saturs pakāpeniski attīstīts, sekojot nozares un darba tirgus, kā arī psiholoģijas zinātnes attīstības tendencēm. Jauninājumi un izmaiņas attiecas uz satura izmaiņām studiju kursu ietvaros, studiju kursu vadītājiem pastāvīgi atjaunojot pasniegto saturu un literatūras avotus. Piemēram, būtisks papildinājums studijās izmantotajai literatūrai regulāri tiek gūts e-grāmatu datu bāzēs. Īpaša metode studiju kursu satura atjaunošanas pieredzē ir skatāma studiju programmas internacionalizācijas kontekstā. Vairāku studiju kursu docēšanā tiek mērķtiecīgi meklēti un aicināti pasniegt ārvalstu docētāji, lai piedāvātu atšķirīgu pieeju, ienestu pieredzes apmaiņu studiju procesā, piemēram, studiju kursa “Digitālo tehnoloģiju pielietojums psiholoģijā” realizācijā ir iesaistīta pētniece un psiholoģijas doktore P. Tzotzoli (Lielbritānija), ka arī rezultātā RSU ārzemju studentiem tika aprobēta tīmekļa intervence *MePlusMe* (sk. www.meplusme.com) un veikti pētījumi par veselības uzvedības sekmēšanas intervences izmantošanu. Trīs maģistranti aizstāvēja maģistra darbus par tīmekļa intervences *MePlusMe* aprobāciju.

Studiju kursu saturs, analizējot aktuālos piemērus un precizējot satura fokusu, mērķtiecīgi ticis mainīts tajos studijuursos, kas skar psiholoģisko izpēti un psiholoģisko konsultēšanu, kā arī palīdzību bērniem, pacientiem ar dažādām hroniskām slimībām, pacientiem rehabilitācijas procesā (piemēram, pacientiem pēc insulta, onkoloģijas slimniekiem u.c.), bet apgūstamo metožu klāsts pilnveidots, lai atbalstītu studentu patstāvīgos pētījumus, kuru aktualitāte tiek rūpīgi uzraudzīta. Piemēram, lai nodrošinātu studējošo sagatavošanos turpmākai praksei tiek īstenots studiju kurss Izpētes metodes psiholoģijā (4 KP) pirms prakses īstenošanas pirmajā semestrī.

Tāpat pilnveidota arī kursu struktūra ierobežotās un brīvās izvēles līmeņos. Galvenokārt attīstīta C studiju kursu sadaļa, reaģējot uz aktuāliem mūsdienu pasaules izaicinājumiem un prakses uzdevumiem (piemēram, aizvien jauni pētījumi un atklājumi neiropsiholoģijā un šo atklājumu izmantošanas iespējas gan hronisku sāpju izpratnē un palīdzības sniegšanā, gan darbā ar atkarības pacientiem). Īpašs piemērs ir studiju kurss “Sociālā neirozinātne”, kura docēšanu pēdējo gadu laikā daļēji īstenojuši ārvalstu vieslektori J. Kropotovs (Krievija), J. Pavlov (Vācija), S. Montemurro (Itālija) un J. Vinnik (Portugāle). Lai nodrošinātu absolventu izpratni par riskiem un gatavību reaģēt kritiskās mūsdienu vides situācijās, atbilstoši likumdošanas prasībām, ir ieviests kurss “Civīlā un vides aizsardzība”.

Veiktās izmaiņas atbilst MK noteikumiem un saskan ar pētnieku atziņām par psiholoģijas attīstību un darba tirgus tendencēm. Darba tirgus attīstības analīzes un prognozes liecina, ka, maģistra studiju programmas absolventiem ir sava stabila niša nākotnes darba tirgū Latvijā un Eiropā. Pirmkārt, tiek prognozētas labākas izredzes darbiniekiem ar augstāku izglītības līmeni. Otrkārt, Latvijā vēl joprojām augsti izglītotu speciālistu, profesionāļu vidū bezdarbs ir mazāks. Treškārt, mūsdienās psiholoģija attīstās kā starpnozaru joma un psihologi tiek plaši iesaistīti starpdisciplinārās aktivitātēs gan veselības aprūpē (piemēram, psihosociālajā rehabilitācijā), gan izglītības un militārajā jomā, tā lielā mērā korelējama ar cilvēkkapitāla attīstību visdažādāko tautsaimniecības jomu ietvaros, tātad arī šeit netieši prognozējama attīstība kā kadru maiņas, tā nepieciešamo jauno prasmju kontekstā.

Studiju programmas saturs pilnībā atbilst Ministru kabineta 2014. gada 26. augusta noteikumiem Nr. 512 “[Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu](#)”. No 80 iegūstamajiem kredītpunktiem viena ceturtdaļa, tas ir, 20 KP, paredzēti par maģistra darba sekmīgu izstrādi un aizstāvēšanu, 8 KP (B kursu līmenī saturs katram atsevišķam studentam var

atšķirties) tiek saņemti par psiholoģijas jomas teoriju apgūšanu un tikpat par priekšmetu apguvi, kas saistās ar teorētisko atziņu aprobāciju nozares darbā un aktuālo problēmu aspektā. Tādējādi tiek nodrošināts, ka studiju programmā “Veselības psiholoģija” iegūst padziļinātas teorētiskās zināšanas un pētniecības iemaņas, kā arī praktiskajā darbā nepieciešamās prasmes.

Izvērtējot studiju programmas saturu, jāsaņem, ka tas tiek veidots atbilstoši nozares darba tirgus un augstākās izglītības normatīvajiem aktiem, politikas pamatnostādņēm un aktuālajām tendencēm. Teorijas studiju kursu īpatsvars ir relatīvi liels, jo studiju programmas stratēģijā ir paredzēts, ka svarīgāk pašreizējā situācijā ir pievērst uzmanību padziļinātai psiholoģijas teorētisko koncepciju izpratnei, sagatavojot studentus arī pedagoģiskajam darbam un tālākām studijām doktorantūrā.

Skat. 17.1. pielikumu “Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam”.

2.2. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

Studiju programmas vadība pastāvīgi strādā pie studiju kursu satura līdzsvarošanas mērķu sasniegšanas kontekstā. Studiju programmas stratēģiskā mērķa dēļ ir svarīgi līdzsvarot nākamo maģistru teorētisko sagatavotību, skatījuma dziļumu un plašumu, kritiski analītiskā redzējuma asumu ar praktisko ieskatu un gatavību radoši, drosmīgi, inovatīvi strādāt psiholoģijas nozarē. Ņemot vērā psiholoģijas aktuālās attīstības tendences, svarīgi, lai studijās tiktu pievērsta salīdzinoši liela uzmanība četriem komponentiem:

- 1) teorētiskās izpratnes veidošanai;
- 2) pētniecisko un analītisko iemaņu attīstīšanai;
- 3) kompetences veidošanai psiholoģijas jomu specifiskā un darbības principu izpratnē katrā no tām;
- 4) patstāvīgas, inovatīvas un ilgtspējīgas uzņēmējdarbības spēju izkopšanai, lai studiju programmas absolventi varētu ne tikai kļūt par psihologiem, pētniekiem, ekspertiem un profesionāļiem psiholoģijas nozarē, bet arī spētu patstāvīgi, elastīgi reaģēt uz izmaiņām jomā, analizējot un izprotot tendences.

Kopumā programmai definēti 8 studiju rezultāti, balstoties uz Eiropas Klasifikāciju ietvarstruktūru (skat. parametus, skat. 18.1. pielikumu “Studiju kursu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai”.

Teorētiskās izpratnes veidošanai studiju kursu apguvei jāgarantē 7. EKI līmeņa rezultāti, respektīvi, studentiem jāiegūst spēja parādīt padziļinātas vai paplašinātas zināšanas un izpratni, kas balstās jaunākajos jomas atklājumos – pamats radošai un pētnieciskai darbībai un kompetence, kas ļautu integrēt dažādu jomu zināšanas, veidojot jaunas zināšanas, attīstot arī pētniecības metodes, turklāt darot to ētiski un apzinīgi izturoties pret savas darbības konsekvencēm. Lai nodrošinātu minēto zināšanu un kompetenču iegūšanu, studiju programmas saturā ir tādi studiju kursi kā “Maģistra darba izstrāde”, “Analītiskās statistikas metodes psiholoģijas pētījumos” u. c. Šie studiju kursi vairāk garantē tieši kompetences iegūšanu – spēju modelēt problēmas, situācijas procesā un prognozēt attīstību. Bet citi, piemēram, “Metodisko materiālu izstrāde un psihoizglītošana psiholoģijas praksē” izkopj spēju argumentēti diskutēt ar speciālistiem par sarežģītiem un

sistēmiskiem attiecīgās zinātnes nozares vai profesionālās jomas aspektiem.

Pētniecisko un analītisko iemaņu attīstīšanai paredzēts, ka atsevišķi studiju programmas studiju kursi, tādi kā “Kvantitatīvo un kvalitatīvo pētījumu metodoloģija”, un arī pati maģistra darba izveide un aizstāvēšana dod studentiem nepieciešamo spēju patstāvīgi izmantot teoriju, daudzveidīgas pētniecības metodes un problēmu risināšanas prasmes, lai veiktu pētniecisku darbību vai augsti kvalificētas profesionālās funkcijas.

Lai studenti kļūtu par kompetentiem speciālistiem, kas varētu patstāvīgi (psihologa- pārraudzībā) strādāt kādā no profesionālās darbības jomām, studējošajiem jāizvēlas vienu no trim virzieniem, kas nodrošina kompetences apguvi klīniskajā un veselības psiholoģijā vai konsultatīvajā psiholoģijā, vai militārajā psiholoģijā. Pēc izvēlēta virziena apguves, maģistranti patstāvīgi formulē un kritiski analizē profesionālās problēmas, ir sagatavoti darbam atbilstoši profesionālās darbības jomās specifiskai (detalizētāks apraksts skat.: Dāvidsone, un Koļesņikova, 2018).^[1]

Profesionālajā praksē nepieciešamās zināšanas, prasmes un kompetences nodrošina, piemēram, šādi studiju kursi “Psihologa profesionālā darbība”, “Izpētes metodes psiholoģijā”, “Grupu konsultēšana un psihoterapija”, “Krīžu un traumu psiholoģija”, “Īstermiņa konsultēšana”, “Kognitīvā un uzvedības terapija” un “Psiholoģiskās izpētes un konsultēšanas prakse”.

Kā redzams no iepriekš aprakstītā, studiju programmas attīstības stratēģijā vienmēr ņemts vērā kompetenču caurvijas princips – proti, dažādās zināšanas un prasmes tiek apgūtas dažādos studijuursos dažādos studiju plāna posmos, lai nodrošinātu un nostiprinātu stabilas pētnieciskajā un profesionālajā praksē nepieciešamas kompetences.

Izvērtējot mērķu un studiju rezultātu saskaņojumu ar studiju kursu rezultātiem, jāsecina, ka tāds studiju programmā ir panākts un kopumā visi studiju programmas studiju kursi veido daļu no mērķu sasniegšanai nepieciešamajiem studiju rezultātiem.

^[1] Dāvidsone, G. un Koļesņikova, J. (2018). Psihologa profesionālās darbības jomas. No: K. Mārtinsone (autoru kol. vad.), Psihologu profesionālā darbība Latvijā: Saturs, organizācija, regulējums: Psihologu likuma komentāri (117.–130. lpp.). Rīga: Tiesu namu aģentūra.

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studijuursos/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Galvenās mācību formas studiju programmā ir lekcijas, kuru apjoms ir apmēram puse no kopējā kontaktstundu daudzuma, bet otru pusi veido semināri un praktiskās nodarbības. Tomēr kontaktstundu skaits maģistra līmeņa studijuursos ir ievērojami mazāks nekā patstāvīgajam darbam atvēlēto mācību stundu skaits, tādēļ patstāvīgā darba kvalitātei ir ļoti būtiska loma. Līdzās obligātās literatūras apguvei, kas tiek kontrolēta ar praktisku uzdevumu un semināra atbilžu vērtējuma palīdzību, kur jāizmanto iegūtās zināšanas, katra studiju kursa ietvaros paredzēta viena vai vairāku darbu veidošana vai pētnieciska projekta izstrādāšana.

Studiju programmā tiek izmantotas šādas studiju metodes: apgūto teorētisko un praktisko zināšanu konkretizācija semināros, diskusijas, pārbaudes testi un kontroldarbi, individuālo un grupu projektu

izstrāde, kā arī simulācijas prakse. Papildus tam studenti apmeklē VPUPK konferenci “Veselība un personības attīstība: starpdisciplinārā pieeja” (piemēram, kursā “Maģistra darba izstrāde”). Atsevišķosursos, kur centrā ir praktiskais radošais darbs (piemēram, “Digitālo tehnoloģiju pielietojums psiholoģijā”), studenti strādā ārpus universitātes, apgūstot prasmes izstrādāt tīmekļa intervences projektu veselības veicināšanai, balstoties uz diferencētām mērķa grupas vajadzībām.

Studiju procesā modernizācijas nolūkos RSU mājaslapā Psiholoģijas laboratorijas sadaļā (sk. latviešu valodā: <https://www.rsu.lv/psihologijas-laboratorija>, angļu valodā:

<https://www.rsu.lv/en/psychology-laboratory>) ir pieejams psiholoģisko testu un aptauju reģistrs, kurā tiek apkopota un regulāri papildināta informācija par psiholoģijā un citās nozarēs Latvijā izstrādātajiem un adaptētajiem psiholoģiskajiem testiem un aptaujām. Reģistrs ir izveidots, lai nodrošinātu RSU studējošo un docētāju izstrādāto un adaptēto psiholoģisko instrumentu pieejamību. Atzīmējams, ka aktīvi notiek psiholoģiskās izpētes metožu modernizācija un digitalizācija, piemēram ir digitalizēts Latvijas klīniskais personības tests (LKPT), kas atvieglo psiholoģiskās izpētes prakses īstenošanu un šīs izpētes metodes apguvi. Digitalizētais LKPT instruments nodrošina ātru, ērtu precīzu iegūto datu analīzi. Plānojot inovatīvo digitālo testu ieviešanu studiju procesā, jāatzīmē, ka Psiholoģijas laboratorijā tiek īstenota pusaudžu un pieaugušo intelekta struktūras testa digitalizācija un adaptācija 2020./2021. ak. gadā.

Kopumā liela uzmanība tiek pievērsta studentu patstāvīgajam darbam, kurš ir vērsts uz zinātniskās literatūras apgūšanu un analīzi, empīriskā materiāla iegūvi un analīzi, zinātniski pētniecisko metožu izmantošanu, individuālo projektu sagatavošanu un prezentāciju.

Docētāju uzdevums ir palīdzēt studentiem organizēt patstāvīgo darbu, nepieciešamības gadījumā sniedzot konsultācijas un padomus, kā arī rosinot diskusijas un motivējot izvēlēties pētījumu virzienus. Tāpēc katrā mācību modulī paredzētas 2 konsultāciju stundas, taču docētāji ir pieejami studentiem arī ārpus konsultāciju laika. Konsultēties un saņemt materiālu studējošie var arī e-studijās, kā arī tiek izmantota sarakste e-pastā, jo studentiem ir iespējams saņemt mācību materiālus, nosūtīt docētājiem mācību kursā paredzētos mājas darbus, kā arī uzzināt docētāja komentārus, ieteikumus un novērtējumu.

Katram studiju kursam tiek izstrādāts detalizēts apraksts, kurā ir sniegta sīka informācija par nodarbību tematiem, pasniedzēja prasībām, obligāto literatūru un patstāvīgā darba uzdevumiem. Lai atvieglotu materiāla apgūšanu, studentiem tiek piedāvātas obligātās literatūras materiālu elektroniskās kopijas, ko students var izdrukāt vai izmantot elektroniskā formā. Obligātās literatūras apjoms ir aptuveni 300–600 lpp. uz studiju kursa diviem kredītpunktiem, jo zināšanu apguve saistīta ar spēju izskatīt liela apjoma materiālus.

Studiju programmā tiek izmantotas dažādas studiju metodes un formas, kas tiek izvēlētas atbilstoši katra kursa izvirzītajiem mērķiem un specifikai. Piemēram, lekcijās docētāji integrē tādas aktīvās mācību metodes kā diskusijas, grupu darbu, problēmsituāciju analīzi. Savukārt, semināros pielieto, piemēram, šādas mācību metodes: darbs pāros, gadījumu analīze, simulētais klients, modelēšana, lomu spēles (tai skaitā izmantojot spoguļsienu). Kā zināšanu pārbaudes metodes lekcijās un semināros tiek izmantoti kontroldarbi un testi, kas ļauj pārbaudīt iegūtās zināšanas semestra laikā, kā arī novērtēt studentu prasmes analizēt apgūstamo materiālu. Rakstisks eksāmens ir biežāk izmantotā studenta zināšanu novērtēšanas forma. Lai apgūtu studiju kursa saturu un nokārtotu eksāmenu, studējošie patstāvīgi lasa norādīto literatūru, izpēta videomateriālus, veic gadījumu analīzi pēc noteiktiem kritērijiem, sagatavo atzinumu, sadarbības pārskatu, kā arī sagatavo atskaides (piemēram, prakses dokumentāciju).

Ir atzīmējams, ka prakses kursi ietver psihologa-pārbaudes pārbaudzības sesijas, kas veicina psihologa profesijas nepieciešamo kompetenču attīstīšanu. Tajās tiek sekmēta studentu saskarsmes iemaņu pilnveidošana, sava viedokļa izteikšanas un gadījumu analīzes prasmes. Darbojoties

pārraudzības sesijās, studējošie bagātina viens otra pieredzi, apmainās domām ar sertificēto psihologu pārraugu, apzinās pastāvošo viedokļu daudzveidību. Šādas sesijas ir ļoti būtiskas arī studentu kā topošo psihologu pašizziņai, pašrefleksijai un personības izaugsmei.

Gan lekcijās, gan nodarbībās tiek izmantotas visas RSU pieejamās iepriekš aprakstītās modernās tehnoloģijas.

RSU studiju laikā studentiem ir iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus, diskutēt ar pasniedzēju un studiju biedriem. Studijās tiek izmantotas problēmcentrētas mācīšanas stratēģijas. Visi studiju kursu palīgmateriāli studentiem ir brīvi pieejami e-studiju vidē. Tur atrodamas arī norādes par papildu informācijas avotiem konkrēto jautājumu apguvei, kā arī materiāli pašvadītas mācīšanās veicināšanai (piemēram, praktiski mājās veicami uzdevumi ar pašpārbaudes algoritmu).

Studijās tiek izmantota gan formatīvā, gan summatīvā vērtēšana. Formatīvā vērtēšana notiek ikdienas studiju procesā – kontaktstundu laikā uzdodot studentiem kontroljautājumus, kā arī diskutējot par studentu patstāvīgajiem darbiem, kas tiek praktizēti studiju procesā. Summatīvā vērtēšana notiek katra studiju kursa beigās eksāmena formā. Summatīvās vērtēšanas pārbaudes tiek organizētas rakstiskā (papīra formā vai elektroniski) vai mutisku pārrunu formā. Studiju programmas pirmajā semestrī students izvēlas sev interesējošu tematu un sadarbībā ar paša izvēlēto darba vadītāju izstrādā un pēdējā semestrī aizstāv maģistra darbu. Studējošajiem ir pieejams tematu izvēles saraksts RSU mājaslapā (piemēram, skat. Veselības psiholoģijas un pedagogijas katedras sadaļā latviešu valodā:

<https://www.rsu.lv/veselibas-psihologijas-un-pedagogijas-katedra>, angļu valodā:

<https://www.rsu.lv/en/departament-health-psychology-and-paedagogy>). Temati pamatā ir izstrādāti dažādu projektu ietvaros, līdz ar to studējošiem ir iespēja padziļināt savas zināšanas un prasmes pētniecībā sadarbībā pētnieku komandu.

Studiju vērtēšanas sistēma maģistra programmā “Veselības psiholoģija” balstās uz trīs pamatprincipiem – pozitīvs vērtējums par studiju programmas apguvi iegūstams obligāti; visosursos tiek izmantotas dažādas starppārbaudījumu formas (kontroldarbi, prezentācijas, testi u.tml.) un viena gala pārbaudījuma forma – eksāmens; katrā priekšmetā tiek pārbaudītas gan zināšanas, gan prasmes un kompetences, kā arī iemaņas, ar kuru palīdzību teorētiski apgūto studenti spēj lietot praksē.

Vērtēšanas sistēma attiecībā uz katru konkrēto kursu ir norādīta kursa aprakstā. Ar vērtēšanas kritērijiem studējošie tiek iepazīstināti katra moduļa un kursa sākumā. Rezultāti tiek novērtēti 10 ballu sistēmā, uzskatot vērtējumu 4 balles (gandrīz viduvēji) par zemāko sekmīgo novērtējumu. Gala atzīmi veido visu atzīmju summa, kurus studējošie saņem par dažādam aktivitātēm studiju kursa īstenošanas laikā.

Studiju materiāla apguve tiek vērtēta ar šādu pārbaudes formu palīdzību:

- 1) lekciju, semināru un praktisko nodarbību apmeklētība;
- 2) līdzdalība un atbilžu kvalitāte semināru nodarbībās, kā arī kontroldarbu un testu izpilde;
- 3) teorētiskā pārskata vai empīriskā pētījuma izstrāde un aizstāvēšana;
- 4) eksāmens.

Studiju kursa apguves laikā katrs students var sekot līdzi saviem vērtējumiem e-studiju vidē.

VPUPK katedras personāls seko līdzi studentu sekmēm un, ievērojot datu aizsardzības politiku, studenti tiek regulāri informēti par saviem vērtējumiem. Kopējais sekmju stāvoklis vismaz reizi semestrī tiek apspriests, tiekoties katedras un studiju programmas vadībai ar katra studiju gada studentiem, kā arī tas tiek analizēts no studiju kvalitātes pārraudzības institūtu puses – izskatīts

studiju kvalitātes padomē, dekānu padomē.

Studijas raksturo individuāla attieksme pret studentiem, tiek stimulēta radoša attieksme, izteiksmes brīvība un akadēmiskā ētika. Plaģiāta gadījumi studentu darbos tiek izskatīti VPUPK katedras sēdē. Atkārtota apzināta plaģiāta gadījumā studentu var eksmatrikulēt bez tiesībām atjaunot studenta statusu RSU.

Kā jau minēts, katra studiju kursa beigās RSU e-vidē studentiem tiek lūgts aizpildīt novērtējuma anketu, kurā ir iespēja izteikt viedokli un ierosinājumus gan par studiju kursa saturu, gan tā īstenošanas metodēm, gan docētāju kompetencēm un darba stilu. Līdz ar to studiju kursi ik gadu tiek aktualizēti atbilstoši studentu sniegtajam vērtējumam. Tāpat studentu pārstāvji tiek iesaistīti fakultāšu domēs, ka arī studiju kvalitātes padomē, nodrošinot viņu viedokļa pārstāvību lēmumu pieņemšanā.

RSU īsteno studentcentrētu izglītību, kas paredz to, ka:

- studiju procesa centrā ir studējošais, kurš patstāvīgi mācās;
- studiju rezultāti ir skaidri formulēti un zināmi, un studējošais studē, lai tos sasniegtu;
- studējošie zina un saprot studiju programmā vai kursā paredzētos studiju rezultātus;
- studējošā sasniegumu vērtēšana ir veidota tā, lai ir iespējams pārliecināties par to, vai un kādā līmenī ir sasniegti plānotie studiju rezultāti;
- docētāja uzdevums ir veicināt studējošā studēšanu tā, lai studējošais sasniegtu izvirzītos studiju rezultātus;
- ir novērojams tas, kā atsevišķo studiju kursu rezultātu kopums veido studiju programmas studiju rezultātus.

Studiju programmas studiju rezultāti ir formulēti studentcentrēti, un tie:

- veido studējošajiem un docētājiem vienotu izpratni par to, kas tiek sagaidīts no studējošā kursa vai programmas noslēgumā;
- nodrošina iespēju studējošajiem studēt efektīvāk, t. i., studējošajiem ir skaidri zināms, kādas zināšanas un prasmes viņi iegūs, sekmīgi pabeidzot attiecīgo kursu. Tāpat studējošajiem ir iespējams izsekot, ko tie jau ir un ko vēl nav apguvuši, un kāda ir viņu virzība programmas rezultātu sasniegšanai;
- ir instruments, ar kuru docētājam ir iespējams organizēt studiju procesu efektīvāk: lekcijas, seminārus, grupu darbu, diskusijas u. c., izvēloties tēmas un materiālus, kā arī mācīšanas stratēģijas saskaņā ar studiju kursā vai studiju programmā izvirzītajiem studiju rezultātiem;
- starp docētājiem un kolēģiem rada savstarpēju izpratni par to, kāda studiju rezultāta sasniegšanai tiek apgūts kurss un izvēlēta attiecīgā mācīšanās metode;
- identificē tos apgabalus, kuros noteikta veida studiju rezultāti pārklājas vai iztrūkst (salīdzinot kursus un to atbilstību programmai);
- studējošajiem atvieglo izvēli par to, kurus kursus apgūt atbilstoši studiju rezultātiem, kurus studējošais vēlas sasniegt;
- sniedz skaidru informāciju darba devējiem par tām zināšanām un prasmēm, kuras studējošie ir apguvuši, kā arī nodrošina iespēju šīs zināšanas un prasmes vērtēt atbilstoši noteiktajai profesionālajai kvalifikācijai.

Izmantotās studiju īstenošanas un arī vērtēšanas metodes sekmē studiju kursu rezultātu un izvirzītā studiju programmas mērķa sasniegšanu.

Studiju īstenošanas formu un laika plānojuma izvēle pārsvarā gadījumu ir vērtējama kā veiksmīga dotajos augstākās izglītības tirgus apstākļos. Vērtēšanas metodes ir pietiekami daudzveidīgas, taču to piemērotību vēl un vēlreiz jāpārbauda tā, lai studenti apzinātos pārbaudījumu lietderīgumu un integrētību studiju procesā un reālās dzīves vajadzībās.

2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.

Profesionālā maģistra studiju programmā „Veselības psiholoģija” ir paredzēta prakse 26 KP apjomā. Studiju programmas prakses mērķis ir nodrošināt studentiem padziļinātas zināšanas, prasmes un kompetenci atbilstoši psihologu profesijas standartam (Niedre, R., Strika, E., Avotiņa, Z., Lazda, R., Caune, D., Mūze, E., Vlasenko, O., Silkāne, V., Koļesņikova, J., Mihailova, S. un Jurisa, I. (2019). Psihologu profesijas standarts. Apstiprināts PINTS sēdē 12.06.2019. PINTSA sēdē, protokols Nr. 4. Iegūts no <https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-108.pdf>) (pieejams tikai latviešu valodā).

Balstoties uz Ministru kabineta 2014. gada 26. augusta noteikumiem Nr. 512 *Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu*, punktu 23.3. “prakse vismaz 26 kredītpunktu apjomā, ja tā ir paredzēta akadēmiskās bakalaura studiju programmas beidzējiem, vai vismaz sešu kredītpunktu apjomā, ja tā ir paredzēta bakalaura programmas beidzējiem” tika izveidots Studiju plānojums I ar 26 KP prakses apjomu un Studiju plānojums II ar sešiem KP praksei.

Profesionālā maģistra studiju programmā „Veselības psiholoģija” (studiju plānojums I – kopējais apjoms 80 kredītpunkti) ir paredzēta prakse 26 KP apjomā.

Pirmajā gadā tiek īstenots prakses kurss “Psiholoģiskās izpētes un konsultēšanas prakse I” (10 KP), kas sadalīts uz diviem semestriem. Pirmajā semestrī studenti piedalās ievadseminārā, ko vada sertificēts psihologs pārraugs – RSU docētājs, par psiholoģiskās izpētes metodēm, izziņas procesu, un emocionālās / motivācijas jomas izpēti bērniem, metožu pielietošanas iespējām un ierobežojumiem, kā arī iepazīstas ar atzinumu par psiholoģiskās izpētes (novērtēšanas) rezultātiem sagatavošanas pamatprincipiem. Otrkārt, studējošie prakses vietās veic sertificēta psihologa pārrauga psiholoģiskās izpētes darbu ar bērniem novērošanu. Treškārt, sertificēta psihologa pārrauga pārraudzībā veic psiholoģiskas izpētes vismaz ar 4 bērniem.

Otrajā semestrī prakses kurss tiek organizēts līdzīgi iekļaujot ievadsemināru par psiholoģiskās izpētes metodēm pieaugušajiem, kā arī iekļaujot sertificēta psihologa pārrauga darbu ar pieaugušajiem novērošanu un psiholoģisko izpēti vismaz 4 klientiem/pacientiem.

Prakses kursā “Metodisko materiālu izstrāde un psihoizglītošana psiholoģijas praksē” (2 KP) studējošie veic psihoizglītojošo darbu noteiktai mērķauditorijai (4 – 6 h apjomā), izstrādājot uz profesionāliem informācijas avotiem balstītu izglītojošu programmu un metodisko materiālu psiholoģijā.

Otrajā gadā prakses kurss “Psiholoģiskās izpētes un konsultēšanas prakse” II (14 KP) paredz prakses vadītāja, sertificēts psihologa pārrauga, pārraudzībā veikt 4 klientiem / pacientiem psiholoģisko konsultēšanu un pielietojot psiholoģiskās palīdzības metodes.

Arī šī kursa sākumā studējošie piedalās ievadseminārā, ko docē sertificēts psihologs pārraugs, par psiholoģiskās konsultēšanu un psiholoģiskās palīdzības metodēm, to pielietošanas iespējām un ierobežojumiem, par sadarbības pārskata ar klientu/pacientu sagatavošanas principiem. Otrkārt, studējošie novēro prakses vietās sertificēta psihologa pārrauga psiholoģiskās konsultēšanas darbu ar klientiem/pacientiem. Treškārt, sertificēta psihologa pārrauga pārraudzībā veic klientiem / pacientiem psiholoģisko konsultēšanu un pielietojot psiholoģiskās palīdzības metodes.

Profesionālā maģistra studiju programmā „Veselības psiholoģija” (studiju plānojums II – kopējais apjoms 60 kredītpunkti) ir paredzēta prakse 6 KP apjomā.

Studējošie pirmajā gadā apgūst prakses kursu “Psiholoģiskās izpētes un konsultēšanas prakse” (4 KP). Kurša īstenošana tiek sadalīta uz diviem semestriem: pirmajā semestrī studenti prakses kursa ietvaros piedalās ievadseminārā, ko vada sertificēts psihologs pārraugs – RSU docētājs, par psiholoģiskās izpētes metodēm bērniem un pieaugušajiem, to pielietošanas iespējām un ierobežojumiem, atzinumu par psiholoģiskās izpētes (novērtēšanas) rezultātiem sagatavošanas principiem. Otrkārt, studējošie novēro prakses vietās sertificēta psihologa pārrauga psiholoģiskās izpētes darbu ar bērniem un pieaugušajiem. Treškārt, sertificēta psihologa pārrauga pārraudzībā veic psiholoģiskas izpētes vismaz ar 2 bērniem un diviem pieaugušajiem.

Otrajā semestrī prakses kurss tiek organizēts līdzīgi iekļaujot ievadsemināru, sertificēta psihologa pārrauga, RSU docētāja, vadībā, par psiholoģiskās konsultēšanas un psiholoģiskās palīdzības metodēm, to pielietošanas iespējām un ierobežojumiem, par sadarbības pārskata ar klientu/pacientu sagatavošanas pamatprincipiem. Otrkārt, studējošie novēro prakses vietās sertificēta psihologa pārrauga psiholoģiskās konsultēšanas darbu ar klientiem/pacientiem. Treškārt, sertificēta psihologa pārrauga pārraudzībā veic klientiem / pacientiem psiholoģisko konsultēšanu, pielietojot psiholoģiskās palīdzības metodes vismaz 2 klientiem/pacientiem.

Prakses kursā “Metodisko materiālu izstrāde un psihoizglītošana psiholoģijas praksē” (2 KP) studējoši veic psihoizglītojošo darbu noteiktai mērķauditorijai (4 – 6 h apjomā), izstrādājot uz profesionāliem informācijas avotiem balstītu izglītojošu programmu un metodisko materiālu psiholoģijā.

Papildus, sākot ar 2020. gadu 2. gada studējošie sertificēta psihologa pārrauga pārraudzībā un sadarbībā ar RSU Studentu servisu piedāvā psiholoģiskā atbalsta grupu seminārus studentiem (skat. <https://www.rsu.lv/aktualitates/aprilis-emocionalas-labsajutas-menis-rsu-karjeras-centra> (informācija pieejam tikai latviešu valodā)), ka arī sniedz RSU studējošajiem psiholoģisko palīdzību dažādos jautājumos (skat.

<https://www.rsu.lv/aktualitates/rsu-studejosajiem-tiessaiste-pieejams-psihologiskais-atbalsts> (informācija pieejam tikai latviešu valodā): Stresa pārvarēšana un mazināšana, pašregulācija; Efektīva laika plānošana mācību laikā; Sociālā pašizolācija ārkārtas situācijā, resursu apzināšanās; Veselīga dzīvesveida sākšana un saglabāšana, un citi jautājumi.

Tādejādi studiju programmā tiek apgūtas nepieciešamās bāzes zināšanas, prasmes un kompetence, kas ir noteikta Psihologa profesijas standartā. Savukārt zināšanas, prasmes un kompetence, kas ir noteiktas Ministru kabineta 2018. gada 29. maija noteikumu Nr. 301 “Psihologu noteikumi”, tiek attīstīta turpmākajā profesionālajā darbībā – saskaņā ar izvēlēto profesionālās darbības jomu (vairāk lasiet[1]). Šāda pieeja ir saskaņā ar profesionālās kompetences raksturojumu Eiropā (*European Certificate in Psychology (EuroPsy) & European Federation of Psychologists' Associations* (2017). *EFPA Regulations on EuroPsy and Appendices*. Iegūts no <https://www.europsy.eu>)

Piemēram, lai nodrošinātu psihologa profesijas standartā formulēto attiecībā uz psiholoģisko izpēti, psiholoģisko konsultēšanu un palīdzību (tostarp, krīzes intervenci), maģistra studiju programmā ir ietverti šādi obligātie studiju kursi: “Izpētes metodes psiholoģijā” (2 KP), “Kognitīvā un uzvedības terapija” (2 KP), “Īstermiņa konsultēšana” (2 KP), “Krīžu un traumu psiholoģija” (2 KP), kā arī “Psiholoģiskā izpētes un konsultēšanas prakse” (24 KP) un “Metodisko materiālu izstrāde un psihoizglītošana psiholoģijas praksē” (2 KP). Šajos studijuursos tiek apgūta bāzes kompetence, kas turpmākajā psihologa profesionālajā specializācijā tiek attīstīta.

Studiju programmā iekļautie studējošo prakšu uzdevumi sasaisti ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem un tas atspoguļojas studiju programmas kartēšanas rezultātos.

Prakses uzdevumi ietver:

1. Praktē vadītāja (sertificēts psihologs-pārbaudītājs) pārbaudītā izstrādāt un īstenot uz praksē balstītiem pierādījumiem psihoizglītojošu programmu - projektu (metodisko materiālu) atbilstoši izvēlētajai mērķauditorijai un tas mērķim.
2. Praktē vadītāja pārbaudītā - psiholoģiskās izpētes veikšanu saskaņā ar pieprasījumu un klienta / pacienta vajadzībām. Atzinumu par psiholoģiskās izpētes rezultātiem sagatavošanu.
3. Praktē vadītāja pārbaudītā - psiholoģisko konsultēšanu klientiem / pacientiem veikšanu, pielietojot psiholoģiskās palīdzības metodes (tai skaitā attālināti) saskaņā ar pieprasījumu un/vai klienta / pacienta vajadzībām. Sadarbības pārskatu un citu dokumentu sagatavošanu.
4. Argumentēti izvērtēt savas darbības rezultātus un formulēt profesionālās izaugsmes uzdevumus.
5. Regulāri apmeklēt (vismaz 85% apmērā) praktē pārbaudītā sesijas un prezentēt gadījumu analīzi grupā.
6. Sagatavot praktē dokumentāciju (pēc noteiktajiem kritērijiem) un prezentēt to praktē aizstāvēšanās laikā.

Detalizētāk praktē uzdevumi ir aprakstīti praktē pielikumā (skat. 9. pielikumu). Maģistrantam ir nepieciešams praktē iziet secīgi. Katru nākamā praktē posmu var uzsākt tikai pēc iepriekšējā praktē posma pārbaudītāja sekmīgas nokārtošanas, kas beidzas ar kvalifikācijas eksāmenu, kurā ir teorētiskā un praktiskā daļa. Pēc attiecīgās praktē studenti ir ieguvuši atbilstošas zināšanas, prasmes un kompetences.

Vēl jāuzsver, ka maģistrantiem pirms praktē jāpiedalās ievadseminārā (vada sertificēts psihologs pārbaudītājs – RSU docētājs) par praktē uzdevumiem, kur tiek koncentrēta veidā aktualizētas/atkārtotas iepriekš apgūtās zināšanas, prasmes un kompetences par psiholoģiskās izpētes metodēm, to pielietošanas iespējām un ierobežojumiem, atzinumu par psiholoģiskās izpētes (novērtēšanas) rezultātiem sagatavošanas pamatprincipiem, kā arī individuālo psiholoģisko konsultēšanu un palīdzību sniegšanu, sadarbības pārskatu sagatavošanas pamatprincipiem. Papildus praktē organizācijai attālinātajā vidē ir izstrādāti noteikumi “NOTEIKUMI par individuālo un grupu konsultāciju sniegšanu attālinātā vidē studiju programmā “Veselības psiholoģija” un praktē dokumentācija. Ka arī ir studējošajiem iespēja papildu iepazīties arī ar tēmām par tīmekļa intervencēm / digitālajām tehnoloģijām konsultēšanā (sk. <https://www.rsu.lv/aktualitates/rsu-petnieki-izmegina-jaunu-psihologiska-atbalsta-programmu-studentiem> (lapa pieejama tikai latviešu valodā)).

Augstskola studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju praktē ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai. Ir nodrošināti administratīvie resursi studiju programmas praktē attīstībai. Studējošie tiek nodrošināti ar praktē vietām atbilstoši noslēgtiem līgumiem. Studentiem ir iespēja izvēlēties praktē vietas, tai skaitā veikt praksi attālināti (skat. NOTEIKUMI par individuālo un grupu konsultāciju sniegšanu attālinātā vidē studiju programmā “Veselības psiholoģija”).

Būtiski, ka darba devēji ir aktīvi iesaistīti programmas studiju procesa konsultēšanā, tai skaitā plānošanā, īstenošanā un novērtēšanā (Studiju kvalitātes padomes darbā, Valsts kvalifikācijas eksāmenā, lekciju/nodarbību īstenošanā). Sadarbību ar darba devējiem apliecina noslēgti sadarbības līgumi, piemēram ar ārstniecības iestādēm:

- VSIA Nacionālais rehabilitācijas centrs “Vaivari”,
- VSIA Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs,
- VSIA slimnīca “Ģintermuiža”,
- VSIA Bērnu klīniskā universitātes slimnīca, Bērnu psihiatrijas klīnika,
- SIA “Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca”.

Kā arī noslēgti līgumi par studējošo pārraudzības praksi ar strādājošiem un sertificētiem psihologiem pārraugiem šajās iestādēs, kas savukārt nodrošina prakses vadītāju pieejamību un kvalitatīvu studējošo pārraudzību. Jāatzīmē, ka vairāki studējošie pēc mācību prakses ārstniecības iestādēs saņēmuši darba piedāvājumus un turpina strādāt kā psihologi pēc augstskolas beigšanas.

Absolventi pamatā strādā savā profesijā (valsts ārstniecības un rehabilitācijas iestādēs un izglītības iestādēs, sociālajos dienestos, sociālajās aģentūrās, Nacionālajos bruņotajos spēkos (profesionālais militārais dienests), privātpraksēs, privātajās organizācijās utt.), kā arī turpina studijas doktorantūrā.

Skat. 9.1. pielikumu "Studējošo prakses organizācijas apraksts".

Skat. 9.1.1. pielikumi "Studējošo prakses organizācijas apraksts – attālināti"

Skat. 9.2. pielikumu ar informāciju par līgumiem u. c. apliecinājumiem par studējošo prakses nodrošinājumu uzņēmumos.

[1] Mārtinsone K., Girgensone B. (red.). (2019). Psihologu profesionālā darbība Latvijā: saturs, organizācija, regulējums. Psihologu likuma komentāri. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 365 lpp).

2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Studentu noslēguma darbu tematiskie virzieni tiek noteikti saistībā ar nozares un darba tirgus attīstību un katedras docētāju un profesoru, kā arī aktuālo katedras realizēto projektu tēmām un specializācijas virzieniem. Maģistra darbu tematiskie virzieni pamatā ir formulēti 5 lielos blokos:

1. Psiholoģiskā palīdzība un atbalsts darbā ar dažādām klientu un pacientu grupām, tā transformācija COVID-19 pandēmijas laikā.
2. Psiholoģiskā palīdzība un atbalsts attālinātā darbā.
3. Klientu un pacientu izglītošanas didaktiskie pamatprincipi.
4. Veselības uzvedība kā slimību profilakse un tīmekļa intervences veselības uzvedības sekmēšanai.
5. Normāla un patoloģiska kognitīvā novecošanās un ar to saistītie faktori.

Tomēr, tā kā studenti tēmas izvēlas patstāvīgi un formulē kopā ar studiju programmas un darba zinātnisko vadītājiem, noslēguma darbi var būt arī par citām inovatīvām un no iepriekš minētā atšķirīgām tēmām.

Vērtējumu par noslēguma darbu studenti saņem, sekmīgi aizstāvojot to – prezentējot un atbildot un komisijas jautājumiem. Jāatzīmē, ka daudzi studentu darbi aplūkotajā posmā vērtēti kā teicami un izcili, un ir vērtīgs pienesums psiholoģijas zinātnes attīstībā Latvijā, kā ir prezentēti starptautiskās konferencēs un publicēti zinātniskos, recenzējamos žurnālos. Šo faktu ilustrē informācija, kas apkopota par psiholoģijas izglītības virzienu, kur plaši atspoguļota studējošo darbība un tās rezultāti pētniecībā, skat. latviešu valodā: Psiholoģijas izglītība RSU.

Tā kā programmas vadība un pasniedzēji – maģistra darbu vadītāji īpaši strādā, lai garantētu studentu motivētību un maģistra darbu kvalitāti, kopumā maģistra darbu kvalitāte ir laba. Pēdējos gados tikai apmēram ceturtdaļa darbu novērtēti zemāk par - 7 (labi), ir tikai viens darbs, kura novērtējums bijis zemākais iespējamais - 4 (gandrīz viduvēji) un kā neapmierinošs ir novērtēts viens

no komisijas vērtētajiem darbiem. Visbiežāk – apmēram ceturtdaļa visu aizstāvēto darbu – novērtējums ir 8 (ļoti labi). Šāds rezultāts sasniegts, pateicoties motivācijas un sagatavošanas pasākumiem, tajā skaitā, īpaši noslēguma darba sagatavošanai, koncepcijas attīstīšanai un pētījuma projekta izstrādei paredzētajā studiju kursā “Kvantitatīvo un kvalitatīvo pētījumu metodoloģija”. Maģistra darba tēzes tiek vērtētas tēžu aizstāvēšanā, darba pirmais variants – RSU SVSLF Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedras mācībspēku komisijas vērtējumā darba priekšizstāvēšanā, kur darba kvalitāte tiek vērtā ļoti rūpīgi, sniedzot ieteikumu darbu neiesniegt, ja tā pirmā varianta kvalitāte nav pietiekami augsta. Pārskata periodā ir bijuši divi studenti, kas pēc komisijas ieteikuma neiesniedz darbu, izstrādā to kvalitatīvāk un aizstāv kādā no nākamajiem gadiem.

Izvērtējot noslēguma darbu tēmas, jāatzīmē, ka tās ir daudzveidīgas, studenti bieži ķeras pie nopietnu psiholoģijas jomas problēmu risināšanas un dara to ļoti augstā kvalitātē, bieži vien nonākot pie svarīgām atziņām.

22. pielikumā apkopojums par studējošo noslēguma darbu tēmām.

17.2. Studiju programmu atbilstība psihologu nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam

18.2. Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam

2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

Programmas vadība augstu vērtē studējošo anketēšanas analīzi par studiju procesu, tā rezultātiem, pozitīvajām un negatīvajām pusēm. Tā kā maģistra studiju programmā studējošo ir relatīvi neredz, iespējams veikt kvalitatīvu izpēti – katrā studiju gadā vismaz regulāri studiju programmas vadītāja tiek ar studentiem, lai izvērtētu aizvadīto studiju posmu un sagatavotos nākamajam, kā arī atbildētu uz studentu jautājumiem un komentāriem.

Studējošie sistemātiski izvērtē studiju procesu divās kvantitatīvās aptaujās:

1) katrs studiju kurss tiek detalizēti izvērtēts anonīmā aptaujā tā noslēgumā;

2) absolventu aptaujā tiek novērtētas studijas kopumā.

Šie dati ir atbalsts programmas un katedras vadībai programmas tālākajā pilnveidošanā un trūkumu novēršanā, lai gan jāsaprot, ka, tā kā studējošo kopumā nav daudz (absolventu skaits 2017. gadā, piemēram, bija 16, bet 2018. gadā – 11) problēmas, ja tādas rodas, tiek risinātas savlaicīgi. Tomēr pozitīvi vērtējams, ka aptaujās piedalās gandrīz visi (kursu noslēguma anketēšanā pilnībā visi) studenti un absolventi, attiecīgi - dati tiek rūpīgi izvērtēti. Piemēram, par studiju programmu atbildes sniegušo studentu skaits 2018./2019. ak. gadā un 2019./2020. ak. gadā bija 100%.

Katru semestri tiek īstenota studentu anketēšana par studiju kursiem un ir ieviesta arī atgriezeniskās saites sniegšanas sistēma, kurā docētājs pārrunā ar studentiem sniegto novērtējumu. Līdz ar to studiju programmas pilnveidē ir iesaistītas visas puses un notiek abpusēja komunikācija. Maģistranti aizpildīja RSU elektronisko anketu (vērtējums 4 balļu sistēmā). Piemēram, analīze 2018./2019. ak. gadā liecina, ka vidējais vērtējums ir augsts - 3,53 balles. Pēdējie anketēšanas rezultāti liecina, ka kopumā absolventi vēlētos plašāku informāciju par dažādām pacientu grupām un dažādām darba vidēm. Līdz ar to jaunajā studiju gadā studiju kurss “Klīniskā un

veselības psiholoģija” tiks realizēts ar paplašinātu klīniskas psiholoģijas saturu. Iegūtie anketēšanas rezultāti liecina par to, ka studenti aktīvi iesaistījās studiju kursu un studiju programmas novērtēšanas procesā. Studējošo anketu aizpildīšanu veicina veiksmīga sadarbība starp studējošiem un docētājiem, programmas un katedras vadību.

Kopumā pēc aptauju datiem redzams, ka studiju programmā studējušie pārsvarā ir ļoti apmierināti ar studijām, arī ar studiju programmas un augstskolas izvēli, lai arī min, ka atsevišķu studiju kursu pasniegšanā sagaidījuši augstāku līmeni. Īpaši studenti ir apmierināti ar lekciju plānojumu un informācijas par to pieejamību, tāpat ar materiāli tehnisko bāzi. Īpašu pretenziju studentiem nav arī pret atsevišķiem studiju elementiem – kā lekcijas, tā vieslekcijas vairums studentu vērtē pozitīvi, tāpat arī seminārus, konsultācijas un praktiskos darbus. Ir atzīmējams, ka RSU regulāri tiek aicināti viesdocētāji, sniedzot savu ieguldījumu psiholoģijas izglītības attīstībā. Piemēram, 2019. gadā studējošie un absolventi pozitīvi novērtēja iespēju apmeklēt *Dr. psych. Larisas Lagutinas* vieslekcijas un apgūt zināšanas par traumas neirobioloģiju, piesaisti un agrīno attiecību traumu, starppaaudžu traumu, traumu un terapeitiskām attiecībām (skat.

<https://www.rsu.lv/notikumi/psihologijas-dienas-2019-vieslekcija-understanding-trauma-0>).

Par nepieciešamību aizpildīt novērtējuma anketas studentus informē RSU VPUPK katedras mācību organizatore, kā arī studiju programmas vadītāja, par studiju kursu novērtējumu – studiju kursa vadītājs.

Studējošo ieteikumi tiek regulāri izvērtēti un studiju procesa kvalitātes celšanā īpaša uzmanība ir veltīta *atgriezeniskās saites nodrošināšanai*:

- sistemātiski tiek rīkotas studentu tikšanās ar programmas vadītāju, lai pārrunātu studējošo vajadzības studiju procesā;
- studējošie tiek klātienē informēti par veiktajām izmaiņām studijuursos, balstoties uz studējošo aptaujas rezultātiem;
- katra kursa ietvaros docētāji sniedz atgriezenisko saiti par anonīmi saņemtajiem studentu vērtējumiem e-studijās, kas ietver īsu apkopojumu par kursa pozitīviem un negatīviem vērtējumiem, kā arī par plānotiem uzlabojumiem (VPUPK docētāji nodrošina atgriezenisko saiti studentiem 100% apjomā);
- studējošie piedalās studiju procesa un rezultātu izvērtēšanā Studiju kvalitātes padomes sastāvā (1. un 2. kursa maģistranti) un sniedz savus ieteikumus studiju programmas pilnveidei.

Atsevišķi pārrunās ar studentiem liela uzmanība tiek pievērsta tieši kursu saturam, mācību praksei, uzdevumiem un kursa docētāja pedagoģiskās manieres vērtējumam. Tā kā maģistra studiju programmā studējošo nav daudz, tad tieši šāda kvalitatīva veida padziļināta informācija dod precīzāku un konstruktīvāku priekšstatu par programmā notiekošo un studentu vēlmēm. Iegūtā informācija tiek regulāri apspriesta ar studiju programmas vadītāju, katedras vadītāju un docētājiem, kuru darba kontekstā ievērotas nepilnības. Tas tiek darīts ar mērķi kvalitatīvi uzlabot studiju procesu – saturu, plānojumu, metodes, tai skaitā vērtēšanas metodes un pārbaudījumu veidu.

Lai nodrošinātu studiju programmas rezultātu zināšanu, kompetenču un prasmju atbilstību darba tirgus vajadzībām, kā iepriekš minēts, darba devēji ir iesaistīti arī Studiju kvalitātes padomes darbā, Valsts kvalifikācijas eksāmenā, lekciju/nodarbību īstenošanā. Ir atzīmējams, ka tiek veikta darba devēju (ārstniecības iestāžu vadītāju) elektroniskā aptauja ar mērķi noskaidrot, cik lielā mērā psihologa pakalpojumi ir pieprasīti un kas būtu jāpapildina studiju programmas saturā (skat. XX pielikumā). Darba devēji augstu vērtē darba tirgus iespējas mūsdienīgi un kvalitatīvi sagatavotiem psihologiem. Ieteikumos programmas pilnveidošanai ir akcentēts, ka nepieciešams studijuursos vairāk pievērst uzmanību darbam multidisciplinārā komandā un izglītošanai par sadarbību ar citiem

speciālistiem. Jāatzīmē, ka programmas vadība apzinās šos izaicinājumus un vadās no šīm atziņām ikdienas darbā.

Svarīgākais darba devēju novērtējums RSU studiju programmai "Veselības psiholoģija" atspoguļojas RSU studējošo un absolventu nodarbinātības datos:

- 1) studiju programmā studējošie paralēli studijām strādā nozarē – tas nozīmē, ka programmas sniegtās izglītības saturs un rezultāti tiek augstu novērtēti no nozares speciālistu un vadības puses;
- 2) daudzi studiju programmas absolventi ir nodarbināti psihologa profesijā,
- 3) tieši pēc studijām maģistra studiju programmā, bijušie studenti nereti kļūst par programmas docētājiem, turpinot studijas RSU doktorantūrā.

Lielisks piemērs šeit ir šobrīd jau RSU doktora studiju programmas "Psiholoģija" studente, kas, nepametot psihologa praktisko darbu, uzsākusi arī docētājas darbu RSU.

Kopumā studējošo, absolventu un darba devēju aptaujas ir svarīgs instruments studiju programmas kvalitātes nodrošināšanā.

2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzīšanu.

Studiju programmā studējošajiem reizi gadā ir iespēja piedalīties konkursā, lai studiju ietvaros, izmantojot ERASMUS stipendiju, dotos studēt kādā no ārvalstu universitātēm, ar ko RSU noslēgti ERASMUS apmaiņas līgumi psiholoģijas jomā (skat. 7. pielikumu). Studiju programmas vadība atbalsta šādu iespēju un izvērtējot studiju plānu ārzemju augstskolā pēc kvalitātes, apjoma, satura un sasniegtajiem rezultātiem, ieskaita studējošajam ārzemju studijās apgūto. Tā kā maģistra studijas ilgst tikai divus gadus, turklāt nereti studējošie paralēli studijām profesionāli strādā un/vai ģimenes apstākļu dēļ nevēlas doties projām no valsts uz ilgāku laiku, līdz šim salīdzinoši neliels studentu skaits izmantojis šo iespēju – viena studente kopš 2016. gada studējusi psiholoģiju Padovas universitātē (Itālija).

Ir atzīmējams, ka pilnveidota sadarbība ar ārvalstīm, piemēram, tika noslēgti sadarbības līgumi (ERASMUS studentu un docētāju mobilitāte, skat. 7. pielikumā): ar Padovas universitāti (Itālija), Rupinas akadēmisko centru un Telavivas universitāti (Izraēla), Kipras universitāti (Kipra), Algarves universitāti (Portugāle) un Vītauta Magnusa universitāti (Lietuva).

Studiju programmas docētāji piedāvā un katru gadu īsteno ārzemju studējošajiem psiholoģijas studiju kursus angļu valodā: VPUPK_266 Pašefektivitāte un pašregulācija, kursa vadītāja J. Ļubenko (2 KP, B izvēles studiju kurss); VPUPK_142 Veselības uzvedība, kursa vadītāja K. Vende-Kotova (2 KP, B izvēles studiju kurss); VPUPK_268 Personāla vadība, studiju kursa vadītājs E. Čukurs, ĀSN REHM, (2 KP, B izvēles studiju kurss).

Studiju kursu atzīšana notiek rūpīgi, individuāli izvērtējot un saskaņā ar RSU pieņemto kārtību. Tas ir, tā kā ārvalstu augstskolās apgūtie kursi pēc satura un apjoma vairumā gadījumu atšķiras no RSU SVSLF maģistra studiju programmas "Veselības psiholoģija" attiecīgajā semestrī apgūstamajiem kursiem, programmas vadība rūpīgi izvērtējusi katra ārvalstu augstskolas kursa saturu un apjomu, ņemot vērā arī studējošā intereses un vajadzības (pārsvārā izvēlētais maģistra darba pētījuma tēmas kontekstā), veido mobilitātes ietvaros apgūstamo kursu sarakstu tā, lai tajā apgūto kursu studiju rezultāti būtu pielīdzināmi RSU programmā apgūstamo kursu rezultātiem. Elastību šeit

nodrošina relatīvi lielais izvēles kursu daudzums pēc pirmā studiju semestra.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)

3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

Studiju programmas nodrošināšanai tiek izmantota studiju virzienam veidotā studiju bāze – bibliotēka, mācību telpas, tehniskais nodrošinājums, datori, kameras, interneta pieslēgums, u.c. Specifiskie mācību resursi gandrīz pilnībā nodrošināti e-studijās, tostarp studiju kursu apraksti, uzdevumi un testi, ja tādi ir, kā arī obligātā literatūra. Mācību literatūra lielākoties tiek nodrošināta, izmantojot e-grāmatas un e-žurnālus vai skenējot svarīgākos tekstu fragmentus un ievietojot e-studijās, vai arī izmantojot interneta avotus – ar mērķi nodrošināt studentiem iespēju lasīt e-ierīcēs (lai arī tomēr atsevišķos gadījumos pasniedzēji īpaši aicina studentus uz darbu bibliotēkā).

Bibliotēka nodrošina docētājiem un studējošiem pieeju Latvijas un starptautiskajiem elektroniskajiem resursiem, tajā skaitā kvalitatīvu informāciju psiholoģijas nozarē. Informāciju par RSU Bibliotēkas resursiem un pakalpojumiem skat. Studiju virziena “Psiholoģija” raksturojuma II daļas 3.3. apakšpunktā.

Bibliotēkā uz datoriem pieejama SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) programma. Ir atzīmējams, ka Statistikas mācību laboratorija sekmējot RSU studējošo un docētāju zinātnisko darbību piedāvā konsultācijas par pētījumu metodoloģiju, datu ievadi, datu apstrādes programmu lietošanu, datu statistiskās apstrādes metodēm, analīzi, rezultātu interpretāciju un grafisko attēlošanu.

Katra studiju kursa īstenošanu uzsākot, pasniedzējs kopā ar katedras asistenti sakārto e-studiju vietni no jauna, atjaunojot uzdevumus un literatūras sarakstus. Lai uzlabotu bibliotēkas krājuma atbilstību studējošo vajadzībām, tiek veikts darbs ar studiju kursu literatūras sarakstiem, notiek sadarbība ar docētājiem, lai informētu par situāciju ar studiju kursa literatūras nodrošinājumu un popularizētu e-resursus, savukārt, lietotājiem ir iespēja elektroniski aizpildīt ieteikuma anketu bibliotēkas krājuma papildināšanai. Docētājs turpina darboties vietnē studiju kursa īstenošanas gaitā, izmantojot to arī komunikācijai ar studentiem, paziņojumiem un atbildēm uz jautājumiem. Lai nodrošinātu dziļāku e-vides integrāciju studiju procesā, plānots attīstīt *moodle* vides piedāvāto rīku daudzveidību – dažādot uzdevumus un komunikācijas formas.

Veiksmīga sadarbība ar Psiholoģijas laboratoriju (PL) papildus veicina mūsdienu zinātnes prasībām atbilstošu psiholoģiskās izpētes instrumentu izstrādi un adaptāciju. Kā jau tika minēts 2.3. punktā, PL ir izveidots publiski pieejams aptauju un testu reģistrs ar mērķi informēt RSU studējošos un docētājus par RSU izstrādātajiem un adaptētajiem psiholoģiskajiem instrumentiem (sk. latviešu valodā: <https://www.rsu.lv/psihologijas-laboratorija>, angļu valodā: <https://www.rsu.lv/en/psychology-laboratory>). Papildus PL ir aprīkota ar digitalizētiem psiholoģiskajiem testiem, aparatūru elektroencefalogrammas veikšanai un bioloģiskās

atgriezeniskās saites sistēmu. PL nodrošina studējošajiem studiju procesā simulācijas praksi, kas dod iespēju mācīties bez riskiem klienta/pacienta veselībai, kā arī attīstīt jaunas kompetences drošā vidē. Simulācijas prakse veicina psiholoģiskās konsultēšanas un izpētes kompetences attīstīšanu un pilnveidošanu.

PL izveide veicina kvalitatīvāku pētniecību dažādos projektos, kā arī materiāli tehnisko resursu un cilvēkresursu izmantošanu studiju procesā, piemēram, projekta "Ilgttermiņa fiziskās aktivitātes ietekme uz kognitīvās disfunkcijas un depresijas radīto slogu senioriem (The Effect of Lifetime Physical Activity on the Burden Caused by Cognitive Disfunction and Depression in Elderly [ELPA-COG])" ietvaros psiholoģijas laboratorijas pētnieki un maģistranti veic pētījumu senioru kognitīvo rezervju izpētei. Mācību procesā projekta ietvaros pētnieki un maģistranti izpētei izmanto ne tikai psiholoģiskos testus, bet arī elektroencefalogrammas sistēmu "Mitsar EEG 201", kas atbilst RSU Attīstības stratēģijas rīcības plānam par Studiju un pētniecības integrāciju, pētniecības inovācijām. PL materiāli tehniskie resursi un potenciāls veicina maģistrantu iesaisti pētniecībā un jaunu doktorantu piesaisti.

Piemēram, projektā "Ilgttermiņa fiziskās aktivitātes ietekme uz kognitīvās disfunkcijas un depresijas radīto slogu senioriem" iegūtie rezultāti veicina publikāciju skaita palielināšanos, piemēram:

- Sneidere, K., Mondini, S., & Stepens, A. (2020). Role of EEG in Measuring Cognitive Reserve: A Rapid Review. *Aging Neurosci.*, | <https://doi.org/10.3389/fnagi.2020.00249>
- Sneidere, Kristine & Ozoliņa, Zane & Stepens, Ainars. (2020). Work-related cognitive reserve predicts cognitive functioning and depression in older adults. SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION. Proceedings of the International Scientific Conference. 7. 168. 10.17770/sie2020vol7.5116. Šneidere, K., Alruwais, N., Dowell, N. G., Arnis, V., Harlamova, J., Kupčs, K., ... & Rusted, J. (2019, May). Differences in long-and short-term memory performance and brain matter integrity in seniors with different physical activity experience. Proceedings of the Latvian Academy of Sciences. Section B. Natural, Exact, and Applied Sciences, 73(2), 158-163. DOI: 10.2478/prolas-2019-0025.

Lai pilnveidotu studiju programmu saturu, kā arī lai ieviestu inovatīvas metodes studiju procesos, RSU piesaista ārvalstu viesdocētājus un vieslektorus. Līdz šim īstenotas vieslektoru aklātās lekcijas/nodarbības un meistarklases (piemēram, R. Viers (Amsterdamas Universitātes, Nīderlande), S. Mondini (Padovas universitāte, Itālija), B. Woods (Kembridžas universitāte, Lielbritānija), J. Rusted (Saseksas universitāte, Lielbritānija), E. Vinnik (Portugāle), V. Žydzūnaite (Vytautas Magnus Universitāte, Lietuva), R. Augutavicius (Mikola Romera Universitāte, Lietuva), J. Kropotovs (Zinātņu akadēmijas Cilvēka smadzeņu institūts, Krievija), S. Kreitlere (Telavivas Universitāte, Izraēla), E. Netere (Ruppinas akadēmiskais centrs, Izraēla), S. Čipoleta (Padovas Universitāte, Itālija), A. Goštauts Vītāta (Dižā Universitāte, Lietuva), R. Samaritere (Kodartas Universitāte, Nīderlande), J. Nikolajeva (Aleksandra I vārdā nosauktā Pēterburgas Valsts transporta universitāte, Krievija), S. Hoferkova (Hradeckralovas Universitāte, Čehija u.c.) būtiski papildina studiju programmas "Veselības psiholoģija" saturu, kas saskan ar studiju rezultātiem. Labi starptautiskie sakari sniedz iespēju apgūt citu valstu pieredzi, apgūt jaunas metodes un tehnoloģijas studiju kvalitātes pilnveidei.

RSU papildu ir iespēja apgūt tās psiholoģiskās izpētes metodes, kuras ir izstrādājuši augstskolas vadošie pētnieki vai kuras pētījumu projektu ietvaros (skat. 4.1. punktu), iesaistot studentus ir adaptētas un standartizētas Latvijā. Kā labu piemēru var minēt Valsts pētījuma programmas BIOMEDICĪNA ietvaros izveidoto Latvijas klīnisko personības testu (Perepjolkina, Koļesņikova, Mārtinsone, Stepens), ar kura palīdzību ir iespējams daudzpusīgi novērtēt pieauguša indivīda psihisko stāvokli, emocionālās un sociālās adaptācijas spējas un grūtības, sevis un citu cilvēku uztveres, emocionālo reakciju un uzvedības īpatnības, t.i., labāk izprast daudzveidīgos personības

raksturojumus, tai skaitā patoloģiskās uzvedības tendences. Studiju programmas studējošiem ir nodrošināta iespēja iegūt nepieciešamas zināšanas par testa teorētisko struktūru, kā arī studējošie praktizē šo instrumentu praksē psihologa-pārauga pārraudzībā. RSU tālākizglītībā piedāvā šī testa apmācību sertificētiem psihologiem.

COVID-19 nenoteiktības apstākļos dzīvesspēka veicināšanai un resursu apzināšanai Latvijas iedzīvotājiem, tai skaitā studentiem, RSU docētāji kopā ar maģistra studiju programmas „Veselības psiholoģija” studentiem izstrādāja un prezentēja RSU Zinātniskā konferencē “Psiholoģiskie resursi un riska faktori iedzīvotāju veselībai COVID-19 apstākļos. Valsts programmas pētījumi praksei” 10 videoklipus, 11 psihoizglītojošas programmas un rekomendācijas (see. <https://www.rsu.lv/konference-psihologiskie-resursi-riska-faktori-veselibai-covid> (pieejams tikai latviešu valodā)).

Papildus studiju programmas īstenošanas vietai Rīgā, 2018. gada 13. jūlijā Akadēmiskās informācijas centrā ir apstiprināta vēl viena studiju programmas īstenošanas vieta RSU Liepājas filiālē. Studiju programmu studiju procesa organizēšana un pārvaldība Liepājas filiālē paredz, ka studiju process tiek nodrošināts gan klātienē, gan tiešsaistes video lekciju veidā vienlaicīgi Rīgā un Liepājā. Liepājā studiju programmu īstenošanā un koordinēšanā ir iesaistīta RSU štata docētāja. Tālmācības studijas netiek plānotas. Sasniegumu un vērtēšanas sistēma studentiem Liepājas filiālē ir identiska kā studentiem Rīgā un studiju kursu apraksti ir vienādi.

Studiju programmas “Veselības psiholoģija” studējošajiem Liepājas filiālē plānots turpināt sadarbību slēdzot līgumu ar VSIA “Piejūras slimnīca” Liepājā (skat. dokumentu Nr48-23/2017/0211), kā arī plānots izveidot sadarbību ar SIA “Liepājas reģionālā slimnīcu” un noslēgt sadarbības līgumu 2021./2022. ak. gada rudens semestrī.

Balstoties uz uzņemšanas rezultātiem par iepriekšējo trīs gadu periodu, sākot ar 2018. gadu, profesionālā bakalaurs studiju programmā “Psiholoģija” Liepājas filiālē studē 27 studējošie, līdz ar to tiek plānots, ka bakalaurs studiju programmas absolventi turpinās studijas Liepājas filiāles maģistra studiju programmā “Veselības psiholoģija” sākot ar 2022./2023. akadēmisko gadu.

Kopumā studējošie tiek nodrošināti ar pilnvērtīgu studiju procesu, kas ietver iespēju studēt, izmantojot modernākās iespējas gan informācijas apritē, gan augsti attīstītu tehnoloģisku iekārtu izmantošanā studiju procesā, gan modernā pieejā, izmantojot interaktīvās pieejas, e-studiju vides priekšrocības un ērtības. Būtiski atzīmēt, ka pilnvērtīga studiju procesa nodrošināšana veicina maģistrantu iesaisti pētniecībā. Psiholoģijas laboratorija papildu nodrošina kvalitatīvāku mācību procesu un veicina uz pierādījumiem balstītas praksi attīstību. Ārvalstu vieslektoru piesaistīšana ievērojami bagātina studiju programmas saturu un rezultātu.

3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

Nav attiecināms

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Studiju virziena un programmu realizācijā ir iesaistīti docētāji, kuru kvalifikācija un kompetence ir augstā līmenī un tās ir novērtētas ilgstošā sadarbības periodā, tādēļ izmaiņas personālsastāvā ir relatīvi nenoīmīgas – tikai 5 studiju kursiem mainījušies docētāji. Studijuursos “Analītiskās statistikas metodes psiholoģijas pētījumos”, “Veselības un slimības psihosociālie aspekti un psihosociālā rehabilitācija” tas noticis ar mērķi aizstāt pasniedzējus, kas strādā uz līguma pamata, ar RSU SVSLF vēlētiem mācībspēkiem kā kursu vadītājiem, kas atsevišķu satura segmentu padziļinājuma un specifikas dēļ pieaicina vieslektorus un viespasniedzējus. Mācībspēku, kas iesaistīti studiju programmā, saraksts papildinājies arī, ieviešot studiju programmā jaunus studiju kursus, piemēram, “Digitālo tehnoloģiju pielietojums psiholoģijā”, “Militārā psiholoģija I”. un “Militārā psiholoģija II”, “Sociālā neirozinātne”. Tāpat svarīgi ir dažādot perspektīvu, starpdisciplināritātes nodrošināšanai studiju programmā pieaicinot citu zinātņu pārstāvjus. Labs piemērs šeit ir sadarbība ar RSU Sabiedrības veselības un epidemioloģijas katedru, kura pārstāvis prof. Ģirts Briģis docē studiju kursu “Klīniskā un veselības psiholoģija”. Svarīgs mērķis, ko studiju programmas vadība ir izvirzījusi Eiropas augstākās izglītības internacionalizācijas politikas kontekstā, ir ārvalstu docētāju piesaiste. Pārskata periodā ne tikai izdevies piesaistīt vairākus ārvalstu psiholoģijas jomas ekspertus kā vieslektorus, viesdocētājus (piemēram, E. Vinnika (Portugāle) daļēji īstenoja studiju kursu “Sociālā neirozinātne”, P. Tzotzoli (Lielbritānija) vadīja lekcijas/nodarbības studiju kursā “Digitālo tehnoloģiju pielietojums psiholoģijā”), bet ir arī izveidojusies ilgstoša sadarbība ar ārvalstu docētājiem, uzticot tiem atsevišķu studiju kursu izstrādi un docēšanu ik gadu (piemēram, prof. E. Neter (Ruppin Academic Center, Izraēla), prof. S. Mondini (University of Padova, Itālija) vai prof. J. Kropotovs (Institute of the Human Brain, Krievija)). Šo stratēģiju studiju programmas vadība uzskata par nozīmīgu kvalitātes garantu un turpinās īstenot arī nākotnē.

Ir atzīmējams, ka arī Covid-19 pandēmijas laikā docētāji aktīvi iesaistīti dažādos projektos (skat. zemāk) un kopā ar studentiem īsteno pētījumus. Piemēram, sadarbībā ar Kīpras universitātes pētniekiem Maria Karekla, Angelos Kassianos un Andrew Gloster docētāja Jelena Lubenko piedalījās Projektā COVID-19 IMPACT (Pārvarēšanas mehānismi un uzvedība saistībā ar COVID-19) (04.2020.-08.2020.) Rezultātā tiek sagatavotas publikācijas:

1. Gloster, A. T., Lamnisos, D., Lubenko, J., Presti, G., Squatrito, V., Constantinou, M., & Karekla, M. (2020). Impact of COVID-19 pandemic on mental health: An international study. *PloS one*, 15(12), e0244809.
2. Chong, Y. Y., Chien, W. T., Lamnisos, D., Lubenko, J., Presti, G., Squatrito, V., & Constantinou, M. (2021). Patterns of Psychological Responses Among the Public During The Early Phase Of COVID-19: A Cross-Regional Analysis. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. <https://doi.org/10.3390/ijerph18084143>
3. Neto, D. D., da Silva, A. N., Roberto, M. S., Lubenko, J., & Constantinou, M. (2021). Illness Perceptions of COVID-19 in Europe: Predictors, Impacts and Temporal Evolution. *Frontiers in Psychology*. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.640955>

Ir atzīmējams, ka docētāji ir piedalījušies mobilitātes projektos (Erasmus+ u.c.), gūstot docēšanas pieredzi starptautiskā vidē:

- 2016. Jelena Koļesnikova un Aelita Vagale, University of Padua, Itālija.
- 2017. Indra Majore Dūše, Edge Hill University, Lielbritānija.
- 2018. Indra Majore Dūše, Tallinn University, Igaunija.

2019. Ervīns Čukurs un Jeļena Harlamova, Università Degli Studi di Padova, Itālija.
2020. Jeļena Ļubenko un Jeļena Koļesņikova, University of Algarve, Portugāle.
2021. Kristīne Vende-Kotova, Tallinn University, Igaunija.
2022. Indra Majore Dūšele, Edge Hill University, Lielbritānija.
2023. Inguna Giskeviča, University of Coimbra, Portugāle.
2024. Kristīne Mārtinsone, Klaipėdas University, Lietuva.
2025. Jeļena Koļesņikova un Jeļena Ļubenko, University of Cyprus, Kipra.
2026. Kristīne Mārtinsone, Vilnius University, Lietuva.

Universitātē pastāvīgi nodarbinātajiem docētājiem ir obligāta dalība pētnieciskajā darbībā, kas tiek reglamentēta darbinieku amata aprakstos.

Atbildības sadalījumu struktūrvienības ietvaros var mainīt struktūrvienības vadītājs, vienojoties ar darbinieku atbilstoši pedagoģiskā darba plānojumam un realizējamiem projektiem.

RSU studiju programmas docētāji ir bijuši/ ir iesaistīti vairāku pētījumu projektu izstrādē. Proti:

- 2020. VPP COVID-19 seku mazināšanai. Projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0011 "COVID-19 epidēmijas ietekme uz veselības aprūpes sistēmu un sabiedrības veselību Latvijā; veselības nozares gatavības nākotnes epidēmijām stiprināšana".
- 2020. VPP COVID-19 seku mazināšanai. Projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0013 "Dzīve ar COVID-19: Novērtējums par koronavīrusa izraisītās krīzes pārvarēšanu Latvijā un priekšlikumi sabiedrības noturībai nākotnē".
- 2020.-2021. ESF projekts Kompleksi veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi (Nr. 9.2.4.1/16/I/001). Pētījums par psihisku traucējumu un pašnāvnieciskas uzvedības izplatība Latvijā pieaugušo iedzīvotāju populācijā (Nr. VM 2018/32/ESF)..
- 2020. ERAF 1.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt privātā sektora investīcijas P&A" 1.2.1.2. pasākums "Atbalsts tehnoloģiju pārneses sistēmas pilnveidošanai" projekts "Clinical Personality inventory".
- 2021. Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA). Projekta KC-PI-2020/18 "Klīniskais personības tests".
- 2017.-2022. Ieslodzījuma vietu pārvaldes ESF projekts Nr.9.1.3.0/16/I/001 "Resocializācijas sistēmas efektivitātes paaugstināšana";
- 2018. -2021. VPP INTERFRAME-LV "Latvijas valsts un sabiedrības attīstības izaicinājumi un risinājumi starptautiskā kontekstā";
- 2019.-2020. "ELPA-COG - "Ilgttermiņa fiziskās aktivitātes ietekme uz kognitīvās disfunkcijas un depresijas radīto slogu senioriem";
- 2017.-2020. Projekts Nr. 48- 23/2017/0452. Projekts "Datorizētas indivīda personības novērtēšanas sistēmas izstrāde"
- 2017.-2020. Nordplus projekts NPAD-2017-10077. "Age is not an obstacle".
- 2014.-2017. VPP EKOSOC-LV "Refleksija par vērtībām un rīcības modeļi sociālo un ekonomisko pārmaiņu laikā";
- 2014.-2017. VPP BIOMEDICINE "Ilgttermiņa regulāras aerobas slodzes ietekme uz kognitīvajiem procesiem - ENABLE-LV".

Veiktie projekti veicina zinātniskās kapacitātes un konkurētspējas attīstību, ko varētu raksturot arī zinātnisko rakstu skaita pieaugums *Web of Science* datubāzēs un *Scopus* žurnālos, kā rezultātā tiek stiprināta RSU kā studiju un zinātnes centra autoritāte un atpazīstamība.

Būtiski akcentēt, ka studiju rezultātu sasniegšanai studējošiem pieejamās grāmatas, mācību metodiskie un informatīvie materiāli ir studiju programmas docētāju izstrādāti.

Metodiskie materiāli

- Metodiskie norādījumi maģistra darbu izstrādei RSU psiholoģijas, mākslu terapijas un supervīzijas studiju programmās (apstiprināts Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedras sēdē, Sēdes protokols Nr.24-45-1/9/2019). (Rīga, Rīgas Stradiņa universitātē, pieņemts publicēšanai).
- [Pētniecības terminu skaidrojošā vārdnīca](#) (pieejama tiešsaitē, tikai latviešu valodā) Zinātniskās redaktore: prof. Kristīne Mārtinsone un prof. Anita Pipere. (Rīga, Rīgas Stradiņa universitātē, legūts: <https://www.rsu.lv/petniecibas-terminu-vardnica>).
- RSU Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedras prasības zinātnisko darbu noformēšanai (apstiprināts Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedras sēdēgada 13.aprīlī, Sēdes protokols Nr.2017/4).
- Ir izstrādāta kolektīvā monogrāfija “Zinātniskā rakstīšana un komunikācija” (otrais, papildinātais izdevums). Zinātniskās redaktore: K. Mārtinsones un A. Piperes zinātniskajā redakcijā, kurā cita starpā aprakstīti starptautiskās pieredzes gūšanas prakse (Rīga, Rīgas Stradiņa universitātē, 2019).
- Autoru kolektīvs prof. K. Mārtinsone vadībā ir izstrādājis izdevumu “Psihologu profesionālā darbība Latvijā: saturs, organizācija, regulē Psihologu likuma komentāri”. (Rīga: Tiesu nama aģentūra, 2018, 367 lpp.)
- Psiholoģijas virziena docētāji izstrādāja brošūru “Psiholoģijas izglītības desmit gadi” (Rīga, Rīgas Stradiņa universitātē, 2017).
- Ir izstrādāta kolektīvā monogrāfija “Pētniecība: teorija un prakse”. PK. Mārtinsones un A. Piperes zinātniskajā redakcijā, (Rīga, RaKa, 2016).

Grāmatas

- Mārtinsone, K., Pipere, A. (red.) (2021). Zinātniskās darbības metodoloģija. Izdevniecība: RSU
- Sudraba, V. un Mārtinsone, K. (2019). Grupu psiholoģiskā konsultēšana un psihoterapija. 2.izd. RSU izdevniecība.
- Mārtinsone, K. un Pipere A. (red.). (2019). Zinātniskā rakstīšana un pētījumu rezultātu izplatīšana. 2.izd. RSU izdevniecība.
- Mārtinsones, K. un Sudrabas, V. (red.). (2019). Veselības psiholoģija. Teorijas un prakses starpdisciplinārā perspektīva. RSU izdevniecība.
- Mārtinsone, K. (Autoru kol.vad.). (2018). Psihologu profesionālā darbība Latvijā: saturs, organizācija, regulējums. Psihologu likuma komentāri. Tiesu namu aģentūra.
- Mārtinsone, K. un Pipere, A. (red.). (2018). *Zinātniskā rakstīšana un pētījumu rezultātu izplatīšana*. RSU izdevniecība.
- Bite, I., Mārtinsone, K. un Sudraba V. (2016). *Konsultēšanas un psihoterapijas teorija un prakse*. Zvaigzne ABC
- Mārtinsone, K., Lasmane, A. un Karpova Ā. (2016). *Psiholoģijas vēsture*. Zvaigzne ABC.

Citi informatīvie materiāli

- Martinsone, K. (2021). *Pašpalīdzības un pašvadības iespēju arsenāls*. RSU izdevniecība.
- Mārtinsone, K. un Freimane, G. (2019). Veselības psiholoģija – psiholoģijas zinātnes apakšnozare un profesionālās darbības joma. RSU izdevniecība.
- Mārtinsone, K. (sast.). (2017). *Psiholoģijas izglītības desmit gadi Rīgas Stradiņa universitātē*. RSU izdevniecība. Dokuments pieejams tikai latviešu valodā: https://www.rsu.lv/sites/default/files/book_download/Psihologijas-izglitibas-10-gadi-RSU_2017.pdf
- Ļevina, J. un Mārtinsone, K. (2016). *Konsultēšana un konsultatīvā psiholoģija*. RSU izdevniecība. Dokuments pieejams tikai latviešu valodā:

Akadēmiskā personāla zinātniskās darbības rezultāti tiek apkopoti reizi gadā, iekļaujot tos zinātniskās darbības pārskatā, kā arī atsevišķām personāla grupām tie sasaistīti ar atalgojuma un motivācijas principiem. Docētāju sasniegumi iekļauti personas CV 6.2. pielikumā, apkopoti publikāciju sarakstos 6.4. pielikumā un pieredzes un publikāciju kopsavilkumā 6.5. pielikumā.

RSU plānveidīgi ievieš pēctecības risinājumus, izstrādā motivācijas programmas jaunās paaudzes darbiniekiem, kā arī senioriem. Akadēmiskā personāla pilnveide tiek īstenota vienotā profesionālās kompetences paaugstināšanas un karjeras izaugsmes modelī. Saskaņā ar RSU Cilvēkresursu attīstības plānu 2017. – 2021. gadam, akadēmiskā personāla kompetences pilnveidei sistēmisku ietvaru un aktualitātēm atbilstīgu saturu nodrošina Pedagoģiskās izaugsmes centrs (PIC) un Personāļdepartaments (vairāk informācijas studiju virziena raksturojuma II daļas 3.5. apakšpunktā).

RSU pastāvīgi tiek plānotas un īstenotas aktivitātes, kas vērstas uz akadēmiskā personāla motivāciju iesaistīties augsta līmeņa zinātniskajā un pētnieciskajā darbā, īpaši asociēto profesoru un profesoru amatos (mērķis sasniegt pētnieciskā darba apjomu 60 % apmērā no darba laika), kas veicinās jaunu speciālistu iesaistīšanos nozares pētniecībā, kā arī dos pienestumu kopējai zinātnes attīstībai valsts un starptautiskā līmenī.

Rezumējot studiju programmas docētāju sastāva izmaiņas, jāsaka, ka docētāju kvalifikācija ir ļoti augsta un atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Izmaiņas docētāju sastāvā tiek veiktas tā, lai tās nemazinātu minēto kvalitāti. Pamatā izmaiņas atspoguļo vēlmi šo situāciju nostiprināt, arī augstākās izglītības starpdisciplinārizācijas un internacionalizācijas kontekstā.

4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām, kā arī nodrošina studiju programmas un atbilstošo studiju kursu mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Jau veidojot šo maģistra studiju programmu, vērā tika ņemti katedras docētāju pētījumu virzieni un ekspertīzes lauki. Tādēļ lielākā daļa docētāju, kas piedalās studiju programmas realizācijā, ir RSU SVSLF darbinieki.

Studiju programmas īstenošanā piedalās RSU SVSLF profesori – K. Mārtinsone, S. Mihailova, A. Pipere, G. Briģis, D. Mozgis, A. Villeruša un RSU RF profesori A. Vētra, S. Tomsone, kas ir atzīti psiholoģijas un medicīnas zinātnes eksperti un vadošie pētnieki nozarēs, ar kurām saistītos studiju kursos pasniedz maģistra studiju programmā. Tādējādi tiek garantēts, ka studijas spēš sniegt padziļinātas un paplašinātas zināšanas un izpratni atbilstoši jaunākajiem atklājumiem, kā arī mudinās studentus pievērsties pētniecībai, spējot izmantot teorijas un psiholoģijas zinātnē aprobētās metodes, veicot patstāvīgus pētījumus, un attīstīs studentos spēju analizēt un skaidrot. Šo rezultātu sasniegšanu garantē Latvijā pazīstamu un pieredzējušu speciālistu sociālajās zinātnēs / psiholoģijā piedalīšanās studiju realizācijā. Savukārt programmas vadītāja specializējas klīniskajā un veselības psiholoģijā. Docēšanā tiek iesaistīti arī RSU doktoranti, kas vienlaikus ir arī pasniedzēji ar

ilgu stāžu un pazīstami savos nozares segmentos ne vien kā pētnieki, bet arī kā veiksmīgi un pārlicinoši praktiķi, piemēram, B. Purvlniece, I. Paiča. Dažādu virzienu specializāciju apgūšanai tiek piesaistīti arī citi RSU speciālisti – Ņ. Bezborodovs, I. J. Mihailovs.

Nozīmīgu pārskatu par psiholoģijas aspektiem, kā arī psiholoģijas ekspertīzes jomām “Veselības psiholoģijas” studiju programmā sniedz pieaicinātie dažādu saistīto jomu speciālisti, piemēram, *Dr. psych. A. Ruža, Dr. psych. I. Krone, Dr. psych. D. Zanda*. Šajā ziņā īpaši jāizceļ ārzemju pasniedzēji, kas nodrošina studentiem citas valsts zinātnisko skolu pieredzi.

Izvērtējot studiju programmas mācībspēku sastāvu un tā attīstīšanas stratēģiju, jāatzīst, ka kopumā izdevies gan iespēju robežās izmantot katedras un fakultātes darbinieku intelektuālo un profesionālo potenciālu, gan arī, tostarp piesaistot *Erasmus* u. c. projektu līdzekļus, atrast risinājumus studiju kursu atjaunošanai un pilnveidošanai ar ārvalstu speciālistu iesaistīšanu – kas nodrošina elastīgumu un “skatu no malas”. Daudz strādāts arī pie praktizējošo psihologu iesaistīšanas studiju procesā. Tomēr studentu daudzums programmā liek ievērot stingri ekonomisku režīmu un piedāvājama slodzes/likmes plāns potenciālajiem pasniedzējiem nav pieņemams, tādēļ studiju programmas vadībai jāmeklē risinājumi pasniedzēju ar konkrētu specializāciju piesaistīšanai studiju programmas mācībspēkiem.

Visiem mācībspēkiem, kas kā docētāji vai viesdocētāji tiek iesaistīti studiju programmā, ir pārsvara Doktora grāds saistītā zinātņu nozarē (skat. 24.7. pielikumu par studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla sastāva analīzi). Liela docētāju daļa ir savas nozares profesionāļi.

No otras puses, arvien tiek stiprināts programmas mācībspēku akadēmiskais un zinātniskais potenciāls. Vairāki studiju programmas docētāji – piemēram, I. Majore Dūšele K. Šneidere, I. Paiča, B. Purvlniece – pēdējo gadu laikā studējuši RSU doktorantūrā, savukārt citi ieguvuši augstāka līmeņa akadēmisko pozīciju kā, piemēram, RSU SVSLF dekāne Inga Millere, kas ievēlēta par profesori. Zinātniskais un akadēmiskais grāds tiek ņemts vērā, pieņemot darbā arī ārštata pasniedzējus un aicinot viespasniedzējus, tie lielākoties ir ar doktora grādu vai arī savas jomas speciālisti (praktiski strādājoši) ar maģistra grādu – tikai daži no programmas pasniedzējiem nav ieguvuši doktora grādu.

4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).

Nav attiecināms

4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

Kā norādīts 4.1. nodaļā, visi katedras docētāji un pamatā arī visi (izņemot pieaicinātos pasniedzējus, kam ir augsta kvalifikācija, ilglaicīga pieredze un būtiska ekspertīze attiecīgajā profesionālajā laukā) studiju programmas realizācijā iesaistītie docētāji paralēli pedagoģiskajam darbam veic arī zinātniski pētniecisko darbību. Šajā darbā gūtās atziņas un piemēri no pētījumiem bagātina studiju kursu saturu, nodrošinot tā aktualitāti un tuvību ar praksi. Piemēram, jau studiju procesa iesākumā studiju kursā “Digitālo tehnoloģiju pielietojums psiholoģijā” katrs iesaistītais pasniedzējs prezentē savu aktuālo pētījumu rezultātus, iesaistot studentus līdzpētījumā ar fokusētu uzdevumu palīdzību. Tā kā studiju metodes akcentē līdzdalības principu, diskusiju gaitā pasniedzēji tiecas balstīties uz savos pētījumos pārbaudīto un piemēriem. Docētāji aktīvi iesaista studentus pētnieciskajā darbā arī dažādu katedras īstenoto projektu ietvaros. Maģistra darbu tēmas bieži ir saistītas ar katedras docētāju realizēto pētniecisko projektu tēmām. Spilgts piemērs: studējošie maģistra darba izstrādes ietvaros veic starpdisciplināra rakstura inovatīvus pētījumus, izmantojot jaunākās paaudzes tehnoloģijas. Iesaistot studentus, pētnieku grupa sadarbībā ar Rīgas Tehnisko universitāti un Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem īsteno projektu Nr. 48- 23/2017/0452. 2017.-2020. “Datorizētas indivīda personības novērtēšanas sistēmas izstrāde”, lai izveidotu oriģinālu datorizētu indivīda personības novērtēšanas sistēmu (DPNS). Viens no aizstāvētiem maģistra darbiem šī projekta ietvaros ir “Datorizētas personības novērtēšanas sistēmas aprobācija un sociālās vēlamības skalu validizācija”.

Studiju programmas docētāji sekmē sadarbību ar profesionālajām organizācijām ārvalstīs. Latvijā ir Eiropas Veselības psiholoģijas savienības (European Health Psychology Society, EHPS) nacionālā pārstāvniecība, asoc. prof. K. Mārtinsone un doc. Jeļena Koļesnikova ir EHPS nacionālās delegātes (skat. <http://www.ehps.net/content/latvia>). Katru gadu docētāji sagatavo un publicē ziņojumu par veselības psiholoģiju Latvijā “EHPS Annual National Delegate Report - A brief report about the profession of psychologists in Latvia” (detalizētāko informāciju skat. https://ehps.net/wp-content/uploads/2020/02/EHPS_annual-report-latvia2019.pdf).

Starptautiskā sadarbība īstenota arī ar šādām organizācijām un universitātēm:

- Starptautiskā testu komisija (International Test Commission).
- Cilvēka smadzeņu institūts (Institute of the Human Brain) Krievija.
- Ruppin Academic Center, Izraēla.
- University of Padova, Itālija.
- University of Sussex, Lielbritānija.
- Vytautas Magnus University, Lietuva.
- Vilnius University, Lietuva
- Algarve University, Portugāle.
- University of Cyprus, Kipra.

Skat. 6.4. pielikumu "Kopsavilkums par mācībspēku publikācijām un pieredzi nozarē".

Kopumā jāsaista, ka vairums studiju programmas docētāji pastāvīgi veic arī zinātniski pētniecisko darbu, arī iesaistoties katedras projektu īstenošanā, lai nodrošinātu pētījumiem plašumu un turpinājumu nākotnē.

4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Studiju programmā nodarbinātie docētāji regulāri, vairakkārt semestrī tiek aicināti piedalīties kritiski analītiskā studiju darba izvērtēšanā un diskusijās par to. Piemēram, studējošo anketēšanas rezultāti tiek apspriesti savstarpēji, un pieaicinātajiem pasniedzējiem tiek sniegts īss vērtējums ar ierosinājumiem. Mācībspēku sadarbības novērtējums ir ļoti augsts. Ir atzīmējams, ka mācībspēku darbība ir komandas darbs, kurā ikviens redz savu vietu un uzdevumu. Tādēļ izmaiņas un uzlabojumi studiju programmā tiek veikti, tieši balstoties koleģiālajā diskusijā, izvērtēšanā gūtos secinājumos. Piemēram, veicot studējošo anketēšanas rezultātu tiek īstenoti šādi pasākumi:

1. VPUPK katedras sēdēs kopā ar visiem studiju programmas docētājiem tiek veikts anketēšanas rezultātu vispārējs izvērtējums, tiek apspriesti pieņemtie lēmumi par nepieciešamiem pasākumiem mācību metodiskā darba pilnveidei.
2. Programmas vadītājs analizē anketēšanas rezultātus un sadarbojas ar katedras vadītāju un docētājiem mācību metodiskā darba pilnveidei.
3. Docētāji katru gadu veic aktuālās izmaiņas studiju kursu aprakstos, kā arī vērtēšanas kritērijos, ņemot vērā aptaujās sniegto atgriezenisko saiti un saņemtos studējošo ieteikumus par studiju kursa saturu, lekciju un nodarbību plānošanu un citiem jautājumiem.
4. Studiju kursu apraksti un vērtēšanas kritēriji tiek papildināti un pilnveidoti līdz jaunā akadēmiskā gada sākumam. Šis darbs tiek uzsākts jau pēc rudens semestra beigām.
5. Studiju kvalitātes padomē tiek izvērtēti anketēšanas rezultāti un apspriestas/saskaņotas iespējamās izmaiņas studiju programmas kvalitātes uzlabošanā.
6. Papildus studiju kursu saturu, pēctecību, loģiskumu un vērtēšanas kritēriju pamatotību izvērtē metodiskā darba grupās iesaistītie psiholoģijas virziena docētāji.

Saskaņā ar universitātes stratēģiju un iekšējo kārtību notiek arī regulārs hospitēšanas darbs. Mācībspēku sadarbība izpaužas, piemēram, docētāju savstarpējos lekciju un nodarbību apmeklējumos, kas ļauj izvērtēt darba stiprās un vājās puses. Docētāju savstarpējai sadarbībai tiek veidoti savstarpēji atgriezeniskās saites semināri par aktuālām tēmām. Vairāki mācībspēki savstarpēji sadarbojas, kopīgi īstenojot studiju kursus, vadot studējošo darbus, kā arī veicot zinātnisko darbību.

Daļa studiju kursu top vairākiem pasniedzējiem tieši sadarbojoties savā starpā, tāpat pieaicinot viespasniedzējus, lai studiju kursā tiktu nodrošinātas vairākas perspektīvas un traktējumi apgūstamajai vielai. Šī viedokļu un perspektīvu daudzveidība, ko vienā studiju kursā sniedz pasniedzēji ar pieredzi un zināšanām nedaudz atšķirīgās jomās, studiju programmas attīstības stratēģijā ir ļoti svarīga. Viens no labākajiem piemēriem ir studiju kurss "Klīniskā un veselības psiholoģija". Šo studiju kursu, pieaicinot ik gadus citus viespasniedzējus papildus, īsteno kopā trīs

katedras pasniedzēji – Ņ. Bezborodovs, Ģ. Brīģis, un J. Koļesņikova.

Kā jau iepriekš minēts, studentu skaits programmā līdz 2019. gadam ir salīdzinoši neliels – tajā vidēji studiju gadā studē aptuveni 35 studējošo un iesaistīto RSU pasniedzēju skaits ir 24. Studējošo un mācībspēku skaita attiecība studiju programmā ir 1,46. Tomēr, 2020. gadā uzņemto studentu skaits ir lielāks, kopā ir 42 studējošie, līdz ar to studējošo un mācībspēku skaita attiecību proporcija ir 1,75.

Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	16_pielik_PMSP_statistika_lv_Preciz_06_2021.pdf	16_pielik_PMSP_Statistika_eng_Preciz_06_2021.pdf
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	17-1_pielik_Atbalst-izgl-standartam_PMSP_lv_preciz_06-2021.pdf	17-1_pielik_Atbalst-izgl-standartam_PMSP_ENG_preciz_06_2021.pdf
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)	18.2_pielik_Atbalstiba_prof_standartam.pdf	18.2_pielik_Atbalstiba_prof_standartam.pdf
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)	17-1_pielik_Atbalst-izgl-standartam_PMSP_lv_preciz_06-2021.pdf	17-1_pielik_Atbalst-izgl-standartam_PMSP_ENG_preciz_06_2021.pdf
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	18-1_pielik_StK_STR_kartejums_PMSP_lv_preciz-06_2021.pdf	18-1_pielik_StK_STR_kartejums_PMSP_eng_preciz-06_2021.pdf
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	19_pielik_VP_planojums_PL_80_un_60_KP_LV.pdf	19_pielik_VP_planojums_PL_80_un_60_KP_EN.pdf
Studiju kursu/ moduļu apraksti	20.1_pielik_kursu_apraksti_LV_precizets.pdf	20.1_pielik_kursu_apraksti_EN_precizets.pdf
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs	24.1_pielik_Diploms_Pielikums_lv.pdf	24.1_pielik_Diploms_pielikums_ENG.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	Vienošanās ar DU.edoc	24.2_Vienošanās ar DU-2020_ENG.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	Apliecinājums par studējošo zaudējumu kompensāciju.edoc	24-3_pielikums_Apliecinajums_par_zaudejumiem_StV_Psihologija_EN.pdf
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv, ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.	Apliecinājums par studiju virziena "Psihologija" studiju programmām_anglu_val.edoc	24-5_pielik_Apliecin_anglu_val_StV_Psihologija_EN.pdf
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.		
Studiju līguma paraugs/-i	24.8_pielik_Ligums_standarta_LV_atjaunots_2021.pdf	24.8_pielik_Ligums_standarta_ENG_atjaunots_2021.pdf
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.		

Psiholoģija (51313)

Studiju virziens	<i>Psiholoģija</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Psiholoģija</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>51313</i>
Studiju programmas veids	<i>Doktora studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Kristīne</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Mārtinsone</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>kristine.martinsone@rsu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Dr. psych.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	
Studiju programmas mērķis	<i>Sagatavot augsti kvalificētus zinātniekus un mācībspēkus psiholoģijā, attīstot viņu pētnieciskā darba plānošanas, organizācijas, veikšanas un vadības, kā arī akadēmiskā darba kompetenci, kas pamatojas uz padziļinātu psiholoģijas teoriju un metodoloģijas izpratni un kompetenci veidot un īstenot inovatīvus pētnieciskos projektus, sadarboties ar speciālistiem Latvijas un starptautiskā mērogā.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<p><i>1. Nodrošināt doktorantiem iespēju iegūt zinātniski pētnieciskajam darbam nepieciešamo kompetenci, lai veiktu mūsdienīgus, oriģinālus un nozīmīgus pētījumu projektus psiholoģijā ar veselību saistītos kontekstos, sadarbojoties ar Latvijas un ārvalstu kolēģiem, kā arī izplatītu iegūtos pētījumu rezultātus un komunicētu par tiem ar plašākām zinātniskām aprindām un sabiedrību kopumā.</i></p> <p><i>2. Nodrošināt doktorantiem iespēju iegūt akadēmiskam darbam nepieciešamo kompetenci, lai pildītu docētāja pienākumus Latvijas un ārvalstu augstskolās.</i></p> <p><i>3. Attīstīt doktorantu kompetenci paaugstināt savu zinātnisko kvalifikāciju un savstarpējo, nacionāla un starptautiska mēroga sadarbību pētniecības jomā.</i></p>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>1. Analizē un skaidro mūsdienu psiholoģijas attīstības tendences un likumsakarības, diskutē par aktuālajām teorijām un atziņām psiholoģijā ar veselību saistītos kontekstos, padziļināti izprotot pētniecības metodoloģijas jautājumus.</p> <p>2. Patstāvīgi izstrādā oriģinālu pētījumu psiholoģijā, lietojot mūsdienu zinātnes prasībām atbilstošu metodoloģiju, kritiski izvērtē iegūtos rezultātus un izplata tos, sagatavojot prezentācijas konferencēs un publicējot starptautiski citējamus zinātniskus rakstus, tā veicot ieguldījumu psiholoģijas zināšanu robežu paplašināšanā vai sniedzot jaunu izpratni esošām zināšanām un to lietošanai praksē.</p> <p>3. Veic zinātnisko komunikāciju par savu zinātniskās darbības jomu ar plašākām zinātniskām aprindām un sabiedrību kopumā, tostarp realizē akadēmisko darbu (gatavo un lasa lekcijas un vada seminārus), atbilstoši mūsdienu pieaugušo pedagoģijas sasniegumiem, nodrošinot pētniecības un akadēmiskā darba integrāciju.</p> <p>4. Patstāvīgi paaugstina savu zinātnisko kvalifikāciju un uzņēmumus, iestādēs, organizācijās īsteno vai vada psiholoģijas nozares starptautiskiem kritērijiem atbilstošus pētnieciskus vai attīstības projektus.</p> <p>5. Risina nozīmīgus pētnieciskus vai inovāciju uzdevumus psiholoģijā, veicot kritisku analīzi, sintēzi un izvērtēšanu, patstāvīgi izvirzot pētījuma ideju, plānojot, strukturējot un vadot zinātniskus projektus, tostarp starptautiskus, atbilstoši savām individuālajām iespējām un pētnieciskajām interesēm, kā arī izplata iegūtos rezultātus.</p>
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Promocijas eksāmens psiholoģijā

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātie - 3 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Maģistra grāds psiholoģijā vai tam atbilstošs augstākās izglītības diploms sociālās un cilvēkrīcības zinātnēs vai veselības aprūpē, vai sociālajā labklājībā, vai pedagogu izglītībā un izglītības zinātnēs, vai humanitārajās zinātnēs. Reflektantam, kuram nav iegūts maģistra vai bakalaura grāds psiholoģijā, papildus ir jākārtos eksāmens psiholoģijas pamatnozārēs: vispārīgā (kognitīvā) psiholoģija; attīstības psiholoģija; personības psiholoģija; sociālā psiholoģija; klīniskā psiholoģija, veselības psiholoģija.
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	Zinātniskais doktora grāds zinātnes doktors(-e) (Ph.D.) psiholoģijā
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Rīgas Stradiņa universitāte	RĪGA	DZIRCIEMA IELA 16, KURZEMES RAJONS, RĪGA, LV-1007

Pilna laika klātie - 3 gadi - angļu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātie</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Maģistra grāds psiholoģijā vai tam atbilstošs augstākās izglītības diploms sociālās un cilvēkrīcības zinātnēs vai veselības aprūpē, vai sociālajā labklājībā, vai pedagogu izglītībā un izglītības zinātnēs, vai humanitārajās zinātnēs un angļu valodas zināšanu apliecinājums. Reflektantam, kuram nav iegūts maģistra vai bakalaura grāds psiholoģijā, papildus ir jākāto eksāmens psiholoģijas pamatnozārēs: vispārīgā (kognitīvā) psiholoģija; attīstības psiholoģija; personības psiholoģija; sociālā psiholoģija; klīniskā psiholoģija, veselības psiholoģija.</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Zinātniskais doktora grāds zinātnes doktors(-e) (Ph.D.) psiholoģijā</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Rīgas Stradiņa universitāte	RĪGA	DZIRCIEMA IELA 16, KURZEMES RAJONS, RĪGA, LV-1007

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)

1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

1.Tabula. Parametri

Nr. p. k.	Parametrs	Izmaiņu analīze
1.	Studiju virziens	—
2.	Studiju programmas nosaukums	—
3.	LR izglītības klasifikācijas kods	—
4.	Studiju programmas vadītājs	—
5.	Studiju programmas vadītāja zinātniskais grāds	—
6.	Studiju programmas mērķis	—
7.	Studiju programmas uzdevumi	—
8.	Sasniedzamie studiju rezultāti	—
9.	Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	—
10.	Studiju veids un forma	—
11.	Īstenošanas ilgums	—

Nr. p. k.	Parametrs	Izmaiņu analīze
12.	Īstenošanas valoda	—
13.	Studiju programmas apjoms (KP)	—
14.	Uzņemšanas prasības	—
15.	legūstamais grāds	<p>Zinātniskais doktora grāds, zinātnes doktors(-e) (<i>Ph.D.</i>) psiholoģijā – mainīts atbilstoši:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Ministru kabineta noteikumiem Nr. 49 “Noteikumi par Latvijas zinātnes nozarēm un apakšnozarēm” (23.01.2018.) · Latvijas Zinātņu padomes norādēm 2020. gada 20. janvāra vēstulē nr. 60-6/30/2020, kas adresēta RSU un AIC(AIKA) · Apstiprināts AIC(AIKA) Studiju Kvalitātes komisijā 2020. gada 20. aprīlī, lēmums nr. 2020/19-I
16.	legūstamā kvalifikācija	—
17.	Īstenošanas vieta	—

Doktora studiju programma “Psiholoģija” tiek akreditēta bez izmaiņām, lai esošajiem studējošajiem dotu iespēju absolvēt programmu kādā viņi ir iestājušies. Tikmēr paralēli 2019. – 2021. gadā ir veikts darbs pie jauna doktora studiju programmas modeļa – jaunas doktora studiju programmas “Veselības aprūpe”, kuras ietvaros programma “Psiholoģija” no 2022./2023. akadēmiskā gada tiks īstenota kā viena no apakšprogrammām. Jaunajā doktora studiju programmā īstenošanas iespējām tiks pievienota arī angļu valoda. Studiju programma (StP) “Veselības aprūpe”, kas apvieno jau iepriekš efektīvi strādājošas trīs doktora StP “Medicīna”, “Farmācija” un “Psiholoģija”, ir veidota sadarbībā ar nozares ekspertiem, iesaistot akadēmisko personālu, vispārējo personālu, studējošo pārstāvjus un ārvalstu ekspertus, īstenojot 2018. gadā pieņemto Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) StP attīstības un konsolidācijas plānu[1], kas veidots līguma ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru par projekta “Studiju programmu fragmentācijas mazināšana un studiju internacionalizācijas veicināšana Rīgas Stradiņa universitātē” (projekta nr. 8.2.1.0/18/A/014, Darbības programma “Izaugsme un nodarbinātība” 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa “Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu” otrās projektu iesniegumu atlases kārtā; turpmāk – SAM 8.2.1) ietvaros.

Minētās doktora studiju programmas nepieciešamību noteica un tās koncepciju pamato Pasaules Veselības organizācijas Eiropas reģiona stratēģiskie politikas dokumenti veselības aprūpē (*the Roadmap to implement the 2030 Agenda for Sustainable Development, building on Health 2020, the European policy for health and well-being*[2]), Eiropas Savienības stratēģiskie dokumenti izglītībā (Boloņas process[3]), kā arī Latvijas valsts un tautsaimniecības attīstības virzība un vajadzības (Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027.[4]; MK rīkojums Nr.345 „Par jauna doktorantūras modeļa ieviešanu Latvijā”), izglītības dokumenti (Augstskolu likums[5]; Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam[6]), kā arī RSU vīzija, kurā noteikts, ka būt RSU ir mūsdienīga, prestiža, Eiropā un pasaulē atpazīstama universitāte, kurā galvenā vērtība ir cilvēks un kura nodrošina pētniecībā balstītu kvalitatīvu un eksportspējīgu augstāko izglītību (RSU Attīstības stratēģija 2017.-2021.gadam[7]).

[1] Saskaņā ar RSU Studiju programmu attīstības un konsolidācijas plānu* studiju programma “Psiholoģija” tiks iekļauta jaunajā doktora studiju programmā “Veselības aprūpe”.

* Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) Studiju programmu attīstības un konsolidācijas plāns ir saskaņots Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) izveidotajā Studiju programmu attīstības un konsolidācijas plānu izvērtēšanas komisijā, ko apliecina IZM vēstule nr. 4-6e/2018/3795, un precizējumi vēstulē nr. 4-6e/19/184. RSU Studiju programmu attīstības un konsolidācijas plāns apstiprināts RSU Senāta sēdē 2018. gada 18. septembrī, protokola Nr. 2-1/18.09.18 un pēc precizējumiem apstiprināts RSU Senāta prezidijā 2019. gada 4. janvārī, protokola Nr. 3-1/2/2019.

[2] WHO. Regional office for Europe (2017). *Roadmap to implement the 2030 Agenda for Sustainable Development, building on Health 2020, the European policy for health and well-being* (2017). Pieejams šeit

https://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0008/345599/67wd09e_SDGroadmap_170638.pdf

[3] Kā norādīts Izglītības un zinātnes ministrijas mājas lapā www.izm.gov.lv, Aktuālā informācija par Boloņas procesu ir pieejama EAIT oficiālajā mājas lapā: <http://www.ehea.info>. Papildu informācija ir pieejama: Eiropas Augstākās izglītības telpas (nacionālā) bibliotēka: <http://www.aic.lv/bolona>; Valsts izglītības attīstības aģentūras

mājaslapa: http://www.viaa.gov.lv/lat/starpvalstu_sadarbiiba/bolonas_process/par_bolonas_procesu

[4] Dokumenti pieejami šeit: <https://www.pkc.gov.lv/lv/nap2027>

[5] Pieejams šeit: <https://likumi.lv/doc.php?id=37967&mode=KDOC>

[6] Pieejams šeit:

<https://likumi.lv/ta/id/322468-par-zinatnes-tehnologijas-attistibas-un-inovacijas-pamatnostadnem-20212027-gadam>

[7] Dokumenti pieejami šeit: <https://www.rsu.lv/par-rsu/strategija-dokumenti>

Informācija par RSU doktora studiju programmām pieejama [šeit](#), par doktora studiju programmu “Psiholoģija” [šeit](#).

1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Līdz šim doktora studiju programma tiek īstenota pilna laika studējošajiem.

Uz 2019./2020. ak. gada pavasara semestri studiju programmā ir 18 studējošo. Pēc studiju programmas atvēršanas pirmajā studiju gadā tika uzņemti astoņi doktoranti, taču viena doktorante studijas ir pārtraukusi, jo nespēja savienot darbu ar mācībām. Nākamajā gadā tika uzņemti četri, bet trešajā – septiņi doktoranti. Lai studējošo skaits palielinātos, būtisks faktors ir budžeta vietu pieejamība. Tās šobrīd nav pieejamas. Ir vērojama tendence, ka katru gadu interese par studijām ir lielāka nekā saņemto pieteikumu skaits. Proti, pārrunās ar programmas vadītāju potenciālie doktoranti norāda, ka viņiem iespēja studēt budžeta vietā ir svarīga.

2019./2020. ak. gadā pozitīvs stimulējošs faktors doktorantu piesaistei bija RSU izveidotās amata vietas, proti, zinātniskā darba asistenta p. i. doktorants. Trīs studiju programmas “Psiholoģija” doktoranti saskaņā ar konkursa rezultātiem, sākot no 2020. gada, ir zinātniskā darba asistenta p. i. doktoranti 0,25 amata slodzē. Kā pozitīvs faktors jāmin arī tas, ka viena doktorante ir saņēmusi RSU 100 % maksas atlaidi studijām. Doktorantu piesaisti sekmē iespēja saņemt [doktorantu grantus](#) (saite pieejama tikai latviešu valodā).

Lai sekmētu studējošo rekrutēšanu, RSU Doktorantūras nodaļa kopīgi ar doktora studiju programmu vadītājiem gan 2018./2019., gan 2019./2020. akadēmiskajā gadā ir organizējusi semināru “No maģistra par doktorantu” un izstrādājusi izdales materiālus, lai potenciālajiem doktorantiem raisītu interesi par doktora studiju programmām, sniegtu nepieciešamo praktisko informāciju par uzņemšanas prasībām, par studiju procesa norisi u. tml. Seminārā uzstājās gan studiju programmas vadītāji, gan doktoranti. Doktoranti iepazīstināja ar savu studiju pieredzi doktorantūrā. Seminārā varēja piedalīties klātienē RSU (2018. un 2019. gadā, saite pieejama tikai latviešu valodā), kā arī sekot līdzi, izmantojot tiešraidi sociālajos tīklos, piemēram, Facebook. RSU mājaslapā (arī [angļu valodā](#)) ir pieejamas arī doktorantu [atsauksmes par motivāciju](#) (tikai latviešu valodā), kāpēc studēt doktorantūrā, kā arī [individuāli raksti par doktorantiem](#) (saite pieejama tikai latviešu valodā).

Katru gadu tiek gatavotas RSU doktorantūras gada grāmatas, kurās tiek iekļauta būtiskākā informācija par doktora studiju programmām. Tas ļauj potenciālajam un esošajam doktorantam apkopotā veidā iepazīties ar informāciju par uzņemšanas kritērijiem, par izvēlēto doktora studiju programmu, par studiju organizāciju, par mobilitātes iespējām u. c.

2019. gadā pirmo reizi notika arī [sagatavošanas kurss](#) (saite pieejama tikai latviešu valodā) studijām sociālā virziena doktora studiju programmām, kurā tika sniegta informācija par doktora studiju specifiku, par anotācijas izstrādi (kas nepieciešama, lai varētu iestāties doktorantūrā), par pētniecības mērķa un hipotēžu formulēšanu, mērķa atbilstību tēmai un tā sasniegšanai, pētījumu stratēģijām un dizainiem u. tml.

Papildus studiju programmas vadītāja katru gadu sagatavo informatīvu vēstījumu par studijām un izplata to pa dažādiem kanāliem, proti, konferencēs, nosūtot informāciju profesionālajām biedrībām, iepazīstinot ar to absolventus u. tml.

Plašāka informācija par doktora studiju programmu pieejama [RSU mājaslapā](#) (arī [angļu valodā](#)).

1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

Formulētie studiju rezultāti doktora studiju programmā “Psiholoģija” izriet no studiju kursa mērķa un sasniegšanajiem rezultātiem, savukārt tie izriet no programmas mērķa un sasniegšanajiem rezultātiem, kas atbilst iegūstamajam grādam. Šo sasaisti skaidri parāda studiju programmas

kartējums (skat. 18.1. pielikumu). Katram studiju rezultātam atbilst vairāki studiju kursi. To īstenošana, kas plānota noteiktā secībā un atbilstošā sarežģītības pakāpē, atbilst gan 8. kvalifikācijas līmenī noteiktajām zināšanām, prasmēm un kompetencēm, gan mūsdienu psiholoģijas attīstības līmenim starptautiskā kontekstā, lai sagatavotu augstas kvalitātes speciālistus psiholoģijā.

Lai īstenotu studiju programmas rezultātus un uzdevumus, un sasniegtu studiju programmas mērķus, uzmanība tiek pievērsta doktorantu uzņemšanas prasībām. Tās atbilst programmas mērķim un ir sagatavotas, lai pārliecinātos par reflektanta atbilstību doktora studiju programmai. Uzņemšanas prasības ir veidotas tā, lai varētu izvērtēt pretendenta izpratni par zinātniski metodoloģisko darbu un zināšanas psiholoģijas nozarē, spēju veikt un organizēt pētniecisku darbu, prasmi prezentēt savu darbu, argumentēti izskaidrot un diskutēt par savu pētījuma ideju un tās plānoto īstenošanu, kā arī motivāciju. Tiek skatīts formālais kritērijs – maģistra grāds psiholoģijā vai tam atbilstošs augstākās izglītības diploms sociālās un cilvēkrīcības zinātnēs vai veselības aprūpē, vai sociālajā labklājībā, vai pedagoga izglītībā un izglītības zinātnēs, vai humanitārajās zinātnēs, vai atbilstoša augstākā izglītība (šajā gadījumā jāiesniedz AIC atzinums, ka augstāka izglītība pielīdzināma maģistra grādam). Visiem reflektantiem jā sagatavo plānotā promocijas darba anotācija, kura publiski jāaizstāv. Reflektantam, kuram nav iegūts maģistra vai bakalaura grāds psiholoģijā, pirms anotācijas iesniegšanas papildus ir jākārtoto eksāmens psiholoģijas pamatnozārēs: vispārīgā (kognitīvā) psiholoģija; attīstības psiholoģija; personības psiholoģija; sociālā psiholoģija; klīniskā psiholoģija, veselības psiholoģija. Reflektanti tiek imatrikulēti saskaņā ar konkursa rezultātiem, ko veido šādu kritēriju summa:

- 1) plānotā promocijas darba anotācijas divu recenzentu vērtējums;
- 2) zinātnisko iestrādņu vērtējums;
- 3) plānotā promocijas darba anotācijas mutiskas aizstāvēšanas komisijas vērtējums.

Studējošo uzņemšana notiek saskaņā ar RSU Senātā apstiprinātiem Uzņemšanas noteikumiem attiecīgajam akadēmiskajam gadam un ārējiem normatīvajiem aktiem (pieejami latviešu un angļu valodā 1. pielikumā). Saskaņā ar Ministru kabineta 2006. gada 10. oktobrī pieņemtajiem MK noteikumiem Nr. 846 "Noteikumi par prasībām, kritērijiem un kārtību uzņemšanai studiju programmās" 3. punktu līdz kārtējā gada 1. novembrim izstrādā, apstiprina un publisko (arī RSU mājaslapā) uzņemšanas noteikumus studiju programmās nākamajam akadēmiskajam gadam.

Uzņemšanas tehniskā gaita izstrādāta un aprakstīta RSU Procesa aprakstā Nr. 7 "Studentu servisa pakalpojumu nodrošinājums" 7.1. punktā (skat. 1. pielikumu).

RSU reflektanti elektronisko pieteikšanos veic [RSU interneta vietnē](#).

Doktora studiju kvalitāti nodrošina ne tikai pašas studijas, bet arī atklāts uzņemšanas process. Uzņemšanas noteikumi veidoti tā, lai varētu atlasīt pretendentes, kas spēj un vēlas nodarboties ar zinātniski pētniecisko darbu, tādējādi dodot iespēju augstskolai sagatavot jauno zinātnieku un mācībspēku paaudzi, kas spēj risināt nozīmīgus pētnieciskus vai inovāciju uzdevumus psiholoģijā.

Doktorantūras nodaļa apkopo reflektantu iesniegtos dokumentus, organizē recenzentu nozīmēšanu, nosaka plānotā promocijas darba anotācijas mutiskas aizstāvēšanas laiku un kārtību, kā arī informē par to reflektantus. Par recenzentiem netiek nozīmēti plānotie promocijas darbu vadītāji, lai novērstu iespējamu interešu konfliktu. Plānotā promocijas darba anotācijas mutiskas aizstāvēšanas komisijas sastāvā tradicionāli ietilpst doktorantūras nodaļas dekāne, sociālā bloka doktora studiju programmu vadītāji, kā arī katedru vadītāji. Komisijas sastāvs tiek izveidots ar rektora rīkojumu. Ja plānotā promocijas darba vadītājs ir arī komisijas sastāva loceklis, viņš savam potenciālajam doktorantam vērtējumu neliek. Vērtēšanas kritēriji (gan recenzentiem, gan komisijai) ir precīzi

definēti Rīgas Stradiņa universitātes Uzņemšanas noteikumos doktora studiju programmās.

Katru gadu prasības par iestāšanos doktorantūrā tiek pārskatītas, un, vajadzības gadījumā tās aktualizējot, var izvirzīt papildu prasības, lai nodrošinātu turpmāko studiju programmas īstenošanas kvalitāti.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Mūsdienās ir saprotams, ka doktorantūra, kas ieņem nozīmīgu vietu Eiropas pētniecības zonā un Eiropas augstākās izglītības sistēmā, ir posms, kas rada pamatu sekmīgai valsts tautsaimniecības attīstībai, konkurētspējas palielināšanai, produktu ar augstāku pievienoto vērtību izstrādei un ražošanai. Tā ir augstākās izglītības posms, kas atšķiras no bakalaura un maģistra studijām. Proti, te tiek atbalstīts individuāls izaugsmes ceļš, kurā augstskola sniedz atbalstu doktoranta attīstībai, veidojot kvalitatīvu, stimulējošu un vienlaikus ietverošu pētniecības vidi, lai sniegtu iespēju attīstīt uz pētniecību vērstu domāšanu, lai sekmētu uzskatu elastību, radošumu un intelektuālu neatkarību, izstrādājot oriģinālus pētījumus projektos, kas atbilst darba tirgus prasībām un mūsdienu zinātnes izaicinājumiem. Doktorantu kā jauno zinātnieku kompetence pamatā tiek veidota, veicot pētījumus un izplatot to rezultātus, izmantojot iespēju gūt mobilitātes un starptautiskās sadarbības pieredzi. Un doktoranti – jaunie zinātnieki – sniedz nozīmīgu ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, un doktorantu vadībai, kas ir balstīta uz skaidri noteiktu atbildības sadalījumu un caurskatāmību, ir izšķiroša nozīme studiju procesā.

Doktora studiju programma "Psiholoģija" ir veidota atbilstoši iepriekš minētajai izpratnei un RSU vīzijai, kurā uzsvērts, ka RSU ir mūsdiene, prestiža, Eiropā un pasaulē atpazīstama universitāte, kurā galvenā vērtība ir cilvēks un kura nodrošina uz pētniecību balstītu kvalitatīvu un eksportspējīgu augstāko izglītību. Tas nozīmē, ka doktorantūras studijas ir viena no RSU attīstības prioritātēm. To apliecina fakts, ka RSU ir radītas zinātniskā darba asistenta p. i. doktoranta amata vietas, uz kurām var [pieteikties konkursa kārtībā, ja izvēlēta tēma atbilst RSU formulētajām zinātnes prioritārajām tēmām, proti](#) (saite pieejama tikai latviešu valodā): *Profesionālā identitāte kā ietvars pilsoniskas sabiedrības attīstībai psiholoģiskās palīdzības sniedzējiem; Latvijas sabiedrības sociālā uzticēšanās un piederības izjūta starptautiskā kontekstā: salīdzinošs pētījums; Skrīninga diagnostikas uzaicinājumu uztveres un izmantošanas izvērtējums un veselības uzvedības dalībai skrīninga programmās sekmēšanas principi Latvijas populācijā.*

Šāda nostādne atbilst nacionāla līmeņa plānošanas dokumentos izvirzītajām prioritātēm Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanā, kur noteikts, ka viena no izglītības darbības prioritātēm ir doktorantūras studiju attīstība, jo doktorantūra veicina cilvēkresursu nodrošinājuma atražošanu sekmīgai valsts tautsaimniecības attīstībai, konkurētspējas palielināšanai un veicina uz zināšanām

balstītas sabiedrības attīstību. Savukārt, atsaucoties uz “Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2014.–2020. gadam” mērķiem un uzdevumiem, kas balstīti uz stratēģiskajā dokumentā “Latvija 2030” noteikto nodrošināt tautas ataudzi (tās priekšnoteikums ir veselīgs dzīvesveids), kā arī rīcības virziena “Vesels un darbaspējīgs cilvēks” īstenošanu (vesels un darbaspējīgs cilvēks tautsaimniecībā dod trīskāršu ieguvumu), jānorāda, ka, cilvēku skaitam samazinoties un sabiedrībai novecojot, ir svarīgi nesamazināt cilvēkkapitāla bāzes vērtību un palielināt tā produktivitāti.

Doktora studiju programma tiek īstenota, balstoties uz zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādņēm 2014.–2020. gadam (*Par Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādņēm 2014.–2020. gadam*. Ministru kabineta rīkojums Nr. 685. 2013. gada 28. decembrī, prot. Nr. 67 97. §). Atbilstoši šim rīkojumam zinātnes, tehnoloģiju un inovācijas politikas virsmērķis ir Latvijas zināšanu bāzes un inovāciju kapacitātes attīstība un inovāciju sistēmas koordinācija. Šā mērķa sasniegšanai ir noteikti vairāki apakšmērķi un attiecīgi stratēģiskie rīcības virzieni, tostarp attīstīt zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju jomas cilvēkkapitālu, līdz 2020. gadam palielinot pētniecībā nodarbināto skaitu zinātniskajās institūcijās un uzņēmējdarbības sektorā vismaz līdz septiņiem tūkstošiem, fokusējot pētniecības tēmas identificētajās zināšanu specializācijas jomās; veicināt Latvijas zinātnes starptautisko konkurētspēju, ievērojot reģionālās attīstības principu un koncentrējot pētniecību mazākā skaitā lielāku un spēcīgāku institūciju, sekmējot atzītās starptautiskās datubāzēs publicētu zinātnisko rakstu skaita pieaugumu līdz 1500 rakstiem un izgudrojumu skaita pieaugumu līdz 50 intelektuālā īpašuma vienībām gadā; modernizēt un integrēt pētniecības un izglītības sektoru, palielinot to spēju reaģēt uz nākotnes izaicinājumiem pētniecībā, tehnoloģiju izstrādē un inovācijās un paaugstinot izglītības sektora mobilitāti.

Balstoties uz iepriekš minēto, ir veidots studiju programmas “Psiholoģija” ietvars un saturs. Tās apguvei klātienē pilna laika studijām ir paredzēti seši semestri (trīs akadēmiskie gadi). Studiju programmas apjoms ir 120 KP jeb 180 ECTS. Programma tiek īstenota klātienē valsts valodā, kā arī ir iespējams to īstenot angļu valodā. Pēc studiju beigšanas doktorantam tiek izsniegts doktorantūras absolvēšanas apliecinājums. Proti, 8. EKI kvalifikācijas pakāpe tiek iegūta, kad doktorants ir apguvis doktora studiju programmu “Psiholoģija” un aizstāvējis promocijas darbu. Pabeidzot studiju programmu, absolvents saskaņā ar studiju rezultātiem izprot un analizē mūsdienu psiholoģijas attīstības tendences un likumsakarības, padziļināti izprot pētniecības metodoloģijas jautājumus, kā arī ir attīstījis akadēmiskā darba kompetenci.

Sekmīgi aizstāvēot promocijas darbu, doktorantam tiek piešķirts zinātniskais doktora grāds, zinātnes doktors(-e) (*Ph.D.*) psiholoģijā. Studiju programma “Psiholoģija” doktora grāda iegūšanai ir balstīta psiholoģijas zinātnes nozares sasniegumos un atziņās. Par to liecina vairāki tās izveides un organizācijas aspekti, turpmākajā izklāstā minēti četri piemēri.

Pirmkārt, studiju programmas īstenošana. Proti, doktora studijas organizē RSU [Doktorantūras nodaļa](#) (informācija [angļu valodā](#)) atbilstoši [Doktora studiju reglamentam](#) (pieejams arī [angļu valodā](#)), kas nosaka, ka doktora studijas ir zinātniskā darba vadītāja un akadēmiskā personāla vadīts doktoranta patstāvīgs darbs doktora zinātniskā grāda iegūšanai. Saskaņā ar RSU doktorantūras studiju koncepciju doktorantu sagatavošanā tiek izdalītas trīs daļas: obligātā daļa (A), ierobežotās izvēles daļa (B) un brīvās izvēles daļa (C).

Obligātā daļā (skat. 19. pielikumu “Doktora studiju programmas “Psiholoģija” plānojums”) ietilpst vairāki studiju kursi, kuri tiek īstenoti visām RSU doktora studiju programmām, un to mērķis ir paplašināt un padziļināt doktorantu zinātniski pētnieciskā un akadēmiskā darba kompetenci, kā arī sekmēt starpdisciplināru dialogu. Tie ir: *Zinātniskās darbības metodoloģija, Augstskolas pedagogija, Pētniecības ētika*. Obligātā daļa ietver arī nozares studiju kursus, kuri ir veidoti, lai pirmajos semestros radītu ietvaru vēlākajos studiju posmos, proti, lai tajos iegūtās zināšanas, prasmes un kompetence nodrošinātu iespēju strādāt patstāvīgi, sadarbojoties ar savu darba vadītāju (-iem). Tie

ir: *Kvalitatīvās pētniecības metodes psiholoģijā, Kvantitatīvās pētniecības metodes psiholoģijā (multivariatīvā statistika un modelēšana), Zinātniskā rakstīšana un zinātniskā komunikācija*. Studiju kursā *Mūsdienu psiholoģijas attīstības tendences un starpdisciplinārā pieeja veselības aprūpes kontekstā I* tiek aktualizēti jaunākie psiholoģijas zinātnes sasniegumi un aktuālās tēmas. Visi šie studiju programmas studiju kursi regulāri tiek pilnveidoti atbilstoši psiholoģijas zinātnes aktualitātēm.

Ja studiju programma tiktu īstenota angļu valodā, doktoranti nekārtotu studiju kursu *Zinātniskā rakstīšana un zinātniskā komunikācija*, bet viņiem būtu jāapgūst studiju kurss *Latviešu valoda ārvalstu studentiem*.

Obligātā daļa ietver arī studiju kursus, kas ir fokusēti uz konkrētu doktorantu tēmu izstrādi. Pētnieciskā darba izstrādi atbalsta četri *Doktorantu semināri*, kuru saturs ir pēctecīgs un ietver tādās tēmas kā promocijas darba izstrādes metodoloģija un metodes (2. semestrī), teorētiskās daļas apspriešana (3. semestrī), pētnieciskās daļas apspriešana (4. semestrī) un promocijas darba izveide (5. semestrī).

Lielāko kredītpunktu skaitu (78 KP) doktoranti iegūst par patstāvīgi veiktu oriģinālu zinātnisku pētījumu, proti, *Zinātniski pētniecisko darbu*, ko veic sadarbībā ar promocijas darba vadītāju un viņa uzraudzībā. Šis darbs notiek saskaņā ar doktora studiju programmas plānu, ko doktorants kopā ar promocijas darba vadītāju izstrādā katram studiju gadam. Kredītpunktu piešķiršanas kārtība par zinātniski pētniecisko darbu ir vienota visām RSU doktorantūras programmām. Savukārt *Zināšanu izplatīšanas* studiju kursi, kuri tiek īstenoti 2. un 3. studiju gadā, ir orientēti uz doktoranta iesaisti akadēmiskajā darbībā un viņa zinātnisko komunikāciju dažādos līmeņos, tostarp piedalīšanos konferencēs, publikāciju sagatavošanu un publicēšanu, konferenču organizēšanu un dalību rakstu krājuma veidošanā u. tml. Šajos studijuursos tiek attīstīta doktorantu kompetence dalīties ar zināšanām ar citiem – bakalaura un maģistra programmās studējošajiem, vietējiem un ārvalstu kolēģiem. Pedagoģisko darbu doktorants var īstenot savā darba vietā vai RSU katedrā, kur strādā promocijas darba vadītājs. Par šo darbu tiek veikti attiecīgi ieraksti. Atskaitē par studiju gadā paveikto, un uz šī pamata tiek piešķirti kredītpunkti.

Obligātā daļa ietver arī *Promocijas eksāmenu svešvalodā* un *Promocijas eksāmenu psiholoģijā*.

Savukārt ierobežotās izvēles daļas kursi doktorantiem ļauj apgūt gan nozarē aktuālas tēmas starpdisciplinārā kontekstā (*Komunikācijas psiholoģija* un *Mūsdienu psiholoģijas attīstības tendences un starpdisciplinārā pieeja veselības aprūpes kontekstā II*), gan padziļināti apgūt *Zinātnisko rakstu izstrādi / Zinātnisko valodu* un *Citus zinātniska darba veidus*. Ierobežotās izvēles daļā ietilpst arī studiju kurss *Civilā un vides aizsardzība*, studējošajiem, kas to nav apguvuši agrākos izglītības posmos.

Par brīvās izvēles studiju kursiem doktorantiem jāiegūst četri kredītpunkti. Līdz šim doktoranti šo kredītpunktu iegūšanai izvēlējušies vieslektora studiju kursus.

Kā redzams, studiju kursi ir izkārtoti pēctecīgi un kopā tie ļauj sasniegt studiju programmas mērķi, uzdevumus un studiju rezultātus. Arī katra atsevišķā studiju kursa mērķis ir sasaistīts ar studiju programmas mērķi un uzdevumiem, studiju rezultātiem, ko apliecina veiktā studiju programmas studiju kursu kartēšana pret studiju programmas sasniedzamajiem rezultātiem (skat. 18.1. pielikumu).

Attiecībā uz programmas organizāciju īpaši jāakcentē, ka doktoranti tiek iesaistīti gan pētniecības projektos, gan konferenču organizēšanā, gan citās zinātnes un mobilitātes aktivitātēs. Doktorantu pētījumu rezultāti apliecina pētījumu oriģinalitāti un nepieciešamību ar tiem iepazīstinātu plašāku zinātnisko sabiedrību. Dalība pētniecības projektos, konferenču organizēšanā nodrošina tiešu iesaisti un sadarbību, sekmē adekvātu izpratni par psiholoģijas nozares vajadzībām un zinātnes

tendencēm. [Piemēram, 2019. gadā doktoranti organizēja sekciju par kvalitatīvo pētniecībā starptautiskā zinātniski praktiskā konferencē *Veselība un personības attīstība: starpdisciplinārā pieeja*](#) (saite pieejama tikai latviešu valodā), sniedza atbalstu starptautiskā konferences *Sabiedrība. Integrācija. Izglītība*. rakstu krājuma (*Proceeding*) sagatavošanā. Lai sekmētu jauno zinātnieku personīgo un profesionālo izaugsmi, ir attīsta sadarbība starptautiskā un nacionālā līmenī (piemēram, darbu vadītāji ir gan ārvalstu, gan citu Latvijas augstskolu profesori). Trīs doktoranti ir izmantojuši arī *Erasmus plus* mobilitātes iespējas (skat. arī 2.2. un 2.3. sadaļu šajā ziņojumā).

Otrkārt, minēto atbilstību nodrošina studiju programmas saturs. Visi jau iepriekš minētie daudzveidīgie pētniecības un pētniecības rezultātu / zināšanu izplatīšanas un komunikācijas studiju kursi (*Zinātniskās darbības metodoloģija, Kvalitatīvās pētniecības metodes psiholoģijā, Kvantitatīvās pētniecības metodes psiholoģijā (multivariatīvā statistika un modelēšana), Zinātniskā rakstīšana un zinātniskā komunikācija, Pētniecības ētika un četri Doktorantu semināri*) veido ietvaru, lai doktoranti izstrādātu savu promocijas darbu, gatavotu publikācijas un dalību konferencēs ar referātiem, atbilstoši mūsdienu zinātnes līmenim saskaņā ar savu promocijas tēmu, sadarbojoties ar vadītāju (-iem). Kā minēts, katra no formulētajām tēmām ir aktuāla, tā ir ar definētu un aprakstītu novitāti un praktisko pielietojumu. Šo tēmu izstrāde studiju procesā un dažādos darba posmos izplatītie rezultāti bagātina ne vien praksi un sniedz jaunas atziņas praktiskam darbam un/ vai palīdz izskaidrot psiholoģiskās likumsakarības, bet bagātina arī studiju procesu, jo doktoranti tiek iesaistīti mācību darbā. Proti, attīstot uz *Augstskolas pedagoģijā* iegūto kompetenci, viņi īsteno arī studiju kursu *Zināšanu izplatīšana*, kura ietvaros strādā ar studentiem gan vadot lekcijas, gan nodarbības, gan vadot pētnieciskos darbus (katram doktorantam ir izstrādāts individuāls plāns šim darbam). Tādējādi programmas īstenošana nodrošina arī jaunu mācībspēku piesaisti. Astoņi doktoranti strādā par mācībspēkiem vai pētniekiem RSU Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedrā pamatdarbā, bet pieci – RSU kā pieaicinātie pasniedzēji. Citā augstskolā strādā viena doktorante.

Pirms katra studiju gada, ievērojot psiholoģijas nozares vajadzības, kā arī zinātnes tendences, tiek aktualizēts studiju kursu saturs, kas redzams kursu aprakstos, proti, izmaiņas tiek veiktas gan iekļaujot aktuālo literatūru un precizējot vērtēšanas kritērijus, gan pārskatot kursa tēmas. Atjaunojot studiju kursu aprakstus, tiek ņemta vērā arī doktorantu atgriezeniskā saite par studiju kursiem.

Lai nodrošinātu, ka doktora studiju laikā, katram ir iespēja apgūt visjaunākos nozares sasniegumus, ir izstrādāts studiju kurss *Mūsdienu psiholoģijas attīstības tendences un starpdisciplinārā pieeja I* veselības aprūpes kontekstā, kura ietvaros doktoranti apgūst jaunākās zinātnes atziņas. Šī kursa otrajā daļā saskaņā ar studentcentrēto pieeju liela uzmanība tiek pievērsta katra individuālajām vajadzībām tēmas izpētē, tostarp pieaicinot attiecīgās jomas viespasniedzējus (vairāk skat. arī 2.2. punktā).

Treškārt, studiju programmas atbilstību psiholoģijas nozares vajadzībām un zinātnes tendencēm sekmē RSU mērķtiecīgi veidotā studiju vide un pieejamie resursi, tostarp, bibliotēkas resursi, iespēja izmantot objektīvos mērījumus, piemēram, Psiholoģijas laboratorijas aparatūru. Pienesumu zinātnes nozares attīstībā sniedz arī starpdisciplinārās saites, kas tiek nodrošinātas vairākos A bloka studijuursos (skat. iepriekš).

Proti, studiju rezultāti tiek sasniegti, radot intelektuāli stimulējošu pētniecības vidi, organizējot studiju kursus un citus pasākumus (konferences, simpozijus) ar RSU un citu augstskolu docētāju piedalīšanos; piesaistot ārzemju vieslektorus; nodrošinot doktorantiem pieeju nepieciešamajai literatūrai un metodiskajiem materiāliem; piedāvājot iespēju iesaistīties pētījumu programmās; sekmējot doktorantu savstarpējo sadarbību, lai apmainītos ar zināšanām un pieredzi; radot iespēju docēt studiju kursus bakalaura un maģistra līmeņa programmās; nodrošinot doktorantiem iespēju

iegūt starptautisko pieredzi, piedaloties konferencēs, publicējot rakstus zinātniskos žurnālos; kā arī attīstot doktorantu prasmes iesaistīties publiskās diskusijās.

Ceturtkārt, studiju programmas atbilstību psiholoģijas nozares vajadzībām un zinātnes tendencēm nodrošina RSU mācībspēki un pieaicinātie vieslektori un promocijas darbu vadītāji. Uzmanība jāvērs uz faktu, ka studiju programmas mācībspēki ne vien piedalās pētniecības projektos, sadarbojoties arī ar doktorantiem, bet pārstāv arī vietējās un starptautiskās profesionālās organizācijas, piemēram, ir Eiropas Veselības psiholoģijas savienības nacionālie delegāti, Latvijas Psihologu biedrības valdes un padomes locekļi u. c., ir to biedri, piemēram, Starptautiskajā Testu komisijā u. c., tāpēc ir ļoti labi informēti un iesaistīti nozares vajadzībās un attīstībā, ienesot šīs zināšanas un praksi arī studiju darbā.

levērojot studiju programmas kartējuma rezultātus un definētos studiju rezultātus, ir organizētas sanāksmes ar studiju kursu docētājiem, nodrošinot izpratni par kopējo studiju programmas mērķi, docētāju savstarpējo sadarbību un studiju kursu atbilstību studiju programmas rezultātiem. Visi doktoranti kopā ar saviem darbu vadītājiem ir aicināti uz tikšanos divas reizes gadā pārrunāt promocijas darba progresu.

Kā redzams, studiju programmas struktūra un organizācija, studiju kursu saturs atbilst nozares darba tirgus vajadzībām un zinātnes attīstības tendencēm, tā ir balstīta psiholoģijas zinātnes nozares sasniegumos un atziņās.

2.2. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

Veiktā studiju programmas un studiju kursu rezultātu kartēšana ļauj konstatēt, ka studiju programma un studiju kursi atbilst astotajam EKI/LKI līmenim, normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, nodrošina studentcentrētu pieeju. Tās rezultāti parāda studijuursos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu savstarpējo sasaisti un studiju kursu mērķu sasaisti ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem (skat. 18.1. pielikumu). Proti, studiju kursu un studiju programmas rezultāti ir savstarpēji saskaņoti un loģiski saistīti, tie atbilst studiju programmas rezultātiem ļaujot sasniegt studiju programmas mērķi. Studiju kursi tiek nodrošināti, īstenojot RSU studentcentrētu izglītību. Lai apliecinātu savas ambīcijas un centienus nodrošināt studiju procesu, kas ir balstīts uz modernas izglītības izpratni un nodrošina modernu kompetenču attīstību, RSU jau 2016. gadā proaktīvi iesaistījās starptautiskās studiju kvalitātes novērtēšanas pasākumos, tostarp Eiropas Studentu apvienības koordinētajā projektā *Peer Assessment of Student Centered Learning (PASCL)*, iegūstot apliecinājumu par studiju procesa īstenošanu atbilstoši studentcentrētas izglītības pieejas principiem. Ziņojums pieejams [angļu valodā](#), atrodams [RSU mājaslapā](#).

Studentcentrētās izglītības principi paredz, ka:

- studiju procesa centrā ir studējošais, kurš patstāvīgi mācās;
- studiju rezultāti ir skaidri formulēti un zināmi, un studējošais studē, lai tos sasniegtu;
- studējošie zina un saprot studiju programmā vai kursā paredzētos studiju rezultātus;
- studējošā sasniegumu vērtēšana ir veidota tā, lai ir iespējams pārliecināties par to, vai un

kādā līmenī ir sasniegti plānotie studiju rezultāti;

- docētāja uzdevums ir veicināt studējošā studēšanu tā, lai studējošais sasniegtu izvirzītos studiju rezultātus;
- ir novērojams tas, kā atsevišķo studiju kursu rezultātu kopums veido studiju programmas studiju rezultātus.

Attiecinot šos principus uz studiju programmu, tie ir definēti kā uzdevumi, kas tiek īstenoti dažādās formās. Piemēram, veidot studējošajiem un docētājiem vienotu izpratni par to, kas tiek sagaidīts no studējošā studiju kursa vai programmas noslēgumā. Lai īstenotu šo uzdevumu, notiek regulāras individuālas pārrunas ar studiju kursu docētājiem, pirms viņi uzsāk īstenot studiju kursu, tostarp notiek iepazīšanās ar doktorantu pieteiktajām tēmām, tiek noskaidrotas viņu pētnieciskās intereses. Kā minēts, divas reizes gadā notiek visu docētāju un doktorantu tikšanās, kas sniedz būtisku atgriezenisko saiti par studiju satura un kvalitātes pilnveides virzieniem. Pēc tās tiek sasaukta docētāju sapulce, kurā tiek apspriests studiju kursu saturs, nepieciešamie papildinājumi un uzlabojumi. Savstarpējās sarunās un konsultācijās, kas, notiek gan pēc plāna, gan individuāli pēc vajadzības, tiek sekmēta arī savstarpēja izpratni par to, kāda studiju rezultāta sasniegšanai tiek apgūts kurss un izvēlēta attiecīgā mācīšanās metode. Lai studējošajiem atvieglotu izvēli, kurus izvēles kursus apgūt atbilstoši studiju rezultātiem, kurus studējošais vēlas sasniegt, notiek sarunas ar studiju programmas vadītāju un promocijas darba vadītāju.

Doktora studiju programmas īstenošana balstās uz šīs programmas vadības un ar to saistīto organizatorisko studiju programmas nodrošinājuma pasākumu kopumu. Studiju laikā doktorantiem ir iespēju uzdot sev interesējošus jautājumus, diskutēt ar docētājiem un studiju biedriem, izmantojot klātienē konsultācijas, e-pastu, telefona sarunas, *Whatsapp* grupu. Tas nozīmē, ka doktorants mācās patstāvīgi un atbildīgi, attīsta zināšanas mijiedarbībā ar studiju biedriem, docētājiem, vieslektoriem, klausītājiem konferencēs, zinātnisko rakstu recenzentiem. Studiju programmā tiek veltīta uzmanība tam, lai katrs studējošais kā indivīds var izpaust savu radošo un inovatīvo potenciālu, kas ir topošā pētnieka un/vai nozares profesionāļa izšķirošā pievienotā vērtība.

Kopumā studiju programmas didaktiskā koncepcija ir orientēta uz pēc iespējas lielāku doktorantu iesaisti studiju procesā – rīkojot aktivitātes, kas veicina doktorantu individuālo un grupu sniegumu (piemēram, piedaloties konferenču organizēšanā), prezentācijas un diskusijas par aktuālajiem savas promocijas darba tēmas pētniecības un teorijas jautājumiem (piemēram, mācoties doktorantu semināros), dalību konferencēs un zinātnisko publikāciju sagatavošanu (iegūstot vērtējumu *Zinātniskās darbības* studiju kursā), kā arī zināšanu izplatīšanu (sk. arī turpmākajā izklāstā un 2.3. sadaļā).

Aktīva iesaiste pētniecībā ir galvenā RSU institucionālā vērtība un pamats, uz kura balstās RSU attīstība. Proti, RSU atbalsta izcilu zinātni un efektīvu tehnoloģiju pārnei inovāciju veicināšanai. Vidējā termiņa mērķis ir piedāvāt un īstenot plašu universitātes akadēmisko un profesionālo izglītību, kā arī pētnieciskā darba iespējas pamatvirzienos – medicīnā, veselības un sociālajā aprūpē, pedagogijā, sociālajās zinātnēs un dabaszinātnēs (RSU Satversmes 2.2. pants). Pētniecības virzieni balstās uz resursu pieejamību un ilgtspējīgas attīstības potenciālu, uzkrāto pieredzi, stratēģiskās vadības klātesamību un pētniecības nozares nozīmīgumu RSU kopējā attīstībā.

Konkretizējot teikto, jānorāda, ka RSU studiju programmas “Psiholoģija” doktoranti ir bijuši / ir iesaistīti vairāku pētījumu projektu izstrādē:

- 2018–2021: Valsts pētījuma programma INTERFRAME-LV “Latvijas valsts un sabiedrības attīstības izaicinājumi un risinājumi starptautiskā kontekstā” (3 doktoranti);
- 2019–2020: “*ELPA-COG – The Effect of Lifetime Physical Activity on the Burden Caused by Cognitive Dysfunction and Depression in Elderly*” (2 doktoranti);

- 2014–2017: Valsts pētījuma programma EKOSOC-LV “Refleksija par vērtībām un rīcības modeļi sociālo un ekonomisko pārmaiņu laikā” (2 doktoranti);
- 2014–2017: Valsts pētījuma programma BIOMEDICINE “Ilgttermiņa regulāras aerobas slodzes ietekme uz kognitīvajiem procesiem – ENABLE-LV” (2 doktoranti).
- 2016–2022: Ieslodzījuma vietu pārvaldes Eiropas Sociālā fonda projekts Nr. 9.1.3.0/16/I/001 “Resocializācijas sistēmas efektivitātes paaugstināšana” (2 doktoranti).

Šajos projektos sinerģija ar veselības jomu ir vērsta uz sabiedrības veselības veicināšanu.

Nozīmīgas ir sociālās inovācijas, kuras atbalsta veselīgu dzīvesveidu, ģimenes veselību, aktīvu un veselīgu novecošanos.

Apkopjot un paplašinot teikto, jānorāda, ka doktorantu darbība ir vērsta ne tikai uz jauniem atklājumiem un zināšanu radīšanu, bet arī uz iegūto zināšanu izmantošanu sabiedrības attīstības un izglītošanas labā, tostarp:

- doktoranti tiek iesaistīti RSU pētniecības virzienu attīstībā, gan izstrādājot atbilstošus promocijas darbus (konkrētas tēmas sk. iepriekš), gan gatavojot zinātniskās publikācijas. Kā minēts, trīs studiju programmas doktoranti ir zinātniskā darba asistenta p. i. doktoranti Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedrā;
- kā minēts, doktoranti tiek plaši iesaistīti studiju procesa nodrošinājumā, gan lekciju un nodarbību vadīšanā, gan maģistra, bakalaura un studiju darbu vadīšanā u. c. (saskaņā ar individuālajiem plāniem). Doktoranti kopumā ir aktīvi iesaistīti studiju procesā. Piemēram, saistībā ar tēmu par profesionālās identitātes attīstību ir izveidota darba grupa, kurā piedalās divas maģistrantes un promocijas darba vadītāja, lai attīstītu doto pētījuma problemātiku, minēto tematiku doktorante aplūko arī profesionālās darbības studiju kursā;
- doktorantiem ir iespējas saņemt grantus savai zinātniskajai darbībai, kas sekmē aktīvāku dalību Eiropas un pasaules līmeņa konferencēs vai ļauj integrēt savā darbā nepieciešamos mērījumus (šādus garantus 2018./2019. gadā saņēma divi doktoranti, 2019./2020. gadā – trīs doktoranti);
- doktorantiem ir iespēja piedalīties mobilitātes programmās, rezultātā iegūstot informāciju savam promocijas darbam (trīs doktoranti ir piedalījušies *Erasmus+* programmā);
- visi doktoranti katru gadu tiek iesaistīti RSU Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedras rīkotās [starptautiskās zinātniski praktiskās konferences *Veselība un personības attīstība: starpdisciplinārā pieeja*](#) (saite pieejama arī [angļu valodā](#)) organizācijā. Viens no kritērijiem vieslektoru izvēlei šajā konferencē ir doktorantu intereses;
- doktoranti katru gadu tiek iesaistīti arī starptautiskās konferences *Sabiedrība. Integrācija. Izglītība*. veidotā rakstu krājuma *Psiholoģija* izstrādē. Šis rakstu krājums ir indeksēts arī *Web of Science*.

Doktoranti aktīvi piedalās arī [RSU Zinātniskajā konferencē](#) (saite pieejama arī [angļu valodā](#)). No 2019. gada tā attīstījās kā nozīmīgs pasākums – Zinātnes nedēļa, kas veicina plašāku starptautiskās sadarbības attīstību, iesaistīšanos zinātniskajos tīklojumos un apvienībās, ļaujot piesaistīt starptautiskos partnerus kopīgiem projektiem, pētījumiem un publikācijām. Zinātnes nedēļā piedalījās arī divi psiholoģijas nozares vieslektori (prof. *Sara Mondini* un prof. *Bob Woods*), kuri ir atzītas autoritātes savā jomā. Pēc konferences prof. *Sara Mondini* kļuva par doktora darba līdzvadītāju, bet prof. *Bob Woods* – par darba konsultantu. Vēl viena darba konsultants ir prof. *Ricou Miguel*.

Vērtējot studiju programmas perspektīvo attīstību, jāsecina, ka tā attīstās saskaņā ar Latvijas uzdevumiem Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanā. Proti, pirmkārt, tā nodrošina tādu izglītību, kas atbilst nozares sasniegumiem un sekmē jauno zinātnieku izglītošanu. Otrkārt, izvēlētas pētniecības tēmas saskan ar šīs stratēģijas galvenajiem elementiem, kas padara doktora studiju

programmu konkurētspējīgu.

Drošības jautājumi ir, piemēram, Latvijas sabiedrības sociālā uzticēšanās un piederības izjūta sociālā kapitāla koncepcijas ietvaros starptautiskā kontekstā: salīdzinošs pētījums (tiek izstrādāts Valsts pētījuma programmas NTERFRAME-LV ietvaros), bet veselības jautājumi ietverti, piemēram, Skrīninga diagnostikas uzaicinājumu uztveres un izmantošanas izvērtējums Latvijas populācijā un dalības skrīninga programmās sekmēšanas iespējas; Dzīves kvalitātes un uztvertā sociālā atbalsta rādītāji un to izmaiņas psiholoģiskā atbalsta programmas aprobācijas rezultātā demences pacientiem sociālās aprūpes iestādē; Dzīves laika fiziskās aktivitātes saistība ar personības iezīmēm un attieksmi pret novecošanos senioriem; Dzīves laika fizisko aktivitāšu un kognitīvo rezervju nozīme kognitīvo funkciju un neirālās efektivitātes uzturēšanā senioriem; Apzinātībā balstītu intervenču ietekme uz emociju regulāciju depresijas pacientiem; Tēvu pieredze ar neizārstējami slimu bērnu Bērnu paliatīvajā aprūpē.

Savukārt sadarbību ar darba devējiem sekmē šādu tēmu izstāde: *Pašregulācijas prasmes un veiksmes izjūta organizācijās Latvijā strādājošiem vīriešiem dažādos vecumos; Saistība starp metakognīcijas prasmēm un Agile komandu darba efektivitāti*, bet ar profesionālajām organizācijām sadarbību sekmē šādu tēmu izstāde: *Psiholoģiskās palīdzības sniedzēju Latvijā kolektīvās identitātes raksturojumi: kopīgais un atšķirīgais dažādās profesionālajās grupās; Psihiskās veselības aprūpes profesionāļu sociālie priekšstatī par psiholoģiskās palīdzības praksi Latvijā; Profesionālā identitāte kā ietvars pilsoniskas sabiedrības attīstībai psiholoģiskās palīdzības sniedzējiem.*

Viens no Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam izaicinājumiem ir [pasaules ekonomikas un tehnoloģiju straujās pārmaiņas](#) (dokuments pieejams arī [angļu valodā](#)). Pozitīvi, ka viens darbs tiek izstrādāts, pamatojoties uz mūsdienās aktuālo tendenci – veidot tīmekļa intervences, proti, *Psihosociālās tīmekļa intervences modeļa izstrāde un aprobācija emociju regulācijai, trauksmes mazināšanai un pašefektivitātes veicināšanai jauniešiem ar neirotiskiem, ar stresu saistītiem un somatoformiem traucējumiem.*

Kā redzams, studiju programmā mērķtiecīgi tiek veidota cieša sinerģija starp pētniecību un studijām, ļaujot iesaistīt programmā studējošos gan pētniecībā, gan zinātnes organizācijas darbā, gan zinātnisko rakstu izstrādē, tā attīstot spēju veikt ieguldījumu psiholoģijas nozares attīstībā, īstenojot būtiska apjoma oriģinālu pētījumu, arī starptautiski citējamu publikāciju līmenī. Doktoranti studiju laikā apliecina spēju gan mutiski, gan rakstiski komunicēt par sava pētījuma tēmu ar plašāku zinātnisko kopienu un sabiedrību kopumā. Tiek arī attīstīta spēja patstāvīgi paaugstināt savu zinātnisko kvalifikāciju, īstenojot zinātniskus projektus, gūstot psiholoģijas nozares starptautiskiem kritērijiem atbilstošus sasniegumus. Doktoranti sasniedz kompetences pakāpi, kurā ir spējīgi patstāvīgi risināt nozīmīgus pētnieciskus vai inovāciju uzdevumus, formulēt aktuālas pētījumu idejas, plānot, strukturēt zinātniskus projektus, tostarp starptautiskā kontekstā, piemēram, piedaloties pētījumu projektos.

Studiju programmā tiek nodrošināta studijuursos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u. c. rādītāju savstarpējās sasaiste, studiju kursu mērķu sasaiste ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem. Sniegtais pētniecības virzienu apraksts skaidri parāda programmas ietekmi uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

Kā pašreizējās studiju programmas pārveides variants, kas pavērtu iespēju piesaistīt finansējumu jaunu studiju programmu veidošanai, izmantojot Eiropas Sociālā fonda līdzfinansējumu aktivitātē 8.2.1 “Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu”, ir apvienotas doktora studiju programmas sociālajās zinātnēs izveide.

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studiju kursos/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studijas tiek organizētas atbilstoši studiju programmas attiecīgā studiju gada plānam attiecīgajā akadēmiskajā gadā. Zinātniski pētnieciskā daļa tiek apgūta atbilstoši katra doktoranta individuālajam studiju plānam.

Doktora studiju programmā zināšanu, prasmju un kompetences apguvei tiek izmantotas gan tradicionālās mācību un vērtēšanas metodes (lekcijas, apgūto teorētisko un praktisko zināšanu konkretizācija semināros, diskusijas, pārbaudes darbi, individuālo un grupu projektu izstrāde, arī uz projektiem balstīta mācīšanās pieeja (projektu darbu izstrāde u. c.), uz problēmām balstīta mācīšanās pieeja (atbilstošu risinājumu scenāriju izstrādāšana u. c.), gan specializētas metodes un pieejas, kas ietver iespēju doktorantiem papildus tikt ar savas jomas speciālistiem, tostarp ārvalstu ekspertiem konferencēs, semināros, vasaras skolās, kur ir iespēja diskutēt par sev aktuāliem tematiem, arī tikt ar ekspertiem publiskajās diskusijās vai organizēt ekspertu paneli. Piemēram, divas doktorantes apmeklēja vasaras skolas, kas veltītas kvalitatīvajai pētniecībai (Viļņā) un mūsdienu psihometrikas jautājumiem (Maskavā). Tiek izmantoti arī atvērtie izglītības resursi – iespējas izmantot brīvi pieejamas zināšanas, kas nodrošina labāku izglītības kvalitāti un pieejamību. Kā citas specializētās metodes un pieejas, kas ietvertas nodarbībās, jāmin statistikas programmnodrošinājums (*IBM SPSS, STATA, SAS, R* programmatūra). Studiju procesā plaši tiek izmantoti arī daudzveidīgi digitalizēti metodisko materiālu atbalsta rīki, piemēram, *SciVal, Zotero, EndNote*.

Studiju rezultāti tiek sasniegti, radot intelektuāli stimulējošu pētniecības vidi, organizējot studiju kursus un citus pasākumus (konferences, simpozijus) ar RSU un citu augstskolu docētāju piedalīšanos; nodrošinot doktorantiem pieeju nepieciešamajai literatūrai un metodiskajiem materiāliem; piedāvājot iespēju iesaistīties pētījumu programmās; sekmējot doktorantu savstarpējo sadarbību, lai apmainītos ar zināšanām un pieredzi; radot iespēju docēt studiju kursus; nodrošinot doktorantiem iespēju iegūt starptautisko pieredzi, piedaloties konferencēs, publicējot rakstus akadēmiskajos žurnālos, kā arī piesaistot ārzemju vieslektorus; attīstot doktorantu prasmes iesaistīties publiskās diskusijās.

Studiju procesā ir iespēja izmantot RSU Psiholoģijas laboratoriju, kuras mērķis ir nodrošināt mūsdienu zinātnes prasībām atbilstošu psiholoģiskās izpētes un izvērtēšanas instrumentu izstrādi, adaptāciju un aprobāciju, kā arī konsultēt par psihometrijas jautājumiem RSU mācībspēkus un studējošos.

RSU Studējošā portālā *Universum* pieejama visa nepieciešamā informācija par studijām un to procesu, kā arī dažādi universitātes nodrošinātie pakalpojumi: elektroniski nodarbību grafiki, e-kursi ar studiju materiāliem (e-studijas), atzīmes, iesniegumu veidlapas, informācija par finansēm, privāta RSU studējošā e-pasta kastīte un piekļuve *Office365*, pašapkalpošanās izdrukų pārvaldība (drukāšana, skenēšana, kopēšana), studiju kursa anketas, studiju kursu apraksti, pieteikums rakstiskas izziņas saņemšanai par studējošā statusu, studijas reglamentējošie dokumenti (iekšējie un ārējie normatīvie akti), tiešsaistes datubāzes, aktuālā informācija par studējošo sadzīvi. E-studiju vidē studējošajiem katrā kursā ir pieejama informācija par studiju kursu, tā tēmām un sasniedzamajiem rezultātiem. Lielākajā daļā no e-kursiem ir ievietoti nepieciešamie studiju papildmateriāli un norādītas saites uz ārējiem informācijas resursiem. RSU E-studijas ir pieejamas

24 stundas diennaktī no jebkuras vietas, kur pieejams interneta nodrošinājums.

Savukārt studējošā portālā sadaļā “Bibliotēka” studējošajiem no jebkuras atrašanās vietas ir nodrošināta pieeja elektroniskajām datubāzēm, kā, piemēram, *Web of Science*, *Ebrary eBooks*, *Ebook Central (ProQuest)*, *BMJ Journals*, *SAGE Premier 2018 žurnālu kolekcija*, *Wiley Online Journals*, *PsycARTICLES*, *EBSCO (vairākas akadēmiskās datubāzes)*, *The Cochrane Library*, *DynaMed Plus*, *ProQuest žurnālu kolekcija Health Research Premium Collection*, *Science Direct žurnālu kolekcija*, *SCOPUS*, *Web of Science*, *ProQuest Dissertations & Theses Global: The Sciences and Engineering Collection*, *Letonika*, *LETA ziņu arhīvs*, *Nozare.lv* u. c. ([skat. <https://www.rsu.lv/biblioteka/resursi/e-gramatu-datubazes>](https://www.rsu.lv/biblioteka/resursi/e-gramatu-datubazes)).

Kā papildu rīks studējošā zināšanu novērtēšanai pieejama antiplaģiātisma un darbu elektronisko labošanas un vērtēšanas sistēma *Turnitin*. Tas ir pasaulē vadošais rakstu darbu labošanas un plaģiātisma novēršanas rīks, ko ik dienas lieto miljoniem studentu un akadēmisko darbinieku visā pasaulē. *Turnitin* piedāvā divas galvenās platformas: *Originality Check* – platforma, kas automātiski pārbauda, par cik procentiem darbā ir neorģināls saturs (plaģiāts), un *GradeMark+ETS & QuickMark* – platforma, kas ļauj elektroniski labot iesniegtos darbus, kas būtiski paātrina un uzlabo darbu labošanas kvalitāti.

Studiju process ir vērsts uz to, lai motivētu doktorantus nepārtrauktai pašizglītībai, un, kā minēts, studiju programmā tiek īstenota personalizēta pieeja katram doktorantam. Piemēram, katram doktorantiem tiek sniegta individuāla atgriezeniska saite par paveiktā studiju uzdevuma izpildi. Akcentējot studentcentrētu pieeju, docētājs pamatā darbojas kā koordinators, bet doktorants, kuram ir atbilstoša pieredze un zināšanas, tiek aktīvi iesaistīts studiju procesā.

Līdz 2020. gada rudenim vērtējums 10 ballu sistēmā ir paredzēts promocijas eksāmenos (psiholoģijā un svešvalodā), pārējos studijuursos gala vērtējums – ieskaitīts vai neieskaitīts. Sākot 2020./2021. akadēmisko gadu notiek pāreja uz vērtējumiem 10 ballu sistēmā. Doktorantu darba vērtēšanas sistēma RSU ir veidota saskaņā ar Doktora studiju reglamentā noteikto par zināšanu pārbaudes un vērtēšanas veidiem un formām.

Doktorantu patstāvīgais darbs ietver zinātniskās literatūras studijas un analīzi, empīriskā pētnieciskā materiāla iegūšanu un analīzi, individuālo projektu īstenošanu, zināšanu izplatīšanu. Zināšanu un prasmju pārbaude atkarībā no studiju kursa specifikas ir organizēta dažādos veidos. Pārbaudījuma veids un vērtēšanas kritēriji ir norādīti studiju kursa aprakstā. Uzsākot katra studiju kursa īstenošanu, docētāji iepazīstina doktorantus ar studiju kursa saturu un tā apguvei nepieciešamo literatūras sarakstu, izpildāmajiem darbiem un prasībām vērtējuma saņemšanai, kā arī ar zināšanu un prasmju pārbaudes formu un veidu. Studijās tiek izmantota gan formatīvā, gan summatīvā vērtēšana. Formatīvā vērtēšana notiek ikdienas studiju procesā – kontaktstundu laikā uzdodot studentiem kontroljautājumus, kā arī diskutējot par studentu patstāvīgajiem darbiem, kas tiek praktizēti studiju procesā. Summatīvā vērtēšana notiek katra studiju kursa beigās. Summatīvās vērtēšanas pārbaudes tiek organizētas rakstiskā (papīra formā vai elektroniski) vai mutisku pārrunu, vai jauktā formā.

Lai nodrošinātu skaidras prasības, kas attiecas uz sekmīgi pabeigtu kursu, tā vērtēšanas metodēm un formām, ir formulētas studiju kursa aprakstos, tiek pārrunātas studiju kursa sākuma posmā. Vērtēšanā fokuss ir uz zināšanu pielietojumu promocijas darba izstrādē. Piemēram, zinātniskās pētniecības metodoloģijas studijuursos doktoranti attīsta sava promocijas darba metodoloģisko izpratni un to prezentē, sekmējot kopīgu diskusiju. Zinātniskās komunikācijas kursā – gatavo plānu/projektu par sava darba rezultātu komunikāciju ar nozares profesionāļiem un nespeciālistiem. Pamatā visi studiju kursi ietver diskusiju, pašnovērtēšanas un savstarpējas vērtēšanas elementus.

Savukārt, piemēram, promocijas eksāmens psiholoģijā ir veidots tādejādi, lai sekmētu katra

studējošā atbilstošu kompetences attīstību. Proti, to veido trīs daļas. Tas iever ne vien atbildes un diskusiju par iepriekš dotiem jautājumiem un par promocijas darba tēmu, bet arī rakstisku izklāstu par vienu no mūsdienu psiholoģijas aktuālajām tēmām, ko doktorants izlozē 24 stundas pirms eksāmena. Lai sagatavotos eksāmenam, notiek regulāras konsultācijas ar mācībspēkiem, lai sekmētu spēju kritiski atlasīt, apstrādāt un analizēt mūsdienu psiholoģijas attīstības tendences un likumsakarības, argumentēti diskutēt par psiholoģijas zinātnes mūsdienu sasniegumiem.

Studiju procesa norise arī tiek dokumentēta individuālā doktoranta studiju uzskaites dokumentā, kurā konkretizē doktora studiju laikā veicamos individuālos uzdevumus, kā arī sniedz pārskatu par plānotā darba izpildi. Katra studiju gada sākumā tiek sastādīts ar promocijas darba vadītāju saskaņots doktoranta darba plāns, savukārt gada beigās tiek dots vērtējums par plāna izpildi, atspoguļojot apgūtos studiju kursus, akadēmisko darbu, publikācijas, piedalīšanos konferencēs un citas aktivitātes. Katra studiju gada beigās tiek organizēta doktorantu zinātniski pētnieciskā darba rezultātu izvērtēšana atbilstoši individuālajam studiju plānam. Darba rezultātus ar zinātnisko darbību pamatojošiem dokumentiem doktorants iesniedz rakstveidā un aizstāv Doktorantūras nodaļas noteiktajā kārtībā un termiņos. Doktorantu zinātniski pētnieciskā darba rezultātus izvērtē un kredītpunktus piešķir zinātniskās darbības izvērtēšanas komisija. Katras komisijas sastāvu apstiprina ar rektora rīkojumu.

Studiju kursa beigās RSU e-vidē studentiem tiek lūgts aizpildīt novērtējuma anketu, kurā ir iespēja izteikt viedokli un ierosinājumus gan par studiju kursa saturu, gan tā īstenošanas metodēm, gan docētāju kompetenci un darba stilu. Papildus katra semestra noslēgumā programmas vadītāja tiekas ar doktorantiem, lai pārrunātu šos jautājumus klātienē, saņemot viņu atgriezenisko saiti. Par nepieciešamajiem uzlabojumiem vajadzības gadījumā notiek pārrunas ar studiju kursu docētājiem vai darbu vadītājiem. Studiju kursi ik gadu tiek aktualizēti arī atbilstoši doktorantu sniegtajam vērtējumam.

Izmantotās studiju īstenošanas un arī vērtēšanas metodes sekmē studiju kursu rezultātu un izvirzītā studiju programmas mērķa sasniegšanu. Kā rezultāts veiksmīgam studiju procesam ir tas, ka paši doktoranti tiek aktīvi iesaistīti bakalaura un maģistra studiju procesa nodrošināšanā, gan vadot studiju un bakalaura darbus, gan docējot studiju kursus (skat. arī iepriekš).

Izvērtējot studentcentrētās mācīšanas un mācīšanās principus doktora studiju programmā "Psiholoģija", jāsecina, ka mācību process tiek veidots un organizēts tā, lai veicinātu patstāvīgumu, tajā pašā laikā nodrošinātu vadību un atbalstu, sekmētu abpusēju cieņu doktorantu un mācībspēku attiecībās, ņemot vērā un respektējot doktorantu vajadzību un pētniecisko interešu daudzveidību, kā arī atbilstoši apstākļiem izmantojot daudzveidīgas pedagoģiskās metodes. Vajadzības gadījumā RSU pastāv arī atbilstošas procedūras studentu sūdzību risināšanai. Vērtēšanas kritēriji un metodes, ir iepriekš publiskoti un vērtēšana sniedz iespēju parādīt, vai/kādā mērā ir sasniegti sagaidāmie rezultātus. Doktoranti regulāri saņem atgriezenisko saiti. Darbojas procedūra studentu apelāciju izskatīšanai, ja tādas rastos (skat. studiju virziena ziņojuma II daļas 2.3. punktu).

Minētais uzskatāmi apliecina, ka īstenotās studiju metodes ir tādas, kas veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu, ņemot vērā studentcentrētās izglītības principus. (Vairāk par studentcentrētu pieeju skat. arī 2.2. punktu.)

2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.

Nav attiecināms.

2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Doktora studiju galvenais mērķis ir promocijas darba pētījuma veikšana, rezultātu apkopošana un atspoguļošana promocijas darbā, zināšanu izplatīšana, kā arī iesaiste akadēmiskajā darbā. Promocijas darbs tiek veidots sadarbībā ar promocijas darba vadītāju kā patstāvīgi izstrādāts zinātnisks darbs, kas satur oriģinālu zinātnisku pētījumu rezultātus un sniedz jaunas atziņas nozarē.

Atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem ir iespējami vairāki promocijas darba veidi. Ministru kabineta noteikumi Nr. 1001 "Zinātniskā doktora grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji" paredz šādus promocijas darba veidus:

- disertācija;
- tematiski vienota zinātnisko publikāciju kopa. Publikācijām jābūt publicētām vai pieņemtām publicēšanai zinātniskajā periodikā, kas tiek anonīmi recenzēta, ir starptautiski pieejama zinātniskās informācijas krātuvēs un tiek citēta starptautiski pieejamās datubāzēs;
- monogrāfija – recenzēta zinātniska grāmata, kas veltīta vienai tēmai, ir starptautiski pieejama zinātniskās informācijas krātuvēs, satur bibliogrāfiju un kopsavilkumu svešvalodā.

Tātad doktora studiju programmas pamatelements ir doktoranta oriģināls zinātnisks pētījums, kuram jābūt kvalitatīvam un praksē izmantojamam. Studiju laikā doktorants apgūst zinātnieka kompetenci. Sākot studijas doktorantūrā, katra studiju gada sākumā doktorants kopā ar darba zinātnisko vadītāju izstrādā un apstiprina individuālu studiju gada plānu.

Zinātniski pētniecisko darbu doktorants veic kopā ar savu zinātniskā darba vadītāju pēc individuālas programmas. Kā minēts, programma katru gadu tiek saskaņota arī ar Doktorantūras nodaļas dekānu un studiju programmas vadītāju. Par obligāto zinātniski pētniecisko darbu doktorantam jāiegūst vislielākais KP skaits (78 KP) – tas motivē doktorantu kvalitatīvam, patstāvīgam un inovatīvam zinātniskam darbam. Katra studiju gada beigās komisija novērtē doktoranta zinātniski pētniecisko darbu. Pozitīva novērtējuma gadījumā doktorantam tiek piešķirti attiecīgie kredītpunkti par studiju gadu.

Promocijas darba vadītājs – zinātņu doktors, kurš aktīvi piedalās zinātniski pētnieciskajā darbā savā zinātnes nozarē, ko apliecina publikācijas un eksperta statuss Latvijas Zinātnes padomes datubāzē. Promocijas darba vadītāju apstiprina ar studiju programmu reflektantu izvērtēšanas komisijas lēmumu vai, ja nepieciešams studiju laikā, ar Doktorantūras nodaļas dekāna un studiju programmas vadītāja lēmumu.

Promocijas darba vadītājs:

- pastāvīgi pārbauga doktoranta plāna izpildi un promocijas darba izstrādes progresu;
- konsultē doktorantu promocijas darba izstrādāšanas jautājumos;
- konsultē doktorantu par zinātnisko publikāciju sagatavošanu atbilstoši zinātnisko rakstu krājumu un starptautiski citējamu izdevumu prasībām.

RSU ir prasība, ka par promocijas darba vadītāju var būt tikai Latvijas Zinātnes padomes eksperts. Šī statusa iegūšanai ir jāizpilda 2019. gada 9. jūlija MK noteikumos Nr. 320. izvirzītās prasības, kas prasa aktīvu zinātnisko darbību, kura rezultātiem jāatspoguļojas noteikta veida publikācijās.

Promocijas darba temata izvēle ir atbilstoša doktoranta zinātniskajām interesēm. Tiek [rekomendēts izvēlēties Latvijas Republikā](#) (saite pieejama tikai latviešu valodā) un/vai RSU noteiktos prioritāros virzienus zinātnē, tas tiek vērtēts, arī iestājoties doktorantūrā. Īpaši tiek atbalstīta tādu promocijas darbu tematu izvēle, kas sasaistīta ar iesaisti aktuālos pētījumu projektos (skat. iepriekš).

RSU attīstības stratēģija 2017.–2021. gadam ir pieejama [RSU mājaslapā](#) (arī [angļu valodā](#)). Galvenie RSU attīstības mērķi ir inovatīvas studijas mūsdienīgā vidē un veselības, dzīvās dabas un cilvēkzinātņu pētniecība, ietverot sociālo atbildību ilgtspējīgai universitātes un sabiedrības attīstībai, mērķsadarbību integrācijai darba tirgū un internacionalizāciju un reputāciju starptautiskai atpazīstamībai. RSU stratēģijā noteikta virzība uz modernu un nākotnes darba tirgus prasībām atbilstošu izglītības sistēmu, ko palīdz sekmēt arī doktora studiju programma “Psiholoģija” (promocijas darbu tematu piemērus skat. iepriekš).

Doktoranti katru gadu tiek aicināti aprobēt sava promocijas darba rezultātus, piedaloties konferencēs, publicējoties. Zinātniski pētnieciskā darba rezultātu doktorants parāda šādos veidos:

- publikācija starptautiski recenzētos zinātniskos izdevumos vai apstiprinājums par publikācijas pieņemšanu publicēšanai;
- publikācija Latvijas recenzētā zinātniskā izdevumā, vai apstiprinājums par publikācijas pieņemšanu publicēšanai;
- starptautisko konferenču un kongresu recenzēto referātu pilna teksta (“*Proceedings*”) izdevums;
- mutisks ziņojums/referāts par promocijas darba tēmu starptautiskā kongresā, konferencē;
- mutisks ziņojums/referāts par promocijas darba tēmu vietēja mēroga kongresā, konferencē;
- tēzes starptautiskā kongresā/seminārā;
- tēzes vietēja mēroga kongresā/seminārā;
- zinātniska monogrāfija (vienīgais autors);
- sadaļa zinātniskā monogrāfijā.

RSU sniedz lielu atbalstu doktorantiem, nodrošinot iespēju bez maksas piedalīties RSU rīkotajās konferencēs, kā arī piesakoties grantiem.

Augsti pozitīvi vērtējama sadarbība – promocijas darbu vadītāju un doktorantu kopīgi sagatavotie zinātniskie raksti un monogrāfijas (skat. 6.2. pielikumā). Analīze par izvēlētajām pētniecības tēmām ir parādīta 2.2. punktā. Secināms, ka promocijas darba temati ir aktuāli psiholoģijas nozarē.

2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

Doktoranti pēc studiju kursa beigām tiek aicināti aizpildīt standartizētās aptaujas. Pēc RSU elektroniskās anketēšanas rezultātiem var redzēt, ka aizpildīto aptauju skaits katru gadu palielinās (pat līdz 75 %). Doktoranti norāda, ka ir apmierināti ar nozares studiju kursiem, materiāli tehnisko nodrošinājumu un docētājiem. Tomēr jānorāda, ka tiešajā atgriezeniskajā saitē – sarunās ar studiju programmas vadītāju – doktoranti ir norādījuši, ka viņi izjūt, ka viņu vajadzības ir individuālas un vienota vērtēšana var būt apgrūtināta. Tāpēc studiju programmas vadītāja regulāri aptaujā doktorantus mutiski un divas reizes akadēmiskajā gadā (katra semestra noslēgumā) – aicina

doktorantus kopā ar saviem darba vadītājiem uz izvērstu refleksiju par studiju procesu, saņemot 100 % doktorantu atgriezenisko saiti. Pēc atgriezeniskās saites saņemšanas tiek veikta iegūto rezultātu analīze un apspriešana ar doktorantiem un docētājiem. Tā tiek ņemta vērā, atjaunojot studiju kursu saturu. Proti, docētāji iepazīstas ar novērtējuma anketām, kā arī uzklausa atgriezenisko saiti mutiski. Nākotnē plānots tāpat izmantot arī absolventu anketu rezultātus.

Kopš 2018. gada janvāra RSU Docētāju portālā tiek nodrošināta iespēja sniegt atgriezenisko saiti par studējošo aizpildītajām aptaujas anketām. Proti, docētājiem un akadēmisko struktūrvienību vadītājiem divas reizes gadā (divu nedēļu laikā pēc aptaujas slēgšanas) ir iespēja publicēt atgriezenisko saiti studējošajiem par aptauju rezultātiem un pieņemtajiem lēmumiem studiju kursu pilnveidošanā. Atgriezenisko saiti ir iespējams publicēt, tiklīdz anketēšana ir noslēgusies. Anektēšanas sadaļa ir ar ierobežotu piekļuvi, pēc noklusējuma tiesības tiek piešķirtas docētājiem, katedras vadītājiem un tiem, kuriem piešķirtas tiesības uz studiju kursu.

Atgriezeniskās saites funkcija sniedz iespēju docētājiem sniegt atbildi uz studējošo studiju kursa novērtējuma anketām, un studējošie var uzzināt par savas atgriezeniskās saites izmantojumu turpmāk. Studējošie ar atgriezenisko saiti var iepazīties Studējošo portālā, kur iespējams redzēt atgriezenisko saiti arī par iepriekšējo semestri. Atgriezeniskās saites nodrošināšanā ir iesaistīts Studiju departamenta Studiju programmu administrēšanas nodaļas darbinieks, aktivizējot aptaujas, elektroniski informējot studējošos un programmas vadītāju par aktīvajām aptaujām. Savukārt studiju programmas vadītājs un doktorantūras nodaļa motivē studējošos aizpildīt aptaujas anketas. Pēc anketēšanas slēgšanas studiju programmas vadītājs analizē aptauju rezultātus un ziņo par aptauju rezultātiem studiju virziena vadītājam. Vienu reizi gadā dekāns ziņo Dekānu padomē par aptauju rezultātiem un pieņemtajiem lēmumiem un nepieciešamajām izmaiņām studiju programmas īstenošanā.

Aptauju rezultāti katru semestri tiek apspriesti arī studiju kvalitātes padomē, izlemjot jautājumu par pilnveides pasākumiem, piemēram, par plānotajām tēmām vai to izklāsta veidu pētniecības metodoloģijas studijuursos.

Aptauju rezultātu izmantošana ir būtisks instruments studiju satura un kvalitātes pilnveidē; nepieciešama studējošo un nākotnē arī absolventu atsaucības veicināšana studiju programmas un to kursu novērtējuma anketu aizpildīšanā.

Studiju programmas ietvaros sadarbība ar darba devējiem un profesionālajām organizācijām tiek īstenota gan saistībā ar datu ievākšanu, gan atgriezenisko saiti par rezultātiem, gan semināros, konferencēs. Piemēram, saistībā ar tēmu *Psihiskās veselības aprūpes profesionāļu sociālie priekšstati par psiholoģiskās palīdzības praksi Latvijā* tika iesaistītas 12 profesionālās apvienības. Papildus jānorāda, ka studiju programmā studē trīs profesionālo apvienību vadītāji, divi darbojas profesionālo apvienību valdēs.

Lai nodrošinātu lekciju un nodarbību kvalitāti, tiek veikta arī studiju kursu hospitēšana.

Divas reizes gadā tiek sasaukta docētāju sapulce, kurā tiek apspriests studiju kursu saturs, nepieciešamie papildinājumi un uzlabojumi, kas sniedz būtisku atgriezenisko saiti par studiju satura un kvalitātes pilnveides virzieniem.

Skat. 21.1. pielikumu. Studiju kursu un studiju programmas novērtējuma anketēšanas rezultāti.

2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzišanu.

Erasmus+ mobilitātes iespējas doktora studiju programmā ir izmantojuši trīs doktoranti, dodoties uz Lietuvu, divi uz Viļņas Universitāti, bet viens uz Paliatīvās aprūpes centru Šauļos. Viena doktorante piedalījās arī starptautiskā vasaras skolā par kvalitatīvo pētniecību, savukārt vēl viena – par mūsdienu psihometrikas jautājumiem.

2019.gada rudens semestrī 3. studiju gadā *Erasmus+* mobilitātes ietvaros RSU studēja doktorante no Klaipēdas Universitātes. Viņa izmantoja gan konsultācijas par savu promocijas darba tēmu attiecībā uz kvalitatīvās pētniecības stratēģiju (naratīvo pieeju), gan RSU studiju vidi un resursus.

Skat. 8.1., 8.2. pielikumu: Statistikas dati par studējošo un mācībspēku mobilitāti 2014./2015. ak. g. – 2019./2020. ak. g.

Sniedzot novērtējumu par mobilitāti, jāsecina, ka tā ir pietiekama, jo, kā atzīst paši doktoranti, lai gan tā var būtiski bagātināt studiju pieredzi, pastāv daudzi ierobežojumi, to izmantot. Tie ir finansiāli un sociāli – saistīti ar ģimenes un/vai darba dzīvi. Proti, tā kā šīs ir maksas studijas, tad piedāvātā stipendija parasti nespēj aizvietot darba samaksu. Ne mazāk svarīgi ir ierobežojumi, kas izriet no ģimenes dzīves situācijas. RSU varētu vairāk atbalstīt doktorantu mobilitātes centienus.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)

3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

RSU nodrošina studējošajiem pilnvērtīgu studiju procesu: labiekārtotas telpas, mūsdienu bibliotēku, modernus datorus un interneta pieejamību. Visas auditorijas ir pietiekami plašas un tās tiek piemeklētas atbilstoši studējošo skaitam, tehniski aprīkotas, iespējams izmantot mūsdienu tehnoloģijas. RSU ir vairāki korpusi ar vairākām mācību telpām, vairākas izremontētas plūsmu auditorijas. Kopumā auditorijas ir plašas, gaišas, aprīkotas ar apkures un ventilācijas sistēmām, interneta pieslēgumu, ekrānu, ērtām mēbelēm. Lekciju auditorijas un semināru telpas ir apgādātas ar labas kvalitātes tāfelēm, piezīmju datoriem, videoprojektoriem. Lielajās auditorijās ir iespējams arī organizēt teletiltus docētājiem. Šāds teletilts ir izmantots arī studijās, kad doktorants prezentē savu darbu, jo ieskaite dienā atrodas komandējumā.

Datortehnika, skaņu iekārtas un videoprojektors ir pieejams docētājiem, pasūtot minēto multimediju aprīkojumu konkrētām nodarbībām, vai arī atrodas stacionāri auditorijās. Pēc docētāju pieprasījuma auditorijas var būt nodrošinātas ar video aparatūru. Doktorantu darbu prezentācijai un konferencēm tiek izmantotas plūsmu auditorijas, kurās ietilpst vairāk par 100 cilvēkiem. Doktoranti var izmantot Informācijas centra datorus (24 datori) un datorus auditorijās, kā arī bibliotēku (20 datori) u. c. Doktoranti var izmantot bezvadu interneta pieslēgumu.

Doktorantiem ir atvēlēta arī auditorija, kurā prioritāri ir paredzēts plānot lekcijas un nodarbības.

Arī docētājiem ir pieejams atbilstošs studiju nodrošinājums: datortehnika, internets, skaņu iekārtas un multimediju projektori. Lekcijās un nodarbībās docētāji izmanto dažādus audiovizuālos resursus, piemēram, interaktīvās tāfeles, video. Lai apgūtu jaunās iespējas, RSU docētāji piedalījās apmācībās par interaktīvajām tāfelēm, e-resursu meklēšanu elektroniskajos resursos, datu bāzu lietošanu, *Turnitin* u. c.

Studijas universitātē būtiski veicina Eiropas līmenim atbilstoša bibliotēka un tajā pieejamie informācijas resursi. Elektronisko resursu abonēšanai tiek izlietoti apmēram 70 % no budžeta krājuma komplektēšanai. Lietotājiem tiek piedāvāti dažādi elektronisko resursu veidi: zinātnisko rakstu datubāzes, e-grāmatu datubāzes, uz pierādījumiem balstītās medicīnas datubāzes, publikāciju bibliogrāfiskās un citēšanas informācijas datubāzes, ziņu un uzziņu datubāzes, kā arī bibliotēkas darbinieku apkopotā informācija par pieejamajiem brīvpieejas e-resursiem.

Abonētajās datubāzēs pieejamas ~403 300 abonēto elektronisko resursu vienības. Studējošiem ir pieejamas [25 tiešsaistes datubāzes](#) (saite pieejama tikai latviešu valodā), 2 datubāzu arhīvi un 3 IZM abonētās datubāzes, tajā skaitā *AccessMedicine*, *ClinicalKey*, *Ebook Central (ProQuest)*, *Sage Journals*, *Wiley Online*, *EBSCO*, *Science Direct* žurnālu kolekcija, *SCOPUS*, *Web of Science*, *Lursoft*, *Letonika*, *Leta* u. c. Abonētās daudznazaru datubāzes *Ebook Central (ProQuest)* un *EBSCO eBook Academic Collection* piedāvā dažādu izdevēju dažādu nozaru e-grāmatas, kas nodrošina atlasītās informācijas rezultātus, meklējot pēc visdažādākajām tēmām/atslēgvārdiem. E-resursu pārvaldībai pašlaik tiek izmantots rīks *ExLibris PRIMO*, kas nodrošina ātru un racionalizētu meklēšanu lielākajā daļā RSU abonēto e-resursu, izmantojot vienu meklēšanas logu. Abonētās datubāzes studentiem pieejamas arī no mājām, Studējošā portālā (*students.rsu.lv*) autorizējoties ar RSU piešķirto lietotājvārdu un paroli. Bibliotēkas informācijas centra un Brīvpieejas abonementa resursi ir brīvi pieejami jebkuram RSU studējošajam un docētājam un ir izvietoti atbilstoši starptautiskajai decimālajai klasifikācijai (UDK).

Bibliotēkas resursi tiek regulāri papildināti gan ar iepirkumiem, gan profilam atbilstošiem dāvinājumiem. Lai uzlabotu bibliotēkas krājuma atbilstību studējošo vajadzībām, tiek veikts darbs ar kursu literatūras sarakstiem, informācijas sistēmas izsniegumu datu analīzi, notiek sadarbība ar docētājiem, lai informētu par situāciju ar kursa literatūras nodrošinājumu un popularizētu e-resursus, savukārt, lietotājiem ir iespēja elektroniski aizpildīt ieteikuma anketu krājuma papildināšanai. Studējošiem ir pieejami elektroniskie katalogi: RSU bibliotēkas elektroniskais katalogs un valsts nozīmes bibliotēku elektroniskais kopkatalogs, kā arī RSU akadēmiskā personāla publikāciju un promocijas darbu datubāze, RSU aizstāvēto bakalaura un maģistra darbu datubāze. Studējošie (arī zinātniskā grāda pretendenti) ar savu studējošā apliecību var strādāt arī projektā "Vienotā lasītāja karte" iesaistītajās citās bibliotēkās (piemēram, Latvijas Universitātes bibliotēkā, Rīgas Tehniskās universitātes bibliotēkā, Latvijas Kultūras akadēmijas bibliotēkā u.c.) un izmantot šo bibliotēku krājumā esošos informācijas avotus un pakalpojumus. RSU kopdarbības e-vidē tiek izmantota brīvpiekļuves programma *MOODLE*, interneta vietnē (e-studijas) pieejams gan gaidāmais notikumu kalendārs, gan jaunākās RSU ziņas un diskusiju forumi, gan arī studiju materiāli un visu jaunākā informācija par to, ko studējošā kursa pasniedzējs vēlas nodot studējošajiem – papildu uzdevumus, eksāmena jautājumus, noderīgus papildmateriālus u.tml. RSU e-studijas ir pieejamas 24 stundas diennaktī gan no RSU centrālās ēkas un RSU kopmītnēm, gan arī no jebkuras citas vietas, kur pieejams interneta nodrošinājums.

E-studiju vidē studējošajiem katrā kursā ir pieejama informācija par studiju kursu, tā tēmām un sasniedzamajiem rezultātiem. Lielākajā daļā no e-kursiem ir ievietoti nepieciešamie studiju papildmateriāli un norādītas saites uz ārējiem informācijas resursiem. Docētājiem regulāri notiek apmācības par e-studijām, jo studiju kvalitātes attīstībai jāisteno pastāvīgs darbs pie e-studiju vides pilnveidošanas, izstrādājot jaunus un papildinot esošo studiju līdzekļu klāstu.

Kopumā intelektuālie un materiālie (tostarp metodiskie) resursi, kā arī informatīvais nodrošinājums ir pietiekams, lai īstenotu studiju programmu, jo spēj nodrošināt efektīvu studiju procesu. Studējošie saņem iespēju studēt, izmantojot modernākās iespējas gan informācijas aprītē, gan augsti attīstītu tehnoloģisku iekārtu izmantošanā studiju procesā, gan modernā pieejā, izmantojot interaktīvās pieejas, e-studiju vides priekšrocības un ērtības.

3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

Doktorantiem ir pieejama valsts nozīmes RSU bibliotēka un tās datubāzes: valsts nozīmes bibliotēku elektroniskais kopkatalogs, RSU akadēmiskā personāla publikāciju un promocijas darbu datubāze, *BMJ Clinical Evidence*, *BMJ Journals*, *Cambridge Journals*, *Cochrane Library*, *DynaMed*, *EBSCO*, *JAMA* un *Archives*, *MD* un *First Consult*, *MolPort*, *ProQuest*, *PubMed*, *SAGE Publications*, *Science Direct* u. c.

Tiek veicināta jauno zinātnieku un darbu zinātnisko vadītāju pieredzes apmaiņa ārvalstu zinātņu centros, kā arī dalība konferencēs un simpozijos. Kā minēts, studiju programmā iesaistītie docētāji ir starptautisku profesionālo organizāciju biedri, piedalās kvalifikācijas celšanas pasākumos gan nozarē, gan augstskolu pedagogijā. Arī doktoranti ir iesaistīti starptautisku konferenču organizācijas darbā.

Pilnvērtīgākam studiju procesa nodrošinājumam RSU Veselības psiholoģijas un pedagogijas katedra [uztur ciešus sakarus ar citām Latvijas un ārvalstu augstskolām](#) (saite ir pieejama tikai latviešu valodā), tostarp Amerikas Savienotajās Valstīs, Grieķijā, Itālijā, Izraēlā, Kiprā, Krievijā, Apvienotajā Karalistē, Lietuvā, Nīderlandē, Polijā, Vācijā.

Regulāri tiek rīkots vieslektoru studiju kurss, kas ir saistīts ar doktorantu interesēm. Šādi studiju kursi ir bijuši par neirozinātņi, psihometrisku, kvalitatīvo pētniecību, traumas pārvarēšanu.

Labi starptautiskie sakari sniedz iespēju apgūt citu valstu pieredzi, apgūt jaunas metodes un tehnoloģijas studiju kvalitātes pilnveidei.

Kā minēts, divi ārvalstu profesori arī vada doktora darbus un divi – konsultē.

Svarīgi, ka promocijas darbi tiek izstrādāti [sadarbībā ar dažādām organizācijām, ar veselības aprūpes iestādēm](#) (saite pieejama tikai latviešu valodā), tostarp ar Rīgas Austrumu klīnisko universitātes slimnīcu (RAKUS), Rīgas Psihiatrijas un narkoloģijas centru (RPNC), kā arī ar Latvijas Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem (NBS).

Redzams, ka ir ļoti daudzveidīgi studiju un zinātnes resursi, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums, tostarp starptautiskā līmenī.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme

uz studiju kvalitāti.

Doktora studiju programmā mācībspēku sastāva izmaiņas ir nelielas, iesaistītais akadēmiskais personāls ir sevi pierādījis kā spēcīgu komandu. Izmaiņas ir notikušas objektīvu iemeslu dēļ (darba vietas maiņa), un tas studiju kvalitāti nav ietekmējis.

RSU mērķtiecīgi veic pasākumus, lai mācībspēku sastāva izmaiņas, ja tādas notiek, negatīvi neietekmētu studiju programmas īstenošanas kvalitāti un studiju programmas atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. RSU Pedagoģiskās izaugsmes centrs organizē dažādas izglītības aktivitātes: tematiskos ciklus, seminārus, vieslekcijas, konferences, diskusijas u. c., kas bez maksas pieejamas ikvienam Rīgas Stradiņa universitātes akadēmiskās saimes loceklim.

Lai motivētu izstrādāt starptautiski citējamas publikācijas, ir izstrādāta prēmēšanas sistēma par akadēmiskā personāla zinātniskā darba rezultātiem, atbilstoši kurai docētājs, iegūstot noteiktu punktu skaitu, saņem vienreizēju atlīdzību par publikācijām, kuras iekļautas *Web of Science* vai *Scopus* datubāzēs.

4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Visam doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītajam akadēmiskajam personālam ir augsta kvalifikācija, kā arī liela akadēmiskā pieredze. Akadēmiskā personāla kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un tiesību aktu prasībām, nodrošina studiju programmas un atbilstošo studiju kursu mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Visiem docētājiem ir atbilstoša augstākā izglītība un zinātniskais doktora grāds, kā arī docētāja pieredze.

Docētāji pastāvīgi piedalās pētnieciskajā darbā, uzstājas zinātniskajās konferencēs, arī starptautiskajās. Vairāki docētāji ir autori vai līdzautori zinātniskajām monogrāfijām, tostarp par zinātniskā pētījuma metodoloģiju un zinātnisko rakstīšanu un pētījuma rezultātu izplatīšanu, kā arī vairākām kolektīvajām monogrāfijām, kas izstrādātas psiholoģijas nozarē. Visi docētāji gatavo starptautiski citējamas publikācijas un veic zinātnisko rakstu recenzēšanu. Vairāki docētāji strādā zinātnisko žurnālu redakcijās, piedalās finansētos pētījumu projektos, ir eksperti dažādos projektos (piemēram, doc. V. Perepjolkina kā ārējais starptautiskais zinātnisko projektu recenzents strādāja Īrijas zinātnes padomes *COALESCE* pētniecības fonda 2019 projektā un bija ārējās starptautiskās izvērtēšanas padomes locekle Marijas Kirī-Sklodovskas Aktivitātes (*MSCA*) līdzfinansētā pēcdoktora programmā *CAROLINE* (*Collaborative Research Fellowships for a Responsive and Innovative Europe*).

Docētāji ir profesionālo organizāciju biedri, darbojas valdē, padomē, ir valdes priekšsēdētāji, piemēram, Latvijas Veselības psiholoģijas asociācijā, Latvijas Klīniskās psiholoģijas asociācijā, Latvijas Psihologu biedrībā. Docētāji arī pārstāv vai darbojas starptautiskās organizācijas, piemēram, *the European Health Psychology Society*, *the International Test Commission*.

Docētāji, kas īsteno obligātās izvēles psiholoģijas studiju kursus, ir Latvijas Zinātnes padomes

eksperti (profesores K. Mārtinsone, A. Pipere, asoc. profesore S. Mihailova, docentes J. Koļesņikova, J. Ļubenko, V. Perepjolkina). Arī lielākā daļa no studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla, kas realizē citus studiju kursus, ir Latvijas Zinātnes padomes eksperti.

Doktorantūras studiju programmā iesaistītā akadēmiskā personāla pētnieciskā darba virzieni un rezultāti ir saistīti ar vairākiem aspektiem, tostarp:

- tie ir orientēti uz doktora studiju programmas sekmīgu īstenošanu;
- tas ir saistīts ar doktorantūras docētāju individuālajām interesēm un pētnieciskā darba aktivitātēm, arī piedaloties starptautiskajos un nacionālajos pētnieciskajos projektos.

Abi minētie virzieni pētnieciskā jomā tiek integrēti doktorantūras studiju programmas īstenošanā (skat. iepriekš), kas savukārt nodrošina pētnieciskā un doktorantūras studiju procesa mijiedarbību un attiecīgi arī studiju procesa kvalitāti, kā arī nodrošina studiju programmas un atbilstošo studiju kursu mērķu un rezultātu sasniegšanu.

Lai pilnveidotu docētāju kompetenci, ir noticis viesseminārs promocijas darbu vadītājiem “Kā būt veiksmīgam promocijas darba vadītājam”, ko organizēja RSU Pedagoģiskās izaugsmes centrs (10.01.2019.), notika apaļā galda diskusijas par kolēģu labo praksi studiju kursu vadīšanā.

Docētāji regulāri piedalās *Erasmus+* mobilitātē, docējot ārvalstu augstskolās. Viņi regulāri piedalās starptautiskās konferencēs ar referātiem (skat. virziena pašvērtējumā un docētāju CV).

Visam doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītajam akadēmiskajam personālam ir augsta kvalifikācija, kā arī liela akadēmiskā pieredze, kas atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un tiesību aktu prasībām, tādējādi nodrošinot studiju programmas kopumā un atbilstošo studiju kursu mērķu un rezultātu sasniegšanu.

4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).

Doktora studiju programmas īstenošanā ir iesaistīti 16 docētāji. 2. tabulā ir apkopota informācija par katra studiju programmas īstenošanā iesaistītā docētāja zinātnisko publikāciju skaitu.

2.Tabula. Studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaits pārskata periodā.

Nr.p.k.	Mācībspēka vārds, uzvārds	Mācību akadēmiskais amats	Atzīme vai pievienots publikāciju saraksts 6.4. pielikumā	Raksti Web of Sciences/ Scopus	Pārējie zinātniskie raksti
1.	Anita Pipere	Profesora p.i.	X	5	38
2.	Dace Žibala	Lektors	X	–	4

Nr.p.k.	Mācībspēka vārds, uzvārds	Mācību akadēmiskais amats	Atzīme vai pievienots publikāciju saraksts 6.4. pielikumā	Raksti Web of Sciences/ Scopus	Pārējie zinātniskie raksti
3.	Inga Millere	Profesors	X	21	48
4.	Ingūna Griškēviča	Docents	X	3	5
5.	Jeļena Koļesņikova	Docents	X	14	48
6.	Jeļena Ļubenko	Docents	X	7	26
7.	Jeļena Vrubļevska	Docents	X	29	31
8.	Justīne Vīķe	nav docētāja amata	X	2	15
9.	Kristīne Mārtinsone	Profesors	X	34	211
10.	Oļegs Sabeļņikovs	Asociētais profesors	X	30	30
11.	Sandra Mihailova	Asociētais profesors	X	10	57
12.	Tatjana Koķe	Profesors	X	7	6
13.	Tatjana Muravska	Profesors	X	16	5
14.	Uldis Berķis	nav docētāja amata	X	12	41
15.	Vents Sīlis	Asociētais profesors	X	1	27
16.	Viktorija Perepjolkina	Docents	X	17	45

Plašāka informācija pieejama studiju virziena 6.4. pielikumā: “Mācībspēku publikāciju saraksts”, un 6.1., 6.5. pielikumā: “Kopsavilkums par mācībspēku publikācijām, pieredzi nozarē un dalību projektos, konferencēs”.

4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

RSU doktora studiju programma ir veidota saskaņā ar Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām, tostarp stratēģijas “Eiropa 2020” trīs prioritātēm, kas ir formulētas kā prasības izglītībai: gudra, ilgtspējīga un integrējoša izaugsme, lai sagatavotu augsti kvalificētus, starptautiskajām prasībām atbilstošus speciālistus – zinātniekus un mācībspēkus, lai attīstītu mūsdienīgus pētījumus un lai iekļautos starptautiskajos pētījumu projektos.

Doktora studiju programma ļauj stiprināt nacionālo un starptautisko konkurētspēju, nodrošināt Latvijas zinātnes un pētniecības sistēmas integrāciju Eiropas kopējā pētniecības telpā, atbalstot iesaistīšanos kopēju starptautiska līmeņa pasākumu darbībā, kā arī attīstot pasaules līmeņa zinātnisko infrastruktūru Latvijā. Kā pētniecības infrastruktūra tiek izmantoti uz zināšanām balstīti resursi, piemēram, datubāzes, bibliotēkas, arhīvi, kā arī ikviens cits līdzeklis, kas ir būtisks izcilības sasniegšanai pētniecībā.

Doktora studiju programmu īstenojošā akadēmiskā personāla iesaistei pētniecības projektos ir liela nozīme ne vien nozares attīstībā un starpdisciplinārā sadarbībā, bet arī iespējā iesaistīt doktorantus šajos projektos un gatavot starptautiskas publikācijas un referātus par pētījumu rezultātiem. Tā tiek veicināta Latvijas pētījumu rezultātu atpazīstamība. Tālāk minēti pētījumu projekti:

- 2018–2021: Valsts pētījumu programma: INTERFRAME-LV “Latvijas valsts un sabiedrības attīstības izaicinājumi un risinājumi starptautiskā kontekstā” (vadītājs – prof. S. Kruks, galvenā izpildītāja – prof. K. Mārtinsone);
- 2019–2020: “ELPA-COG - *The Effect of Lifetime Physical Activity on the Burden Caused by Cognitive Dysfunction and Depression in Elderly*” (vadītājs – med. A. Stepens);
- 2017–2020: Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas, RSU, Rīgas Tehniskās universitātes projekts “Datorizētas indivīda personības novērtēšanas sistēmas izstrāde” (vadītājs – med. A. Stepens, galvenie izpildītāji – doc. J. Koļesņikova, doc. J. Ļubenko, doc. V. Perepjoklina);
- 2014–2017: Valsts pētījumu programma EKOSOC-LV “Refleksija par vērtībām un rīcības modeļi sociālo un ekonomisko pārmaiņu laikā” (vadītājs – prof. S. Kruks, galvenā izpildītāja – prof. K. Mārtinsone);
- 2014–2017: Valsts pētījumu programma BIOMEDICINE “Ilgttermiņa regulāras aerobas slodzes ietekme uz kognitīvajiem procesiem – ENABLE-LV” (vadītājs – med. A. Stepens); “Jaunas tehnoloģijas “Latvijas klīniskais personības tests, LKPT” izstrāde un pārnese tautsaimniecībā” (vadītājs – Dr. med. A. Stepens, galvenie izpildītāji – prof. K. Mārtinsone, doc. J. Koļesņikova, doc. V. Perepjoklina);
- 2016–2022: Ieslodzījuma vietu pārvaldes Eiropas Sociālā fonda projekts Nr. 9.1.3.0/16/I/001 “Resocializācijas sistēmas efektivitātes paaugstināšana”, Resocializācijas programmu bloks (vadītājs – M. Luste, galvenā izpildītāja – doc. V. Perepjoklina).

Akadēmiskā personāla veiktie projekti veicina zinātniskās kapacitātes un konkurētspējas attīstību, ko varētu raksturot arī zinātnisko rakstu skaita pieaugums *Web of Science* datubāzēs un *Scopus* žurnālos, kā rezultātā tiek stiprināta RSU kā studiju un zinātnes centra autoritāte un atpazīstamība.

4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

Kā redzams iepriekš, akadēmiskā personāla pētnieciskais darbs ir saistīts ar nozares aktuālajām

tēmām, starpdisciplinārā kontekstā. Proti, akadēmiskā personāla veiktie pētījumi ir nozīmīgs ieguldījums gan nozares attīstībā, gan arī studiju programmas attīstībā un studiju satura pilnveidošanā. Ar pētījumu starpniecību docētāji savos studijuursos ienes nozares aktualitātes. Mācībspēki sagatavo zinātniskus rakstus, piedalās konferencēs un praktiskajos semināros, izstrādā mācību grāmatas un metodiskos materiālus (skat. CV).

Kā jau tika minēts, lielai daļai no doktora studiju programmā iesaistītajiem ir piešķirts Latvijas Zinātnes eksperta statuss; lai to piešķirtu sociālo zinātņu nozarē, ir nepieciešamas trīs anonīmi recenzētas zinātniskās publikācijas, kuras publicētas zinātniskajā žurnālā vai konferenču ziņojumu izdevumā (*Proceedings*), kurš ir indeksēts datubāzē *Scopus* vai *Web of Science* vai iekļauts datubāzē *ERIH+*, tai skaitā zinātniskā publikācija, kura ir pieejama atvērtaajā piekļuvē (*Open Access*); vai divas šādas publikācijas un zinātniska monogrāfija.

Promocijas darbus RSU vada vienīgi zinātnieki ar Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesībām, kas apliecina to, ka zinātnieki pastāvīgi veic pētniecību un publicē pētniecības rezultātus starptautiskā līmenī.

Kā konkrēti piemēri akadēmiskā personāla zinātnes sasniegumiem nozarē ir:

- Latvijas klīniskā personības testa izstrāde un tā tālākā attīstība digitālā formā Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām;
- starpdisciplināri pētījumi saistībā ar drošības jautājumiem un novecošanos;
- jaunu pētniecības metodoloģiju attīstība, piemēram, izstrādāts konceptuālais pamats transdisciplināro pētījumu analīzei plašākā skatījumā, aprakstot dialogiskās pieejas epistemioloģiskās, aksioloģiskās un metodoloģiskās dimensijas transdisciplināra pētījuma kontekstā; pielietota sekundāro analīze u.c.

Kopumā studiju virziena īstenošanā iesaistītais akadēmiskais personāls aktīvi iesaistās zinātniskajā pētniecībā; zinātniskās publikācijas tiek izmantotas studiju procesā (tiek ieteiktas kā obligātā vai ieteicamā literatūra studiju kursa apguvē), tādējādi tiek sekmēta studiju programmas īstenošanas kvalitāte un ilgtspēja.

4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Studiju process ir skaidri, saprotami un loģiski strukturēts. Iedibinātā un veiksmīgi funkcionējošā kvalitātes vadības sistēma nodrošina studiju procesa norises nepārtrauktu pārredzamību un ļauj stabili iet uz mērķi un to veiksmīgi sasniegt. Mācībspēku sadarbība izpaužas, piemēram, docētāju savstarpējos lekciju un nodarbību apmeklējumos, kas ļauj izvērtēt darba stiprās un vājās puses; docētāju ikgadēju pārskatu sagatavošana par akadēmisko, zinātnisko un radošo darbību, publikācijām, dalību zinātniskos pētījumos un zinātniskās konferencēs; akadēmijas docētāju starptautiskas apmaiņas veicināšana, radot iespēju docētājiem gūt pieredzi ārvalstu augstskolās; augsti kvalificētu vieslektoru un docētāju aicināšana vieslekciju lasīšanai, tostarp no ārvalstu augstskolām. Mācībspēku attieksme pret veicamajiem pienākumiem nepārprotami apliecina doktora studiju programmas ilgtspējīgas attīstības iespējas. Kā minēts iepriekš, mācībspēki tiek regulāri aicināti apspriest jautājumus, kas skar studiju procesu un to pilnveidi.

Docētāju savstarpējai sadarbībai tiek veidoti savstarpēji atgriezeniskās saites semināri par

aktuālām tēmām, piemēram, PIC. Vairāki mācībspēki savstarpēji sadarbojas, kopīgi īstenojot studiju kursus, strādājot pētniecības projektos, vadot studējošo darbus. Docētāji un promocijas darbu vadītāji kopā ar doktorantiem iesaistās zinātniskajā darbībā, piemēram, gatavojot kopīgas publikācijas, arī kolektīvās monogrāfijas, piemēram, “Veselības psiholoģija”, “Zinātniskā rakstīšana un pētījumu rezultātu izplatīšana”. Ir sagatavota arī [Pētniecības terminu vārdnīca](#) (saite pieejama tikai latviešu valodā). Šiem izdevumiem ir ietekme uz tālākajiem zinātniskajiem pētījumiem.

Mācībspēku darbība ir komandas darbs, kurā ikviens redz savu vietu un uzdevumu. Mācībspēku kvalifikācija un motivācija darboties studiju procesa nodrošināšanā un pētniecībā ir augsta. Attiecības ar studējošajiem ir cilvēcīgas, pretimnākošas, vienlaikus saglabājot augstu prasīgumu pret ikvienu studiju uzdevumu.

Studējošajiem ir iespējams saņemt pasniedzēju palīdzību, konsultācijas un atbalstu studiju procesa gaitā, tāpat neskaidrību gadījumā studējošajiem ir iespējams vērsties Doktorantūras nodaļā vai pie studiju programmas vadītājas, saņemot konsultācijas par iespējami veiksmīgāku studiju procesa īstenošanu gan individuāli, gan studējošajiem kopumā.

Studiju programmas īstenošanai ir salīdzinoši maza akadēmiskās vadības hierarhija. Studējošie regulāri tiek aicināti izteikties par studiju kvalitāti, kā rezultātā tiek atklātas nepilnības un iespējamie rezultāti, lai veicinātu studējošo motivāciju turpmākajā studiju procesā.

DSP “Psiholoģija” kopējais programmas īstenošanā iesaistītais pasniedzēju skaits ir 16, bet kopējais studējošo skaits 2021.gada 1.oktobrī bija 19, tādējādi studējošo un docētāju attiecība ir 1,19.

Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	16_pielik_DSP_Psihol_statistika_lv.pdf	16_pielik_DSP_Studejoso_statistika_eng.pdf
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam		
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)		
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	18-1_pielik_DSP_Ps_Kartesana_LV_19-06.pdf	18-1_pielik_DSP_Ps_Kartesana_19-06_ENG.pdf
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	19_pielik_Planojums_DSP_PL_LV.pdf	19_pielik_Planojums_DSP_PL_EN.pdf
Studiju kursu/ moduļu apraksti	00_20.1_pielikums_Kursa_apraksti_DSP_LV.pdf	00_20.1_pielikums_Kursa_apraksti_DSP_EN.pdf
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs	24.1_pielik_diploma_sertifikata_paraugs_DSP_lv.pdf	24.1_pielik_diploma_apliecinajuma_paraugs_DSP_eng.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības iegūvi citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	Vienošanās ar DU.edoc	24.2_Vienošanās ar DU-2020_ENG.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	Apliecinājums par studējošo zaudējumu kompensāciju.edoc	24-3_pielikums_Apliecinajums_par_zaudejumiem_StV_Psihologija_EN.pdf
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmeni atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv, ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.	Apliecinājums par studiju virziena "Psihologija" studiju programmām_anglu_val.edoc	24-5_pielik_Apliecin_anglu_val_StV_Psihologija_EN.pdf
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.	24.6_24.7_DSP_Psihologija_lv.pdf	24-9_pielik_AIP_atzinums_DSP_Ps_ENG.pdf
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.	24.6_24.7_DSP_Psihologija_lv.pdf	24.6_24.7_DSP_Psihologija_ENG.pdf
Studiju līguma paraugs/-i	24.8_pielik_Studiju_lig_lv.pdf	24.8_pielik_Studiju_lig_eng.pdf
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.	24-9_pielik_AIP_atzinums_DSP_Ps_LV.pdf	24-9_pielik_AIP_atzinums_DSP_Ps_ENG.pdf